

MAP

kaascontrolestations

Noord-Holland

1906 – 1912
1919 – 1944

Zuivelbonden / kaascontrolestation Noord-Holland

1e versie 2013-03-10

xx versie 2013-03-10

Sneltoets		Xxxx/ xxxx / xxxx / 2e-KCS / 1925 / 1930 / 1935 / 1940 / BIJLAGEN / xxx	
Datum	Bron:	Opmerking	Blz.
		1e Kaascontrolestations	getest
1906-02-19		1e Kaascontrole 40+ Edammer N.-Holland 19 Februari 1906 (ook N-H 1 Juli)	
1906-04-01	SC	Over: Vereniging Het Kaascontrôle station „Noord-Holland.” kaaseisen	
1906-07-25	LD	Over 1e kaascontrolestation in Noord-Holland in Leidsch Dagblad	
1907-04-28	SC	1e Verslag vergadering: Kaas-contrôle – Noord-Holland	
1907-09-05	SCO	Kaas-contrôle – Noord-Holland	
1908-01-09	SC	Ingezonden Dr. Scheij Gevaar voor N.-Holland ‘Friesche Edammers” (20+)	
1908-03-15		Deel uit verslag voorjaarsverg. Zuivelbond N.-Holland – al of niet aansluiting	
1908-04-09	SC	Het Kaascontrôle-station Noord-Holland – gegevens 1907	
1908-04-26	SC	Dr. L.T.C. Schey over: De kaascontrole	
1908-05-24	SC	Bond van Zuivelfabrieken en nut van Kaascontrôlestation.	
1908-09-06	SC	Het Kaascontrole-station Noord-Holland. – reclame in Engeland	
1908-10-08	SC	Vergadering; Bond van Zuivelfabrieken in N-H. met Kaascontrolestation N-H	
1909-02-23	SC	Verslag vergadering Kaascontrolestation Noord-Holland.	
▲			
1910			
1910-03-04	LC	Agenda verg. Kaascontrolestation Noord-Holland	
1910-03-15	SC	Verslag vergadering Kaascontrolestation Noord-Holland.	
1911-03-07	SC	Verslag vergadering Kaascontrole station.	
1912-04-13	SC	Agenda: Opheffingsvergadering Het kaascontrolestation Noordholland.	
1912-05-14		Verslag – liquidatie – vergadering Kaascontrolestation N.-Holland.	
1912-12-19	SC	Deel: Verslag verg. ‘Plan voor overname kaascontrole door Z.-Bond N.-H.)	20-01
1916-12-05	SC	Deel uit verslag vergadering Bond v. zuivelfabrieken N.H	
1919-05-09	ZJB	<u>Botercontrolestation opgericht</u> 9 mei 1919 – in werking 1 jan. 1920	
1919-05-23	ZJB	<u>Kaascontrolestation opgericht</u> 23 mei 1919 – in werking 1 sept. 1919	
		2e Kaascontrole Noord-Holland 25 mei 1919	
1919-05-24	SC	Verslag: Oprichtingsvergadering Kaascontrôlestation N.-Holland	10-12
1919-08-30		Verslag 1e verg. „Kaascontrôle Noord-Holland.”	14-01
▲			
1920			
1920-01-06		Verslag: Vergadering Kaascontrôlestation Noord-Holland.	17-01
1920-06-15	SC	Dr. L. T. C. Schey: Stand van zaken van de huidige kaascontrôle.	17-01
1920-12-16		Verslag: Vergadering Kaascontrôlestation Noord-Holland.	11-12
1921-04-16		Verslag: Vergadering Kaascontrôlestation Noord-Holland.	12-12

1921-12-17		Verslag verg. Kaascontrolestation „Noord-Holland”.	17-01
1922-04-12		Gegevens uit Jaarverslag Kaascontrolestation Noord-Holland	12-12
1922-12-19		Verslag verg. Kaascontrolestation „Noord-Holland”.	18-01
1923-04-10		Verslag verg. Kaascontrolestation „Noord-Holland”.	18-01
1923-12-11		Verslag vergadering: ‘Kaascontrolestation „Noordholland” – opheffing??	12-12
1924-03-18		Verslag Voorjr.-verg. Kaascontrolestation „Noordholland”	19-01
1924-12-29		Verslag december-verg. Kaascontrolestation. „Noordholland”.	12-01
▲			
1925			
1925-05-12	SC	Verslag verg. <u>Nieuwe Bond van Zuivelfabrieken N.-H. – naar MAP Bond NH</u>	13-01
1925-12-08	SC	Verslag verg. Kaascontrolestation „Noord-Holland”.	13-01
1926-02-23		<u>AGENDA</u> Verg. Kaascontrolestation Noord-Holland.	20-01
1926-03-09	WC	Verslag voorjaarsverg. Kaascontrole-station „Noord-Holland.”	13-01
1926-12-21		Verslag Verg. Kaascontrolestation „Noordholland”.	13-01
1927-05-28		Deel uit verslag verg oude Zuivel Bond N.-H. – De kaaskwestie	13-01
1927-12-20		Verslag Verg. Kaascontrolestation „Noordholland”.	13-01
1928-03-24	SC	Verslag voorjaarsverg. Kaascontrole-station „Noord-Holland.”	19-01
1928-05-16	SC	Het Kaasbesluit. De FNZ. Adresseert tegen intrekking.	19-01
1928-12-19		Verslag Verg. Kaascontrolestation „Noordholland”.	
1929-03-23		Verslag voorjaars-verg. Kaascontrolestation „Noord-Holland”	
1929-12-24		Verslag Kaascontrolestation „Noord-Holland”.	14-01
▲			
1930			
1930-03-29		Verslag voorjaars-verg. Kaascontrolestation „Noord-Holland”	14-01
1930-12-24		Verslag Kaascontrolestation „Noord-Holland”.	14-01
1931-03-28		Verslag voorjaars-verg. Kaascontrolestation „Noord-Holland”	14-01
1931-12-21		Verslag Kaascontrolestation „Noord-Holland”.	15-01
1932-04-09		Verslag voorjaars-verg. Kaascontrolestation „Noord-Holland”	15-01
1932-12-17		Verslag Kaascontrolestation „Noord-Holland”.	15-01
1932-12-17		Verslag Vergadering <u>Botercontrolestation „Noord-Holland”.</u> – Crisis-wet...	15-01
1933-04-01		Verslag voorjaars-verg. Kaascontrolestation „Noord-Holland”	15-01
1933-04-11		<u>Vrijwillige beperking der kaasproductie.</u> – mededelingen crisis-zuivelcentrale.	15-01
1933-12-23		Verslag Kaascontrolestation „Noord-Holland”. – geen lange versie gevonden!	15-01
1934-04-07		Verslag voorjaars-verg. Kaascontrolestation „Noord-Holland”	15-01
1934-12-22		Verslag Kaascontrolestation „Noord-Holland”.	15-01
▲			
1935			
1935-04-15		Verslag voorjaars-verg. Kaascontrolestation „Noord-Holland”	15-01
1935-12-28		Verslag verg Kaascontrolestation Noord-Holland.	16-01
1936-04-04		Verslag Voorjaars-verg Kaascontrolestation Noord-Holland.	16-01
1936-12-18		Verslag verg Kaascontrolestation Noord-Holland.	16-01

1937-04-02		Verslag voorjaars-verg. Kaascontrolestation „Noord-Holland”	16-01
1937-10-10		Nieuwe eisen voor – uiterlijk – exportkaas / nog geen kwaliteitseisen!	16-01
1937-12-30		Verslag Kaascontrolestation „Noord-Holland”.	16-01
1938-04-23	AC	Boter- en Kaascontrolestation N-H: Dr. Schey benoemd tot eere-lid,	16-01
1938-12-17		Afscheidsrede Secretaris G. Nobel bij zijn vertrek bij de B. v. C. Z. -NH.	16-01
1938-12-29		Verslag Kaascontrolestation „Noord-Holland”.	16-01
1939-04-22	AC	G. Nobel op vergadering kaascontrolestation: Een pleidooi voor kwaliteitskaas	16-01
1939-05-03	AC	Ingezonden: Dir. Veldstra Opmeer „Pasteurisatie van kaasmelk”	16-01
1939-05-05	AC	Ingezonden: Reactie Nobel op ‘Geknoei bij de kaasfabricage’.	16-01
1939-05-22	SC	Dir. Veldstra verdedigt fabrieken: Kaascontrole-geschil nog niet bijgelegd,.	
1939-05-26	SC	Nog eens de kaascontrole-kwestie: De heer Veldstra weer aan het woord.	
1939-08-01		Het wordt ernst met de Kaascontrole. Het gelijk van G. Nobel na onderzoek!	
1939-08-02	LC	Verzwaard boetestelsel bij Kaascontrolestation N-H.	
1939-12-22	SC	Dl. verslag verg. Botercontrolestation Noord-Holland – G. Nobel voor VVZM	
1939-12-22	SC	Verslag Verg. Kaascontrolestation „Noord-Holland”	
▲			
1940			
1940-02-27	SC	Gesprek met de heer G. Nobel, nw. Voorzitter Kaascontrolestation	02-02
1940-04-15	DT	Verslag verg. Boter- en kaascontrolestations in N.-Holland	
1940-07-15	HC	Zelf karnen niet meer toegestaan. Vergunning alleen bij hoge uitzondering.	07-03
1940-12-28	SC	Verslag verg Boter- en Kaascontrolestation Noord-Holland	07-03
1941-05-10	SC	Verslag verg. Boter- en Kaascontrolestation.	08-03
1941-05-24	SC	Op de Alkmaarsche Kaasmarkt – bijna – geen 40+ meer.	08-03
1941-12-29	DHNC	Verslag verg. Boter- en Kaascontrolestation N.-Holland	08-03
1942-05-05	DNH-S	Verslag verg. Boter- en Kaascontrolestation. N.-Holland	09-03
1942-12-21	DNH-S	Verslag verg. Boter- en Kaascontrolestation. N.-Holland	09-03
1943-04-17	DNH-S	Verslag verg. Boter- en Kaascontrolestation. N.-Holland	09-03
1943-12-27	DNH-H	Verslag verg. Boter- en Kaascontrolestation. N.-Holland	09-03
1944		Niet beschikbaar op www-archief	
1945-10-25		In Boekel: Regeling van en controle op kaasproductie	
1945-12-29		Verslag Kaascontrolestation „Noord-Holland”.	20-1
1949-12-24		Boter- en Kaas Controlestations vierden 30 jr. jubileum	20-1
▲			
BIJLAGEN		BIJLAGEN	
Bijlage-1		Zuiveljaarboek gegevens	
Bijlage-2		Tabel met ledenaantal	
▲			
Tijdelijk			

1919-12-27		Verslag verg. Botercontrôlestation N.-Holland	

Ook veel te vinden in MAP Kaaskwesties

1e Kaascontrolestations Noord-Holland

Eerste opgericht 19 februari 1906

Vereeniging Het Kaascontrôle station „Noord-Holland.”

Aan de Besturen en Leden van Kaasfabrieken en aan de Veehouders-zuivelbereiders is door het bestuur der bovengenoemde vereeniging de volgende circulaire verzonden:

Den 19den Februari 1906 is bovengenoemde vereeniging opgericht, met het doel, de onzekerheid weg te nemen, welke thans omtrent het artikel kaas bestaat, tengevolge van het in den handel brengen van kazen met zeer uiteenlopend vetgehalte in denzelfden vorm. Deze onzekerheid heeft volgens onze meening in het algemeen een ongunstigen invloed op den afzet onzer kaas; natuurlijk moeten daarvan de betere soorten in de eerste plaats nadeel ondervinden ten opzichte van de mindere. De vette kaas komt dus in het nadeel tegenover de halfvette, en deze laatste op haar beurt tegenover de magere.

Dit bezwaar kan nu volgens onze overtuiging worden weggenomen, doordat de bereider zich vrijwillig onder contrôle stelt, zoodat hij voor zijn product een goede gewaarborgde garantie kan geven, wat het vetgehalte betreft. Ook uw belangen zijn bij deze zaak betrokken; wij hopen daarom, dat U ernstig in overweging zult nemen, of toetreding tot de Vereeniging op uw weg ligt.

Het doel van deze circulaire is, U met een en ander omtrent de nieuwe vereeniging, welke door eenige veehouders-zuivelbereiders en kaasfabrieken is opgericht, op de hoogte te brengen.

Uit een uitgebreid onderzoek, van rijkswege uitgevoerd door het *rijkslandbouwproefstation te Hoorn*, is gebleken, dat de gewone dagkaas, zooals die tegenwoordig in de kaasfabrieken en op de boerderijen in NoordHolland bereid wordt, bijna zonder uitzondering meer dan 40 % vet in de droge stof ¹⁾ der kaas bevat. Zij, die dus op de tegenwoordig gebruikelijke wijze blijven werken, waarbij de avondmelk wat geroemd wordt, en vermengd met de volle morgenmelk, wodt verkaasd, kunnen, wanneer zij niet in sterkere mate gaan ontroomen, of op andere wijzen het vetgehalte van de droge stof der melk gaan verlagen, de zekerheid hebben, een product te bereiden, hetwelk in de eerste klasse gerangschikt kan worden, welke een vetgehalte van minstens 40 % in de droge stof der kaas eischt.

Zij, die *alleen* dit soort kaas maken, krijgen het recht, op hun kazen een merk aan te brengen, hetwelk den koper een minimumvetgehalte van 40 % in de droge stof garandeert en de handelswaarde moet verhoogen. Maar wanneer men het merk niet wenscht aan te brengen, is het ook goed. Men staat dan te boek als een bereider van 1ste klasse kaas, wat het vetgehalte betreft. Een handelaar heeft daardoor de garantie, dat die betrokken bereider uitsluitend vette kaas bereidt. De vereeniging moet natuurlijk contrôle uitoefenen, en laat daarom monsters kaas nemen, welke op vet- en vochtgehalte werden onderzocht. De schade, welke het monsternemen aan den gecontroleerde berokkent wordt vergoed.

Wanneer het mocht blijken, dat het product van den een of ander nog maar eventjes boven den minimumeisch komt, dan wordt de bereider gewaarschuwd, en hij dient dan maatregelen te nemen, opdat hij niet nog meer afzakke.²⁾

¹⁾ De droge stof der kaas is de kaas, behalve het vocht. Wanneer kaas 25 % vet bevat en 40 % vocht, is er in 60 gram droge stof 25 gram vet, dus 41,7 % vet in de droge stof.

²⁾ Het kan zijn nut hebben, er op te wijzen, dat kazen, uit voldoende vette melk bereid, welke het *gebrek kort* hebben, en dus schijnbaar arm aan vet zijn, evengoed bij 't onderzoek voldoende vet blijken te bevatten, Het *vet* komt bij *korste* kaas alleen niet tot zijn recht

Zij, die behalve de late klasse kaas, ook kaas met lager vetgehalte in de droge stof (40-25 %) maken, moeten al hun kazen met het passende merk voorzien. Deze merken worden gedeponeerd.

Op de overtredingen van de bepalingen, waartoe de leden zich hebben verbonden, zijn boeten gesteld.

De bijdragen der leden in de kosten worden geheven per K.G. kaas, gedurende het laatste boekjaar geproduceerd. Aangezien grootere bedrijven minder controlekortten meebrengen dan kleinere, hebben grootere per K.G. geproduceerde kaas minder te betalen dan kleine. Er zullen verschillende klassen, al naar de grootte der productie, worden vastgesteld. Hoewel de ledenvergadering daarover nog moet beslissen, kan reeds medegedeeld worden, dat het Bestuur zich voorstelt te onderscheiden :

- a. grootere bedrijven, welke *hoogstens* $\frac{1}{6}$ cent per K.G. kaas moeten bijdragen;
- b. kleinere kaasfabrieken met *hoogstens* $\frac{1}{5}$ cent onkosten per K.G. kaas en
- c. zuivelboerderijen, van welke *hoogstens* $\frac{1}{4}$ cent per K.G. kaas zal worden geheven, hetgeen dus, de productie per koe op 300 K.G. kaas stellende, (hetgeen ruim geschat is) een bedrag van hoogstens 75 cent per koe wordt

De overige kosten zullen door subsidies moeten worden gedekt.

Vermoedelijk zal in een der lokalen van het gebouw van het zuivelconsulentschap te Hoorn het kaascontrolestation worden gevestigd; daar zullen dan de genomen monsters onderzocht worden door een daartoe aangesteld persoon.

Inlichtingen geeft gaarne Dr. Schey, zuivelconsulent te Hoorn.

Het Bestuur bestaat uit: K. Ca. de Boer, Assendelft, Voorzitter. J. Best Nz, Baarsdorpermeer. H. Limpers. Wieringerwaard. Chr. Oortman Gerlings, Hoorn. J. Wonder Gz., Berkhout. Jac. Zijp Hz., Wieringerwaard. L. T. C. Schey, Hoorn, secretaris. S. C. Korteweg, Den Haag, K. H. M. van der Zande, Hoorn, adviseerende leden van het Bestuur.

Leidsch Dagblad, 1906-07-25

ook MAP Boerenkaas III Afzet / controle

Het eerste Nederlandse Kaascontrolestation 'Noord-Holland'

Het eerste kaascontrolestation in ons land is thans in werking. De Vereeniging is gevestigd te Hoorn, waar ook het laboratorium gevestigd is in het gebouw van het zuivelconsulentschap. 21 kaasboeren en 4 kaasfabrieken hebben zich thans aangesloten met een gezamenlijke productie van 385.000 K. G. kaas per jaar.

Al deze leden hebben zich bij gezegeld contract verbonden, alleen kaas te bereiden en in den handel te brengen, welke minstens 40 pCt. vet i/d. droge stof bevat.

Op de overtreding daarvan zijn hoge geldboeten en recht van roeyement door het bestuur gesteld. De namenlijst van de aangeslotenen is bij den secretaris der Vereeniging, den heer dr. L. T. C. Schey, zuivelconsulent voor Noord-Holland te Hoorn, op aanvraag verkrijgbaar. Voorloopig komen de kazen nog ongemerkt in den handel.

1907

Schager Courant, 1907-04-28; p. 2/14

ook MAP Kaaskwesties

1e Verslag vergadering *Kaascontrôlestation Noord-Holland*

HOORN, 25 April. Het *Kaascontrôlestation Noord-Holland* hield heden zijn algemeene vergadering alhier, onder voorzitterschap van den heer K. de Boer Cz. van Assendelft. De vereeniging telt thans 32 veehouders-kaasmakers en 4 fabrieken.³ Gecontroleerd zijn van 1 Juli tot 31 December 1906 78.195 K.G. kaas van veehouders en 158.840 K.G. kaas van fabrieken.

Vele handelaars, ook uit Duitschland. vragen de ledenlijst op. De Hollandsche Maatschappij gaf een renteloos voorschot van f1250, de *Vereeniging Hollands Noorderkwartier* een subsidie van

f100; bij de ontvansten is gerekend op een subsidie van het Rijk van f 500, van de Provincie van f1000. Zonder financiële steun van beide laatste is de zaak moeilijk voort te zetten.

Uit het jaarverslag over het dienstjaar 1906, uitgebracht door den directeur van het kaascontrôlestation, den heer C. J. van Overzee, bleek, dat van 1.Juli tot 31 December 158 monsters genomen zijn, t.w. 148 van dag-, 10 van anderdaagsche kaas. Het, gehalte vet in de droge stof van de eerste liep van 40 pct. - 52 pct.

De rekening sloot in ontvang en uitgaaf met f 2076,93 nadeelig saldo f10,95; de begrooting sloot, met f2250.

Tot bestuursleden worden gekozen de heeren J. Koster Pz. en C. Stam.

Een nieuw artikel werd ingelast, waardoor de proefzuivelboerderij te Hoorn als lid zal kunnen toetreden.

Aangenomen werd: „Alleen kaas te maken, welke een bij huishoudelijk reglement te bepalen vetgehalte in de droge stof bevat, waarvan het minimum-cijfer nooit lager dan 40 pct. mag zijn. Bij huishoudelijk reglement kan tot de instelling van een afzonderlijke rubriek voor vettere kaas worden besloten”. Tevens werd na ampele bespreking verworpen, om het merken der kaas verplichtend te stellen. De heer Wit te Berkhout zal een proef nemen met het merken met fijne naaldjes in de korst der kaas.

De contributie werd bepaald voor producenten tot 10.000 K.G. een vierde cent. per K.G., van 10.000 K.G. tot 40.000 K.G. een achtste cnt., van 40.000 K.G. tot 80.000 K.G. een zestiende cnt. en boven 80.000 K.G. een vijf-en-twintigste cnt.

De analyse van het onderzoek der kaas bij de leden zal niet aan hen worden bekend gemaakt, om te vermijden dat bij hooger percentage het vetgehalte wordt verminderd tot dichter bij de 40 pct.

Schager Courant, 1907-09-05

Ook MAP Kaaskwesties

Vereeniging het Kaas-contrôlestation – Noord-Holland

De Vereeniging Het Kaascontrôlestation Noord-Holland te Hoorn biedt eene nieuwe Ledenlijst aan. Sedert de vorige publicatie (September 1906) zijn de Statuten gewijzigd en mag o.a. slechte één soort kaas door de leden gemaakt worden, n.l. die, welke meer dan 40 pCt. vet

³ Zie 2e ledenlijst bij SC 1907-09-05

in de droge stof bevat. (Vroeger onderscheidde men 2 soorten, n.l. van 25-40 pCt. en boven 40 pCt.) vet in de droge stof.) Voor kaas uit volle melk kan wanneer dit noodig mocht blijken, eene afzonderlijke rubriek worden ingesteld.

Door het Bestuur is voor gecontrôleerde kaas een garantie-merk vastgesteld, zoodat ieder handelaar of particulier die Frija stelt op kaas van het waarborgmerk voorzien, deze voortaan kan verkrijgen. Het bestaat uit een zeshoek met V, en wordt door een zeer eenvoudig stempel op en in de kaas aangebracht. Fijne naaldjes dringen \pm 3 millimeter in de kaas en vullen de door hen gemaakte kanaaltjes geheel op met eene onschadelijke blauwe kleurstof.

Leden zijn de volgende Veehouders- Zuivelbereiders :

J. Bakker Pz, Ooster-Blokker (Blokdijsk.) W. Bontekoning, Benningbroek. K. Bos Pz, Opmeer. A. Caton, de Rijk. A. H. van Dijk, Berkum bij Zwolle (O.). J. van Graft, Oterleek. Jac. Jonker Lz., Sijbecarspel. Y. Kay Dz., Hauwert. J. Kamp, Berkhout. P. van Kampen, Hoogkarspel. J. Koster Pz., Berkhout. P. Koster Jr., Avenhorn. E. Koster Pz., Wognum. K. Lakeman, Twisk. A. Met Jz. Egmondermeer. V. Nobel Jz., Berkhout (Bobeldijsk.). D. Nobel Wz., Berkhout (Bobeldijsk.). J. M. Niedorp, Oostwoud. A. Peereboom Cz., Abbekerk. Vereeniging tot Exploitatie eener Proefzuivelboerderij, Hoorn. Joh. Stapel Cz., Berkhout. C. Schuurman, Wervershoof. C. Stam, Hoogkarspel (den Hout). Jb. Swan Hz., Warmenhuizen. Job. Stam, Abbekerk. H. Veenboer, Assendelft. Wed. D. Weeder, Wognum. D. Wit Cz. Berkhout. Ad. de Wit, Oosthuizen. K. Zijp Kz., Twisk. J. Zeilemaker, Hauwert. J. Zweed Oost-Beemster, en de fabrieken : Kaasfabriek „Aurora”, Wieringerwaard. Kaasfabriek „Hoogkarspel”, Hoogkarspel. Kaasfabriek de „Ster”, Berkhout. Kaasfabriek „de Volharding”, Wieringerwaard.

Gemiddeld gehalte aan vet in de Droge Stof van alle contrôlemonsters (uitgezonderd die van volvette kaas) bij de leden in de maand genomen over het tijdvak 1 Juli 1908-1 Juli 1907:

Juli	1906	44.4.
Augustus	1906	45.5.
September	1906	44.6.
October	1906	44.-.
November	1906	43.5.
December	1906	43.9.
Januari	1907	43.9.
Februari	1907	43.8.
Maart	1907	44.2.
April	1907	45.-.
Mei	1907	47.-.
Juni	1907	44.1.

Deze cijfers hebben alleen betrekking op monsters in de betreffende maand genomen, dus niet enkel op monsters van kaas, in die maand gefabriceerd.

1908

Schager Courant, 1908-01-09; p. 2/8

ook MAP Dr. Schey

Ingezonden: Dr. L. T. C. Schey

Een groot gevaar voor de N-Hollandsche Kaasindustrie.

Door het toestaan van een subsidie groot *f* 1000 telkens voor de jaren 1907 en 1908, hebben de *Provinciale Staten van Noord-Holland* als hun mening uitgesproken, dat het streven van de nog weinige kaasproducenten, deels kaasboeren, deels kaasfabrieken, die door middel van de particuliere kaascontrôle, een voortwoekerend kwaad willen bestrijden en sluiten, in het belang van de voor deze provincie zoo hoogst gewichtige industrie moet gesteund worden, aangezien het Rijk eveneens medewerking verleent o.a. door financiëlen steun, ondervindt de nieuwe beweging van Overheidswege voldoende rechtmatige belangstelling, maar de eigenlijke belanghebbenden met name de besturen en leden der kaasfabrieken en de veehouders die zelf de melk tot kaas verwerken, zij blijven maar al te veel lijdelijke toeschouwers, gereed om toe te treden, wanneer de moeilijkheden door hun lotgenooten zijn overwonnen en de toetreding direct voordeel geeft.

Is die onthouding gerechtvaardigd, behoeven de kaasproducenten zich niet ongerust te maken voor de naaste toekomst? Mijns inziens wel. Immers de toestanden zijn veranderd. Was de Edammer kaasindustrie vroeger vrijwel tot onze provincie beperkt, thans wordt ze ook op vrij groote schaal in ons land in de provincie Friesland en hier en daar in het buitenland o.a. in de Rijnprovincie uitgeoefend. Onlangs nog kon men lezen, dat de rijkszuivelconsulent in Beieren Dr. Herz in overweging gaf in die belangrijke kaasstreek ook Hollandsche kaas te gaan maken.

De vreemde regeeringen zijn maar al te geneigd den opbloei van dergelijke industrieën door het heffen van invoerrechten krachtig te steunen. Derhalve gevaar voor toenemende concurrentie door den aanmaak van ons product, maar bovendien concurrentie van andere kaas-soorten met de onze om den afzet op de wereldmarkt. Daarom moeten wij alle krachten inspannen om een puik product aan de markt te kunnen brengen, opdat wij aan de concurrentie het hoofd kunnen bieden. Gunstige omstandigheden geven ons een voorsprong bij andere streken.

Zeer zeker is er heel wat aan de kwaliteit in het algemeen te verbeteren, vooral aan de deugdelijkheid der grondstof, dus aan de gewinning en behandeling der melk moet de aandacht worden geschonken. Maar al wordt nu in Noord-Holland een puik product gemaakt goed van kwaliteit en vetgehalte, dan zal dit product toch zeer geschaad worden, omdat in denzelfden vorm en onder denzelfden naam een heel wat minderwaardig namaakproduct in den handel wordt gebracht uit meer of minder sterk ontroomde melk bereid, dat zonder twijfel profiteert van den goeden naam der Edammer kaas.

Men heeft slechts den naam **Friesche Edammers** te noemen, welke dikwijls gemaakt worden uit melk, waaruit het vet voor een zeer groot deel is weggenomen. Deze verschillende soorten Edammers zijn op het uiterlijk niet zoo gemakkelijk te onderscheiden en daarom moeten verwarring en wantrouwen in het product de gevolgen zijn, ten koste van den goeden naam en dan gaat het op den duur ook ten koste van den prijs, evenals de geschiedenis van de Nederlandsche boter geleerd heeft. De officiële berichten van consuls bewijzen, dat wij reeds denzelfden lijdensweg met onze kaas opgegaan zijn.

Zoo kon men voor eenige weken in de „Handelsberichten uitgegeven door de Afdeeling Handel van het *Ministerie van Landbouw, Nijverheid en Handel* lezen, dat volgens de algemeene opinie van de voornaamste bij den kaashandel te Hamburg betrokken personen „de kwaliteit der Nederlandsche kaas langzaam doch gestadig achteruit gaat”, en dat dit verschijnsel voor den handel ten groot gevaar oplevert, daar de concurrentie met de in Duitschland bereide *Tilsiterkaas* steeds grooter wordt. Voorts wordt er met nadruk op gewezen, dat men niet genoeg kan doen om het vetgehalte der kaas zoo hoog mogelijk te doen blijven. De Consumenten verlangen dikwijls een hooger vetgehalte dan de Nederlandsche kaas thans veelal bezit en een hoog vetgehalte zal meer en meer door het groote publiek worden geëischt in den tegenwoordigen tijd. nu de vleeschwaren in Duitschland zoo duur zijn.

Een ander voorbeeld. 12 October ontving ik van een Duitschen importeur de vraag wat men in den tegenwoordigen tijd onder volvette Edammer kaas verstond. Onder de garantie van volvet had een firma hem Edammerkaas geleverd, die slechts 17 pct. vet bevatte, dus kaas uit tamelijk sterk ontroomde melk. Want 17 pct. vet in de kaas komt overeen met plm. 30 pct. vet in in de droge stof der kaas, terwijl volvette kaas 45 á 50 pct. vet bevat. Zoo is en wordt het vertrouwen in de Nederlandsche kaas „en daardoor ook in ons Noordhollandshe product geschokt. Dit product moet niet alleen verbeterd worden, maar ook beschermd tegen zijn parasieten (woekerplante) zoowel buiten de provincie als daar binnen, want Noord-Holland zelve zijn reeds fabrieken, die door hun inrichting in staat zijn boter en tamelijk magere Edammers te maken en dat doen, wanneer zij er voordeel in zien.

En toch is de Noordhollandsche kaasindustrie in liet algemeen door de inlichting van de boerderijen en fabrieken, aangewezen op het bereiden van vette kaas, waarvoor door het kaascontrolestation de blijkens ervaring goed gekozen minimumgrens van 40 pct. vet in de droge stof is vastgesteld. Dit product moet nadeel ondervinden van het minderwaardige namaakproduct.

Maar dan moeten de belanghebbenden hun product daartegen beschermen door het aanbrennen van een practisch onderscheidingsteken in den vorm van een gedeponeed handelsmerk, dat volkomen vertrouwen geniet. Deze onderscheiding zal op den duur aan den prijs ten goede komen. De vereeniging „Het Kaascontrolestation N-Holland,” welke thans vier kaasfabrieken en 33 kaasboeren als leden telt, wil in die richting werken. Door de subsidies van Rijk en Provincie en den steun van de *Hollandsche Maatschappij van Landbouw* en de vereeniging „hollands Noorderkwartier” zijn de financiële moeilijkheden uit den weg geruimd. Laat ieder Noord-Hollandsche kaasproducent, kaasbereider of lid van een kaasfabriek, bij zich zelf overwegen, of hij goed doet met lijdelijk te blijven afwachten en toe te zien of dat het zaak is in zijn eigen en in het algemeen belang, mede te werken tot de oplossing der moeilijkheden en het bereiken van het doel: „het herwinnen van het vertrouwen in en den goeden naam van de Noord-Hollandsche Edammerkaas.”

Hoorn. 2 fan. 1903.

Dr. L. T. C. SCHEY. Zuivelconsulent Noord-Holland.

Deel uit verslag voorjaars verg. *Bond v. Zuivelfabrieken N.H.*⁴

Aan de orde is nu het bestuursvoorstel: bevordering van de toetreding van Zuivelfabrieken tot het Kaascontrôlestation Noord-Holland.

In de toelichting staan o.m. vermeld de volgende motieven.

Van verschillende zijden is aan het Bestuur ter oore gekomen, dat eenige fabrieken in de Provincie lust gevou(en) om zich bij het Kaascontrôlestation aan te sluiten, omdat op den weg der sterkere melkontrooming voor de kaasbereiding, meer en meer wordt afgedwaald, 't geen uit den aard der zaak de naam van de Edammer kaas, in de toekomst in discredit moet brengen. Zelf werd aan den Voorzitter van onzen Bond het verzoek gedaan om voor eene bespreking over het onderwerp, om daardoor meerdere aansluiting te bevorderen, eene buitengewone vergadering te beleggen.

Het Bestuur van oordeel dat er steeds gestreefd moet worden om het aantal vergaderingen niet meer dan hoogst noodig uit te breiden en er voor te zorgen, dat steeds een goed voorziene agenda moet worden behandeld, heeft aan dit verzoek geen gevolg gegeven, maar gemeend dat het beter is om de kwestie op de voorjaarsvergadering te behandelen.

Hierdoor is het mogelijk geworden om de zaak reeds thans eenigszins goed voor te bereiden.

Omtrent het doel van de kaascontrôle willen wij in de eerste plaats een korte toelichting geven, wijl het ons toeschijnt, dat hieromtrent nog steeds eenige begripsverwarring bestaat. De toegepaste contrôle stelt zich uitsluitend ten doel om eene betrouwbare garantie te geven aan Handelaren en Consumenten omtrent een bepaald vetgehalte, in dit geval 40 pCt. in de droge stof der kaas; elk ander doel, dat men aan de werking van het station wil toekennen, is buitengesloten.

Bij het niet op het oog of gevoel af kunnen waarnemen van de juiste vetheid der kaas, biedt eene contrôle, als door het Kaascontrôlestation beoogd, eene uitstekende gelegenheid om met zekerheid en op praktische wijze, te voldoen aan het verstrekken van betrouwbare gegevens. Wijl op vele plaatsen magere kazen, in Edammer vorm, in den handel worden gebracht, ligt het in de bedoeling van het Kaascontrole-station, om voor de gecontroleerde kaas op ruime schaal propaganda te maken. Hierdoor zal de consument langzamerhand alleen die kaas gaan koopen, die hem met goede waarborgen voor een bepaald vet wordt aangeboden.

Het doel is dus om zoodanige kaas te voorzien van een blijvend en voor het product onschadelijk merk.

Nevens deze kwestie moet ook het idée der controle meer burgerrecht verkrijgen en getracht worden om producenten en handelaren in gemeenschap de uitvoering te doen plaats vinden. Naar wij vertrouwen zullen deze zaken geleidelijk tot eene goede oplossing komen en is aansluiting van de fabrieken, die het goede willen en hunne kaas verkoopen voor wat het is, bij het Kaascontrole-station de eerste stap, in de goede richting.

Om de zaak voor de algemeene vergadering goed voor te bereiden, heeft het Bestuur van den Bond geconfereerd met het Bestuur van het Kaascontrole Station, waaromtrent men voor eene toekomstige te volgen gedragslijn, het volgende wenschelijk oordeelde:

„Het merken van de gecontroleerde kaas moet in de toekomst verplichtend zijn.

De leden moeten tijdelijk, hetzij door bedrijfsstoornis, of anderszins, vrijheid kunnen verkrijgen, om andere kaas, met lager dan 40 % vet in de droge stof, te maken,

⁴ Merk op dat er tijdens deze vergadering minimale belangstelling was voor het kaascontrole-onderwerp. Wat vele jaren later – 1919 – zo'n beetje de reden werd van de scheuring in de Zuivelbond! (ZHN.)

evenwel met dien verstande, dat de eventueele stempels direct moeten worden ingeleverd bij het controle-station, wanneer die toestand zou intreden. Zoodanige kaas valt daardoor direct onder de gewone kaas, waaromtrent men geen zekerheid heeft, wat betreft het vetgehalte. De wenschelijk geoordeelde vrijheid zal ongetwijfeld de toetreding veel vergemakkelijken, omdat zich gevallen kunnen voordoen, waarin men om overwegende redenen moeilijk of niet aan zijne verplichtingen kan voldoen.”

Met een warme opwekking van den kant van den voorzitter, wordt dit punt in behandeling genomen.

De heer J. Zuurbier komt met het voorstel, dat het bestuur pogingen zal aanwenden, dat men kome tot algemeene aansluiting.

Spr. wil een lijst laten circuleeren, waarop de kaasfabrieken zich voorwaardelijk kunnen aansluiten, b.v. als er een bepaald vastgesteld getal zijn, dan treedt men toe.

De heer H. J. Avis maakt een paar opmerkingen op de toelichting van het bestuur, waarvan wel de voornaamste op de uitdrukking: het merken van de gecontroleerde kaas moet in de toekomst het doel zijn. Spr. wil waarborg, dat, als een fabriek eenmaal gestempelde kaas heeft verkocht, de koopman zekerheid hebben dat, als die fabriek door de eene of andere omstandigheid geen gemerkte kaas meer verkoopt, deze niet voor kaas van dezelfde kwaliteit als de gemerkte zal van de hand gezet kunnen worden.

De heer Dr. v.d. Zande licht den heer Avis in, dat diens bezwaar volkomen vervalft, als de stempeling verplichtend zal gesteld worden. Is er dan ook geen stempel op, dan staat ze ook niet onder controle.

Ook de heer G. Nobel licht de door den heer Avis aangerode punten nog eens uitvoerig toe, met welke uitlegging deze zich tevreden betoont.

De heer Jongejans steunt het voorstel van den heer Zuurbier en wil ook weten, hoeveel fabrieken zich aansluiten. Spr. wil ook bepaald den overgangsmaatregel, dat de fabrieken in de 3 wintermaanden vrij zijn, om ongemerkte kaas te verkoopen.

De heer Dr. Scheij meent, dat de aanwezigen zich in de eerste plaats hebben af te vragen: is de gedragslijn, die het bestuur van den Bond zich voorstelt, ook de onze?

De meest aannemelijke voorwaarden zijn gemaakt voor de toetreding: de fabrieken zijn verplicht alle kazen te laten merken, uitgezonderd bij bedrijfsstoringen en in de wintermaanden, als men meer boter wil maken.

Is men het over die voorwaarden van toetreding eens, dan dient er ook gevraagd te worden: wie wil er toetreden? en spr. wil dan ook reeds op deze vergadering die vraag doen.

De heer P. Stapel deelt mede dat zijn fabriek voor aansluiting is, mits voldoende deelname ook van anderen. Spr. zou evenwel eerst wel eens willen vernemen: wat zeggen de kaashandelaren ervan? Willen die niet dan is het een onbegonnen werk.

De heer Hylkema, zuivelconsulent voor Utrecht, houdt nu een uitvoerig betoog, warm aanbevelend de toetreding tot het contrólestation.

Wordt nu medegedeeld, dat aan 31 kaashandelaren een schrijven was gezonden. Een 13-tal hadden geantwoord, de anderen nemen dus blijkbaar een afwachtende houding aan.

Al deze antwoorden worden voorgelezen en waaruit blijkt, dat men algemeen is **vóór gecontroleerde kaas, maar zonder merk.**

Na gevraagde inlichtingen deelt de heer Scheij mede, hoe in Friesland een paar heeren een merk voor de kaas hebben uitgevonden, dat zeer gunstig werkt en waarbij de invoering van meer ingewikkelde stempels mogelijk wordt. Ook het tegenwoordig stempel voldoet uitstekend en van schimmel is zegt spr., geen sprake.

De heer Bark vraagt, hoe het moet met de slechte kazen als knijpers enz. die ook gemaakt worden, die ook het merk ontvangen en nu op de markt komen als slechte kazen, toch gewaarmerkt.

Voorzitter zegt, dat dit is als met de boter. Deze ontvangt ook één merk, de beste zoowel als de slechte. Het is ook geen merk voor de kwaliteit, maar alleen een bewijs dat het natuurboter is, geen margarine. Zoo is het ook met de kaas. De kaashandelaar, die nu ook reeds op de kaas zijn kwaliteitsstempel zet, kan naast het merk van het contrólestation, zijn eigen stempel blijven zetten.

De heer Van der Zande vraagt den heer Bark, of het geen vooruitgang is, dat door de stempeling het vetgehalte wordt gewaarborgd. Zooals de toestand nu is, wordt er niets gewaarborgd.

De heer D. Kuilman wil tot een practisch resultaat in deze vergadering komen en vraagt, wat of het bestuur nu voorstelt.

De heer Kestra stelt voor, dat het bestuur, gehoord de besprekingen, door de vergadering gemachtigd wordt, de aansluiting der fabrieken aan het contrólestation te bevorderen.

Na nog eenige bespreking, waarbij de heer Scheij er met nadruk op wijst, dat het nu ligt in de handen der fabrieken, of het contrólestation zal blijven bestaan, ja of neen, neemt het bestuur het idée van den heer Kestra over.

Er wordt nu eerst in stemming gebracht, of men in beginsel vóór aansluiting is.

Van de 16 afgevaardigden verklaarden zich persoonlijk 15 voor aansluiting, 1 was er tegen.

Voor een toezegging van hunne fabrieken hadden de afgevaardigden geen mandaat.

Het bestuur kreeg vervolgens machtiging, de noodige stappen te doen tot meerdere aansluiting.

[....]

Schager Courant 1908-04-09

ook MAP Kaaskwesties

Het Kaascontrólestation Noord-Holland

Gegevens over 1907

Maandag vergaderde te Hoorn de „Vereeniging Het Kaascontróle-station N-Holland”.

De heer K. de Boer Cz., van Assendelft, Voorzitter, kwam te laat ter vergadering, waardoor deze aanvankelijk werd geleid door den heer Best, van Baarsdorpermeer. Deze opende met een woord van welkom, inzonderheid tot de heeren dr. Swaving, *inspecteur in den alg. dienst van de Directie van den Landbouw*, en G. J. Bieleman, *rijksboter-inspecteur*.

De heer dr. L. T. C. Schey brengt zijn jaarverslag uit, waaruit bleek, dat de vereeniging 1 Jan. 1907 telde 81 zuivelbereiders en 4 kaasfabrieken als leden.⁵ 1 Jan. 1908 bedroegen deze aantallen 29 en 4. De heer P. B. J. Ferf, lid van Ged. Staten, trad toe als donateur. Het rijk verleende een subsidie van f 400, de provincie voor de jaren 1907 en 1908 elk een van f 1000. Hiermede en met de bijdragen der leden kan men eindigen met een batig slot. Toch waren de geldmiddelen niet voldoende, om ook naar buiten te werken. Op de volgende begrooting zullen hiervoor bedragen worden uitgetrokken. Op een rijkssubsidie wordt hierbij gerekend.

Proeven omtrent de doeltreffende wijze van merken worden elders genomen. Met belangstelling worden de resultaten tegemoet gezien. De secretaris acht den huidigen toestand niet roos-

⁵ Tijdens een vergadering van de Bond van Zuivelfabrieken in Noordholland (SC 1908-03-15) werd er wel gesproken over kaascontrole en – ev. collectief – lidmaatschap, maar er werd geen besluit genomen. Men was wel voorstander.....alleen vroeg men zich af wat de mening was van de kaashandelaren.

Volgende vergadering opzoeken!

kleurig. De reden hiervan is, dat de kaasproducenten, hoewel inziende het dreigende gevaar voor de N.-H. kaasindustrie, er niet toe kunnen besluiten allen toe te treden. Deden ze dit, dan was de zaak gewonnen. In de eerste plaats wordt hulp verwacht van de fabrieken en naar aanleiding van gehouden besprekingen met den *Bond van Zuivelfabrieken*, koestert men de beste verwachtingen.

Aan het verslag van den directeur, den heer C. J. van Overzee, ontleenen we het volgende: Werd geregeld eenmaal per 8 weken hij de leden-veehouders-zuivelbereiders een monster genomen, overwogen wordt, dit om de 2 weken te doen. Bij de fabrieken zal men van elke weekproductie een monster nemen.

Van 1 Jan. tot 31 Dec. werden genomen 20 monsters volvette, 387 monsters dag- en 27 monsters anderdaagsche kaas. Het gehalte van de 414 monsters der laatste 2 soorten wees voor 6 monsters minder dan 40 pc., terwijl de overige liepen van 40 tot 58 pc. 74.88 pc. der monsters hadden een gehalte van 43 tot 48 pc. vet in de droge stof.

Een belangrijke proef werd genomen, n.l. het onderzoek van 2 kazen, gemaakt uit tongblaarmelk. (MKZ)

Het verslag zegt van deze proef:

De eerste kaas werd gemaakt, toen de koeien in het hevigste gedeelte der ziekte waren en de 2e kaas, toen de koeien bijna alle ongeveer hersteld waren. Er werd om den anderen dag ge-kaasd; de wijze van uitroomen was in beide gevallen dezelfde. Verkaasd werd de afgeroomde melk van 36, 24 en 12 uur, plus de volle morgenmelk. In de wei ging veel vet verloren. De melk uit den kaasbak werd eveneens onderzocht.

De eerste kaas gaf aan als vetgehalte in de droge stof 40.8 pc. en de tweede 46.6 pc. Ofschoon het vetgehalte der melk slechts 0.1 pc. verschilde, was toch het gehalte der 2 kazen zeer ongelijk. De oorzaak hiervan is hoofdzakelijk hierin gelegen, dat den tweeden keer minder vet in de wei achterbleef, dan den eersten keer. Een eigenaardig feit is het, dat bij tongblaarmelk het vet veel lossier is, dan bij normale melk. De chemische samenstelling en de physische eigenschappen van het melkvet kunnen bij ziekte van de koe veranderen. Dientengevolge is het niet uitgesloten, dat ook hier het vet veranderd is en zich gemakkelijker van de andere melkbestanddeelen losmaakt, dan in normale gevallen, waardoor het vetgehalte der wei zeer hoog wordt. Misschien is het sterk voeren met lijnmeelpap en lijnkoeken hier ook nog een voornaam factor geweest. Later, toen de koeien volkomen hersteld waren, werd nogmaals een monster genomen.

De kaas had toen 45.6 pc. vet. Eigenaardig is het, dat bij de melkmonsters het vetgehalte in de droge stof steeds toenam, n.l. 24.2 pc., 24.9 pc. en 26.7 pc.

Het aantal verzonden waarschuwingen bedroeg 7, terwijl 5 maal een overtreding werd geconstateerd, betreffende het maken van kaas met minder dan 40 pc.

Eenige leden zijn reeds begonnen hun kaas van het officieële merk (een V in een zeshoek) te voorzien. De gemerkte kaas ondervond in den beginne groote moeilijkheid. In Hoorn kon ze niet verkocht worden, daarentegen goed in Alkmaar en eenmaal te Schagen. De prijzen waren doorgaans niet, of niet veel beneden de werkelijke marktwaarde, zoodat door de verkoopers geen of weinig schade is geleden. Volgens de overtuiging van den directeur zal de afzet van gemerkte kaas ook in 1908 geregeld kunnen plaats vinden, zonder schade voor de betrokkenen.

Noodig is het dan echter, dat alle leden merken. Het door den handel geopperde bezwaar, dat men aan 7 of 8 stapeltjes gemerkte kaas weinig heeft, is niet ongegrond. Voorzien alle leden echter hun product van het garantiemerk, dan kon de handel in dat opzicht althans geen bezwaren hebben. Ook dan alleen is het mogelijk, dat het K.C.S. zijn doel bereikt.

Medegedeeld werd, dat het bestuur genoodzaakt was een lid te beboeten en te royeeren, doordat deze weigerde, toen hij kaas maakte beneden de 40 p.Ct., de gegeven wenken en inlichtingen ter harte te nemen.

Aangenomen werd het voorstel van het bestuur, omtrent de regeling van het stemrecht der leden, luidende: Leden, met een jaarproductie tot aan 10.000 K.G., hebben 1 stem; tot 25.000 K.G. 2 stemmen ; tot 45.000 K.G. 3 stemmen; tot 75.000 K.G. 4 stemmen en daarboven 5 stemmen.

Tot bestuursleden werden herkozen de heeren G. Stam Dz., te Hoogkarspel en J. Best Nz., te Berkhout.

De rekening over 1907 wordt goedgekeurd, tot een bedrag van *f*2312,56 aan ontvangsten en een saldo van *f*279,52, terwijl de begroting werd goedgekeurd tot een bedrag van *f*4229,52 in ontvangst en uitgaaf.

Dr. L.T.C. Schey over: de kaascontrole

We zijn wederom in een tijd van verhoogde belangstelling in deze reeds zoo lang besproken kwestie. In mijn jaarverslag aan de Algemeene Vergadering van het *Kaascontrôlestation Noord-Holland* heb ik gezegd, dat de particuliere kaascontrôle in deze provincie in een tijd van crisis verkeert. Er moet spoedig meer toetreding vooral van den kant der fabrieken komen. Indien een zaak na geruimen tijd geen bewijzen van levensvatbaarheid kan geven, houden de subsidiëerende lichamen met hun steun op en maken haar daarmee dood.

Maar zeever is het gelukkig nog niet; de belanghebbenden kunnen in den toestand in korten tijd een gunstige wending brengen. Bij dien stand van zaken verdient het besprokene in de laatste Algemeene Vergadering van den *Bond van Coöperatieve Zuivelfabrieken in Friesland* onder de aandacht van de kaasberijders en besturen en leden van kaasfabrieken gebracht te worden.

In Friesland maakt men tegenwoordig behalve Edammer en Goudsdte kaas ook Engelsche kaassoorten (Cheddar en Cheshire kaas) na. Men ziet nu in, dat de markt bedorven zal worden, wanneer de verschillende fabrieken in onderlinge concurrentie naar willekeur kaas uit zeer vet-arme melk gaan maken, zooals tot groote schade van de goede Hollandsche kaassoorten met de Edammers en Gouda's is geschied. Uit welbegrepen eigenbelang wil men die fout ten opzichte van de nieuwe kaassoorten vermijden, door ouderling eene regeling te treffen.

Met algemeene stemmen is een motie aangenomen, waarbij de wenschelijkheid is uitgesproken, dat de leden van den Bond zich contractueel verbinden geen Engelsche kaassoorten te maken uit melk met minder dan 1,5 % vet. Men mag dus nog wel doorgaan met heel magere Edammers en Gouda's te fabricceeren, maar sommige leden achtten een regeling omtrent die kaassoorten ook gewenscht en het Bestuur deed toezegging van voorstellen dienaangaande. Een der leden constateerde volgens het officiëel verslag het als een heugelijk feit, dat het idee „kaascontrôle” ingang vindt en wenschte dit ook op de andere kaassoorten toe te passen.

„Men is, zegt hij verder, door den namaak van de vol-vette kaassoorten, Edammer- en Gouda-kaas zoo ver gekomen, dat het publiek onze kaas niet meer wil eten, omdat ze te mager gemaakt wordt. Trots de algemeene prijsverhooging van alle andere voedingsstoffen, dalen de kaasprijzen steeds. Wanneer daartegen geen maatregelen worden genomen, dan komt de kaas-industrie op den rug te liggen. Men begint nu met de Cheddarkaas na te maken. Ik geloof niet dat men in Engeland zoo lang op die kaas zal omkauwen als op de andere kaassoorten is gedaan. Door merken geven wij een garantie op de kaas voor de afnemers.”

Deze woorden van den Heer A. K. Rienks, van Oosterend, omtrent hetgeen gebeurd is en wat gebeuren moet, werden door de vergadering met applaus begroet. In Friesland ziet men derhalve in, dat het verkeerd gaat met de kaas-industrie, door de verwarring en onzekerheid omtrent het product, tengevolge van den bedriegelijken namaak van kazen van geheel verschillende waarde in denzelfden vorm. Men wil eigenlijk door particuliere kaas-controle regelend optreden. Het beste Friesche product b.v. gemaakt uit melk met 1.5 % vet zal wellicht een garantiemerk krijgen. Wat daaraan niet kan voldoen, blijft ongemerkt; raarvan wordt niets gegarandeerd; dat is voor den koper onbetrouwbaar. Ditzelfde geldt dan voor de beste Edammers en Gouda's in Holland gemaakt, en natuurlijk zeer tot hun schade.

Het moet toch een ieder, die de, zaak der kaascontrôle op zich zelve beschouwt, ten hoogste verbazen, waarom de bereiders van de beste producten de gelegenheid niet gretig aangrijpen, welke hun gegeven wordt, die producten met een merk te voorzien, dat ze als de beste in hun soort, welke in den fel concurrerenden wereldhandel komen, kwalificeert. Een sprekend bewijs van de noodzakelijkheid, de beste producten voor den consument herkenbaar te maken, gaf Dr. van Rijn, landbouw-consulent voor Friesland in Engeland, in bovengenoemde vergadering. Het kan bij de vele andere gevoegd worden.

In een zeker deel van Londen werd een groote zaak geopend, waarbij o.a. ook op de ramen stond „finest Gouda-Cheese”(Puikste Goudsche kaas.) Hij ging den winkel binnen en vroeg of men kon garandeeren dat deze kaas volvet was. De bediende liep beangst naar den patroon en kwam terug met de mededeeling, dat dit niet gegarandeerd kon worden. Dr. van Rijn kocht toen een stuk van die puikste kaas, welke van de gummie of leersoort bleek te zijn.

Zullen nu de consumenten, die er in zijn gevlogen, het nog weer met Goudsche probeeren? Wel neen; ze vragen een andere buitenlandsche of Engelsche concurrerende soort. En zoo gaan op verschillende plaatsen de naam, het debiet en de prijs van de beste Goudsche en Edammer-kaas achteruit, of zijn reeds sterk achteruitgegaan.

Het gering vetgehalte in een deel van de ingevoerde Hollandsche kaassoorten trekt meer en meer de aandacht in de importeerende landen; processen beginnen te komen met name in Engeland; maatregelen van overheidswege en bepalingen omtrent het vetgehalte van de te importeerende kaas zullen er het gevolg van zijn. En deze kunnen den invoer zeer belemmeren; in sommige landen, als Amerika en zijne koloniën, ondervindt de invoer van Hollandsche vette kaas reeds groote moeilijkheden. Hierin ligt ook een belangrijke reden voor de bereiders van vette kaas om zich te vereenigen, opdat zij door middel van de particuliere kaas-contrôle betrouwbare garantie kunnen geven omtrent het vetgehalte van hun product en het de Regeering mogelijk maken in hun belang krachtig op te treden, wanneer andere landen bepalingen omtrent het vetgehalte van de ingevoerde kaas gaan maken. Maar in de eerste plaats moet men toetreden en meehelpen, indien de zaak eenmaal goed is geregeld, zal het garantie-merk op het beste product zijn handelswaarde verhoogen, evenals thans het Rijk bij het ingang doen vinden van het merk ook niet uitblijven. Velen zijn er die voor de zaak gevoelen, maar nog weifelen. Ik geloof dat het gesprokene in de Algemeene Vergadering van den Bond van Zuivelfabrieken, een reden is, om die weifelende houding te laten varen en door eendrachtig handelend optreden een macht te ontwikkelen, welke alle bezwaren kan en zal te boven komen.

In genoemde vergadering werd gezegd: „in Holland is veel *geschreven* en *gesproken* over kaascontrôle”

Moge spoedig gezegd kunnen worden: *er is ook veel gedaan.*

Dr. L. T. C. SCHEY, Zuivelconsulent voor N.-Holland.
Hoorn, 11 April 1908.

Oproep tot deelname aan Kaascontrôlestation N-H.

Door het bestuur van den Bond van Zuivelfabrieken, is aan de leden der zuivelfabrieken in Noord-Holland een circulaire verzonden, inhoudende een opwekking tot aansluiting aan het *Kaascontrôlestation Noord-Holland*.

In die missive, geteekend door de heeren J. Boekel, voorzitter, en G. Nobel, secretaris, staat o.m.:

Overeenkomstig het besluit van de ledenvergadering van 11 Maart j.1. acht het Bestuur het gewenscht om thans tot u te komen met het verzoek of uwe fabriek ook genegen is om zich als lid aan te sluiten bij het *Kaascontrôlestation Noord-Holland*, om daardoor te trachten den naam van de Edammer kaas bij de consumenten weer in hooger aanzien te brengen. Wijl het onze overtuiging is, dat door eene gemeenschappelijke toetreding van vele fabrieken het voor oogen gestelde doel zeer veel zal worden bevorderd, bevelen wij deze zaak ten zeerste bij u aan.

Wij meenen niet te veel te zeggen, wanneer wij beweren dat de minder goede toestand van den kaashandel voor een belangrijk deel een gevolg is van het tot heden gevolgde stelsel, om de kaas van zoo uiteenlopend vetgehalte, onder denzelfden vorm, zonder eenigen waarborg omtrent de herkomst te verkoopen.

Redenen waarom wij alle zuivelbereiders, die zich met ernst willen afvragen wat kan worden gedaan tot verbetering van den toestand, verzoeken om, indien eenigszins mogelijk, tot de aansluiting over te gaan.

Wij achten het hiertoe gewenscht om de toetreding zoo volledig mogelijk te maken, opdat werkelijk kracht kan uitgaan van de op touw gezette beweging.

Hiertoe stellen wij u die vraag: „of uwe fabriek genegen is, bij eene gemeenschappelijke toetreding van 75 fabrieken, zich ook als lid van het Kaascontrôlestation te willen aansluiten?”

In aansluiting aan het bovenstaande van den *Bond van Zuivelfabrieken in Noord-Holland*, meent het Bestuur van het *Kaascontrôlestation N.-Holland* (K. de Boer Cz., voorzitter, Dr. L. T. C. Scheij, secretaris, C. J. van Overzee, directeur) goed te doen, enkele punten nader toe te lichten, eveneens in een circulaire aan de deelhebbers van alle kaasfabrieken toegezonden.

Ongeveer een 30-40 jaar geleden werd in Edammer model alleen kaas gemaakt uit volle zoete melk (uitgezonderd eene geringe hoeveelheid z.g. „*Hobbekaas*”, welke gefabriceerd werd uit sterk ontroomde melk) en in het buitenland was dan ook het ronde model onzer Edammer kaas opzichzelf reeds, een garantie voor „volvet”. Toen de fabriekmatige zuivelbereiding zich ging toeleggen op het maken van kaas uit melk van zeer uiteenlopend vetgehalte en men dit product ook het Edammer model gaf, kwam er verwarring. Het minderwaardige product heeft geprofiteerd van den goeden naam, dien het volvet model steeds genoot, (tot groote schade van het laatste), en de buitenlandsche afnemers kwamen dikwijls bedrogen uit. Deze laatsten bemerkten weldra, dat de begrippen Edammer en volvet niet meer samengingen en daardoor ontstond een gegrond wantrouwen tegen ons nationaal product.

Voegt men hier aan toe, dat ook in andere landen de kaasbereiding zich meer en meer uitbreidt (men denke slechts aan Amerika en Canada) en de concurrentie dus steeds zwaarder wordt, dan ligt het zeker op den weg van onze Ned. kaasbereiders, den buitenlandschen afnemers en consumenten een voortdurenden waarborg te geven, dat deze krijgen wat ze ver-

langen. Er moet dus een scheiding gemaakt worden tussen kaas van verschillend vetgehalte in éénzelfde model en dit doel meent men te kunnen bereiken door:

Particuliere kaascontrôle, gesteund door het Rijk.

Daartoe is in 1906 in Noord-Holland het eerste C. S., opgericht.

Artikel 1 der Statuten luidt als volgt:

„De Vereeniging heeft ten doel den afnemers en consumenten van Edammer kaas, afdoenden waarborg te geven, omtrent een zeker vastgesteld minimum gehalte aan melkvet in de Droge Stof der kaas.”

Elke kaas, die dit vastgestelde minimum bezit, moet dan van een onuitwischbaar garantie-merk worden voorzien.

Wordt de toestand nu zoo, dat de gemerkte kaas de overhand heeft boven de niet-gemerkte, dan zal de eerstgenoemde soort beter betaald worden. De ongemerkte daarentegen zal als „niet vertrouwbaar” zichzelf veroordeelen.

De huidige stand van zaken laat toe, dat volvette kaas drie-kwart-vette, halfvette, etc., onder één naam in den handel komt. Daardoor brengt de vettere te weinig op, in verhouding tot de minder vette.

Het moet dus zóó worden, dat men kazen in Ed. model indeelt in één of meer klassen en de prijs van het product bepaald wordt: 1° door de klasse waartoe het behoort, 2° door de kwaliteit.

Het *Kaascontrôlestation Noord-Holland* onderscheidt volgens de gewijzigde statuten slechts ééne klasse, nl. die van kaas met méér dan 40% vet in de *Droge Stof*. Van regeeringswege gedane onderzoekingen en ervaringen van 2 jaar opgedaan door het *Contrôlestation* hebben aangetoond, dat de minimumgrens van 40% voor het Noord-Hollandsch product zooals het tegenwoordig in hoofdzaak is, juist is gekozen, zoowel voor boeren- als fabriekskaas.

Om tot het hierboven beschreven doel te geraken, is het een eerste vereischte dat alle belanghebbenden (hier de fabrieken in N.-H.) zich collectief aansluiten bij ‘t *Controlestation Noord-Holland*. Het is hoog tijd dat getracht wordt te heroveren, wat reeds gedeeltelijk verloren is: nl. onze wereldreputatie op kaasgebied. Hoe eerder die aansluiting plaats vindt, des te eerder zullen de financiële vruchten geplukt kennen worden.

Het kan niet anders of, wanneer er door flinke aansluiting van de fabrieken eene voldoende hoeveelheid gemerkte kaas op de markt komt en aan dit product in ‘t buitenland op doeltreffende wijze genoegzame bekendheid wordt gegeven, er navraag zal komen.

De regeering ziet met zeer veel belangstelling naar de pogingen, die in de provincie aangewend worden om tot verbetering van den huidige, ongezonden toestand te komen.

Aan u, fabrieken, dus te toonen, dat Gij die verbetering wenscht en daartoe wilt medewerken

De regeering zal dan zeker niet achterblijven die pogingen *krachtig* te steunen.

Het Kaascontrole-station Noord-Holland.

Ter gelegenheid van **Grocers and Bakers Exhibition te Londen** heeft het Kaascontrôle-station Noord-Holland te Hoorn, aan het Alg. Nederl. Exportblad, afd. bureau ter bevordering v.d. Nederlandschen handel en industrie de samenstelling opgedragen van een extranummer van het maandblad Holland Abroad, waarin zeer duidelijk, toegelicht door fraaie foto's, de werking van het kaascontrôle station wordt beschreven.

De bezoekers van de Londensche tentoonstelling, voor wie dit geïllustreerde nummer speciaal is samengesteld, zullen door deze beschrijving uitnemend worden ingelicht omtrent de maatregelen, die nu twee jaren geleden op het initiatief van de Hollandsche Maatschappij van Landbouw genomen zijn om alle knoeierij met Edammer kaas paal en perk te stellen en aan het beroemde volvette zuivelproduct den afzet op de buitenlandsche markten te verzekeren, dien het om zijn uitstekende hoedanigheden verdient.

Zooals gezegd, de werking van het contrôle-systeem wordt in dit blad duidelijk omschreven en de fraaie afbeeldingen van het gebouw te Hoorn, waar het kaas contrôle station is gevestigd, een laboratorium, een kaasfabriek te Hoogkarspel, de kaasmarkt te Hoorn, in volle bedrijvigheid, het nemen van monsters in een kaasmakerij, enz. zullen onder de belanghebbende buitenlandsche afnemers zeer de aandacht trekken.

Vergadering Bond van Zuivelfabrieken in N-H. met het Kaascontrolestation N-H

Vrijdag werd in het Café Central te Alkmaar ene vergadering gehouden van vertegenwoordigers van 21 Zuivelfabrieken, de Besturen van het Kaascontrôlestation Noord-Holland, en van den Bond van Zuivelfabrieken in Noord-Holland, benevens de heeren: Dr. Swaving, Inspecteur voor den *Algemeenen Dienst van de Directie van den landbouw*, en G. J. Bieleman, *Rijks Zuivel-Inspecteur*, tot bespreking van de bevordering van de Particuliere kaascontrôle.

Het resultaat der belangrijke, hoogst zaakrijke besprekingen was van dien aard, dat op de vergadering zich vijf Zuivelfabrieken bij het kaascontrôlestation aansloten.

Dertien fabrieken verklaarden zich in beginsel voor de toetreding, en zullen binnen enkele weken beslissen over de al of niet toetreding, wijl de atgevaardigden geen bepaalde opdracht hadden om te besluiten.

Twee fabrieken verklaarden zich tegen de toetreding

Uit het voorgaande kan geconstateerd worden dat de Particuliere Kaascontrole op genoemde vergadering een mooie schrede is vooruitgegaan. Negen fabrieken zijn nu aangesloten en zeer waarschijnlijk zullen van de dertien fabrieken die geen opdracht hadden, de meesten, zoo niet alle, toetreden.

Wanneer wij de kwestie in het licht der feiten beschouwen, dan wil het ons toeschijnen dat wij met de Kaascontrôle over het kwade punt heen zijn, want de belangstelling is steeds toeneemende, zoowel bij de producenten als, in het buitenland, bij de consumenten.

Geleidelijk zal men komen waar men behoort te zijn om waarborgen te geven ten opzichte van de zuiverheid van het, voor Nederland, zoo belangrijke handelsproduct.

1909

1909-02-06 nw. ledenlijst

Schager Courant, 1909-02-23; p. ¼

Kaascontrolestation Noord-Holland.

Maandag vergaderde in „de Witte Engel” te Hoorn het K.C.St. onder leiding van den heer K. Cz. de Boer. Deze wees er in zijn openingswoord op, dat, het K.C.St. in het afgelopen jaar veel lief en leed, tijden van licht en schaduw heeft doorleefd. Als lichpunt noemde hij ook de blijkbaar onverflauwde belangstelling van de Regeering, ook nu weer blijkende, nl. door de aanwezigheid der heeren Dr. A. J. Swaving, inspecteur in *algemeenen dienst van den Landbouw*, Dr. H. E. Th. van Sillevoldt, directeur van het *rijkszuivelstation te Leiden* en G. J. Bie-leman, *boterinspecteur te Utrecht*. Als zoodanig beschouwt hij ook het steeds aangroeiende aantal van hen, die zich bij het, station aansluiten. Dat geeft moed en doet vertrouwen op een steeds toenemenden bloei der vereeniging.

Het huishoudelijk reglement wordt overeenkomstig het concept vastgesteld.

Aan het jaarverslag, door den secretaris, den heer Dr. L. T. C. Schey, uitgebracht, ontleenen we het volgende:

Op 1. Januari 1908 telde de vereeniging 29 veehouders zuivelbereiders en 4 kaasfabrieken als leden en op 1 Januari 1909 waren er 26 veehouders, zuivelbereiders en 15 kaasfabrieken⁶.

Deze 15 fabrieken produceeren in een jaar 1.208.640 K.G. kaas. De productie van de 26 veehouders, zuivelbereiders, bedraagt 133.900 K.G. kaas, zoodat in 1909 1.342.400 K.G. kaas staat tegen 437.523 K.G. in het afgelopen jaar, dus ruim drie maal zooveel.

Op de drie groote kaasmakten, Alkmaar, Purmerend en Hoorn werd in 1907 13.034.360 K.G. kaas aangevoerd, zoodat dus ruim 10 pct. van die hoeveelheid onder controle staat.

De toetreding van zooveel fabrieken met een aanzienlijke productie is een zeer verblijdend verschijnsel. Een woord van lof aan het bestuur van den bond van Zuivelfabrieken. Het succes is een duidelijk bewijs dat een steeds grooter aantal producenten niet van meening zijn, dat hun belangen voor de toekomst voldoende zijn beveiligd, maar dat ze overtuigd zijn, dat de producenten van de goede Edammer kaas door het minderwaardige namaak product schade moeten lijden en daarom zijn ze ondanks beperking van vrijheid in hun bedrijf en ondanks de kosten, vrijwillig tot de vereeniging toegetreden.

Het bestuur onderging geen veranderingen.

De rekening over 1908 sluit met een batig saldo van *f* 445. Van het Rijk werd *f* 1500 en van de provincie *f* 1000 subsidie ontvangen. Deze laatste heeft reeds weer *f* 1000 voor 1909 toegestaan. De Hollandsche Maatschappij van Landbouw hielp wederom met een renteloos voorschot ter voorziening in de behoefte aan kasgeld. Dit bedraagt thans nog *f* 1000.

Den Directeur, den heer C. J. van Overzee, wordt hulde gebracht voor de vele moeite, die hij zich getrooste voor de Londensche tentoonstelling.

⁶ Kaasfabrieken ledenlijst uit SC 1909-02-06: I

De Horn, Avenhorn; *De Eendracht*, Zuid-Schermer; *De Toekomst*, Hoek Rijper- en Neckerweg Beemster; *Beemster*, Jisperweg, Beemster; *De Ster*, Baarsdorpermeer; *Wilhelmina*, Berkhout; (Oosteinde; *Hoogkarspel*, Hoogkarspel; *Nieuwe Niedorper Ver. tot bereiding van kaas*, Nieuwe Niedorp; *Schellinkhout*, Schellinkhoul; *De Prinses*, Noord-Schermer; *De Volharding*, Hem; *De Eendracht*, Warmenhuizen; *Eureka*, Binnenwijzend; *Aurora*; Wieringerwaard; *De Volharding*. Wieringerwaard

Het bezoek van het gezelschap Duitsche, Belgische en Fransche scheikundigen aan het K.C.S. heeft de overtuiging geschonken, dat onder de producenten van vette kaas een ernstig streven bestaat, aan de afnemers garantie te geven omtrent het vetgehalte van het product.

In het verslag wordt verder gezegd, dat de K.C. een critieken tijd doorleeft. Wil men slagen, dan moet het een K.C. worden onder Rijkstoezicht met een door het Rijk gesanctionneerd garantiemerk. Die steun kan op den duur niet gemist worden. En toch is er groot gevaar, dat de N.-H. Edammerkaasindustrie met een productie van ongeveer 16 miljoen K.G., welke thans bijna uitsluitend uit z.g. dagkaas bestaat, voor haar product geen Rijksmerk zal kunnen krijgen, omdat het geen kaas is uit geheel volle melk. En toch mag dit product niet gelijk gesteld worden met het zooveel minderwaardige goed, dat ook als Edammerkaas de wereld ingaat. Daardoor zou ons streven mislukt zijn.

Of wordt het mogelijk geacht, vraagt het verslag, dat deze industrie, die door den invloed der omstandigheden dikwijls buiten de macht van de producenten zelf, den huidige vorm heeft gekregen, zich weer verheft tot een vollemelksche kaasindustrie, omdat aan deze alleen het voorrecht van een Rijksmerk beschoren is? Het bestuur heeft zich ernstig met deze zaak bezig gehouden en in een uitvoerig schrijven aan den Dir.-Gen. van den Landb. den toestand in N.-H. blootgelegd, als zijn meening te kennen gevende, dat voor N.-H. naast een merk voor volvette Ed., een garantiemerk van kaas met minstens 40 pct. vet in de droge stof noodzakelijk is. Het verslag eindigt met de hoop, dat men er in zal slagen, deze brandende kwestie tot een goed einde te brengen, daarbij een beroep doende op de medewerking der leden.
't Verslag wordt goedgekeurd.

Vervolgens kwam aan de orde het jaarverslag van den Directeur, den heer C. J. van Overzee, waaraan we het volgende ontleenen. Het aantal monsters in 1908 onderzocht bedroeg voor volvette kaas 17, voor dagkaas 500, voor anderdaagsche kaas 35, voor extra monsters 76. Slechts 1 monster wees beneden 40 pct. vet in de droge stof aan, 67 monsters van 43-44 pct., 95 monsters van 44-45 pct., 83 van 45-46 pct., 68 van 46-47 pct., 57 van 47-48 pct., 30 van 48-49 pct., 17 van 49-50 pct., 9 van 50-51 pct., en 3 van 51-52 pct.

Op verzoek van Dr. Swaving werd een rapport uitgebracht over de oorzaken van het wisselend vetgehalte van Edammer dagkaas. De volgende feiten werden aan de hand der verkregen analyses vastgesteld:

- 1) het gehalte van dagkaas, bereid op eenzelfde boerderij vertoont groote schommelingen, bijv. 41 tot 48 pct.,
- 2) deze schommelingen zijn echter regelmatig te noemen in bepaalde maanden of tijdvakken van het jaar,
- 3) als oorzaken van die schommelingen zijn te noemen:
 - a. de wijze van uitroomen,
 - b. de toestand, waarin de melk verkeert, voor ze te roomen gezet wordt,
 - c. het weer, lactatieperiode der koeien, veel of weinig gras, e. a.
 - d. de samenstelling der melk,
 - e. de methode van kaasbereiding (al of niet kruimelen),
 - f. de samenstelling der melk van elk dier van een veestapel afzonderlijk.

De verkoop der gemerkte kaas leverde geen moeilijkheden op, wanneer de kwaliteit van het product goed was. Het aantal kaashandelaren, dat zich voor gemerkte kaas interesseert, begint steeds grooter te worden.

Door de Regeering is, met het oog op een eventueel in te voeren Rijksmerk een technische commissie benoemd, welke belast is met het vinden van een geschikte merkmethode en een deugdelijk stempel voor Goudsche en Edammer kaas, waarin zitting hebben de heeren Dr.

Swaving, Bieleman en Sillevoldt voor de regeering; 3 kaashandelaren voor de Vereeniging van Kaashandelaren, 2 praktische kaasmakers en de beide directeuren der K.C. Stations. Door deze commissie is als merkmethodode vastgesteld de N.-H. methode, nl. het tatoeëeren. Een merkstempel voor Goudsche kaas is reeds gevonden, voor de Edammer nog niet, hoewel men hoopt spoedig tot een goede oplossing te komen.

Wat voor goed soms als Edammerkaas wordt verkocht, blijkt uit het volgende: Bij een winkelier te Hoorn is gekocht een kaas in Edammer model. Ze woog 3,5 pond en kostte 35 cent. Bij onderzoek bleek ze te bevatten 49.1 pct. water en 0.3 pct. vet, gelijkstaande aan 0.6 pct. vet in de droge stof!

Aan het einde van het verslag wordt nog mededeeling gedaan van een proefneming, waaruit bleek, dat niet steeds de wijze van uitroomen of de bereidingswijze den grootsten invloed heeft op het gehalte der kaas, maar dat men ook rekening moet houden met de samenstelling van zijn veestapel .

Ook dit verslag wordt onder dankzegging goedgekeurd.

De rekening over 1908 wordt goedgekeurd ten bedrage van *f*3512,59 met een saldo van *f*445,36, terwijl de begroting over 1909 wordt vastgesteld tot een bedrag van *f*4970,36, hieronder begrepen de reeds ontvangen Provinciale subsidie van *f*1000 en de Rijkssubsidie van *f*2000, die men nog hoopt te ontvangen.

De heer J. Koster Pz. te Berkhout wordt met alg. stemmen als bestuurslid herkozen, terwijl tot leden der financiële commissie worden benoemd de heeren A. Met Jz. te Egmondermeer en de fabrieken Eureka te Binnenwijzend en Wilhelmina te Berkhout.

Thans kwam aan de orde de bespreking van de wenschelijkheid om naast de rubriek dagkaas met minstens 40 pct. vet in de droge stof onder het gewone merk, onder een afzonderlijk merk een nieuwe rubriek in te stellen: Kaas, welke uit volle melk is bereid en die tevens minstens 45 pct. vet in de droge stof bevat.

De heer Dr. Schey leidt dit punt in en betoogt de wenschelijkheid dat naast de rubriek dagkaas met minstens 40 pct., een rubriek met een eigen merk worde ingesteld voor volvette Edammer. De kans toch voor opbloei van de vroegere volvette Edammerkaasindustrie mag men niet geheel wegnemen. Thans zijn er weinig kaasbereiders, die hun volvet product gaarne onder controle zouden stellen en met het garantiemerk voorzien. Een door het Rijk gesanctioneerd volvetmerk zou er toe kunnen bijdragen, dat meerderen die richting in de toekomst gingen.

Het gemiddeld gehalte van onze kaas blijkt te zijn 45.3 pct. vet. Het blijkt dus volstrekt niet, dat er op gewerkt wordt, om juist op de 40 pct. te komen, zooals de heer De Jong in de le Kamer het vermoeden uitsprak. En het merk van die Edammer dagkaas moet ook van Rijksweg gesanctioneerd worden, wanneer de tegenwoordige Edammerkaasindustrie geholpen zal worden. Wij wenschen een 2e klasse-merk voor onze dagkaas, geen volvet merk voor kaas, die niet volvet is.

Het komt hem gewenscht voor, dat de algemeene vergadering zich vereenigt, met het adres door het Bestuur aan den Dir.-Gen. gezonden en waarin gevraagd wordt: 1e, om een merk voor onze dagkaas van minstens 40 pct. vet en 2e. om een afzonderlijk merk voor volvette Edammerkaas.

Verder dat de algem. vergadering het bestuur uitnodigt de instelling van een rubriek volvette kaas met minstens 45 pct. vet, voor te bereiden en zijn voorstellen aan een volgende algemeene vergadering ter goedkeuring voor te dragen.

De heer Zijp van Wieringerwaard zet uitvoerig uiteen, dat z.i. van de regeering voor de N.-H. dagkaas geen hulp is te verwachten. Hij herinnert daarbij aan de woorden gesproken door den minister en den heer de Jong.

De laatste, zegt hij, heeft meer gesproken in het belang van den handel dan van de N.-H. zuivelindustrie. Zijn rede vat hij samen tot de volgende motie:

„De algemeene vergadering van de Ver. het K.C.S. Noordholland, gehouden op Maandag 22 Febr. 1909 te Hoorn,

Kennis genomen hebbende van de verklaring van den Minister van Handel, Landbouw en Nijverheid, dat geen rijksmerk dan voor volmelksche kaas zal worden toegekend, beteekende niet alleen controle maar ook staatsinmenging, besluit in het belang van de N.-H. zuivelnijverheid door te gaan met de geleidelijke invoering van haar garantie-merk, voor het gewaarborgd minimum gehalte van 40 pct, in de droge stof en daarnevens geen ander controlemerk toe te laten.”

Een zeer uitvoerige discussie ontspint zich over dit punt.

Dr. Van der Zande wijst er op dat er beslissing van regeeringswege niet is gevallen. Komt die, laten we dan oppassen. Langs geleidelijken weg moet deze kwestie tot een oplossing komen. Laten we beginnen twee merken in te voeren, en laat het oordeel over aan den handel, aan de consumenten. De ontwikkeling van onze zaak zal leeren wat het beste is. Nemen we geen merk voor volvette kaas, dan zal men zien gebeuren (de heer Bark van Middellie steunt dit uit de praktijk) dat volvette Noordh. kaas voorzien zal worden van het Zuidh. stempel.

Het resultaat der vele besprekingen is, dat men, indien de regeering komt met een merk voor volvette Edammerkaas, pogingen zal aanwenden om ook een regeeringsmerk te krijgen voor onze dagkaas.

Omtrent het invoeren van 2 merken voor de leden: van het K.C.S. zal het bestuur in nadere besprekingen

Bij de rondvraag spreekt Dr. Swaving zijn belangstelling uit voor de gehouden discussies. Het is ook voor de regeering van belang, dat er licht in deze kwestie worde ontstoken. Hij hoopt, dat wanneer zij een beslissing neemt, deze zal zijn in het belang van de N.-H. zuivelindustrie.

Hierna werd de vergadering gesloten.

1910

Leidsche Courant, 1910-03-04; p.4/10

Agenda verg. Kaascontrolestation Noord-Holland ⁷⁾

HOORN: De Vereeniging Het *Kaascontrôlestation Noord-Holland* zal op Maandag 14 dezer te Hoorn een algemeene vergadering houden, waarin o.m. aan de orde komt de bespreking van de vraag: „Moeten wij voortgaan, en in al of niet gewijzigden vorm?”

Ter toelichting van het punt zegt het bestuur:

Op 29 Januari is het antwoord van den minister van landbouw, N. en H. op het bekende adres ingekomen. In dat adres werd aan Zijne Excellentie verzocht, tegelijkertijd met het Rijksmerk voor volvette kaas een tweede Rijksmerk voor Edammer kaas met minstens 40 pct. vet in de droge stof in te stellen. In een uitvoerige memorie van toelichting werd de noodzakelijkheid van die instelling voor het controlestation en voor de Noordhollandsche kaasindustrie uiteengezet.

De minister doet ons station toezegging van den moreelen en financiëleen steun der Regering, doch wenscht af te wachten, in welke richting de kaasbereiding in Noordholland zich na de invoering van een Rijksmerk voor volvette Edammerkaas zal gaan bewegen, alvorens verdere maatregelen in het belang der Noordhollandsche kaasbereiding te gaan overwegen.

Derhalve zal de volvette Edammerkaas evenals de volvette Goudsche spoedig het Rijkscontrôlemerk kunnen krijgen, terwijl voor de 40 pct. Edammer dagkaas vooreerst geen Rijksmerk in uitzicht gesteld kan worden.

Schager Courant, 1910-03-15; p. 1/4

ook MAP Kaaskwesties

Vergadering Kaascontrolestation Noord-Holland.

(Van onzen bijzonderen medewerker.)

HOORN, 14 Maart. Heden werd alhier de algemeene vergadering van bovengenoemde vereeniging gehouden, onder leiding van den heer K. Cz. de Boer van Assendelft.

Deze herinnerde in zijn openingswoord aan de benoeming van Dr. v.d. Zande tot *Inspecteur van het Landbouwwonderwijs*. Betreurende het verlies, dat het K.C.S. daardoor lijdt, hoopte hij, dat dr. V.d. Zande, nog langen tijd zijn krachten aan de belangen van den Landbouw zal kunnen wijden. De talrijke aanwezigen stemden hiermede onder luid applaus in.

Van Dr. Swaving was bericht ingekomen, dat hij door uitlandigheid verhinderd was de vergadering bij te wonen. In 't bijzonder werd welkom geheeten de heer Bieleman, *Rijks-zuivelinspecteur te Utrecht*.

Uit het jaarverslag van Dr. Schey blijkt, dat, het aantal leden thans bedraagt 9 kaasfabrieken en 22. veehouders, terwijl dit op 1 Jan. 1909 bedroeg resp. 15 en 26. Het bedanken vond hoofdzakelijk zijn oorzaak in bedrijfsverandering of omdat men den moed opgaf. Men be-

⁷ Dat niet iedereen tevreden was over het kaascontrolestation is te lezen in de SC 1910-02-13, hierin staat een ingezonden brief, waarin kaashandelaar Merz protesteert tegen de controle in N.-H. – geplaatst in MAP 'Kaaskwesties'

treurt het ten zeerste dat de Regeering niet heeft ingestemd met het verzoek, om een rijksmerk te geven voor 40% Edammerkaas.

Aan het Jaarverslag van den Directeur, den heer C. J. van Overzee, ontleenen we het volgende: Het aantal controle-monsters bedroeg 1252, waarvan 24 volvette- en 1173 dag- en 48 monsters anderdaagsche kaas en 7 monsters wrongel. Van deze monsters waren er 792 van fabriekskaas. Bovendien werden 112 extra monsters genomen.

Een 10-tal tabellen geven een duidelijk overzicht van het gehalte der dagkaas. Hieruit blijkt o.a. dat het gemiddeld gehalte aan vet in de droge stof loopt bij boerenkaas tusschen 44.2 en 47.6% en bij fabriekskaas tusschen 41.6 en 46.8%. Bij boerenkaas kwam 54.4% der monsters nog boven de 46% vet in de droge stof. en bij de fabriekskaas 18%. Van 40-46% wijst steeds de fabriekskaas het hoogste percentage aan, maar boven de 46% is het omgekeerd.

Het nieuwe merkstempel volgens het systeem Dr. Van der Zande (naaimachine-naalden) voldoet in de practijk uitstekend. Er worden thans proeven genomen met eigengemaakte inkt, die beduidend goedkooper is dan de stempel-inkt. Voor 7 boeren en 6 fabrieken is gemerkt een hoeveelheid van 50176 K.G. kaas, waaruit blijkt, dat de productie gemerkte kaas aanzienlijk is vooruitgegaan.

Omtrent het vinden van een geschikte merkmethode en passend Rijksmerkstempel voor Goudsche en Edammerkaas wordt o.m. gezegd, dat door de technische Commissie werd besloten, voor beide soorten het systeem van Dr. Van der Zande te gebruiken als tatouëer-methode. Als opdrukstempel voor Goudschekaas word aangenomen een aluminium plaatje, dat voor de Edammers, om den ronden vorm, niet kon worden gebruikt. Talrijke vergeefsche proeven werden door de heeren v.d. Zande en Van Overzee genomen, om op den kop der kaas een opdrukletter aan te brengen. Een proef van Dr. Van der Zande b.v. genomen met zooller, mislukte door het aanwezige looizuur. Ten slotte is, als uitstekend en in alle opzichten voldoende, aangenomen het systeem-Van Overzee, bestaande in een gummi-plaatje, met een doorsnede van 7.6 cM. en 2½ mM. dikte, met afgeschuinden rand en dat bij het persen tusschen doek en kop wordt gelegd. Door dit systeem is dus ook voor Edammerkaas een geschikte merkwijze gevonden voor het opdrukken van letters, noodig voor het Rijksmerk.

Na goedkeuring van dit Jaarverslag, kwam aan de orde de rekening over 1909. Deze werd goedgekeurd ten bedrage van *f* 5238,16½ in ontvang en *f* 3393.55 in uitgaaf. Het saldo *f* 1844.62½ of ongeveer *f* 1400 meer dan het vorige jaar werd veroorzaakt, doordat niets kon worden uitgegeven aan de posten publiciteit en deponeren van het merk, waarvoor, *f* 1300 was uitgetrokken. Voor aanschaffen van merkstempel was *f* 500 uitgetrokken, doch slechts *f* 67,15 uitgegeven.

Daar de thans aangeslotenen nog niet die vruchten van het lidmaatschap plukken, welke tegen de te maken kosten en moeite opwegen, meende het bestuur de contributie over 1910 zoo laag mogelijk te moeten stellen en deed het 't voorstel de contributie over 1910 met 25% te verminderen, doch hoogstens tot een bedrag gelijk aan de uit te keeren schadevergoeding tengevolge van het monsterneme Dit voorstel werd aangenomen.

Na de pauze kwam aan de orde de vraag: moeten we voortgaan en in al of niet gewijzigden vorm?

19 Dec. 1909 was aan de Regeering het verzoek gericht, om, tegelijkertijd met het instellen van een Rijksmerk voor volvette kaas een ander rijksmerk in te stellen voor Edammerkaas, die minstens 40% vet in de droge stof bevat. De Minister deed toezegging van den moreelen en financieelen steun der Regeering, doch dat hij wenscht af te wachten, in welke richting de

kaasbereiding in Noordholland zich na de invoering van een rijksmerk voor volvette kaas zal gaan bewegen, alvorens verdere mededeelingen in 't belang der Noordhollandsche kaasbereiding te gaan overwegen.

De volvette Edammerkaas zal dus het rijkscontrolemerk kunnen krijgen, terwijl voor de 40% Edammerdagkaas vooreerst geen rijksmerk in uitzicht gesteld kan worden.

Het bestuur oordeelt dat de regeering zich door deze beslissing op een onjuist standpunt heeft gesteld. Ze heeft geen rekening gehouden met de bereidingswijze der Edammerkaas en neemt voetstoots aan, dat de Noordhollandsche kaasbereiding zich moet gaan bewegen in de richting der volvette kaas, terwijl ze door haar gezag en haar merk daarop dwang uitoefent.

De voorzitter achtte het 't beste, dat de regeering de proef neemt en dat wij die niet tegenwerken. Ongewijzigd doorgaan kan men niet, daar dan de rijkssubsidie vervalt. De volvette kaas moet in bescherming worden genomen door dit station, maar kennende de groote bezwaren, moet de verantwoordelijkheid daarvan aan de regeering worden overgelaten.

De heer Bieleman bestrijdt krachtig het voorstel van een der leden tot opheffing, omdat de gemerkte kaas al een te goeden naam heeft in het buitenland.

Dr. Van der Zande geeft nog in overweging ernstig samen te werken met de regeering in het nemen van de proef.

Het resultaat der besprekingen is het aannemen met 45 tegen 4 stemmen van de volgende motie:

De verg van het K.C.St. Noordholland onverzwakt handhavende den eisch van een rijksmerk voor het Noordhollandsche product, de Edammerkaas met een gehalte van minstens 40% vet in de droge stof, is bereid ter voldoening aan het verlangen der regeering, onder haar controle te nemen een rubriek volvette Edammerkaas met minstens 45% vet in de droge stof, mits de voorwaarden, aan het verkrijgen van het Rijksmerk te stellen, zoodanig gesteld worden, dat hieraan met het oog op Noordhollandache toestanden kan worden voldaan.

Het voorstel van eenige leden om te trachten, op de a.s. tentoonstelling te Hoorn een rubriek te krijgen voor gemerkte Edammerkaas met meer dan 40% werd met 26 tegen 18 stemmen verworpen.

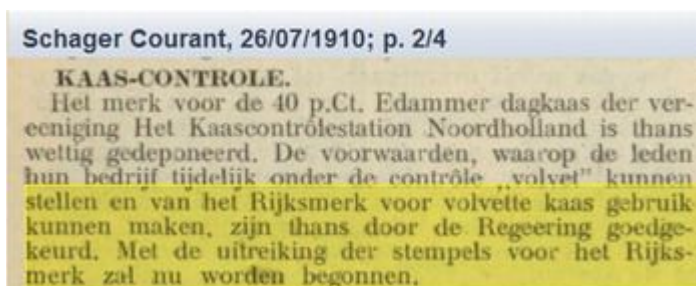
De heer C. Stam Dz. te Hoogkarspel werd tot bestuurslid herkozen.

De begrooting werd goedgekeurd ten bedrage van f 4839.62½ in ontvang én in uitgaaf.

Tot leden der financiëele commissie werden benoemd de fabrieken te Warmenhuizen en Schellinkhout en de heer D. Wit Cz. te Berkhout en tot plaatsvervangers de fabrieken Avenhorn en Hem en de heer E. Koster te Wognum.

Besloten wordt op de a.s. tentoonstelling namens het K.C.St. te exposeeren.

Nadat Dr. Van, der Zande zijn beste wenschen voor net K.C.St. had uitgesproken, volgde sluiting.

1911

Schager Courant, 1911-03-07; p.2/4

Verslag vergadering Kaascontrole station N.-Holland.

Onder leiding van den heer K. Cz. de Boer, hield 't *Kaascontrôle-station Noord-Holland* Maandag j.l. in *de Doelen* te Hoorn, een algemeene vergadering. In zijn openingswoord bepleit de voorzitter de noodzakelijkheid, dat er een goede kern in Noord-Holland zal blijven bestaan, om in komende dagen aan de regeering inlichtingen te geven, ten opzichte van het merken van kaas, maar ook om met een kritisch oog, na te gaan, wat de regeering doen zal. Medegedeeld wordt, dat de heeren Swaving en Van Hoek de vergadering met een bezoek zullen vereeren.

De rekening over 1910 werd goedgekeurd ten bedrage van *f*3823,31½, in ontvangst en *f*291,58 batig saldo. De heer J. Best wordt tot bestuurslid herkozen.

Dr. L. T. C. Schey bracht vervolgens het jaarverslag 1910 uit, waaraan we het volgende ontleenen:

Het aantal leden bedroeg 1 Jan. 1910 22 veehouderszuivelbereiders en 11 kaasfabrieken.

1 Jan. 1911 waren deze aantallen 22 en 8. De leden van 1910 produceerden een hoeveelheid kaas van 1.229.000 Kg.

De financieele toestand is niet ongunstig. In het verslag wordt er volgens op gewezen, hoe het buitenland meer en meer gaat letten op het vetgehalte der ingevoerde kaas en op de waarborgen, die dienaangaande worden gegeven, en in verband hiermede wordt uiteengezet, welke belangrijke taak het K.C.-station heeft te vervullen.

Indien er één ding vaststaat bij het zoeken van den juisten weg, dien wij te bewandelen hebben, zegt het verslag, dan is het wel dit, dat wij ons streng hebben te houden aan de van den beginne af aan gestelde minimum-grens van 40% vet in de droge stof.

Het zou voor de Noord-Hollandsche kaasindustrie geen zin hebben, om het K.C.-station te doen voortduren, indien met een verlaagde minimum grens moest worden gewerkt. Het bestuur is daarvan zoo overtuigd, dat het dit principe vast wil leggen in het gewijzigde merk, dat reeds voorloopig ter deponering is aangegeven. De letter V in een zeshoek zal dan worden vervangen door het getal 40+.

De beteekenis zal den buitenlandschen scheikundige, in welk land ook, duidelijk zijn: altijd boven de 40% vet in de droge stof. Is dit merk vastgesteld, dan kan met het nieuwe seizoen groote bekendheid aan het streven van het station worden gegeven en kan het bestuur krachtig doorgaan met propaganda te maken voor de beide soorten Edammer kaas, voor de volvette met het rijksmerk en de dagkaas, zichtbaar voorzien met het gegarandeerde vetcijfer.

Hierna bracht de directeur, de heer C. J. van Overzee, zijn jaarverslag uit. In 1910 is 72.943 Kg. kaas gemerkt, of 45 % meer dan in 1909.

De verkoop der gemerkte kaas ondervindt geen moeilijkheid meer, daar de handel meer en meer belang begint, te stellen in het gestempelde product. Er wordt in het verslag geconstateerd, dat er thans eerder een tekort dan een te veel aan gemerkte kaas is.

De productie volvette kaas bedroeg van 27 Juli – 31 Dec. 1910 69.002 Kg. Hiervan was 47.947 Kg. in Gouda- en 21.055 Kg. in Edammervorm.⁸⁾

⁸ In vergelijking van totaal: In 1906 werd in N-Holland 18.000.000 Kg kaas gemaakt – 10.500.000 KG. op de boerderij en 7.500.000 KG. in de fabriek (Bron: Proefschrift Croessen 1933)

Voor de volvette kaas werden aan de markten te Alkmaar en te Purmerend *f* 1 à *f* 1,50 hooger prijzen besteed dan aangegeven werd door de hoogste notering voor dagkaas.

Inmiddels waren de heer Van Hoek, directeur-generaal, van den Landbouw, en Swaving, inspecteur in algemeenen dienst, ter vergadering gekomen.

Van eenige wijzigingen in het huishoudelijk reglement aangebracht noemen we de aanneming van het nieuwe artikel:

De vereeniging onderscheidt, wat de gemerkte kaas betreft, 2 klassen:

- a. kaas in een Edammer vorm met een vetgehalte in de droge stof van ten minste 40%;
- b. volvette kaas in verschillende vormen, met een vetgehalte in de D. S. van tenminste 45%

Aangenomen wordt vervolgens het bestuursvoorstel om in samenwerking met den *Bond van Zuivelfabrieken in N.-H.* een collectie Edammer kaas in te zenden op de voedingsmiddelen-tentoonstelling van 29 Maart-8 April 1911 te Glasgow te houden

Dit voorstel was ingeleid door den heer J. Best, tevens voorzitter van den *Bond van Zuivelfabrieken*.

De begrooting werd vastgesteld ten bedrage van *f* 4616,58 in ontvang en uitgaaf. Bij de eerste was inbegrepen een subsidie van *f* 2500 van het rijk en *f* 1000 van de provincie. Voor publiciteit is *f* 750 uitgetrokken.

Bij de rondvraag zeide de heer Van Hoek, dat het hem aangenaam was geweest, deze vergadering te hebben bezocht. Naar zijn inzicht gaat de kaascontrôle een goede toekomst tegemoet. Overal wordt gesproken over en gevraagd om garantie en zeker is deze ook wel noodig voor het artikel kaas, dat in zoo veel soorten wordt aangeboden.

Het K.C.-St. in N-H zeide spreker o.a. is zeker wel het lichaam, waarmee de Regeering nog wel eens zal te maken hebben. Deze bemoeit zich reeds met het merken van kaas en niet lang zal het duren of de wettelijke regeling is er. En is eerst het streven geweest, dat merk van regeeringswege vast te stellen voor volvette kaas, wanneer straks blijken zal, dat de bescherming ook voor de Noordhollandsche kaas noodig is, zeker zal de Regeering zich daartoe bereid verklaren. Maar dan is noodig overleg met het K.C.-St.

1912

Schager Courant, 1912-04-13; p. 2/12

ook MAP Kaaskwesties

Opheffing *Het kaascontrolestation Noordholland.*

De vereeniging „*Het Kaascontrolestation Noordholland*” zal 13 Mei a.s. te Hoorn een zeer belangrijk, algemeene vergadering houden. In die vergadering toch zal het bestuur voorstellen te besluiten, tot onmiddellijke ontbinding der vereeniging en om de liquidatie aan het bestuur op te dragen.

Dit voorstel wordt gedaan namens het geheele bestuur. Dit toch heeft reeds geruimen tijd aan het welslagen van, de zaak der kaascontrole getwijfel.

De groote massa kaasproducenten, toont weinig of geen belangstelling en bij de weinige aangeslotenen verflauwt deze. Hun aantal is afnemende. Van den anderen kant blijft de kaashandel in het algemeen evenals van den beginne af aan, zich onthouden van alle medewerking, tengevolge waarvan vele producenten zich niet aansluiten en de leden (enkel uitgezonderd) niet verder gaan, dan hun directen, afnemer een garantie te geven, terwijl het product zonder garantiemark blijft.

Aangezien de Directeur thans wegens verandering van werkkring om ontslag heeft gevraagd, meent het bestuur, dat het oogenblik is gekomen, om de zaak op een geschikte wijze af te wikkelen. Voortzetting onder de gegeven omstandigheden acht het, bestuur, zeer bezwaarlijk uitvoerbaar en zelfs ook niet bevorderlijk aan het, bereiken van het doel, nl. om verbetering te krijgen in, den toestand van verwarring en onzekerheid omtrent het vetgehalte, die er nog altijd

bestaat, zoowel voor de afnemers als de consumenten van kaas in Edammervorm.

Onze vereeniging, zegt het bestuur, heeft de oplossing niet kunnen brengen; de kaaskwestie blijft bestaan, ook voor de Noordhollandsche, Edammerkaas industrie. Hieraan gedachtig stelt het bestuur zich voor, ten opzichte van den laboratorium-inventaris en andere daarvoor in aanmerking komende eigendommen der vereeniging zoodanige maatregelen, te nemen, dat zij ter beschikking gesteld zullen kunnen worden voor hen, die in een gunstiger tijd de zaak opnieuw mochten aanpakken.

Schager Courant, 1912-05-14; P. 2/4

Verslag – liquidatie – verg. *Kaascontrolestation N.-Holland.*

HOORN: Gisteren kwam de vereeniging „*Het Kaascontrolestation Noord-Holland*” onder leiding van den heer K. Cz. de Boer, van Assendelft, in *De Doelen* te Hoorn in algemeene vergadering bijeen.

Uit het jaarverslag, uitgebracht door dr. L. T. C. Scheijj, blijkt, dat bij het begin van 't jaar 8 fabrieken en 22 boerderijen waren aangesloten en bij het einde van het jaar 7 fabrieken en 20 boerderijen. Onder de laatste zijn er eenige, die de melk van het geheele jaar reeds zoet hebben verkocht en dus eigenlijk niet meer onder de leden gerekend kunnen worden. Men is dus weer in niet onbelangrijke mate achteruitgegaan.

Een groote zuivelfabriek nam in zeer ernstige overweging om toe te treden ter wille van haar volvette kaas in allerlei modellen. De Controle bood evenwel te groote bezwaren.

De hoeveelheid gecontroleerde kaas heeft in 1911 bedragen 756.000 K.G. tegen 1.229.000 K.G. in 1910.

Het ongunstige jaar 1911 moet hierbij echter in aanmerking worden genomen.

Aan contributie is ontvangen *f* 795,34½ of gemiddeld 5¼ ct. per 100 pond kaas. De exploitatiekosten hebben bedragen *f* 4152,02½ of 27½ cent per 100 pond kaas. De uitgaven konden bestreden worden door de subsidies van het Rijk (*f* 2500) en van de provincie (*f* 800).

Het nieuwe merk 40+ in 'n zeshoek, voldoet uitstekend. Een groote verbetering was de invoering van een herkenningmerk.

Hierna werd de rekening over 1911 vastgesteld tot een bedrag van *f* 4448,57½ in ontvang en uitgaaf en een voordeelig saldo van *f* 296,54.

Aan de orde kwam thans het bestuursvoorstel om te besluiten tot onmiddellijke ontbinding der vereeniging en de liquidatie op te dragen aan het bestuur.

De heer Visser stelde voor, de liquidatie 3 maanden op te schorten, welk voorstel na bestrijding door de heeren dr. Scheij en dr. De Bruijn met 16 tegen 33 stemmen werd verworpen.

Het bestuursvoorstel werd met 33 tegen 16 stemmen aangenomen.

Deel uit verslag Vergadering Bond van Zuivelfabrieken N.-Holland

Plan voor overname kaascontrole door Bond

[....]

Volgt bestuursvoorstel om de werkzaamheden van den bond uit te breiden, o.a. door de kaascontrole in gewijzigden vorm voort te zetten en te dien einde een assistent aan te stellen, aan wie opgedragen zal worden de uitvoering van de kaascontrole. Het bestuur acht het noodig, ook met het oog op de vette Edammerkaas-industrie, om de taak van het kaascontrolestation over te nemen en mee te werken aan de oplossing der kaaskwestie, vooral nu de regeering bezig is met de voorbereiding van, het invoeren van Rijksmerken. Het bestuur meent, dat de Bond de gelegenheid moet scheppen, dat de producenten van vette Edammerkaas het product van een officiëel garantiemerk kunnen voorzien.

De assistent zal behalve de kaascontrole, ook den secretaris kunnen ontlasten van veel werk, als monsterneming voor den coöperatieven aankoop, administratie van dezen coöp. Aankoop, controle op weegwerktuigen, hulp bij kaasproeven. Hij zou op de hoogte van het kaasvak tijdelijk behulpzaam kunnen zijn op kaasfabrieken, waar door een of andere oorzaak bedrijfsstoring is. Dat onder controle van den Zuivelconsulent. De financiële regeling acht het bestuur geen bezwaar, het berekent $\frac{1}{2}$ cent per 1000 K.G., wat voor een fabriek met 1 miljoen K.G. melk f 5 per jaar wordt. Met andere instellingen zal samenwerking worden gezocht, ook wat de financiële regeling betreft.

De heer K. Koster Hz. te Wieringerwaard, bepleit namens zijn fabriek het verhogen van de contributie niet met $\frac{1}{2}$, maar met 1 cent per 1000 K.G. melk.

Het bestuursvoorstel wordt aangenomen met 60 tegen 4 stemmen.

[....]

Deel uit verslag vergadering Bond v. zuivelfabrieken N.H

[....]

De heer Dr. Scheij geeft zijn denkbeelden over kaascontrole weer. Spr. herinnert eerst aan de herdenking van het 10-jarig bestaan van het *Zuidhollandsche kaascontrolestation*. Hij acht het nodig om de Noordhollandsche kaasproducenten te mobiliseren tot het hoog houden van het product 40+. De hoofdvraag is: hoe moeten wij de kaascontrole inrichten? en hoe moeten wij ze verwezenlijken. De handel toch wilde in Noordholland geen gemerkte kaas. Welke bezwaren de handel heeft, moet aanstonds maar weer blijken bij een nieuwe actie der producenten.

Spr. gaat daarna de geschiedenis der controle in Noordholland na. Spr. acht een tijd van nieuwe actie aanstaande en meent dat de *Bond van Zuivelfabrieken* een apart lichaam moet stichten om hen die controle willen aaneen te sluiten. Zij moeten werken om van de regering een wettelijk merk te krijgen voor de kaas 40+. Wij moeten den buitenlandschen afnemer waarborg geven. De inrichting der controle moet de critiek kunnen doorstaan van de buitenlandse deskundigen. De regering zal ook uniformiteit eischen om een rijkscontrolemerk te kunnen geven. Het bestuur vraagt machtiging om, de voorbereidende maatregelen te nemen.

De secretaris, de heer G. Nobel doet mededeling van de maatregelen ten behoeve van de kaascontrole.

Overtuigd is spr. van het noodzakelijke om ten spoedigste maatregelen te nemen tot het verkrijgen van een meer-blijvend vorm der controle. Wanneer de zaak blijvend goed zal worden geregeld, dan moet er een wettelijke regeling komen voor alle producenten met voor alle soorten kaas wettig gedeponeerde merken. Ieder kan dan maken wat hij wenscht en de consument kan kopen wat hem past.

Wettelijke regeling is uitvoerbaar en te de eenig aangewezen weg, vrijwillige controle lijdt tot geen algemene controle. Wanneer de regering bezwaren heeft om de algemeene regeling, bij een afzonderlijke kaaswet in te voeren, dan acht spr. de Bondscontrole voor de Edammer met rijksmerk 40+ voor Noordholland noodzakelijk en spoedig uitvoerbaar.

Wij hebben dan, zegt spr. een krachtige organisatie, die zich eventueel ook kan belasten met de controle van het product van zelf kazende boeren in Noordholland.

Bij deze belangrijke zaak is noodig dat de lijnen van de zuivelorganisatie in Noordholland goed worden getrokken, opdat een groote eenheid wordt bereikt en concentratie van de maatregelen voor de zuivelbereiding in het algemeen.

Medegedeeld wordt nog, dat plannen voor het nemen van proeven met caseine-merk 40+ in voorbereiding zijn bij den Bond.

Over deze belangrijke kwestie, kaascontrole, zal spoedig een aparte vergadering worden gehouden. De inleidingen der beide sprekers zullen de leden binnenkort ontvangen.

[....]

1919 2e Kaascontrolestation Noord-Holland

Schager Courant, 1919-05-24; p. 2/10

ook MAP dr. Scheij

Oprichtingsvergadering Kaascontrolestation N.-Holland

In de groote zaal van de *Harmonie* te Alkmaar waren Vrijdagmorgen vele belanghebbers opgekomen om gehoor te geven aan den oproep van de commissie van voorbereiding om te komen tot oprichting van het kaascontrolestation voor Noordholland.

De heer H. K. Koster, opent de vergadering, roept den heer Lovink, commissaris-generaal van de landbouwproductie en den heer

Dr. Swaving, inspecteur van het zuivelwezen en den heer K. de Boer, lid van de Eerste Kamer hartelijk welkom. Spr., herinnert er aan hoe in 1906 een particulier controlestation is opgericht, dat na 6 jaar is opgeheven.

De regeering wil thans dat er een kaascontrolestation in Noordholland wordt opgericht, omdat niet anders dan gecontroleerde kaas mag worden uitgevoerd. Het buitenland mag eischen dat wij daar het product brengen, dat wij zuivelbereiders zeggen te verkoopen. Dat hebben wij te garandeeren.

Medegedeeld werd, dat het de bedoeling is dat het kaascontrolestation zal worden opgericht alleen door aangeslotenen, maar dat medezeggenschap in de vereeniging zullen hebben de *Holl.Maatschappij van Landbouw*, de *R. K. Land- en Tuinbouwbond* en de *Bond van Coöp. Zuivelfabrieken*.

De heer R. De Ruijter zegt, namens de *R.K. Land- en Tuinbouwbond* alle medewerking toe, mits aan een vertegenwoordiger van den Bond een bestuursplaats wordt afgestaan. Spr. bepleit het groote nut van de samenwerking van de groots vereenigingen op dit gebied.

De heer R. Visser acht een kaascontrolestation zeer noodig, opdat ons zuivelproduct zijn ouden goeden naam terugkrijge. Ook andere uitvoerproducten moeten onder controle. Spr. bepleit echter het gewenschte dat ook de losse boeren, zelfkazende, in het bestuur een vertegenwoordiger zullen hebben en wil deze de plaats van de H.M.v.Landbouw afstaan.

Na nog eenige discussie wordt besloten, dat bestuursleden zullen aanwijzen de *Bond van Zuivelfabrieken*, de *R.K. Land- en Tuinbouwbond* en de *Vereeniging van Zuivelfabrikanten*, aangevuld met twee aangeslotenen.⁹⁾

De heer Met informeert naar de percentages, of er weer zulk een gesukkel zal zijn als de kaas even beneden 40 plus is.

De heer Dr Scheij zegt, dat het noodig is dat er voor gewerkt wordt dat de kaas is 40 plus. Dat zal eerst moeilijkheden geven, maar met goede voorlichting en algemeene samenwerking is het goede resultaat te bereiken. Het is niet zooals tot dusver geweest is alleen een bemonstering op de markt, ook het bedrijf thuis zal onder sterke controle staan, voorlichting zal worden gegeven.

⁹⁾ Uit het eerste ZJB. 1926: verenigingsnaam voluit en naam bestuurslid:

R.K. Diocesanen Land- en Tuinbouwbond in het bisdom Haarlem – A. Commandeur *onder voorzitter*;

Bond van op Coöp. Grondslag werkende Zuivelfabrieken in Noord-Holland – G. Nobel *voorzitter*;

Vereeniging voor Zuivelindustrie en Melkhygiene VVZM.- G. J. blink

De heer R. Visser bepleit voor de zelfkazende boeren controle van hun melk bij kaasfabrieken of fokverenigingen.

De heer G. Nobel is eveneens van oordeel dat er moeilijkheden zich zullen voordoen, maar deze overwonnen zullen kunnen worden. Het inzicht moet worden verruimd, het bedrijf moet in andere banen geleid. Het kaascontrolestation is noodig in het belang van de producenten, immers alleen gecontroleerde kaas mag over de grens.

De heer Jongejans wijst er op, dat de bladen melden dat thans ongecontroleerde boter over de grens mag. Gaat dat straks soms ook zo met de kaas?

De heer Lovink zegt, dat er thans ongecontroleerde boter over de grens mag als overgangsmaatregel. Dat zal ook met de kaas gebeuren, zolang de voorbereidingen nog loopende zijn. Spr. zegt verder, dat van het standpunt van den producent bezien controle op het product noodig en gewenscht is. Het is noodig dat onze zuivelproducten onder de juiste benaming over de grens komen. 25 Jaar lang is er steeds twijfel over onze zuivelproducten geweest in het buitenland.

Als gevolg daarvan is de boterwet, later de verscherpte boterwet gekomen en in Friesland heeft men gevoeld dat een controlestation noodig was. De zuivelbereiders hebben dat zelf gedaan, dus begrepen dat zij zelf garantie moesten geven voor hun product. Er wordt dan ook geen K.G. boter meer uitgevoerd of zij is gecontroleerd, zóó moet het ook met de kaas. Ook spr. meent dat de moeilijkheden die zich eerst zullen voordoen zullen worden overwonnen.

Vanuit de vergadering komen verschillende vragen over het maken van kaas van 20, 30 en 40 plus, en wijst op de misère die men krijgt als het product, later na aflevering, beneden het pct. zakt, en men acht het noodig, dat de verantwoordelijkheid van den producent eindigt na eerste bemonstering.

Zowel Dr. Scheij als Dr. Swaving bepleiten in het breede dat de producent met zijn producten niet moet werken precies op de grens, het moet niet een product zijn van 40, maar van 40 plus. Als men er mee rekening houdt, behoeft men zich voor een daling van het pct. niet bevreesd te maken.

Ook wordt er op gewezen, dat ook het bedrijf van den producent onder controle komt. Dr. Swaving wijst er op hoe noodig of het is, dat het buitenland in onze controle vertrouwen krijgt en de producent de verantwoordelijkheid voor zijn product blijft dragen tot aan de buitenlandse grens de analyse is vastgesteld. Werkt de producent mee om dan naam van zijn product hoog te houden, wat zijn eigen belang is, dan zullen de moeilijkheden zich tot een minimum bepalen. De concurrentie op de wereldmarkt zal groot zijn, laat de producenten in Noord-holland er voor zorgen dat hun controle in de puntjes in orde is.

De heer Dr. Scheij zegt, dat bij het maken van kaas gewerkt moet worden op een hooger grens dan 40. Het huishoudelijk reglement zal ook spraken van een grens van 42. Wordt dat overal gelijk, dan werken ook allen onder dezelfde controle en is er voor niemand bezwaar.

Na nog eenige discussie sluiten 34 fabrieken zich aan en 6 zelfkazende boeren, terwijl anderen nog geen definitieve opdracht tot aansluiting hadden. Slechts enkele stemmen verhieven zich tegen aansluiting.

De heer K. de Boer feliciteert Dr. Scheij met dit resultaat, deze toch heeft steeds groote moeite zich gegeven voor de oprichting van een controlestation. Dit is de bekroning van zijn jarenlangen moeitevollen arbeid. - Applaus.

De fabrieken bij *Gestam* aangesloten, treden alle tot de controle toe.

Na de pauze worden de statuten behandeld. Deze worden vrijwel ongewijzigd goedgekeurd. Daarbij ontspint zich alleen een discussie over het punt dat dit controlestation ook zal afgeven merken voor **volvette kaas**. De heer R. Visser bepleitte het noodzakelijke, dat een producent zowel 20, 30, 40 plus kan, maken als volvette. Van de bestuurstafel word dit zeer ongewenscht geacht, de keuring van 20, 30 en 40 plus liep over een gradueel verschil. Bij volvette kaas moest de keuring geheel anders zijn, hier mocht in boerderij en fabriek noch room, noch boter worden aangetroffen en dit was onmogelijk goed te controleren, als men zoowel volvette kaas en andere maakte, waarbij wel geroemd mocht worden. Over deze kwestie zal nog eens worden nagedacht.

Artikel 1 zegt:

In het belang van en uit de kaasbereiders, in hoofdzaak in de provincie Noordholland, is opgericht eene vereniging, genaamd: *Het Kaascontrolestation Noord-Holland*.

De vereniging is gevestigd te Alkmaar.

Zij heeft ten doel den afnemers en consumenten van kaas afdoenden waarborg te verschaffen, dat de kaas door de aangeslotenen bij de stations in de voor Edammer- en Goudsche kaas gebruikelijke vormen en in broodvorm vervaardigd is, bereid uit koemelk zonder eenige toevoeging van vreemde vetten; dat die kaas in de droge stof een minimum-vetgehalte van 40, 30 of 20 pct. bezit overeenkomstig de aanduiding op de daarop aangebrachte Rijksmerken dat het watergehalte er van binnen normale grenzen blijft.

Zij tracht dit doel te bereiken door de oprichting en exploitatie van een kaascontrolestation, het uitreiken van rijkskaasmerken en het volledig controleren door deskundige personen, van het bedrijf der aangeslotenen.

De controle op de bedrijven der aangeslotenen rust op:

- a. het toezicht op het bedrijf en op de boekhouding, door het controlestation voorgeschreven;
- b. het scheikundig onderzoek van grondstoffen, producten en bijproducten;
- c. het toezicht op het gebruik der verstrekte kaasmerken.

Artikel 38 zegt:

Gestraft wordt:

met schrapping en een boete van *f* 10.000.- te storten in de kas van het Kaascontrolestation: bij overtreding van de in art. 4 gegeven voorschriften en bij gebleken opzettelijke overtreding van het bepaald in art. 4;

met schorsing en eene boete van minstens *f* 5,- en hoogstens *f* 1000.- bij niet opzettelijk overtreding.

Schrapping en schorsing gaan gepaard met onmiddellijke intrekking van de van Rijkswegen verstrekte merken.

Verlag 1e verg, „Kaascontrôle Noord-Holland.”

ALKMAAR: Te Alkmaar vergaderden Vrijdagmiddag de aangeslotenen bij het Kaascontrolestation Noordholland, onder leiding van den heer G. Nobel.¹⁰⁾

Na opening der vergadering volgde de lezing der notulen door mej. G. de Pater, die onveranderd werden goedgekeurd.

De heer G. Nobel deed vervolgens uitvoerige en duidelijke mededelingen over den stand der zaken. De vereeniging telt thans 55 fabrieken en 5 zelfkazende boeren. Tot voorzitter is gekozen de heer G. Nobel, tot vice-voorzitter de heer A. Commandeur. De. Scheij is benoemd tot adviseerend bestuurslid.

Uit een 14-tal sollicitanten is tot directeur benoemd de heer Dr. D. G de Waal, scheikundig-ingenieur aan den *Frieschen Bond*. Voorzitter heet den heer De Waal hartelijk welkom.

Het salaris is bepaald op *f*3500, met 1 Jan. op *f*4000. Het is de bedoeling dat Dr. De Waal tevens wordt directeur van het **op te richten** *botercontrolestation*.

Zonder oproeping waren er 29 sollicitanten voor controleur, Benoemd werden de heren K. Gootjes Heemskerk en G. de Boer Jz. te Hauwert. Tot analyst is benoemd de heer J. Schostman te Hensbroek en tot analyst-controleur de heer K. de Wit te Hoorn, voor de administratie de heer W. J. Oudejans, te Alkmaar. Het salaris is bepaald op *f*1500, plus *f*100 vergoeding rijwiel en *f*1.- vergoeding per dag voor dienstreisen. Voor het pensioen draag de vereniging 8 pct bij. Het personeel is met 1 September in functie en na 1 Januari voor een jaar tijdelijk.

Vanaf 1 September is het station voorloopig gevestigd te Hoorn op het Breed, na 1 November in Alkmaar. Het personeel moet vanaf dien datum in Alkmaar of naaste omgeving wonen.

De heer A. Visser te Berkhout bepleit in het breede het wenschelijk om het laboratorium te Hoorn te vestigen. De kleine fabrieken daar eischen de meeste controle, bovendien is het noodig omdat daar het zuivelconsulentschap is.

heer G. Nobel wijst op de statuten, waarin Alkmaar als plaats van vestiging is aangegeven. Hieromtrent is dus reeds beslist. Ook met het oog op het **Landbouwhuis** en de botercontrole, is Alkmaar de aangewezen plaats.

Na nog eenige deliberatie hierover blijkt uit het opstaan der voorstanders voor Hoorn, dat dit een zeer klein aantal is en wordt van dit punt afgestapt en Alkmaar de plaats.

De heer J. Best Nz. wil dan tenminste de vergaderingen om de beurt is Hoorn en Alkmaar. Dit zal worden overwogen.

Voorzitter deelt verder mee dat het de bedoeling is voor de oprichtingskosten een apart fonds te stichten en in meerdere jaren af te lossen. Het Bestuur meent, dat de later toetredenden ook aan die oprichtingskosten behooren te betalen. Allen voor.

De omslag over 1919 is nog niet te bepalen. Dit zal aan het einde van het jaar worden vastgesteld en voorloopig kasgeld worden geleend. Allen voor.

Voorzitter zegt omtrent den stand van de stichting van het botercontrolestation, dat het bestuur van het station Zuidholland het volkomen billijk, dat in Noordholland de botercontrole komt. Men vindt het goed dat de leden uit Noordholland, thans nog bij Zuidholland aangesloten, uittreden, ofschoon dit Zuidholland een derde van zijn inkomsten scheelt. Alle leden uit Noordholland kunnen dus uittreden en de bedoeling is tegen 1 Januari 1920, dan kan hier met de botercontrole worden begonnen,

¹⁰⁾ De Heer G. Nobel was o.a. Secretaris van de (Oude) Bond van Coöp. Zuivelfabrieken in Noord-Holland.
Nog verder uitzoeken! (ZHN)

Wij zijn echter verplicht één controleur van Zuidholland over te nemen, n.l. de heer De Boer van Twisk afkomstig, een goede werkkraft. Ook vervallen alle rechten der uittredende op het reserveringsfonds van Zuidholland. Dit is echter geheel volgens het recht in de statuten vastgelegd. Bovendien is dit billijk, omdat de positie van Zuidholland verzwakt. Uit de vergadering komen enkele stemmen die het betreuren dat de rechten van Noordholland op het reservefonds verloren gaan

Tevens werd aangenomen dat het controlestation Noordholland zal werken over de heele provincie

Over de merken deelt de heer G. Nobel mee, dat de heer Lovink steeds pertinent heeft beloofd, dat deze in voldoende hoeveelheid 1 September zouden gereed zijn. Maar de merken zijn niet klaar. Dat is heel onaangenaam en spr. heeft daarover zijn ernstig misnoegen te kennen gegeven. Voor Friesland is gereed 1 miljoen merken 30+ en men is bezig te maken merken 40+, ook voor Friesland. Men voelde in den Haag, dat hier een grote fout was begaan, omdat Noordholland klaar was. Er zal nu voor gezorgd worden, dat 1 Oct. gereed is 300.000 merken 40 + en met Nov. dito.

Ook zijn er noodig merken 30+. Spr. herhaalt, dat deze stagnatie hoogst onaangenaam is, maar buiten de schuld van het bestuur. Nu meent het bestuur in de maand September toch goed werk te kunnen doen door de controleurs alle aangesloten fabrieken te dienen met raad en voorlichting van de boekhouding, administratie, monster nemen, merken, enz. opdat als October er is, allen wat ervaring hebben in dit opzicht. Algemeen toegejuicht.

Wat de interne grens van het vetgehalte betreft is deze voor elke klasse bepaald op 2 pct., dus 40 + 2, 30 + 2 en 20 + 2.

De Koninklijke goedkeuring op de stukken komt spoedig.

De inrichting der boekhouding enz. door Dr. de waal ontworpen, is van regeringswege goedgekeurd.

De heer Dr. de waal geeft een duidelijk uiteenzetting van de inrichting der administratie, boekhouding en controle en voorzitter doet de toezegging, dat alles zich zal beperken tot het allernoodzakelijkst.

Na verschillende zich op technisch gebied bewegende vragen sluit de voorzitter de zeer goed bezochte vergadering.

1920

Schager Courant, 1920-01-06; p. 3/6

ook MAP Het Kaasmerk

Vergadering: *Kaascontrôlestation Noord-Holland.*

HOORN, *Het Kaascontrôlestation N.H.* hield Maandag te Hoorn een algemeene vergadering, onder leiding van den heer G. Nobel.

De directeur de heer D. C. de Waal, deelt mede, dat 17 November met de daadwerkelijke kaascontrole is begonnen. Het laboratorium is bijna gereed, terwijl met de afdeling der bakstempels zal worden begonnen. Vrijwel algemeen is men na 17 November gekomen tot kaas met een vetgehalte van 42 pct. Het bestuur zal hieraan stevig de hand houden. Elk lid wordt eenmaal per 14 dagen door een controleur bezocht.

Opgemerkt wordt door den heer Jensma, Lutjewinkel¹¹⁾, dat het zeer goed kan voorkomen dat men komt tot kaas beneden 42 pct. Erger wordt het als men beneden 40 pct. komt.

De heer De Waal erkent dat de beste fabriek kan komen tot kaas beneden 42 pct. Daarmede wordt rekening gehouden. De in die gevallen opgelegde boete is dan ook klein.

De heer Wonder, Berkhout, klaagt er over, dat het resultaat van het kaasonderzoek te laat bekend wordt gemaakt.

De heer De Waal zegt, dat dit beter wordt, wanneer het laboratorium gereed is.

De heer Steggerda, Spierdijk, zegt, dat hij zelf altijd goed controleert. Nu ontving hij tot zijn bijzonder groote bevreemding, een schrijven, dat hij, die altijd ongeveer 43 pct. bereikt, nu slechts 40,6 pct. haalde.

Dit is ook voor den heer De Waal een raadsel, maar het komt voor. Bij de strafoplegging wordt hier echter rekening mee gehouden.

Medegedeeld wordt nog, dat de prijs der merken 1¼ cent bedraagt, een prijs, die de heer Wonder zéér hoog vindt. 't Is echter een landelijke regeling, die geldt sedert 1 October 1919.

De heer Wonder zegt, dat den prijs voor de ponskaasjes te bezwaarlijk wordt en toch vormt deze kaas een belangrijk deel van de productie.

De voorzitter wil overwegen, maar meent, dat het hier geldt een luxe artikel, waarvoor de prijs geen bezwaar is.

Geklaagd wordt over de slechte kwaliteit der merken.

Bij de benoeming van leden van den raad van beroep stelt het bestuur ook personen voor buiten N.-H. wonende, o.a. de heeren Mesdag,¹²⁾ Leeuwarden, dr. Van Gulik,¹³⁾ den Haag. Door enkele afgevaardigden wordt aangedrongen, zich te bepalen tot bewoners van N.-H.

Tot leden van den raad van beroep worden gekozen de heeren D. de Boer Dz. te Stompeteren., N. Dekker te Obdam en J. Mesdag te Leeuwarden en als plaatsvervangers de heeren dr. Van Gulik te 's Gravenhage, J. G. Hibma te Sneek en Ruiter te Leiden. Daar de heer De Boer nog belanghebbende is, treedt hij tot Mei als plaatsvervangend lid op.

In bespreking kwamen vervolgens de plannen voor oprichting van een vereeniging „Het Kaasmerk”.¹⁴⁾ De rijkskaasmerken worden thans op kosten van belanghebbenden vervaardigd

¹¹⁾ De heer Jensma was directeur van de 'grote' zuivelfabriek in Lutjewinkel.(ZHN.)

¹²⁾ De heer J. Mesdag, zuivelconsulent in Friesland, was ook secretaris-directeur van het Boter- en Kaascontrolestation in Friesland. (ZHN.)

¹³⁾ De heer Gulik is Directeur van het Boter- en Kaascontrolestation in Zuid-Holland. (ZHN.)

¹⁴⁾ Zie speciale MAP 'Het Kaasmerk' http://www.zuivelhistorienederland.nl/wp_pdf/MAP-beginperiode-van-het-kaasmerk_2013-01-04.pdf

aan het rijkszuivelstation te Leiden terwijl de daarvoor benodigde caseïnestrooken door een particulier bedrijf worden geleverd.

Het is echter de bedoeling, dat de aanmaak van bedoelde merken in zijn geheel voortaan onder rijkstoezicht ter hand zal worden genomen door de kaascontrolestations zelf en dat deze daartoe zullen oprichten een vereeniging, genaamd „*Het Kaasmerk*”

In beginsel werd dit reeds door de besturen der verschillende kaascontrolestations goedgekeurd. De kosten voor de inlichting van een bedrijf voor het aanmaken van Rijkskaasmerken worden geraamd op f 825.000, waarvan 4/11 komt voor rekening van het K.C.-Friesland, 3/11 voor Z.H., (volvet) 2/11 voor N.H., 1/11 voor Utrecht en 1/11 voor Z.H. (niet volvet).

Thans wordt $\frac{1}{3}$ van het bedrag noodig geacht, dus voor N.H. van f 50.000 een bedrag, dat het bestuur wil plaatsen in 100 aandelen van f 500. Begonnen kan worden met de overname van het bestaande bedrijf.¹⁵⁾

De voorzitter deelt nog mede, dat de regeering het initiatief voor deze vereeniging heeft genomen, die Dinsdag te den Haag zal worden opgericht. De fabriek zal moeten werken onder rijkstoezicht.

De heer Broekens Oudendijk, is tegen de oprichting van een fabriek, omdat het kaasmerk geenszins voldoet. De proefnemingen waren onvoldoende. Spr. wil zelfs het gebruik van dit merk schorsen daar het een groote schadepost voor de producenten betekent.

De heer De Waal geeft toe, dat het merk niet ideaal is, maar het is goed. De kaasmaker heeft echter te zorgen voor een niet te hoog vochtgehalte. Is het vochtgehalte hoog, dan is het merk goed toe te passen door gebruikmaking van een vetvrij papiertje. Aan verschillende fabrieken voldoet het uitstekend. Een verbetering is in bewerking. Wordt de aanmaak van het merk eigen zaak, dan heeft men invloed op aan te brengen verbeteringen,

Tal van klachten worden geuit over het merk, zoowel bij het opleggen, als bij het wateren en kalken van de kaas. Men acht het wateren zelfs onmogelijk, daar men zeker is dat het merk er afgaat, Geklaagd wordt ook over de ongelijkmatige dikte.

De heer De Waal antwoordt, dat per dag 17 K.M. caseïneband moet worden gemaakt, waardoor ongelijkmatigheid kan voorkomen. Getracht wordt echter, verbetering te brengen.

De heer Ham, Schellinkhout, wil het punt van de agenda afvoeren. Laat men eerst zorgen voor een goed merk en dan kan men er over denken, te komen tot een fabriek.

De heer Broekens meent, dat men te veel denkt dat men kaas moet maken, waarvoor het merk te gebruiken is, terwijl men een merk moet hebben, dienstbaar voor de kaas. Tegenover het buitenland behouden we onze naam door het leveren van eerste kwaliteit. Het merk heeft daarop geen invloed.

De heer Steggerda, Spierdijk, ondervindt geen last. Van veel invloed is echter de wijze van wateren.

Nadat nog verschillende bezwaren zijn geopperd, zegt dr. Scheij. Hoorn dat men moet willen opbouwen en moet trachten de bezwaren te overwinnen. Tijdens de proefneming liet geen enkel merk los. Het werd dus voor de practijk geschikt geacht. Gezorgd moet worden, dat de merkenfabriek technisch goed ingericht is. Het merk met goed zijn voor alle goede kaas. Ook bij het schrapen werd geen bezwaar ondervonden.

Gelezen werden de statuten van de vereeniging „*Het Kaasmerk*” en de overeenkomst met den Staat der Nederlanden. Deze waren echter op verzoek van den minister vertrouwelijk.

¹⁵ Pas in 1928 zou er een nieuwe fabriek worden gebouwd – meer hier over in MAP ‘*Het Kaasmerk*’

De voorzitter deelt mee, dat de heer De Waal juist telefonisch bericht heeft ontvangen namens den minister van dr. Swaving, dat met ingang van 1 Februari alle kaas, bestemd voor uitvoer, voorzien moet zijn van een Rijksmerk.

Deze mededeeling wekt verbazing. Men vraagt, hoe het gaat met de kaas, waar het merk af is en met de groote voorraden,

De voorzitter vertrouwt, dat die moeilijkheden zullen worden ondervangen.

Van verschillende zijden oefent men critiek uit op de houding der regeering. Eerst kwam men met de controle en nu men daaraan gebonden is, ziet men dat men zeer dure plannen heeft aan te nemen. Hét buitenland vraagt kwaliteit en geen merk.

De voorzitter acht dit een verkeerde voorstelling en is overtuigd dat de kaascontrole in de toekomst een zegen voor ons land zal blijken te zijn. Morgen wordt over de oprichting besloten en dan moet N.H. kunnen meespreken.

Het bedrag van f 50.000 zal er komen.

De heer Bark, Middelie, vreest het tegendeel. De leden der fabrieken hebben te groote teleurstelling ondervonden van de regeering. De geest van den boer is thans zoo, dat men in verzet komt omdat het vertrouwen verloren is. Morgen moet wel degelijk gevraagd worden, wat we aan de regeering hebben.

De voorzitter zet in verband met de valuta den toestand uiteen. Samenwerking met de regeering, die overtuigd is van den ernst van den toestand, is noodzakelijk. Spr. heeft volle vertrouwen in de regeering en zal de belangen van den landbouw steeds verdedigen.

Besloten werd, mede te werken een de oprichting der vereeniging „*Het Kaasmerk*”, voorzover dit betreft het kleine plan, zonder zich gebonden te achten voor het groote plan. ¹⁶⁾

¹⁶⁾ Het ‘kleine’ en ‘grote plan’ waren: merken maken in bestaande huisvesting – rijkszuivelstation te Leiden – of de bouw van een volledig nieuwe fabriek! (ZHN.)

Stand van zaken bij de huidige kaascontrôle.

(Door Dr. Schey)

Geruimen tijd geleden kocht ik in een kaaswinkel een stuk volvette Goudsche kaas. Het was althans mijn bedoeling het echte volvette product te ontvangen en de prijs, dien men vroeg, 1 gulden per pond, was daarvoor werkelijk hoog genoeg. Men sneed een stuk van een kaas, waarop het rijksmerk voor volvet aan aangebracht was; derhalve had ik de zekerheid, dat ik kreeg, waarop ik recht had.

Dit geeft den koper een prettig gevoel, niemand wil nu eenmaal gaarne bedrogen worden. En toch moet men wel dikwijls aan de waarheid van het oude gezegde: 'de wereld wil bedrogen worden' gelooven wanneer men ziet, hoe onverschillig het publiek in het algemeen is ten opzichte van maatregelen, welke ter zijner-bescherming worden genomen. Door het gebrek aan belangstelling en medewerking komt dan de goede zaak eerst met veel moeite, na langen tijd tot stand of mislukt tot groote voldoening van hen, die om begrijpelijke redenen liever niet gecontroleerd worden,

De botercontrole onder Rijkstoezicht is thans eindelijk ingeburgerd, al zijn er nog vele consumenten die genoeg blijven nemen met de onzekerheid, of zij een mélange als onvervalschte natuurboter betalen, of die zich door hun winkelier laten misleiden, wanneer hij op de verpakking de woorden „onder Rijkscontrole” of „onder Rijkstoezicht” heeft doen drukken, omdat hij niet gerechtigd is tot het aanbrengen van een Rijksmerkpapiertje, of van het Rijksstempel op de boter of tot het gebruik van een wikkelpapier, waarop het Rijksmerk gedrukt is.

De kaascontrole onder Rijkstoezicht op het volvette product is thans na zwaren strijd van haar toekomst verzekerd.

Maar hoe staat het nu met de Edammer kaas die in het algemeen uit niet geheel volle melk wordt bereid. Door melk, waaraan meer of minder vet is onttrokken, te verwerken, zal men kaas krijgen met een geringer of hooger vetgehalte; haalt de zuivelbereiding meer boter uit de melk, dan zal de kaas natuurlijk magerder zijn. Men kan dus (binnen zekere grenzen) kaas bereiden van elk vetgehalte, en het is wel duidelijk, dat dit aanleiding moest geven tot een toestand van verwarring; want zonder scheikundig onderzoek is het meer of minder vet, zijn der kaas niet voldoende te beoordeelen vooral wanneer de kaas jong is, en de bereider de kunst verstaat ze in schijn vet te doen zijn door een extra hoog vochtgehalte.

In dezen verwarden toestand is orde gebracht door de kazen (ook in Goudschen vorm uit niet volle melk onder 3 groepen te brengen, nl. 40+, 30+ en 20+ kaas. De eerste soort bevat minstens 40 pct: vet in de *droge stof der kaas*. Deze uitdrukking vereischt eenige toelichting. Wanneer men in een kaas het vetgehalte bepaalt, en daarvoor vindt 24 pct. dan bevat 100 gram kaas of 1 ons 24 gram vet. Bij een later herhaald onderzoek is die kaas wat ingedroogd en zal men dus een hooger vetgehalte vinden. Daarom is het vetgehalte van de kaasmassa zelve geen bruikbare maatstaf.

Maar nu bepalen we ook het vochtgehalte der, kaas en vinden bv. 45 pct Dan zijn die 24 gram vet, welke zich in de 100 gram kaas bevonden, feitelijk aanwezig in $100 - 45 = 55$ gram vochtvrije kaas of droge stof der kaas. Deze kaas bevat dus in 100 gram droge stof $(24/55) \times 100 = 43,6$ gr. vet of 43,6 pct. Het is duidelijk, dat dit getal standvastig is, ook al droogt de kaas bij het ouder worden in.

De grens 40 pct, vet in de droge stof is niet willekeurig gesteld. Toen het eerste Kaascontrolestation N.-H., (dat nuttig Pionierswerk verricht heeft, doch zich niet kon handhaven) zijn arbeid begon, was uit vele systematische onderzoekingen, door Dr. van der Zande, directeur van het *Rijkslandbouwproefstation*, te Hoorn verricht, gebleken dat de kaas in de toenmalige nog alle kleine N.H. kaasfabrieken en op de boerderijen gemaakt het garantiecijfer van 40 pct. vet in de droge stof zonder eenig bezwaar kon halen, Veeltijds was het zelfs heel wat hooger, hetgeen zijn uitdrukking vond in het teeken +.

Dit is nu wel wat gewijzigd, want door de technische verbetering der bedrijven, is men in staat het vereischte vetgehalte aan de kaas te geven, én daarnaast zooveel mogelijk boter te bereiden, dus van het standpunt van den producent, geen vet te verspillen. De grens bij inter-nen maatregel door het kaascontrolestation gesteld is evenwel 42 pct. Is de producent daar beneden, dan vervalt hij in een boete, die toeneemt met het bekort aan vetgehalte. De grenzen 30+ en 20+ zijn willekeurig getrokken.

Het controlemerk bevat verder de letters N.H., aanduidende, dat de kaas door een lid van het *Kaascontrolestation Noordholland* is bereid en verder een serieletter en een getal. De kazen worden van één doorlopend nummer voorzien en daardoor is het station in staat, bij voorkomende kwesties uit te maken wie de bereider van de kaas is.

De merkplaatjes worden te Leiden in de fabriek der vereeniging „*het Kaasmerk*” vervaardigd. Hoewel geen Rijksinstelling staat zij toch in nauwe betrekking tot het Rijk. De merken bestaan uit caseïne of melkeiwit en zijn in spiegelschrift bedrukt. Men leest de letters dus door het doorzichtige plaatje heen en dat beschermt ze bij het wasschen of schrapen der korst. Het merkplaatje wordt bij het persen onder den doek op de kaas gelegd en wordt dan als het ware een stukje van de korst.

Tegenstanders van de kaascontrole brengen soms als bezwaar naar voren, dat het Rijksmerk de kwaliteit niet waarborgt. Dit is volkomen waar, doch dit kan toch niet als een bezwaar tegen de controle gelden.

Het is mogelijk dat een 30+ kaas lekkerder van smaak is dan een slechte 40+ maar daarover kan de consument toch ook wel zelf oordeelen; voor hem is het veel waard, dat hij door het controlemerk weet, of hij de kaas krijgt van het vetgehalte die hij bedoelt; deze kan dan nog in verschillende kwaliteiten voorkomen. Het Rijksbotermerk geeft immers ook niet de kwaliteit der boter aan, doch vindt waardeering door hetgeen het den afnemer wel garandeert, nl. de echtheid en een normaal niet te hoog vochtgehalte.

Onlangs trokken de etalages van twee kaaswinkels mijn aandacht. In de eene werden de kazen aangeprezen als „de fijnste kaas der Wereld”, 60 cent per pond, 40-45 pct. vetgehalte. De koper moet het, maar gelooven. In de andere waren Edammers, voorzien van het Rijksmerk, verkrijgbaar in de 3 soorten 40+, 80 cent; 30+, 60 cent; 20+, 50 cent per pond

Dat is het wat de kaascontrole beoogt. Den consument een waarborg te geven in plaats van een raadseltje, zooals soms de detaillist zijn klanten opgeeft, als „Hoe is het mogelijk?” „Oude Meikaas f 1.75 per kaasje”. Antwoord: Bij het onderzoek bleek zoo'n kaasje 24,9 pct. vet in de droge stof te bevatten. Het had derhalve het minste merk, 20+, moeten dragen

Over de inrichting van het kaascontrolestation zal ik niet uitweiden; het laboratorium en het kantoor zijn gevestigd te Alkmaar, Fnidsen 107, van waaruit onder de leiding van den directeur Ir. D. C de Waal de producenten worden gecontroleerd.

De kaascontrole is in de eerste plaats ingevoerd, om den buitenlandschen afnemer garantie omtrent het product te geven, immers slechts een klein gedeelte van de productie aan Edammerkaas kan in het binnenland worden geplaatst; maar zij zal ook den naam der goede Edammerkaas in eere kunnen herstellen bij den Nederlandschen consument, die maar al te dikwijls vet-arme kaas voor echte Edammer heeft verbruikt. De Nederlandsche consument is er dus ook mede gebaat en dient haar te steunen door Edammerkaas te vragen met het Rijksmerk

Hoorn, Mei 1920.
Dr. L. T. C. SCHEY.

Schager Courant, 1920-12-16; p. 2/4

Vergadering Kaascontrolestation N-Holland:

Woensdag 15 December werd te Hoorn des morgens ten half elf uur in het *Parkhotel* een algemeen vergadering gehouden van, het *Kaascontrolestation Noordholland*.

De vergadering werd geopend door dan heer G. Nobel, die de vele aanwezigen welkom heette en sprak er zijn verheugenis over uit, dat zoo groote belangstelling bestond voor de aangelegenheden der kaascontrole. Spr. verbond daaraan den wensch, dat de besprekingen die zouden worden gevoerd, zouden zijn tot opbouw voor de groote en algemeen belangen der zuivelbe-reiders in verband met de kaascontrole.

De heer D. C. de Waal las vervolgens de notulen, die onveranderd werden goedgekeurd.

Hierbij maakt de heer Slagter de opmerking, dat zijn gemaakte opmerking over de grens van het procent vet en dit te bepalen op 41, niet op dit convocatiebiljet voorkomst.

Voorzitter maakt er op attent, dat deze grens geldt voor alle stations.

De heer Slagter acht de bepaling daarvan aan de leden.

Voorzitter acht dit punt behoorend bij punt 10 der agenda.

Meegedeeld werd, dat het ledenaantal thans bedroeg 214 en wel 90 fabrieken en 124 zelfkazen-boeren. Het personeel is door deze ledentalvergrooting moeten worden uitgebreid. Vanaf 1 Juli j.l. is het salaris van het personeel met 20 pct verhoogd.

Wat de contributieheffing betreft, acht het bestuur verandering in het stelsel niet noodig, ook al omdat alleen de kaasproductie voldoende kan worden gecontroleerd. Het is logisch dat een kaascontrolestation contributie laat betalen in verhouding tot de geproduceerde kaas. Wat de zelfkazende boeren betreft, die hun kaasproductie van vorig jaar niet kennen, kan als norm het aantal koeien worden genomen dat door hen is gemolken en dan verder per 1 koe een gemiddelde kaasproductie van 235 K.G. Dit alles naar aanleiding van de opmerking van den heer Davelaar,¹⁷ dat z.i in verband met de consumptiemelklevering de aanslag voor de geproduceerde hoeveelheid kaas tot moeilijkheden aanleiding zou kunnen geven.

Wat de obligatieleening van de vereeniging *Het kaasmerk* betreft, moeten worden geplaatst 75 obligaties van f 500, tot een totaalbedrag van f 35.500. Geplaatst zijn 53 obligatiën, zoodat nog 20 niet geplaatst zijn tot een bedrag van f 10.000. Deze zijn geleend van de Coöp. Zuivelbank.

¹⁷ De heer H. Davelaar was directeur van de zuivelfabriek te Stompvoren – Had zuivelschool (1914) ZHN.

Het werd aanbevelingswaardig genoemd, dat het station lid werd van de Zuivelbank. Samenwerking tusschen de verschillende kaascontrolestations werd wenschelijk geacht en werd machtiging gevraagd om die maatregelen te nemen om daartoe te geraken. De mededelingen gaven geen aanleiding tot bespreking en de gevraagde machtigingen werden gegeven

Gerapporteerd werd door de financiële commissie dat de rekening en verantwoording over 1919 was nagezien en geadviseerd deze goed te keuren. Hiertoe werd besloten.

Ten opzichte van het cijfer 235 KG. als gemiddelde der kaasproductie voor zelfkazende boeren, deelt Dr. Scheij mee, dat dit cijfer gekomen is uit berekeningen van het vorig kaascontrolestation

De heer Ham dringt aan op verhooging van dit cijfer, omdat belanghebbenden dit te laag vinden.

Voorzitter zegt dat dit geldt voor één jaar, het is en moest zijn een schatting, en of die geheel juist is is moeilijk te zeggen.

De heer Ham acht een schatting noodig, het is het eerste jaar en dat deze norm wat laag is, acht spr. ook niet erg, omdat de zelfkazende boeren alleen gekomen zijn omdat zij er voordeel in zagen, maar te veel mogen wij ze niet treffen.

Tot lid van den Raad van Beroep inplaats van den heer D. de Boer Dz. te Stompvoren, die verzocht had van zijn functie te worden ontheven, wordt benoemd de heer D. Brander Tz. Te Hoogkarspel.

Als bestuurslid moest aftreden de heer D. Appel te Twisk, die herkiesbaar was. Benoemd wordt de heer D. Appel te Twisk met 190 van de 225 stemmen.

Tot commissie voor het nazien van de rekening en verantwoording over het boekjaar 1920, worden gekozen. *De Goede Verwachting* te Bobeldijk, *Prins Hendrik* te Sijbekarspel en *Twisk* te Twisk.

Volgt behandeling wijziging Statuten. Voorzitter zegt dat volgens de statuten twee derden der uit te brengen stemmen aanwezig moeten zijn. Dat is helaas niet het geval, dus kunnen de wijzigingen niet worden vastgesteld. De kwestie van deze statutenwijziging betreft alleen een eenvoudige aanvulling, die alleen betrekking heeft op de controle van de volvette kaas en is in hoofdzaak een formeele kwestie. Zoals gezegd, kan thans geen definitieve beslissing volgen en wil men de eindstemming houden in een volgende vergadering op a.s. Woensdag na afloop der vergadering van het *botercontrolestation*.

Wel worden de wijzigingen thans behandeld. Bij art. 1, waarin vermeld staat dat het kaascontrolestation een instelling is van den *Bond van Zuivelfabrieken*, de *vereeniging van Zuivelfabrieken* en den *R. K. Land- en Tuinbouwbond* en deze ieder een bestuurslid aanwijzen, houdt de heer Kajj een pleidooi tegen deze bepaling, omdat z.i. de leden niet genoeg hebben te zeggen. Zij die alles betalen hebben geen macht, het bestuur regelt de salarissen, besluit dus over de te voteeren bedragen. Daarna acht spr. het noodig, dat de nieuwe Bond van Zuivelfabrieken ook zijn medezeggingschap kan doen gelden in de bestuursaanwijzing. De leden moeten in hoogste instantie de beslissing hebben.

Voorzitter zegt dat het bestuur de belangen van allen onpartijdig behandelt, ook waakt voor de belangen van producenten. Het bestuur kent de werkzaamheden van het personeel het best, is dus mee bevoegd om deze salarissen te bepalen dan de algemeene vergadering, die soms afhankelijk is van stemmingen. Het werk der ambtenaren wordt uitstekend verricht en het kaascontrolestation in Noordholland staat in dat opzicht als no. 1.

De heer Kaij acht hier de macht in handen der regeeringsambtenaren als Dr. Swaving. Spr. vraagt naar de salarissen van voorzitter, bestuur en ambtenaren, daarvan is niets bekend. Voorzitter zegt dat de heer Kaij de zaken verward. De regeeringsambtenaren hebben over salarissen enz. niets te zeggen. Het bestuur heeft geen salaris, alleen een vacatiegeld, wat bij statuten en huishoudelijk reglement is bepaald. De controleurs hebben f 1500, thans f 1800, de directeur had f 3000 voor kaascontrole, f 1000 voor botercontrole, plus de 20 pct., hierboven genoemd. Het kantoorpersoneel heeft evenredige salarissen heusch niet bovenmatig. De heer Kaij: Hebben ze ook 8-urigen werkdag? Voorzitter: Zij kunnen hun arbeid niet binnen 8 uur af, dit ter geruststelling Spr. herhaalt dat de algemeene vergadering over alle uitgaven de hoogste beslissing heeft.

De heer Commandeur meent, dat geen enkel regeering het zou goedkeuren dat in een kaascontrolestation de producenten, dus wij wiens waar gecontroleerd moet worden, de meerderheid zouden hebben.

Ook Dr. Scheij meent, dat de heer Kaij meent dat een controlestation kan werken als een kaasfabriek. Het Rijk geeft onze kaas een rijksmerk, maar dan moet daarvan ook zekerheid worden gegeven, dat het product goed is en men is daarvan alleen gewaarborgd; als niet-belanghebbenden beslissen. Het salaris van het personeel wordt door het bestuur bepaald, omdat deze ambtenaren moeten blijven onafhankelijke personen, die niet moeten afhangen van de personen wier product zij keuren. De algemene vergadering heeft met het behandelen der begroting alle rechten.

De heer Slagter vraagt of het zoo treurig is met de kaasproducenten dat zij hun eigen zaken ten opzichte der controle niet kunnen regelen. Voorzitter zegt dat het niet over de minderwaardigheid der zuivelbereiders gaat, maar om het feit dat de zuivelbereiders deze statuten zelf hebben goedgekeurd met het oog op het algemeen belang van hun bedrijf en het hoog opvoeren van hun product.

Over deze zaak wordt nog heel wat door gedelibereerd, wat eindigt in een door den heer Ham uitgesproken uiting van volkomen vertrouwen in het zittend bestuur, dat door een daverend applaus der vergadering wordt onderstreept.

De heer Harp komt nog eens terug op met niet invloed kunnen uitoefenen door den nieuwen Bond van Zuivelfabrieken.

Voorzitter zegt, dat vergeten wordt, dat toen het kaascontrolestation werd opgericht, de nieuwe bond nog niet bestond en hier alleen sprake is van de oprichters. Het zou moeilijk gaan elke nieuwe organisatie die nog mocht ontstaan in deze bepaling op te nemen.

De heeren Jensma en Jongejans informeerden hoe het zal gaan met de kaas die het merk verliest en de nastoppers.

Voorzitter zegt hierop nog geen definitief antwoord te kunnen geven. De regeering zal met het feit dat nog niet alles is zooals het precies moet zijn, rekening moeten houden.

De heer Jensma acht het gewenscht, dat het vochtgehalte ook wordt bepaald. Een te hoog vochtgehalte acht spr. eveneens bedrog en spr. wil in dit opzicht in overleg met andere controlestations een vochtgehalte bepalen.

Voorzitter zegt, dat dit in het bestuur is besproken en een punt zal zijn dat met andere controlestations moet worden overeengekomen.

Op de vraag van den heer Van der Meer over nastoppen, zegt de heer De Waal, dat deze in den regel een lager vetgehalte hebben en dit nog niet geregeld is.

De heer Jongejans ontraadt het geven van merken aan deze nastoppers.

De heer A. Sleutel informeert naar het boetestelsel. Voorzitter zegt dat dit is geregeld volgens een systeem van klassen, productietoeveelheid enz. Maar toch wordt elk geval apart bekeken.

In het huishoudelijk reglement wordt alleen deze wijziging voorgesteld, dat de toetreding van leden de contributieberekening zal geschieden vanaf den eersten dag der maand waarop men toetreedt en niet meer per half jaar. Dit gaat in 1921.

De heer A. Sleutel brengt ter sprake de bepaling van 42 pct, vet in de droge stof. Spr. wil dit percentage verlagen.

Voorzitter zegt dat dit percentage noodig is, wil men van het product voor het buitenland, wat het procent vet betreft, verzekerd zijn. Er mogen misschien moeilijkheden zich nog voordoen, maar deze zijn te overwinnen. Het aantal boeten is thans gering en zou men de grens van 42 verlagen, dan zou het aantal boeten bepaald vergrooten.

De heer Sleutel meent, dat het vet in een kaas, die een jaar staat, niet wegdroogt en acht 41 pct. genoeg. De heer Joustra bestrijdt dit en wijst op het zweten van de kaas.

De heer Ham informeert naar andere provincies, bijv. naar Friesland. Houdt men daar streng de hand aan 42 pct.?

Voorzitter acht dit laatste punt weer een reden te meer voor overleg. De controle der kaas moet niet provinciaal, maar nationaal zijn, wil men voldoende verzekerd zijn voor het buitenland. Spr. meent dat als de grens van 42 pct. niet scherp genoeg werd gehandhaafd, de regering wel zal ingrijpen.

De heer Slagter noemt dat dreigen met Sinterklaas en meent dat als de producenten zich algemeen voor 41 pct, uitspreken, de regering zich wel zou aanpassen. Voor de dagfabrieken is het moeilijk om 42 pct. te houden, vooral in een zekeren tijd van het jaar.

De heer Dr. Scheij zegt, dat de grens van 42 behouden moet blijven, verlaagt men die grens, dan zal men in een aantal gevallen bepaald beneden de 40 pct. komen. En dat zou een leelijk ding zijn tegenover het buitenland. Spr. wijst op de dagfabrieken, waar men zich met het bedrijf moet leren aanpassen en geeft uit zijn praktijk cijfers weer, die uitwezen dat de boeren-leveranciers van 20 tot zelfs 80 pct. afroemde. En het is toch verkeerd, dat de eene melk-leverancier zooveel meer afroemt als de andere. Men moet daar eischen stellen, waaraan allen moeten en kunnen voldoen

Na de pauze wordt Dr. van Dam welkom geheeten en wordt aan de orde gesteld het bepalen der entreegelden voor nieuwe leden.

Voorzitter zegt, dat het bestuur, gesteld op algemeene samenwerking en gelet op de moeilijkheden die zich eerst voordeden, voorstellen, om voor 1920 géén entreegeld te heffen, maar voor 1921 te beginnen met f 1 per koe zoowel voor fabrieken als voor zelfkazende boeren.

De heer Jansma acht het gewenscht, het toetreden zoo gemakkelijk mogelijk te maken, maar wenscht daarentegen het uittreden te bemoeilijken. Er zijn er velen gekomen alleen uit eigen voordeel, deze moeten niet direct kunnen verdwijnen als het hun beter lijkt.

Voorzitter wijst op art. 5, die een uittredende nog de verplichting oplegt van de contributie voor het loopende en het daarop volgende jaar.

De heer Jansma acht dit te gering en acht bij uittreding boete noodzakelijk. Vanaf de oprichting is alle risico voor een zeker deel der leden, dat direct is toegetreden geweest. En zij, die eerst spotten, zijn nu het eigenbelang hun dwong, toegetreden. Er moet een boete zijn bij uittreding.

De heer Kaij wijst op het onvrijwillig toetreden der menschen, omdat de Sinterklaas van niet kunnen uitvoeren achter de deur stond. De menschen worden gedwongen en daarom wil spr. ook voor 1921 geen entreegeld. Er zijn nog boeren, die niet zijn toegetreden, waarom die te straffen?

Na nog eenige discussie worden de voorstellen van het bestuur met enkele stemmen tegen aangenomen en zal de boete bij uittreding door het bestuur worden overwogen.

Volgen eenige mededeelingen over *Het Kaasmerk* waarvan wij meedeelen, dat wat de productie betreft, aan alle aanvragen is kunnen worden voldaan. Proefnummeratuur voldeed en thans zijn zij besteld, zoodat spoedig de pakjes merken steeds compleet zullen zijn, blanco's zullen niet meer voorkomen. Uitvloeiende inkt zul ook niet meer voorkomen. Thans is weer goede te krijgen. Het machinaal drogen der strooken gaf nog geen bruikbaar resultaat. Meer wetenschappelijke voorlichting zal bij het maken der merken nog worden gegeven.

De vereeniging *Het Kaasmerk* is thans goed gehuisvest. Van het groote plan van f825.000 zal nooit iets behoeven te komen, door vereenvoudiging van het bedrijf. Er zijn met de merken nog wel moeilijkheden, maar de conclusie is, dat de moeilijkheden, procentueel uitgedrukt, zeer gering zijn, en mag vol vertrouwen de verdere ontwikkeling worden tegemoet gezien. De exportvereeningen hielden 95 pct. van de merken op de kazen. De verzorging der kazen in de pakhuizen was een factor van grooten invloed. De kaasbereiding had ook groote invloed, vandaar ook het voorstel van het bestuur om iemand aan te stellen, die producenten zooveel mogelijk kan voorlichten. Voorzitter wijst ook op de ontdekking van den heer Pijper, wat de wijze van het aanbrengen van het kaas merk betreft, wat ook veel belooft. In Zuidholland heeft men algemeen geen moeilijkheden met het kaasmerk.

De heer Jongert, technisch ambtenaar bij de kaascontrole, leest daarna een zeer uitvoerig en sterk gedocumenteerd verslag voor over zijn bevindingen omtrent de kaasbereiding en kaasbehandeling en het opblijven der kaasmerken. Op de *Coöp. Exportvereeniging* te Alkmaar, *Gestam* en de *Westfriesche Combinatie* ging het heel goed. Scherp komt uit het verslag naar voren dat aan de kaasbereiding meer zorg moet worden besteed, het vochtgehalte moet niet te hoog zijn, de wrongel fijn bewerkt, de verwarmingstemperatuur is in den regel te laag, er wordt tekort doorgehaald. Als de merken afvallen, is bijna steeds een der bovenstaande eischen niet voldoende in acht genomen. Spr. drukt er op, dat het vochtgehalte een groote rol speelt, Uniformiteit in het merken is noodig en wordt de bovenkant der kaas de aangewezen plaats genoemd. Voorpersen is noodig. Spr. houdt een echte philippica over de wijze van bereiding bij de zelfkazende boeren in verband met het vele afvallen der merken. Spr. concludeert tenslotte dat met het oog op het algemeen belang der zuivelbereiders, alles moet worden aangewend om een goed product te maken.

De heer Dr. van Dam vertelt van zijn proefnemingen met het kaasmerk. Spr. had daarbij gekregen kaasmerken van vroeger. En deze gingen er geen van allen af, de nieuwe wel, dus spr. concludeert, dat er aan het merk wat hapert. Spr. had aan den fabrikant der merken gevraagd: Kan je ze niet precies zoo leveren als vroeger. Daarvan had men geen zekerheid. Spr.'s standpunt is, dat er iets hapert, dat nog niet in orde is, waar hij heeft alle hoop, dat het in orde komt. Gewezen wordt op het merken systeem-Pijper, die als 't ware met een laagje wrongel het merk inmetzelt. Dan blijft het er schitterend op. Het is practisch geprobeerd op de fabriek van den heer Van der Meer te Heerhugowaard en deze acht het practisch uitvoerbaar. Men moet de eerste resultaten nog afwachten, voor en aler een definitief oordeel uit te spreken. Spr. gelooft dat het in orde zal komen.

De heer Slagter acht het standpunt van den heer Jongert erg aardig. Deze maakt er in zijn rapport den boeren een verwijt van, dat zij zooveel mogelijk geld voor hun melk trachten te maken. Spr. acht dat zeer gewoon. Als je van hoop moet leven, ga je van honger dood. En hair op je brood geeft geen, vettigheid. zegt spr. Als het buitenland een zeker soort artikel vraagt, waarom zullen wij het dan niet leveren?

De heer Jongert meent, dat de heer Slagter zich te veel plaatst op particulier standpunt, meer het oog moet richten op het algemeen belang en de concurrentie tegenover andere landen.

Dus, aldus de heer Slagter, als de menschen gunder naar een zeker soort kaas vragen, zeggen wij dat soort kaas, nai. hoor, aare zal je vreten. (Daverend gelach.)
Meteen wordt overgegaan tot de rondvraag..

De heer Wonder acht het noodig, dat het kaasmerk een verschillende kleur krijgt in navolging van Denemarken.

Voorz. zegt, dat 't bestuur dit reeds in overweging heeft.

Verder wordt geklaagd van enkele kanten, over het niet hebben van uitvoerbonnen. Deze komen niet regelmatig. De boer heeft wel kaas, maar geen bonnen en is zijn gemerkte kaas onverkooptbaar.

Voorzitter beaamt dit volkomen, wijt dit aan de strubbelingen op het ministerie van Landbouw, dat daardoor niet regelmatig afleverde en belooft alles te zullen aanwenden, dat de bonnen regelmatig komen, want dat is nodig.

De heer Slagter maakt nogmaals aanmerking, dat het punt verlaging van het percentage vet in de droge stof niet op het convocatie vermeld stond.

Het wordt spr. duidelijk gemaakt, dat hij in deze abuis had en zelf kan zorgen, dat het b.v. in de volgende vergadering kan worden behandeld.

De heer Met komt nogmaals op het entreegeld terug en wijst op het tegenstrijdige dat waar b.v. spreker's fabriek een half jaar contributie heeft betaald, men straks maar maand zal hebben te betalen. Ook spr. wijst op het niet kunnen verkopen van gemerkte kaas, door gebrek aan bonnen en noemt dat voor de kaascontrole niet vleidend, vooral niet, nu spr. en anderen die sterk tegen kaascontrole, zijn, noodgedwongen als verslagen Napoleons zijn toegetreden.

Voorzitter zegt, dat de contributieregeling per maand billijker was en daarom is voorgesteld en aangenomen. De bonnenaflevering moet regelmatig lopen, maar gaat buiten het kaascontrolestation om, dit is een zaak der regeering en het Zuivelkantoor. Het Kaascontrolestation is alleen belast met het afgeven der bonnen, dit ten gerieve en gemakke der kaasproducenten.

De heer Kaij, wil, met het oog op de ellende die de 8-urendag voor de zuivelbereiding zal meebrengen, daartegen een actie voeren en vraagt, of ook het bestuur der kaascontrole in deze meedoet.

Voorzitter acht dit een werk voor de vakorganisaties.

Hierna sluiting.

1921

Schager Courant, 1921-04-16; p. 1/12

Verslag vergadering *Kaascontrolestation N-Holland*

ALKMAAR, Vrijdag vergaderde onder leiding van den heer G. Nobel het *Kaascontrolestation Noord-Holland*.

Na een algemeen welkom, voornamelijk aan den heer Bieleman, *Rijkszuivelinspecteur*, wordt de vergadering geopend en leest de heer D. C. de Waal, secretaris, de uitvoerige notulen, die onveranderd worden goedgekeurd.

Ingekomen is zoowel de ministeriële als de koninklijke goedkeuring op de Statuten.

Medegedeeld wordt dat het aantal leden op 1 Jan. 1921 bedroeg 213, 2 hebben er bedankt, 25 nieuwe zijn toegetreden, zoodat thans 236 leden zijn toegetreden.

Voorzitter deelt nog mee, dat de proeven in Noordholland en Friesland met de nieuwe kaasmerken genomen, onverdeeld gunstig zijn. Het bestuur oordeelt, dat deze nieuwe merken zoo spoedig mogelijk algemeen voor de leden verkrijgbaar, moeten worden gesteld. Een uitspraak in deze is van de ledenvergadering noodig, om met klem op verkrijgbaarstelling te kunnen aandringen. De groote moeilijkheid is thans nog, dat door omzetting van het merkenbedrijf in Leiden, thans nog maar 50.000 merken per dag kunnen worden afgeleverd. - 100.000 is noodig.

Spr. deelt uitvoerig mee, dat met den heer Gramser een overeenkomst is gesloten met het oog op zijn kaasmerken en dat is zeer gelukkig, omdat er nu een algemeene samenwerking is om alle moeilijkheden op te heffen. Er is in deze kwestie-Gramser een arbitragecommissie benoemd, bestaande uit de heeren Lovink, Mesdag en Silleveld, om na te gaan de vergoeding die den heer Gramser toekomt. Ook met den heer Dr. van Dam wordt samengewerkt ten opzichte van het systeem-Pijper en zal men tot een uitstekend resultaat moeten komen.

De heer Jm. Blaauboer dringt aan op het zoo spoedig mogelijk verkrijgbaar stellen der nieuwe merken. Juist met het oog op het opleggen der kaas. Spreker wil de oude merken desnoods vernietigen.

Dat idee wordt door verschillende personen ondersteund, en men wil desnoods de oude merken blijven gebruiken, ze opmaken dus, maar voor kaas die bewaard moet worden, beslist de nieuwe merken.

De heer Slagter vraagt of deze nieuwe merken moeten worden opgebracht volgens het systeem-Pijper. Voorzitter licht toe dat de merken er zoo goed opblijven, dat ze er met geen mogelijkheid af kunnen en de kazen hun gewone behandelingswijze: wasschen, kalken, enz., kunnen ondergaan. De merken kunnen er gewoon op worden aangebracht.

De heer Jac. Met erkent met de oude merken geen last te hebben gehad. Dat was zeker de straf dat spr. zoo laat toetrad (gelach), maar toch blijft spr. aandringen om het merken niet verplichtend te stellen en wil daartoe stappen doen, weinig vertrouwen als hij ook in de nieuwe merken heeft.

Voorzitter heeft integendeel alle vertrouwen en wijst op het botermerk, dat ook een tijd van proefnemen heeft gehad. Spr. gelooft dat het goed is om aan te dringen op algemeene en spoedige verkrijgbaarstelling van de nieuwe merken. Hij licht nog in, dat de wijze van merken maken zeer is vereenvoudigd en dat 't met 't oog daarop gelukkig is te noemen dat het zoogenaamde groote plan voor de fabriek voor *het kaasmerk* niet is doorgegaan.

Algemeen wordt goedgevonden om met klem op spoedig verkrijgbaar stellen der nieuwe merken aan te dringen en dan het gebruik van de oude aan die praktijk over te laten.

De balans en exploitatierekening is door den accountant en de commissie nagezien, die beiden tot goedkeuring adviseeren. De vergadering keurt het eveneens goed. Tevoren vraagt de heer Jm. Blaauboer Kz., inlichtingen, waarom of de pensioenverzekering van het personeel niet plaats heeft bij een eigen organisatie, het *Coöp. Verzekeringsfonds*, en wel bij *Kosmos*. Het fonds werkt zonder winst, dus goedkoop en is een eigen organisatie uit den landbouw voortgekomen.

Voorzitter zegt, dat het bestuur aan *Kosmos* de voorkeur meende te moeten geven. Wel was die premie gelijk, maar *Kosmos* bestond langer.

De heer Jm. Blaauboer Kz acht het organisatorisch onjuist, dat het bestuur aldus heeft gehandeld. Eigen organisatie had moeten worden gesteund en niet mag worden vergeten, dat de premie is een; voorschotpremie, waarop men beslist nog wat terugontvangt, zonder winst als het bedrijf kan worden gedreven.

De heer Scheij acht de uitdrukking eigen organisatie hier te ver, het kaascontrolestation is een neutraal lichaam. De heer Blaauboer bedoelt met eigen organisatie zóó, dat wie er aan meewerkt, er ook de voordeelen van plukt.

Da begroting wordt goedgekeurd in ontvangst en uitgaaf op *f* 55.000, waaronder *f* 12.550 ontvangst van het botercontrolestation. De gemiddelde bedragen der leden wordt iets lager bepaald dan vorig jaar. De uitgaaf van *f* 42.454 moet omgeslagen worden over de kaasproductie over 1920 is 9.535.434 Kg. Dit is te dragen door 213 leden, onderverdeeld in 7 klassen. Het bestuursvoorstel wordt algemeen goedgekeurd.

Het bestuur stelt voor, om het huishoudelijk reglement zóó te wijzigen, dat de gemaakte kaas 12 dagen beschikbaar blijft voor monstername.

De heer Jongejans wijst op het bezwaar van pondjeskazen, die eerder weggaan. Anderen noemen het ook een bezwaar voor de Edammer kaas in het algemeen, zeer bezwaarlijk als het is om de kaas zoo lang te bewaren.

Voorzitter zegt dat het bestuur voor speciale kaas als pondjeskaas en andere zulke soorten 12 dagen ook te lang oordeelt, hierop kunnen afwijkingen worden toegestaan. Maar met het oog op de goede controle is 12 dagen voor Edammer kaas in 't algemeen gewenscht.

De heer Van der Meer wijst op Friesland, waar de kaas zelfs uit den pekel wordt gekocht. En ook daar zal de controle toch wel goed zijn. Spr. dringt aan op aanhouden van het voorstel. De heer **Dr. Scheij** kon zich met aanhouden vereenigen, er moet in deze een practische oplossing, te vinden zijn.

Algemeen wordt dit voorstel van aanhouden toegejuicht en voorzitter vraagt den directeur in kennis te stellen, als men zijn kaas spoedig afzet, opdat er gecontroleerd kan worden.

Het contract met het botercontrolestation, waarbij dit over 1921 aan het kaascontrolestation *f* 12.550 zal afdragen, als vergoeding voor hulp ambtenaren, lokalen, enz. wordt met algemeene stemmen goedgekeurd

Hierbij wordt meegedeeld, dat een nieuwe vaste salarisregeling door beide besturen is vastgesteld.

Algemeen wordt ook goedgevonden, dat het station zich aansluit bij de Coöp. Zuivelbank.

Het jaarverslag wordt aangeboden en hierbij brengt voorzitter hulde aan den heer De Waal voor de uitvoerige gegevens, die hij daarin heeft neergelegd. Spr. zegt, dat deze gegevens voor de zuivelbereiding van het hoogste belang zijn. En spr. concludeert, dat hieruit blijkt, hoe noodzakelijk het was om het Edammer product in Noordholland op hooger peil te brengen. En wij zijn met de kaascontrole, vooral met het oog op den naam van ons product in het buitenland, op den goeden weg. Immers, de exportvereeningen verklaren unaniem, dat na de

invoering van de kaascontrole een groote verbetering is opgetreden in het vetgehalte, en de kaas in dit opzicht aan hooger eischen voldoet.

De heer Broekens wijst op het Deensche merk, 50 plus en het Hollandsche 40 plus. Het eerste in het vetgehalte in de melk, het laatste in de droge stof, een groot verschil dus. Spr. wil het buitenland daarop wijzen,

Het bestuur zegt, in deze alle medewerking toe, ofschoon in het buitenland, in Duitschland op dit feit door Deutsche vereenigingen reeds is gewezen en onze regeering ook doende is.

Bij de rondvraag bepleit de heer Jimmink verlaging van de aan zijn fabriek opgelegde boeten. De heer Wonder vraagt naar de verhouding tusschen de verschillende controlestations en wil maar uniformiteit.

Voorzitter zegt, dat in deze reeds wordt gewerkt. Er is reeds een vergadering geweest, en er moeten meer besprekingen volgen, want hoe uniformer de regeling, hoe beter.

De heer Sleutel bepleit een herziening van een opgelegde boete, gebaseerd op foutieve opgaven van het productiecijfer. Zal worden geregeld.

De heer Ham wil het vetgehalte van 42 op 41 pct, dus de 2 pct. speling tot 1 pct verlagen.

Voorzitter zegt, dat dit niet mogelijk is, juist de ervaringen hebben geleerd, dat die 2 pct moet blijven.

Na nog enkele besprekingen volgt sluiting.

Schager Courant, 1921-12-17; P. 1/14

Verslag verg. Kaascontrolestation „Noord-Holland”.

HOORN: Algemeene vergadering op Donderdag 15 september 1921, des morgens half elf, in „*De Witte Engel*” te Hoorn.

Voorzitter, de heer G. Nobel, Lutjewinkel, opent de vergadering, de aanwezigen welkom heetende en brengt een woord van hulde aan de nagedachtenis van den heer Bieleman, Inspecteur van den Zuivel, kortelings overleden en die zooveel en goed werk heeft gedaan voor de boteren kaascontrole.

Voorts wijst spr. op den algemeenen teruggang der prijzen, wat zeker door den landbouw groote verontrusting wekt

Toch moeten wij den moed niet verliezen en in verband met de prijsdaling van andere artikelen, is het best mogelijk, dat het evenwicht weer wordt verkregen. Het ergste gevaar is wel, dat bij zooveel weinig lust tot arbeiden bestaat, terwijl we in de toekomst toch niet minder, maar meer zullen moeten werken. Spr. vertrouwt, dat de landbouw echter, die op zich zelf is aangewezen, zich zal weten aan te passen en tot steun zal zijn van de samenleving. Applaus.

De heer D.C. de Waal, (directeur)-secretaris,¹⁸⁾ leest hierop de notulen, die worden goedgekeurd.

Medegedeeld wordt:

a. Bestuur. Volgens den rooster van aftreden, treden op 1 Januari 1922 af de heeren G. Nobel en G. J. Blink. Van den *Bond van Zuivelfabrieken in Noord-Holland* is reeds bericht ontvangen, dat de heer G. Nobel opnieuw als bestuurslid van onze vereeniging is aangewezen. Eveneens van de *Vereeniging van Zuivelfabrikanten* betreffende den heer G. J. Blink.

¹⁸⁾ In de verslagen wordt deze dubbel-functie bijna nooit vermeld, vandaar deze ene toevoeging. (ZHN.)

b. Ledental. Dit bedroeg op 1 Januari 1921 213 en op dit oogenblik 488, zoodat het ledental meer dan verdubbeld is in den loop van dit jaar. Van deze 486 aangeslotenen zijn 100 leden-fabrieken en 380 ledenzelfkazers.

c. Personeel. Gedurende het zomerseizoen zijn nog tijdelijk aangesteld geworden 3 controleurs, 3 hulpanalisten en 1 hulp voor de administratie, waarvan op dit oogenblik alleen de laatste nog in dienst is.

d. Verzekering van het personeel; In verband met het feit, dat de verzekeringsbank „Kosmos” te Zeist zich gesteld heeft onder de noodwet voor de verzekeringsbedrijven, heeft het Bestuur besloten, de relaties met de „Kosmos” te verbreken en een nieuwe verzekering bij de afdeling „Pensioen-Risico” van „Centraal Beheer” te Amsterdam afgesloten. In totaal wordt 8 pCt. der salarissen gestort voor pensioensverzekering met een maximum van f 400,- per jaar voor den Directeur en van f 200,- per jaar voor de andere ambtenaren. Voor de ongehuwde personen wordt de 8 pCt. gebruikt voor ouderdomspensioen en voor de gehuwde personen naar hunne verkiezing óf de volle 8 pCt. voor ouderdomspensioen óf 6 pCt. voor ouderdomspensioen en 2 pCt. voor weduwnpensioen. Het Bestuur is verder van oordeel, dat de kwestie van den „Kosmos” geen nadeelige gevolgen mag hebben voor het personeel en heeft daarom besloten het te lijden verlies geheel te laten dragen door de vereeniging.

Voorzitter deelt hierover nog mede, dat „Kosmos” zeker wel door de buitenlandsche afdeling, niet aan hare verplichtingen zou kunnen voldoen.

De heer Kaij geeft in overweging, dat het station zelf een fonds vormt voor de verzekering van zijn personeel en daarvoor de 18 pCt, die voor pensioenenning en levensverzekering wordt gestort, in die kas te storten.

Voorzitter zeg, dat in totaal 8 pCt. wordt gestort en het advies, van den heer Croesen was zoudanig, dat het Bestuur dat ook eerst iets gevoelde voor het idee van den heer Kaij, besloot een verzekering bij „Centraal Beheer” sloot, een organisatie, die coöperatief werkt en geen winst maakt. Voor een eigen fonds was het personeel te klein.

De heer Wonder vraagt of in deze geen medewerking met andere stations noodig is en acht dan aansluiting bij Leeuwarden gewenscht.

Voorzitter antwoordt, dat de stations verschillende regelingen hebben getroffen en „Centraal Beheer” werkt, evenals Leeuwarden, coöperatief.

Op een, vraag hoe groot het verlies voor het station is, door de relaties met „Kosmos”, wordt geantwoord, dat het verlies met de levensverzekering f 400 bedraagt; voor de pensioensverzekering is het nog niet bekend

De heer P. Jensma, Lutjewinkel, informeert of voor de verzekering overleg is gepleegd met het personeel.

Voorzitter deelt mede, dat dit overleg heeft plaats gehad en onder het personeel was een sterke strooming waar te nemen voor eigen verzekering.

De heer Slagter, Hoogwoud, denkt niet, dat er nu nog veranderd kan worden, doch Voorzitter doet toezegging, dat over deze zaak een rapport zal worden opgemaakt en in een volgende vergadering mededelingen zullen volgen.

e. Propaganda, Door onze vereeniging werd, evenals door de andere Kaas- en Botercontrôle-stations, medegewerkt aan de Nederlandsche week te Madrid. De kosten hebben bedragen voor ons station f 46,10 en hulde wordt gebracht aan onze regeering.

f. Volvette boerenkaas, Het is aan ons Bestuur gebleken, dat er in Noord-Holland nog al wat volvette boerenkaas wordt geproduceerd, al kazen deze boeren dan ook slechts éénmaal per dag. Het Bestuur vertrouwt dan ook, dat het de instemming der Algemeene Ledenvergadering zal hebben dat in den Haag stappen worden gedaan om te trachten voor deze kaas het volvette merk te verkrijgen.

Thans worden die merken verstrekt aan fabrieken die daarvoor in aanmerking komen. Goedgekeurd.

Tot leden van de commissie, belast met het nazien der rekening en verantwoording over 1921 en begrooting over 1922 worden gekozen de leden „*Gebr. Zijp*”, Abbekerk, „*Ons Belang*”, Middellie en „*Neerlandia*” te Stomporetoren

Aangenomen wordt het voorstel van het Bestuur om aan te vragen het lidmaatschap van het *Nationaal Comité van den Internationalen Zuivelbond*. Gewezen werd op het belang tot toetreding, o.a. met het oog op de verschillende contrólésystemen. De kosten zullen zeer gering zijn.

Omtrent de heffing van entréegelden voor nieuwe leden wijst het Bestuur erop, dat het een bezwaar is gebleken om voor melkinrichtingen, die slechts van tijd tot tijd kazen het volle entreegeld van *f* 1 per koe wordt geheven.

Voorgesteld wordt voor dergelijke inrichtingen, die in 1921 lid werden of nog zullen worden, een entréegeld te heffen van *f* 1 per 200 Kg. in het afgelopen boekjaar bereide kaas, met dien verstande, dat wanneer een dergelijke inrichting, later veel meer kaas gaat bereiden, onze vereniging zich het recht voorbehoudt, om het entréegeld alsnog te verhoogen.

Voor 1922 stelt het Bestuur voor van de nieuwe leden een entréegeld te heffen van *f* 1,50 per koe of *f* 1,50 per 200 Kg in het afgelopen boekjaar bereide kaas, indien het aantal koeien geen juiste maatstaf vormt voor de kaasproductie. Het entréegeld was *f* 1 per koe, omdat de tegenwoordige leden bijgedragen hebben in de eerste hoge kosten, acht men het niet goed, dat nieuwe leden direct profiteren van die bezittingen en wordt een hooger entreegeld billijk geoordeeld.

De heer Slagter, Hoogwoud, vraagt hoe het gaat met jonge boeren, wier ouders al lid waren. Voorzitter acht in dezen een afzonderlijke regeling gewenst. Een bepaling bestaat hieromtrent niet, doch er is iets billijks in, om in zo'n geval geen entréegeld te heffen. Op een volgende vergadering kan dit punt in bespreking worden gebracht

De bestuursvoorstellen worden hierop aangenomen.

Andere leden, die bij hunne aanvraag tot lid nog lid zijn van een der andere bestaande kaascontróléstations, zullen geen entreegeld hebben te storten, wanneer zij dit reeds bij het andere station hebben gedaan.¹⁹⁾

Het bestuur stelt de volgende wijzigingen in het huishoudelijk reglement voor: Aan artikel 1 van het Huishoudelijk reglement worde alsnog toegevoegd (volgende op, b. Geregeld op nauwkeurige wijze aantekening te houden omtrent het bedrijf”;

c. Er voor zorg te dragen, dat als regel alle door hen bereide kazen met een gewicht van méér dan 1 Kg. per stuk, minstens gedurende 10 dagen na de bereiding in hunne fabriek of pakhuis of te hunnen huize beschikbaar zijn voor de monsterneming.”

Het onder **b.** vermelde gaat zonder bespreking onder de hamer door.

Wat het onder **c.** vermelde betreft, wijst Voorzitter er op, dat een dergelijke wijziging nodig is, omdat anders bij een goede contróle in de geheele provincie een grooter aantal controleurs noodig zou zijn.

De heer Glas, Hoogwoud, oppert het idee van de commissiekaas één kaas huis te laten, opdat men dan niet de geheele partij zoo lang behoeft thuis te houden.

De secretaris meent, dat het Bestuursvoorstel geen bezwaar voor de producenten kan zijn.

Het voorkomt dat kaas nauwelijks uit de pekel, ter markt gaat en dat zal toch ook in het belang van het product zijn.

¹⁹⁾ Noord-Hollandse kaasproducenten konden vóór de oprichting van een eigen kaascontrolestation lid zijn van het Zuid-Hollandsche kaascontrolestation – komt ter sprake in het verslag van verg. 1919-08-30. (ZHN.)

De heer Slager, Hoogwoud, zegt dat het niets hindert. Als er maar geld voor het product wordt gemaakt. Als de handel de kaas evengoed accepteert. Wat hindert het ons dan, dat ze zoo uit den pekkel verkocht wordt. Spr. wijst er voorts op, dat de leden zoo weinig medezeggingschap in het Bestuur van het Kaascontrôle-station hebben.

De heer Dr. Scheij onderstreept, dat het gaat om geld te maken, doch daarbij gaat het om de belangen van de kaascontrôle. De producenten moeten niet alleen op het tegenwoordige voordeel letten, maar ook rekening houden met de toekomst. Het is dus maar de vraag op welke manier de hoogste waarde van het product wordt verkregen. Het kaascontrôle-station is een instelling om te waarborgen een goede kwaliteit van ons product en als eerste eisch moet gelden, dat de kaas een behandeling krijgt, die zij moet hebben. Vele producenten laten hun blik over hun kaas niet verder gaan, dan de markt en dat is verkeerd. De bepaling van 10 dagen is voor een goed product noodig.

Door den secretaris wordt gewezen op de praktische kwestie. Als regel moet hij aanneming van de voorgestelde wijziging de kaas 10 dagen worden bewaard, voor uitzonderingen moet toestemming gevraagd worden. Op een eerder gestelde vraag of vroegere verzending nodig was, ja maar van een 2 à 3-tal de mededeeling ingekomen, dat het vroeger moest, doch honderden hebben zonder kennisgeving de kaas eerder verzonden. Wordt een eerdere verzending noodig geacht, laat men dan het station hiervan mededeling doen, dan kan er eerder een controleur komen.

De heer Slagter vraagt of dan thans de contrôle veel te wenschen overlaat.

Spr. meent, dat er vele leden noodgedwongen tot het kaascontrôle-station zijn toegetreden, daartoe gedwongen door de Russische maatregelen der regering. Veel leden zullen er zijn, die liever den handel zagen vrijgelaten. Het station is niet opgericht ten genoeye van den zak der boeren. Spr. gelooft niet, dat de producenten zoo slecht zijn. Eerst moest het station opgericht worden om den onsolieden handel uit te schakelen, nu lijken de boeren niet te vertrouwen te zijn. Laat ons een beetje vrijheid.

De heer J. Best vraagt of 9 dagen niet voldoende is. Hoe minder bindende bepalingen, hoe aangenamer voor de leden.

De secretaris wijst er op, dat er enkele menschen zijn, die de kaas 10 dagen bewaarden, maar er toch tusshen uit was kaas van 3, 4 of 5 dagen.

De heer Slagter: En zijn die niet achterhaald?

De secretaris: Als die niet meer het eigendom van den producent zijn, is er niets meer aan te doen

Voorzitter zegt, dat het hier gaat om de grondslagen van de grondslagen van de contrôle. Wanneer de controleurs hun contrôle moeten uitvoeren in 5 dagen, is dat mogelijk, maar dan zal er een dubbel personeel noodig wezen en die kosten drukken op de leden. Ons Kaascontrolestation is een vereeniging van producenten en we kunnen de contrôle niet tot in de pakhuizen voortzetten, dat is de taak der zuivelinspectie.

De heer Ham acht de bepaling van 10 dagen ook in het belang, niet alleen van het product, maar ook van den producent.

Ook de heer Bark gaat met het voorstel van het Bestuur mee. Voor het behoud van een goed, N.-H; product is het noodig en de producenten moeten hier hun voordeel niet uit het oog verliezen. Wanneer wij den handel de handen vrij gaven en de kaascontrôle verdween, zouden we dan niet zeggen: hoe konden we zoo stom zijn?

De heer Glas, Hoogwoud, acht voor zelf-kazers toch de vergunning noodig, eerder af te leveren. Zijn commissiekaas is toch na 6, 7 dagen marktrijp.

De heer Kay wil ook de commissiekaasmakers tegemoet komen.

De heer Dr. Scheij zegt, dat tegen misstanden moet worden opgetreden, opdat die niet kunnen aangroeien. Aan bezwaren, als door den heer Glas opgenoemd, kan getracht worden tegemoet te komen en daarover overleg worden gepleegd. Spr. noemt het toch een vreemd geval, als er kaas tusschen uit is.

Het Voorstel wordt gedaan, om te komen tot een gezonde toestand, en is niet bedoeld als plagerij.

Nadat Voorzitter de toezegging heeft gedaan, dat zooveel mogelijk getracht zal worden de leden tegemoet te komen en waar gevraagd, ontheffing van de bewuste bepaling te geven en dan later eens een rapport te zullen uitbrengen, wordt het bestuursvoorstel zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Voorzitter antwoordt, hierna op de vraag of de kaascontrôle goed is en zegt, dat het zijn volle overtuiging is dat onze Edammer kaas een goede contrôle behoeft. De pogingen in Friesland om te krijgen een Rijkmerk voor kaas 10+, wijzen er op, dat men een nog magerder product wil fabriceren. Ons Edammer product 40+ staat goed aangeschreven, laten we er voor zorgen, dat dit zoo blijft

Spr. is goed georiënteerd en gaat nauwkeurig na de loop die de zaken nemen.

De leden moeten de kaascontrôle niet beschouwen als dwingende maatregelen, maar haar beschouwen als te zijn in het belang van de Hollandsche Zuivelbereiders. Applaus

De heer Slagter meent, dat de leden van het Kaascontrole-station zuinig vertegenwoordigd zijn in het bestuur en spr. betreurt de maatregelen van dé regeering, de niet-gecontroleerde kaas niet te mogen uitvoeren.

De heer Wonder wil er op wijzen, dat de heer Slagter niet de vertegenwoordiger is van alle leden en dus niet wat de heer Slagter zegt, de meening van de gehele vergadering is. Ook spr. heeft antipathie tegen het Kaascontrole-station, maar dat is om de grens van 2 pCt., waar hij graag 1 pCt af wilde hebben.

Bij de rondvraag oppert de heer P. Jensma, Lutjewinkel het idee, de netjes waarin de gecontroleerde kaas bewaard blijft, af te schaffen, omdat dit onnoodige kosten veroorzaakt.

Voorzitter zegt, dat als de praktijk aantoonde, dat het gebruik van netjes kan worden opgeheven, het bestuur dit zal overwegen.

De secretaris deelt mee, dat de netjes gebruikt werden, omdat in het begin de oude merken nog al eens van de kaas raakten. Nu er betere merken zijn, hecht spr. niet zooveel waarde meer aan de netjes.

Ook de heer Dr. Scheij spreekt in dezen geest. Het bestuur zal met dezen wenk rekening houden.

De heer Jensma vraagt of de merken van 20+ en 30+ zich zoo goed houden als die van 40+. In Utrecht bleek men niet zoo te spreken te zijn over de merken van 20+ en 30+.

De Secretaris zegt, dat die merken hier niet véél gebruikt worden, maar over de merken van 30+ zijn meer klachten, dan die van 40+.

Door den heer Klein, Assendelft, wordt gevraagd of het minimum-gehalte van kaas 20+, dat 22 pCt. bedraagt, niet onbillijk is, vergeleken bij het minimum van kaas 40+.

De secretaris ziet het onbillijke niet in, de grens moet hetzelfde blijven, of het 20+ of 40+ betreft.

De heer Kajj wijst op de weinige zeggingschap, ook in financiële aangelegenheden, die de leden, naar zijn oordeel in het Kaascontrôlestation hebben. Spr. wijst op hetgeen zich in Zuid Holland heeft afgespeeld, waar groote sommen werden besteed, zonder medeweten van de leden. Wanneer het groote sommen betreft, of de salarissen, zou spr. meer medezeggingschap voor de leden wenschen. Met de verzekering van het personeel is er ook al een bok geschoten.

Spr. spreekt geen wantrouwen tegenover het bestuur uit, maar toch acht hij wijziging in de samenstelling van het bestuur noodig. In het bestuur zijn 2 vertegenwoordigers van de leden de meerderheid bestaat uit niét-aangeslotenen.

Voorzitter wil den heer Kaij geruststellen, door erop te wijzen, dat, wat in Zuid Holland is gebeurd, dit bestuur niet denkt te doen. Het bestuur is ten volle verantwoordelijk voor zijne handelingen. In de tweede plaats is het een rijksvoorschrift, dat de meerderheid van het bestuur moet bestaan uit niet-belanghebbenden. Dat de leden onvoldoende zeggingschap hebben in financiële aangelegenheden is niet juist. Er is straks door de vergadering een commissie benoemd, bestaande uit 3 leden, die te onderzoeken heeft de begroting en de rekening en de bevoegdheid hééft te rapporteeren, wat zij meent dat niet in orde is. De algemeene vergadering heeft het daarna in de hand, de begroting of rekening goed- of af te keuren.

De heer Kaij meent toch, dat, al wordt de rekening afgekeurd er toch betaald moet worden, en een begroting is niet gemakkelijk te veranderen.

Voorzitter zegt nogmaals, dat de regeering de voorwaarden der contróle enz. stelt. Wat de heer Kaij zegt over de rekening, de bedragen in zo'n rekening, zijn vorig jaar bij begroting door de algemeene vergadering toegestaan. Spr. geeft de verzekering, dat het Bestuur de zaken met nauwgezetheid regelt

De heer Slagter zegt, dat het de bedoeling van den heer Kaij is te vragen of het Bestuur gene- gen is bij de regeering te vragen, wijzigingen te brengen in de samenstelling van het Bestuur.

Voorzitter antwoordt, dat het dan zou worden een statutenwijziging en de bepalingen tot statuten-wijziging, zijn nauwkeurig in het huishoudelijk reglement 'gewijzigd'.²⁰⁾

De heer Dr. Scheij wijst er op dat de producenten voldoende zijn vertegenwoordigd en dat afgevaardigden van den Bond van Zuivelfabrieken als ware ook als vertegenwoordiger van de producenten kan worden beschouwd. Als er leden zijn, die meenen dat de zaken niet goed gaan, kunnen 15 leden door middel der statuten een algemeene vergadering uitschrijven.

De heer Slagter zegt, dat straks punt c. is aangenomen, omdat het *kan* plaats vinden. De heer Kaij nu wil uitbreiding, omdat het *kan* plaats vinden, dat zaken niet goed gaan.

De heer Kaij: Iedereen maakt fouten en wanneer de kaasprijzen eens tot f 30 terug liepen dan zouden de loonen van het personeel te hoog zijn. En om een vergadering uit te schrijven met 15 fabrieken, is een lange weg.

De heer Jersma zegt, dat het bepalen van de salarissen der controleurs moet blijven bij het bestuur en niet moet komen in handen van de aangeslotenen. Als het bij de aangeslotenen kwam zouden de controleurs hun vrijheid verliezen en werd het een oogendienerij.

De heer Pluyster beschouwt de redenering van den heer Kaij als een uitspreken van wantrouwen jegens het Bestuur en collega's. Het kan toch niet erg zijn 15 leden bij elkaar te krijgen.

De heer Bark meent, dat, nu het station 486 leden telt, dat in de statuten genoemd aantal van 15 veel te klein is en wil dit wijzigen en in verband brengen met het aantal leden.

Voorzitter acht het goed, dat dit aantal klein is. Met opzet is dat cijfer niet groot, omdat, wanneer de zaken niet goed gaan een klein aantal in staat moet zijn het bestuur tot de orde te roepen. Er wordt dan verwacht, dat men met goed gedocumenteerde voorstellen komt.

De heer Kaij zegt, geen wantrouwen uit de spreken, maar wijst er op, dat de *Nieuwe Bond van Zuivelfabrieken* bijv. geen vertegenwoordiger in het Bestuur heeft.

De heer Dr. Scheij erkent, dat nu het kaascontróle- station zoo'n vlucht heeft genomen, niet alle groepen voldoende in het Bestuur zijn vertegenwoordigd en daarom is er wel wat voor te zeggen, het aantal bestuursleden van 5 op 7 te bepaald te krijgen.

²⁰ Vermoedelijk moet er bij 'gewijzigd' iets staan als 'aangegeven'. (ZHN.)

De heer Bark meent, dat het wel heel aardig is, om voor te stellen, het Bestuur met 2 leden uit te breiden, onder het motief dat de *Nieuwe Bond van Zuivelfabrieken* geen vertegenwoordiger in het Bestuur heeft. Uit één bond zijn twee bonden ontstaan en het is niet onmogelijk, dat die 2 bonden zich in de toekomst weer splitsen en we 4 bonden krijgen. Daarvoor is maar een beetje hommeles noodig en de menschen zijn tegenwoordig erg prikkelbaar. Moeten we dan maar weer het bestuur uitbreiden. Er is toch een grens en het gaat toch om het belang van het kaascontrôle-station.

De heer Dr. Scheij is niet zoo pessimistisch gestemd, ten opzichte van het vereenigingsleven én vindt het toch wel goed, dat bijv. een belangrijke groep van groote kaas- en boterfabrieken in het bestuur vertegenwoordigd zijn. Spr. acht dat in het belang van het K. C.-station.

De heer Jensma meent, dat het bestuur van 5 leden de zaken vrij goed afschiet, en vraagt welke groepen, dan feitelijk vertegenwoordigd moeten worden. Ten slotte komt in stemming het voorstel-Kaij, waarbij het bestuur wordt uitgenoodigd stappen te doen bij de regeering om te verkrijgen bestuursuitbreiding. Dit voorstel wordt verworpen met 126 stemmen tegen en 75 voor.

De heer Smit, Anna Paulowna, vraag of de controleurs gemachtigd zij, buitengewone maatregelen voor te schrijven. Er is één controleur, die altijd een groote mond opzet tegen den kaasmaker. Spr. oordeelt het beter, dat deze zich tot het bestuur zijner kaasfabriek of tot het K.C.S. wendt, met zijn grieven.

De secretaris zegt, dat de controleurs zoo beleefd mogelijk tegen de leden moeten zijn. In de praktijk zal het voorkomen, dat een controleur den kaasmaker zegt, welke gebreken er zijn en er bij voegt, dat wanneer de volgende maal geen verbetering is waar te nemen, hij verplicht is is een en ander te rapporteren. In het laatste geval schrijft het station de kaasfabriek aan.

Ook Voorzitter zegt, dat het bestuur er prijs op stelt, dat de leden zoo beleefd mogelijk worden behandeld en dat getracht wordt een goede samenwerking te verkrijgen.

Door den heer Bakker, Venhuizen, wordt mededeling gedaan, van de ontvangst van een partij merken, die niet goed blijven zitten. Spr. verwacht, dat er nog wel consent zal worden gegeven voor uitvoer van kaas die gecontroleerd is, maar waar de merken van af zijn geraakt.

Voorzitter wijst op de grote moeilijkheden, die zich, bijv. bij het drogen der merken voordoen, doch vertrouwt, dat we thans een hele stap verder zijn gekomen. Ook spr. gelooft zeker, dat er wel gelegenheid zal worden gegeven tot uitvoer van kaas, waarvan de merken afgeraakt zijn. I

De heer L. Glas, Hoogwoud, vraagt of wanneer blijkt, dat het gehalte steeds boven de 44 komt, het niet mogelijk is, dat de controleur om de 4 weken komt. Dat vergemakkelijkt de contróle en we krijgen minder kapotte kaas.

De secretaris zegt, dat contróle contróle is. We mogen niet afwijken van een regelmatig bezoek en het is rijksvoorschrift 2 keer per maand te controleren.

De heer Jb. Schaper vraagt, of dan toch niet 1 maal inplaats van 2 of 8 maal geboord kan worden.

De secretaris antwoordt, dat voor de commissiekaas 1 maal de grootste boor wordt gebruikt

Hierna sluiting

1922

Schager Courant, 1922-04-12; p. 5/6

Uit Jaarverslag Kaascontrolestation Noord-Holland

Verschenen is het jaarverslag van het kaascontrolestation Noordholland gevestigd te Alkmaar, directeur de heer Ir. D. C. de Waal.

Op 1 Januari 1921 bedroeg het aantal leden 213, nl. 44 kaas- en boterfabrieken, 47 kaasfabrieken en 122 zelfkazende boeren. In den loop van 1921 traden 281 nieuwe leden toe en 11 leden traden uit, zoodat op 1 Januari 1922 het ledental bedroeg 483, nl. 49 kaas- en boterfabrieken, 52 kaasfabrieken en 382 zelfkazende boeren. Het ledental is in 1921 dus meer dan verdubbeld.

Door de leden werd in totaal bereid 13.747.838 Kg. kaas, voorzien van het Rijksmerk. Uit een toegevoegde tabel blijkt, dat zoo goed als uitsluitend 40 plus kaas werd gemaakt, nl. 96,20 pct., tegen 3,13 pct. 30 plus kaas 0,62 pct. 20 plus kaas, en 0,05 pct. volvette kaas.

In 1921 worden aan kaasmerken aan de leden afgeleverd 6.245.900 voor 40 plus kaas, 185.400 stuks voor 30 plus kaas en 11.500 stuks voor volvette kaas, tezamen 6.512.100 stuks. De prijs bedroeg in 1921 nog 1¼ cent per stuk.

De kwaliteit was over 1921 veel beter en met voldoening mag worden geconstateerd, dat de vereeniging *Het Kaasmerk* de oplossing der moeilijkheden zeer veel verder is gekomen met de bereiding van hare z.g.n. nieuwe merken. Een voortdurende wetenschappelijke controle daarop is noodig en daarom is een wetenschappelijke commissie ingesteld.

In 1921 werden 8.280 controlebezoeken bij de leden afgelegd en werden genomen 6.341 melk- en 13.061 kaasmonsters. In 1921 was het onderzoek van kaasmonsters driemaal zoo groot als in 1920.

Wat het watergehalte van de kaas betreft, wordt er op gewezen, dat de gemiddelde watergehaltes over 1920 en 1921 over de rubrieken Kaas- en Boterfabrieken, Kaasfabrieken en Zelfkazers ongeveer gelijk is. De kaas- en boterfabrieken hadden in beide jaren zelfs het laagste gemiddelde watergehalte. Het laagste minimum watergehalte werd in beide jaren aangetroffen bij de kaas en boterfabrieken en met hoogste maximum watergehalte in beide jaren bij de zelfkazenden.

Het gemiddelde vetgehalte in de droge stof was in 1921 nog ongeveer 1 pct. hooger dan in 1920. De oorzaak hiervan ligt bepaald wel in de hooge kaasprijzen van 1921. Het aantal gevallen beneden 40 pct. is procentisch constant gebleven. Dit aantal is nog steeds het hoogst bij de zelfkazers. Maar vergeleken bij 1920 is er een groote vooruitgang te bespeuren. Het aantal gevallen tusschen 40 en 42 pct. is in 1921 slechts ongeveer de helft van in 1920. Hier is dus en vooral bij de zelfkazers, een zeer groote vooruitgang te bespeuren. Het aantal gevallen boven 45 pct. is in 1921 weer verdubbeld. Meer den een derde van alle onderzochte monsters was in 1921 boven 45 pct. Bij de zelfkazers was zelfs meer dan de helft van alle gevallen boven 45 pct.

In 1921 werden in totaal opgelegd 237 boeten, tot een totaal bedrag van f2.962,50. Ondanks de verdubbeling der leden bleef het aantal boeten vrijwel gelijk. De exploitatierekening sluit in ontvangst en uitgaaf met f76.056,01, voordelig saldo f15.388,01½.

Verslag verg. Kaascontrôlestation „Noord-Holland”.

HOORN: Vergadering op Maandag 18 December 1922, des voormiddags te 11 uur, in het Parkhotel te Hoorn.

De voorzitter, de heer G. Nobel, opent met een hartelijk welkom de vergadering en uit de wensch dat in deze bijeenkomst wederom de gemeenschappelijke belangen van de Kaascontrôle zullen worden behandeld.

Da heer D. C. de Waal, secretaris, leest de notulen, die onveranderd worden goedgekeurd.

De heer Kaij geeft in overweging, de notulen te laten drukken. Het bestuur zal dit overwegen.

Daarna wordt het volgende meegedeeld:

Op 1 Januari 1922 bedroeg het ledental 486, nl. 49 kaas- en boterfabrieken, 52 kaasfabrieken en 385 zelfkazende boeren. Sindsdien zijn uitgetreden 26 leden, nl. 3 kaas- en boterfabrieken en 3 kaasfabrieken en 20 zelfkazers, terwijl zijn toegetreden 88 nieuwe leden, nl. 1 kaasfabriek en 87 zelfkazers. Het ledental bedraagt dus op dit oogenblik 548, nl. 46 kaas- en boterfabrieken, 50 kaasfabrieken en 452 zelfkazers. Ons station mag zich dus nog steeds in een gestadigen groei verheugen.

Ver. „Het Kaasmerk.”

Op 31 December a.s. treedt als bestuurslid der Vereeniging „*Het Kaasmerk*” af de heer D. C. de Waal, die terstond herkiesbaar is. Het Bestuur stelt hierbij voor hem weer als bestuurslid af te vaardigen. Allen voor.

Over de kwaliteit der kaasmerken kwamen dit jaar zoo goed als geen klachten meer binnen. Wat de bewaring der kaasmerken betreft, heeft het Bestuur gemeend, naar aanleiding van 2 gevallen van vermissing van kaasmerken, te moeten overgaan tot het aanschaffen op kosten van het station van blikken trommels en bussen, voor de fabrieken en de zelfkazers. De kosten bedragen nog geen *f* 600,-, terwijl er door verkregen wordt, dat wanneer nu verder nog eens merken mochten worden vermist, het betreffende lid daar zeer zeker volkomen verantwoordelijk voor kan worden gesteld.

Betreffende de obligatieleening van „*het Kaasmerk*” kan worden medegedeeld, dat in den loop van dit jaar de 16 obligaties, die wij nog in portefeuille hadden, zijn geplaatst. Verder zijn dit jaar in Juni weer voor *f* 10.000 aan obligaties uitgeloot en is het Bestuur van „*Het Kaasmerk*” in November nog overgegaan tot een extra uitloting aan obligaties, hetgeen mogelijk was door den gunstigen financiële toestand tengevolge van economisch beheer. Een ander heeft tengevolge gehad dat op het oogenblik van de 73 obligaties, die ons station inder tijd heeft moeten afnemen, reeds 49 zijn uitgeloot, zoodat, er nu nog slechts 24 stuks onafgelost zijn, tot aan bedrag van *f* 12.000.

Een ander nog belangrijker gevolg is geweest, dat in den loop van dit jaar tweemaal het besluit ken worden genomen om aan den Minister te adviseren, tot prijsverlaging der merken, waartoe deze dan ook is overgegaan. Met ingang van 1 Juli is de prijs der merken verlaagd van 1¼ cent op 1 cent, per stuk, en met ingang van 1 Januari as. is de prijs weer verlaagd van 1 cent op ¾ cent per stuk. Deze maatregel heeft voor de leden van ons station een besparing van ongeveer *f* 32.500,- per jaar tengevolge, aangezien per jaar ongeveer 6½ miljoen kaasmerken door ons station worden afgeleverd. Dit is dus een besparing van ongeveer de helft van het totaal bedrag van de bijdragen van kaas- en botercontrolestations tezamen.

Het Bestuur deelt daarna het een en ander mede over den infantiele opzet voor 1923.

In de vorige ledenvergadering is mede, zeer zeker in verband met de toenmalige zeer lage kaasprijzen, verzucht om op deze vergadering een begrooting te willen indienen. Aangezien dit echter niet met de statuten is overeen te brengen, heeft ons Bestuur na rijp beraad gemeend hiertoe niet te kunnen overgaan, maar heeft het besloten op deze vergadering u enigszins uitvoerige, mededeelingen te doen.

In verband met de rekening over dit jaar 1922, zooals die zich tot heden afwikkelt, is het te verwachten, dat er weer een aanzienlijk batig saldo zal zijn, waardoor het wel mogelijk zal zijn om de stichtingskosten zoo goed als volledig af te schrijven.

Dit jaar zijn nog slechts 2 tijdelijke hulpkrachten in dienst geweest, terwijl er verleden jaar 7 waren en ligt het in de bedoeling om het volgend jaar de controle zoo in te richten, dat er in het geheel geen tijdelijk personeel meer noodig zal zijn. Wat de salarisregeling voor den Directeur en het overige personeel betreft, is ook dit door het Bestuur zeer ernstig onder het oog gezien.

Zoowel de Directeur als het overige personeel hebben aan het Bestuur overgelegd een lijst van hunne uitgaven over 1922 en in verband daarmee een begrooting over hunne uitgaven voor het volgend jaar. De cijfers hiervan zijn natuurlijk strikt vertrouwelijk medegedeeld, doch het Bestuur heeft hieruit de volle overtuiging gekregen, dat het nog niet gerechtvaardigd zou kunnen worden geacht om de verhoogingen reeds met 1 Januari a.s. op te schorten.

Het Bestuur moet u dan ook voorstellen om de periodieke verhoogingen van f 100.- nog één jaar door te laten gaan, evenals de kindertoeslag. Wel is aan het personeel medegedeeld, dat het Bestuur in den loop van het volgend jaar een geheel nieuwe salarisregeling zal ontwerpen, waarbij de maxima zeer zeker lager zullen zijn dan de nu geldende. Wat den Directeur betreft is het Bestuur eenparig van oordeel dat de billijkheid medebrenkt dat aan hem ook alsnog een kindertoeslag wordt toegekend met terugwerkende kracht tot 1 Januari 1921, het tijdstip waarop aan het overige personeel ook kindertoeslag werd toegekend. Wat het Bestuur zelve betreft, heeft dit gemeend de presentiegelden voor het bijwonen van de vergaderingen met ingang van 1 Januari a.s. te moeten verlagen van f 8.- op f 6.- per vergadering.

De heer Ham bepleit de meening dat het nu geen tijd meer is voor verhoogingen van salarissen of voor toelagen. En spr. wil met verlagen beginnen met den directeur en dan naar beneden. Het gaat in deze noch tegen het bestuur of directeur, maar alleen met het oog op het belang van het Controlestation, omdat, spr. meent, dat het ook met het oog op het versterken der organisatie noodig is dat de uitgaven verminderen.

Voorzitter zegt, dat de salarissen hier bij die van andere stations niet hooger maar lager zijn. Toen de kindertoelagen zijn vastgesteld voor het personeel, heeft de heer De Waal daarop voor hem niet aangedrongen, maar het bestuur acht het billijk dat dit alsnog gebeurt. In de vorige vergadering was de stemming door de lage zuivelprijzen op dien marktdag wellicht gedrukt, die toestand heeft zich gewijzigd, maar ondanks dat doet het bestuur alles om de zaken zoo goedkoop mogelijk te houden.

De heer Joustra zegt, nadat de heer Kaij mededeeling heeft ontvangen over de salarissen, dat het weinig beteekent of de salarissen iets naar beneden gaan, of de toeslagen niet worden uitgekeerd. Voor spr. is van meer beteekenis de goedkoopere prijs van het kaasmerk en de uitstekende wijze waarop directeur en employés hun werk doen.

De heer Slagter oordeelt echter, dat waar alles goedkoop moet worden, ook bij het Kaascontrolestation daarop moet worden aangestuurd, terwijl de heer Ham nogmaals bepleit de eisch, dat waar alle inkomens dalen, de ambtenaren van het Station in deze zullen moeten volgen.

Voorzitter wijst op de groote verlaging der onkosten van het Station en noemt contributiecijfers in 1921 van f 0.96 tot f 0.38, thans van f 0.80 tot f 0,32, met een verlaging voor 1923. Wel een bewijs dat het bestuur in deze alles doet wat kan.

De heer Slagter ontlokt dit de ontboezeming, dat dan teveel is betaald in vorige jaren. Voorzitter meent dat dit gezegde moeilijk te bewijzen zal zijn. Waren er voorheen 7 hulpkrachten, thans geen enkele meer, terwijl alles beter is ingericht en alle schulden zijn afgelost. De heer Jensma verklaart zich niet voor salarisverlaging, maar spr. wil geen toeslagen meer. De heer Commandeur bepleit met warmte de billijkheid van het bestuursvoorstel, en spr. wijst er op, hoe het bestuur in deze eigenlijk de beslissing heeft, maar het oordeel der vergadering vraagt.

Dit laatste heeft tengevolge, dat uit de vergadering stemmen opgaan om thans niet over de mededeeling van het bestuur te stemmen, en vraagt de heer Jensma of het bestuur op de a.s. begrooting een post wil plaatsen voor kindertoeslag, opdat de vergadering daarover kan stemmen.

Voorzitter zegt, dat wat het bestuur wilde, binnen de begrooting bleef, dus het recht heeft de toeslagen toe te kennen, Het bestuur wenschte echter het oordeel der vergadering te hooren. Om tot een oplossing te komen, zal het bestuur gebruik maken van zijn recht en over 1921 en 1922 de toeslagen toestaan en voor 1923 een post daarvoor op de begrooting plaatsen.

Over de contributieregeling worden de volgende mededeelingen gedaan:

Ook de contributieregeling is door het bestuur nauwkeurig nagegaan, in verband met de opmerkingen op de laatste ledenvergadering, dat de zelfkazers te weinig zouden betalen in verhouding tot de grootere fabrieken. Het is daarbij gebleken dat de laatste nu werkelijk niet zoo veel meer betalen als het geval zou moeten zijn als er bij de controle geen zelfkazende boeren waren aangesloten en het bestuur wenscht daarom op deze vergadering nog niet met een voorstel te komen om de contributieregeling voor de zelfkazers te verzwaren, doch wil deze zaak nog eens nauwgezet overwegen tegen de eerstvolgende vergadering aan de hand van de productiecijfers over dit jaar en de begrooting, die voor 1923 zal worden opgemaakt.

Mededeling wordt gedaan van het inkomen van een motie der zuivelfabrieken te St. Maartensbrug, Lutjewinkel, Uitgeest, Opmeer, Heerhugowaard, Stompvoren, Assendelft en Oudendijk.²¹⁾ In deze motie wordt naar voren gebracht de vergelijking van controle-onkosten per K.G. kaas van fabrieken en zelfkazende boeren en wordt geconcludeerd, dat de fabrieken te veel betalen. In verband daarmee wordt wijziging gevraagd van artikel 4 van het huishoudelijk reglement, opdat de controlekosten zullen worden betaald naarmate de onkosten die men veroorzaakt.

Voorzitter zegt dat deze belangrijke kwestie niet vroegtijdig genoeg aan alle leden van het Station is meegedeeld kunnen worden en daarom wordt voorgesteld dit punt op de volgende vergadering te behandelen.

De heer Jongejans²²⁾ wijst op het onbillijke in de tegenwoordige regeling der contributie en illustreert dat met aan te geven dat de zelfkazende boeren betalen een contributie van f 33, terwijl de fabrieken betalen f 166, f 302, f 428, f 781, f 1100, f 1689 en f 2062 contributie. Als men het aantal bezoeken door de controleurs te brengen gemiddeld schat op 20, dan betaalt de zelfkazende boer f 1,60 per bezoek, de fabrieken f 7, f 12,50, f 17,80, f 32,50, f 45,80, f 70,50 en f 86. Als men aanneemt dat op 1 dag 10 boeren worden bezocht, geeft dat aan ontvangst f 16 en moeten 5 kleine fabrieken, die ook op 1 dag zijn te bezoeken, f 35 omslag betalen. De betaling is lang niet naar verhouding, de zelfkazende boeren betalen veel te kort. Spr. becijfert nog dat bij zelfkazende boeren 5318 monsters zijn genomen, tegen 7913 bij fabrieken. Wij zien dus 135 maal zooveel monsters en 1½ maal zooveel betalen, terwijl de monsters bij de fabrieken onder veel gemakkelijker omstandigheden worden genomen. Spr. wijst er op hoe de controle door het toetreden der zelfkazende boeren zooveel duurder is geworden en

²¹⁾ Zijn de 'grottere' kaas- en boterfabrieken in Noord-Holland allen lid van de (oude) Zuivelbond. (ZHN.)

²²⁾ Beetje moeilijk van welke fabriek deze Jongejans is, er waren in die tijd 3 directeuren met deze naam in N.-H. W.T. Jongejans te Assendelft; C. Jongejans te Uitgeest en D. Jongejans te St.-Maartensbrug – alleen de laatste had 'Bolsward' (Zuivelschool)! (ZHN.)

wijst op begrooting 1921 f 40.000 en begrooting 1922 f 60.000 ongeveer, toen er 250 zelfkazers en 10 fabrieken waren bijgekomen.

De zelfkazende boeren hebben ongeveer f 18.500 meer gekost, terwijl hun meerdere, contributieinkomst f 8000 bedroeg, een groot verlies dus.

Voorzitter zegt dat deze zaak bij het bestuur tweemaal in bespreking is geweest, maar men niet tot een conclusie kon komen. Spr. acht het goed dat dit alles nog eens in bijzonderheden wordt nagegaan.

De heer Veldstra vraagt naar de becijferingen door het bestuur. Als straks de begrooting aan de orde komt voor in deze regeling wijziging is gekomen, is het gevolg dat de begrooting ongewijzigd moet worden vastgesteld.

Voorzitter zegt, dat wijziging van art. 4 voor de begrooting aan de orde kan komen.

De heer Veldstra acht het noodig, dat ook het aantal klassen wordt uitgebreid.

De heer Jensma maakt vergelijkingen tusschen de controlestations Noordholland en Friesland, waar alle fabrieken betalen 4,5 cent per 100 K.G. melk. Zoo laag komt Noordholland nooit, maar spr. wijst toch op Zuidholland en waar zelfkazende boeren en de fabrieken ieder hun eigen onkosten en contributie betalen. De duurste fabriek betaalt daar 40 cent en loopt terug tot 20 cent contributie. Spr. meent dat op de controle in Noordholland bezuinigd moet en kan worden en noemt op de verhoudingen tusschen het personeel in Zuid- en Noordholland en in verband daarmee de onkosten in beide provincies.

Friesland exploiteert zijn controlestation goedkooper door de massaproductie zeker, maar controleert ook minder. En spr. meent dat waar dit in Friesland kan, dat ook hier in Noordholland moet gebeuren, zonder dat de controle er onder behoeft te lijden.

Ook spr. wijst op de scherpe tegenstelling tusschen de fabrieken en zelfkazende boeren, wat de contributie betreft. Waar de fabrieken betalen f 80, f 90 en f 100, betaalt de zelfkazende boer f 1.60. Hoe meer zelfkazers, hoe duurder wordt de controle. Betaalt men in Friesland als groote fabriek f 200 aan contributie, hier f 2000. Dat is een verhouding die niet langer mag blijven bestendig.

Voorzitter zegt, dat het hoogst moeilijk is staande deze vergadering de kwestie op te lossen en ook met de vergelijkingen tusschen de verschillende Stations moet men zeer voorzichtig zijn, verschillende omstandigheden als er op van invloed zijn.

De heer Commandeur wil ook wel iets afdingen op de vergelijkingen, en zegt dat becijferd is dat wat de zelfkazende boeren tekort betalen f 3500 is, meer niet. Spr. ontraadt een strijd van de fabrieken tegen de zelfkazende boeren. Het bestuur wil de kwestie gaarne overwegen en men zal dan bepaald komen met een billijk verhoudingscijfer.²³⁾

De heer Jensma wil geen strijd tegen de zelfkazende boeren, maar alleen een billijke contributieregeling. Het is hier niet alleen voor de groote fabrieken dat spr. opkomt, maar ook voor de kleine fabrieken. Ook die betalen in verhouding te veel. Spr. heeft het tekort voor de zelfkazende boeren becijferd op f 12.000 á f 13.000. Spr. stelt voor om vanaf dit oogenblik de controle voor de fabrieken en zelfkazende boeren gescheiden te doen plaats hebben, om zoodoende tot een beoordeeling van de onkostenverhouding te komen.

De heer Laan zegt dat hij als zelfkazer niet betaalt een contributie van f 30, als straks is genoemd, maar van f 60 en f 70 en spr. vraagt hoe de berekening dan moet voor de melk die spr. als zelfkazende boer 's winters naar de groote fabriek brengt.

De heer Harp wijst er op dat deze kaascontrole door de groote fabrieken is afgedwongen en dat de zelfkazende boeren onder dwang zich hebben aangesloten en spr. noemt het onbillijk, om die menschen thans een groote contributie te laten betalen.

Voorzitter zegt dat het bestuur genegen is om voor deze wijziging van het huishoudelijk reglement een aparte vergadering te beleggen. Thans is een goede oplossing niet mogelijk.

²³ Merk op dat de heer Commandeur de afgevaardigde in het bestuur is van de R.K. Land- en Tuinbouwbond.

De heer De Waal wijst er op hoe in Friesland goedkooper kan worden gewerkt, omdat mijnheer **Mesdag**, directeur der controle, tevens zuivelconsulent is en als zoodanig salaris heeft. Dat wordt aanstonds anders, de regeering geeft deze subsidie niet meer. Wat de verhouding van het personeel tusschen Zuid- en Noordholland betreft, dat is volkomen in orde. Wat betaald wordt in Zuidholland als lid van het Controlestation voor niet volvette kaas, is ongeveer gelijk als hier. Spr. heeft verder becijferd wat minder betaald moet worden als er nu eens geen zelfkazende boeren waren aangesloten en spr. noemt allerlei onkosten en komt dan tot het bedrag *f* 16.000, terwijl zij *f* 12.500 aan contributie betalen, dus *f* 3500 betalen zij te kort.

De heer Jensma kwam tot *f* 25000 inplaats van *f* 16000.

Besloten wordt dat het bestuur dit alles nog eens ernstig zal nagaan en in een buitengewone vergadering de beslissing zal vallen.

Over de boeten wordt meegedeeld:

Het aantal opgelegde boetes is dit jaar aanzienlijk hooger dan het vorige jaar. Aangezien het aan het Bestuur bekend is, dat er fabrieken zijn, die de opgelegde boeten te hoog vinden, wenscht het Bestuur hier even nader bij stil te staan.

De minimumboete die opgelegd mag worden, bedraagt *f* 2,50 en deze boete wordt dan ook veelal aan zelfkazers opgelegd. De minimumboete voor ons grootste lid, dus de fabriek met de hoogste productie bedraagt *f* 35. Wanneer men nu in aanmerking neemt, dat de productie van deze fabriek ongeveer 150 maal zoo groot is als de gemiddelde productie van een zelfkazer, terwijl de minimumboete slechts 14 maal zoo hoog is, komt het aan ons Bestuur voor, dat hierop van de zijde der fabrieken zeer zeker geen aanmerking mag worden gemaakt. Verder neemt het Bestuur bij de bepaling der boete ook altijd in aanmerking de grootte der afwijking, wat het vetgehalte betreft, en verder de hoeveelste boete of het is van het bewuste lid. Wanneer het een 6e boete wordt, begint het bestuur eerst de minimumboete te verhoogen en eveneens is dit weer het geval bij een 11e boete, enz. De boeteregeling is werkelijk zeer mild, ook vergeleken bij andere controlestations.

De heer Veldstra bepleit een meer soepele toepassing van het boetestelsel, als blijkt dat bij niet voldoening aan het vereischte gehalte, geen opzet in het spel is. Spr. wijst er op, hoe als even gemaakt wordt beneden 42 plus boete wordt opgelegd, gevolg heeft, dat ieder aangeslotene moet werken op 40 plus. In andere provincies is dat niet zoo. Spr. zegt, dat hier in Noordholland te sterk aan de boeten, wordt vastgehouden.

Voorzitter zegt, dat er eenmaal een grens van 42 plus is gesteld en daaraan moet het Bestuur zich houden, of men moet de grens, wijzigen.

De heer De Waal deelt uit een gesprek met den heer Mesdag mede, hoe in Friesland juist hooge boeten worden geëischt en spr. noemt binnen 3 weken een bedrag van *f* 800,-.

Ministeriële beschikkingen betreffende de kaascontrole.

Hierover wordt meegedeeld: Tot haar groot genoegen kan het Bestuur mededeelen, dat sinds de vorige leden-vergadering de beschikking is verschenen waardoor het ook mogelijk is geworden om volvette merken te verstrekken aan leden-zelfkazers. Dientengevolge bezit ons station op het oogenblik 9 leden-zelfkazen die volvette kaas bereiden

Een andere Ministeriële beschikking is door het Bestuur niet met hetzelfde genoegen ontvangen en wel die betreffende de magere kaas in broodvorm. Niettegenstaande onze tegenstand is deze beschikking toch uitgevaardigd. Het laat zich echter reeds aanzien, dat deze magere kaas in broodvorm een mislukking zal zijn en ons Bestuur verwacht dan ook dat deze beschikking wel weer zal worden ingetrokken. In onze provincie wordt de magere broodkaas alleen gemaakt aan de *Proefzuivelboerderij* te Hoorn, in verband met wetenschappelijke proefnemingen en is verder nog één fabriek van plan ze ook te gaan bereiden.

Volvette kaas.

Het Bestuur wenscht hieromtrent nog mede te deelen, dat door haar voor de volvette boerenkaas hetzelfde minimum vetgehalte in de droge stof is vastgesteld als statutair reeds werd bepaald voor de volvette fabriekskaas, nl. 48 pct. Aangezien het aan het Bestuur bekend is, dat omtrent deze grens ook nog veel misverstand bestaat, zij er op gewezen, dat het gemiddeld vetgehalte in de droge stof van volvette kaas ongeveer 50 pct. bedraagt. Indertijd mochten alleen volvette merken worden verstrekt aan de controlestations voor volvette kaas in Zuid-Holland en Utrecht. Het *Kaascontrolestation „Friesland”* heeft toen weten te bewerken, dat ook de niet-volvette stations volvette merken aan hunne leden-fabrieken mochten verstrekken en heeft toen zelf daarbij gegarandeerd dat het vetgehalte in de droge stof minstens 48 pct. zou zijn. Alleen op deze nadrukkelijke voorwaarde is toen door den Minister de toestemming verleend, omdat men bij een fabriek die naast volvette kaas ook kaas uit afgeroomde melk bereidt, geen bedrijfscontrole op de volvette kaas kan uitoefenen. In dit licht moet men dan ook de grens van 48 pct. bezien en waar deze grens ook in de statuten is vastgelegd, moet ons Bestuur zich daar aan houden.

In verband hiermee wijst de heer Jensma op het onbillijke dat er ligt in het feit, dat in Zuidholland van de zelfkazende boeren geëischt wordt voor volvette kaas 45 plus en hier in Noordholland voor volvette kaas 48 plus. Spr. noemt dit hoogst onbillijk en wil daartegen als controlestation protesteeren. Als onze volvette kaas, zegt spr., aanwijst 47.8 plus, dan wordt het merk er af gehaald. Als de fabriek knoeit, laat men dan streng optreden, maar wat thans gebeurt, acht spr. onbillijk.

De heer Dr. Scheij brengt onder de aandacht dat het niet opgaat om de zelfde eischen te stellen aan het product gemaakt op de boerderij en op de groote fabriek. Op de boerderij zal men met meer moeite de lagere grens bereiken als in de fabrieken de grens van 48, daar men in de boerderij te doen heeft met de melk van 't beslag vee. In de fabrieken zal men het gehalte gemakkelijker hooger kunnen opvoeren.

De heer Jensma wijst op het feit, dat in de fabriek soms van de morgen- en avondmelk samen het geëischte gehalte niet is te bereiken., terwijl de heer Veldstra wijst op het noodzakelijke om room te moeten, toevoegen. De heer Joustra, die veel volvette, kaas maakt, had echter nooit last.

Voorzitter zegt, dat de grens van 48 plus eenmaal bestaat, dus gehandhaafd moet, ofschoon spr. erkent, dat er wat speling gegeven kon worden. Ook deze zaak zal door het Bestuur worden overwogen.

Wat de propaganda betreft, is door het Station deelgenomen aan tentoonstellingen te Purmer en Alkmaar.

Verder is er door de Kaascontrolestations een propagandacommissie benoemd, waarin door ons Bestuur is afgevaardigd. Dr. Scheij, die tevens tot voorzitter van deze commissie is benoemd. Er is door deze commissie reeds een rapport opgesteld, voor de propaganda in binnen- en buitenland, welk rapport binnen kort door de gezamenlijke controlestations zal worden behandeld.

Tot commissie voor het nazien van de rekening en verantwoording over het boekjaar 1922 en van de begroting over 1923 worden aangewezen; „Eureka” te Binnenwijzend, „de Verwachting” te Wognum en „Midwoud” te Midwoud.

Tot lid en plaatsvervangend lid van den *Raad van Beroep* worden herbenoemd de heeren D. Brander te Hoogkarspel en, Dr. H. van Gulik te 's-Gravenhage.

De heer Veldstra wijst er op dat het in beroep gaan bij deze commissie f 150 kost. Dat bedrag is te hoog en maakt het practisch bijna onmogelijk in beroep te gaan. Spr. wil de commissie op bepaalde tijden bijeen laten komen en dan alle bezwaren gelijk behandelen.

De heer De Waal wijst er op, dat deze *Raad van Beroep* alleen behandelt appel tegen schorsing, strafbepaling en beboeting.

Het bestuur belooft ook voor dit punt nadere overweging.

Voorstel van het bestuur om voor het jaar 1923 het entréegeld voor nieuwe leden te bepalen op *f*2. per koe of per 200 K.G. in het afgelopen boekjaar bereide kaas, indien het aantal koeien geen juiste maatstaf voor de kaasproductie vormt. Voor hen, die zich in 1923 eerst in eigen bedrijf vestigen, stelt het bestuur voor het entréegeld te bepalen op *f*1 per koe.

Voorzitter licht toe, dat het bestuur, zooals men ziet, de toetreding van personen pas in het bedrijf gemakkelijk heeft willen maken.

Allen voor.

De heer Kaij stelt voor om het aantal bestuursleden door de algemeene vergadering te benoemen, dat thans 2 bedraagt, te brengen op 4, tegenover de 3 bestuursleden door de verschillende vereenigingen aan te wijzen. Zooals het thans is, hebben de leden te kort te zeggen. Ook art. 10, dat spreekt over het vaststellen der salarissen en wat thans aan het bestuur is, wil spr. onder nadere goedkeuring der algemeene vergadering.

Voorzitter wijst op de bepalingen ten opzichte van Statutenwijziging en zal de heer Kaij zijn voorstel schriftelijk met nog 2 andere leden moeten indienen.

De heer Harp wil in de najaarsvergadering de begrooting behandelen. Geschiedt dit als thans in het voorjaar, dan is de begrooting niet anders dan ongewijzigd aan te nemen.

Voorzitter zegt dat het bestuur de begrooting heeft voor te bereiden naar de uitkomsten van den stand van zaken en daarom kan de begrooting niet in de najaarsvergadering behandeld. Het bestuur wil wel, wat ook thans reeds is geschied, verschillende financiële voorstellen bespreken.

De heer Harp gaat hiermee accoord.

De heer Slagter wil de notulen gedrukt zoo spoedig mogelijk aan de leden rondzenden, opdat zij ook als verslagen ter vergadering der fabrieken dienen.

De heer Ham zegt als wij moeten bezuinigen, geen onnoodige dingen moeten worden gedaan.

De **notulen zullen niet** worden gedrukt.

De heer Spaander vraagt belangrijke mededelingen zoals rondvraag, op het convocatiebiljet vermeld.

Voorzitter belooft dit en sluit hierna de vergadering.

1923

Schager Courant. 1923-04-10: P. 11/14

Verslag Verg. Kaascontrôlestation „Noord-Holland”,

ALKMAAR: Op Vrijdag 6 April 1923, des morgens 11 uur, had in de Sociëteitszaal van „*de Harmonie*” te Alkmaar een druk bezochte buitengewone algemeene ledenvergadering van het K.C.N.H. plaats, onder voorzitterschap van den heer G. Nobel te Lutjewinkel.

Secretaris de heer Dr. D. C. de Waal.

Voorzitter opent de vergadering, zijn genoegen er over uitsprekende dat zoo velen aanwezig zijn, daarmee aantoonende de belangstelling in onze kaascontrole. Spr. hoopt dat de besprekingen in goeden zin en goeden toon zal plaats hebben, en de belangen der kaascontrole zullen dienen.

De secretaris leest de uitvoerige notulen, die onder dankzegging worden goedgekeurd.

Medegedeeld wordt dat een andere salarisregeling, voor het personeel, die was vastgesteld in 1921, heeft plaats gehad.

Voor de eerste groep, administrateurs, bedroeg het minimumsalaris *f*2000.- per jaar met 8 éénjaarlijksche verhoogingen van *f*100.-, tot een maximum van *f*2800. Het minimumsalaris voor deze groep is nu gebracht op *f*1800.- per jaar met 6 éénjaarlijksche verhoogingen van *f*100.-, zoodat het maximum met *f*400.- is verminderd en dus gebracht is op *f*2400.

Voor de tweede groep, controleurs en analisten, bedroeg het minimumsalaris *f*1800.- per jaar met 8 éénjaarlijksche verhoogingen van *f*100.- tot een maximum van *f*2600.- De nieuwe regeling hiervoor is nu een minimumsalaris van *f*1600.- per jaar met 6 éénjaarlijksche verhoogingen van *f*100.-, tot een maximum van *f*2200.-.

Verder is een der analisten aangesteld tot chefanalist en zal hij een maximumsalaris kunnen bereiken van *f*2400.- per jaar. Vervolgens wordt bij de analisten het analistendiploma van de Nederlandsche Chemische Vereeniging gelijkgesteld met 2 dienstjaren, zodat hiervoor *f*200.- wordt vergoed, met dien verstande echter dat de bovenstaande maxima hiermede niet verhoogd worden.

Aan gehuwde personen met kinderen wordt ‘n kindertoeslag toegekend van *f*50.- per jaar voor elk kind beneden den leeftijd van 15 jaar. Het salaris voor den directeur is voor 1923 vastgesteld op *f*5500,- en wordt aan hem een kindertoeslag verleend van *f*500.-²⁴⁾ per jaar. Deze regeling geldt voor 1923 en is bepaald na overleg met het personeel.

Er wordt door de voorzitter op gewezen, dat het vaststellen der salarissen aan het Bestuur is. Gediscussieerd wordt over dit punt niet en wordt dit uitgesteld tot een volgende vergadering, waarin de begroting wordt behandeld.

Aan de orde komt, na nauwkeurige bestudeering, het Bestuursvoorstel om in art. 4 van het Huishoudelijk Reglement de alinea:

Het Bestuur berekent de bijdrage per 100 K.G. voor de verschillende klassen, zóó dat de tweede klasse 0,6, de derde klasse 0,5 en de vierde en hogere klassen 0,4 maal de bijdrage van de eerste klasse per 100 K.G. hebben te betalen, als volgt te wijzigen:

Het Bestuur berekent de bijdrage per 100 K.G. voor de verschillende klassen, zóó dat de tweede klasse 0,6, de derde klasse 0,5, de vierde klasse 0,4, de vijfde klasse 0,35, de zesde klasse 0,3, de zevende klasse 0,25 en de achtste klasse (?) per 100 K.G. hebben te betalen”.

Toen bij de oprichting van ons station het Huishoudelijk Reglement werd vastgesteld, is niet voorzien dat er zulke hooge klassen zouden komen, als nu het geval is. Er is n.l. reeds 1 lid in

²⁴ Verbaast, dat het verschil tussen kindertoeslag personeel en directeur – *f* 50,- en *f* 500,- – zo groot is. (ZHN.)

de negende klasse. Het is billijk dat de reductie voor de hogere klassen verder wordt voortgezet dan tot heden het geval is. Aan den anderen kant echter is het Bestuur van oordeel dat het niet gewenscht is ons dit te bereiken door in het bijzonder de eerste klasse (de zelfkazende boeren) zwaarder te belasten. Dit is echter ook niet noodig, aangezien de begroting voor 1923 f 5000,- lager zal kunnen zijn dan die voor 1922 en dan met het bovenstaande voorstel wordt bereikt dat er voor alle klassen weer een contributieverlaging zal kunnen worden ingevoerd, welke dan natuurlijk voor de hogere klassen het grootst is. Hieronder laten wij volgen de contributieschema's zooals die voor 1922 hebben gegolden en zooals die met 't bovenstaande voorstel en de nieuwe begroting zullen gelden:

De contributie per 100 K.G. bedroeg voor de

1e klasse in 1922	80 cent, en zal worden voor 1923	78,5	cent	50.000*
2e klasse in 1922	48 cent, en zal worden voor 1923	47,1	cent	300.000
3e klasse in 1922	40 cent, en zal worden voor 1923	39,25	cent	750.000
4e klasse in 1922	32 cent, en zal worden voor 1923	31,4	cent	1.500.000
5e klasse in 1922	32 cent, en zal worden voor 1923	27,475	cent	2.500.000
6e klasse in 1922	32 cent, en zal worden voor 1923	23,55	cent	3.500.000
7e klasse in 1922	32 cent, en zal worden voor 1923	19,625	cent	4.500.000
8e klasse in 1922	32 cent, en zal worden voor 1923	15,7	cent	5.500.000
9e klasse in 1922	32 cent, en zal worden voor 1923	15,7	cent.	6.500.000

* Verwerkinggrenzen KG. melk / jr.: Berekend uit contributie/100 Kg kaas en jaarcontributie

Voorzitter wees er tevoren op dat het voorstel geenszins een billijke regeling weergeeft, maar het is het meest aannemelijke.

De heer Slagter, Hoogwoud, wees op het groote verschil dat bestaat bij de voorgestelde verlaging ten opzichte van de eerste 4 klassen; die slechts 2 % verlagen en de hoogste klassen meer dan 50 %.

Voorzitter acht het goed op het volgende schema te wijzen, aangevende het verschil van de jaarcontributie en het verschil per bezoek:

Jaarcontributie:

	oud 1922	nieuw 1923
1e klasse	f 33,-	f 29,97
2e klasse	f 166,08	f 136,06
3e klasse	f 302,40	f 296,31
4e klasse	f 428,16	f 419,93
5e klasse	f 780,84)	f 610,56
6e klasse	f 1099,20	f 780,37
8e klasse	f 1694,08	f 869,63
9e klasse	f 2082,-	f 1076,07

Per bezoek:

	oud 1922	nieuw 1923
1e klasse	f 2,06	f 1,87
2e klasse	f 6,92	f 5,67
3e klasse	f 12,60	f 12,36
4e klasse	f 17,84	f 17,49
5e klasse	f 32,53	f 25,44
6e klasse	f 45,80	f 32,52
8e klasse	f 70,59	f 36,23
9e klasse	f 85,92	f 44,84

Bij de bedragen per bezoek gelieve men nog in aanmerking te nemen dat de controle van het lid der 9e klasse hoogstens zoveel tijd vordert als de controle van ongeveer 10 zelfkazers.

Voorzitter wijst nadrukkelijk op de kosten per monsternamen en deze kosten voor de hoogste klassen hebben het bestuur genoopt met dit voorstel te komen. Het bestuur acht het de meest billijke regeling.

De heer Slagter meent dat geen kosten alleen moeten worden berekend per controlebezoek.

Alleen de hoogste klassen profiteren het meest van deze nieuwe regeling.

Voorzitter wijst er op dat ons heele Station berust op de controle en het aantal bezoeken. Spr. gelooft dat de groote fabrieken altijd te veel hebben betaald.

De heer Jongejans, Uitgeest, zegt dat de groote fabrieken moeilijk met deze regeling accoord kunnen gaan. De werkzaamheden der verschillende klassen geven lang niet aan de contributieregeling der klassen. De eerste klassen krijgen een sterkere verlaging dan de 4 volgende klassen. Spr. vraagt of niet beter was geweest de 3e of 4e klasse als basis te nemen.

Voorzitter zegt dat de zaak van alle kanten bekeken is en het bestuur kwam tot de conclusie dat wanneer we hadden alleen zelfkazende boeren, de contributie niet gewijzigd behoefde te worden. Daarom was het bestuur niet gewettigd de contributie der zelfkazende boeren te verhoogen.

De heer Harp zou ook liever klasse 3 als basis nemen, maar niet de zelfkazende boeren verhoogen.

Voorzitter zegt dat dit laatste er toch het gevolg van zou zijn.

Secretaris beaamt dit en zegt dat dit komt doordat er zoo weinig leden zijn die in de hoogste klassen zijn. Vanaf de vijfde klas tot en met de 9e zijn maar 12 leden.

De heer Joustra wil de eerste klasse per jaar *f* 100 laten betalen, 2e, 3e, 4e en 5e klasse respectievelijk *f* 200, *f* 300, *f* 400 en *f* 500 en dan de hoogste klasse weer meer naar verhouding van deze contributie der middenstanders.

Voorzitter zegt dat bij deze regeling van de zelfkazende boeren zou worden geheven *f* 41.000, terwijl we nodig hebben *f* 50.000,

De heer H. K. Koster, Wieringerwaard, wijst op de moeilijkheid een alleszins billijke, regeling te treffen. Het hangt nu maar af hoe men redeneert of de kosten moeten worden bijgedragen naar de moeite of naar het voordeel. In het eene geval betaalt de groote fabriek te weinig, in het andere te veel. Spr. meent dat het bestuur nu een middenweg met zijn voorstel heeft gevonden.

Een langdurige discussie volgt, nog over de voorgestelde regeling waarbij eenerzijds aangedrongen wordt op verlaging der contributie voor de zelfkazende boeren, anderzijds echter wordt aangedrongen op verhoogen.

De heer Ham meent, dat de beste regeling zou zijn dat de zelfkazende boeren de controle apart houden, en de fabrieken ook apart. In dat geval zal het de zelfkazende boeren niet meevallen.

Voorzitter meent dat dit niet aanbevelenswaardig is we zijn een geheel en in het belang van onze zuivelbereiding is het gewenscht een te blijven.

De heeren Kaij en Ham wijzen nog eens op het weinige profijt dat de middenklassers van de voorgestelde regeling hebben.

De heer Jongejans, Uitgeest, doet tenslotte het voorstel als basis te nemen klasse 2 en dan klasse 1 afzonderlijk te bezien.

De heer Dr. Scheij acht het bestuursvoorstel ook het meest billijke voorstel. De groepen hebben elkaar nodig en er moet geen versnippering zijn. De bestaande regeling was niet billijk, wat niet te verwonderen is, omdat men stond voor een nieuwe zaak en de ondervinding moest leeren. Het bezwaar dat de middenklassen te weinig voordeel van deze regeling hebben, toont

aan dat men te veel een vergelijking maakt van de oude met de nieuwe regeling en dat is niet goed. Spr. adviseert deze nieuwe regeling te aanvaarden. Blijkt de regeling niet goed te zijn, dan zal het bestuur zeker bereid zijn met wijzigingen te komen.

Het bestuursvoorstel wordt tenslotte zonder hoofdelijke stemmen aan genomen.

Het bestuur dankt voor de wijze waarop deze besprekingen hebben plaats gehad.

De 3 fabrieken²⁵⁾ „*De Volharding*” te Hauwert, „*Oostwoud*” te Oostwoud en „*Midwoud*” in Midwoud, stellen de volgende Statutenwijziging voor:

ten 1ste, uit art. 7 te doen vervallen – In het Bestuur mogen de aangeslotenen niet de meerderheid uitmaken.

ten 2de. Art. 16 luidende als volgt: „Het Bestuur stelt de salarissen van den Directeur-Scheikundige en het overige personeel vast.”

Hieraan toe te voegen: „Na goedkeuring door de algemeene vergadering”.

ten 3de. Art. 24. Het Kaascontrolestation is gevestigd te Alkmaar. Het Bestuur zorgt voor de benodigde lokaliteit en inrichting. Hieraan toe te voegen: Uitgaven boven de duizend gulden hiervoor benodigd hebben de goedkeuring der algemeene vergadering noodig”.

ten 4de. Bij aanneming van het voorgestelde in art. 7, zoo spoedig mogelijk het Bestuur aan te vullen met twee leden gekozen door de algemeene vergadering.”

Het Bestuur moet hierbij aantekenen, evenals zij dit reeds aan de bewuste leden heeft geschreven, dat hetgeen onder **1e.** wordt medegedeeld in strijd is met het bepaalde sub d ad 3 van de Ministeriële beschikking van 16 Augustus 1920, waarin staat, dat de controlestations in hunne statuten de bepaling moeten opnemen, dat in het Bestuur van het controlestation de aangeslotenen niet de meerderheid mogen uitmaken en dat de Voorzitter geen aangeslotene mag zijn. Aangezien verder het voorstel onder **4e.** verband houdt met het te voorstel, kunnen deze beide voorstellen door het Bestuur niet in behandeling worden gebracht.

Betreffende de beide overblijvende voorstellen onder **2e.** en **3e.** is het oordeel van het Bestuur dat het niet gewenscht is om deze aan te nemen. Het is niet gewenscht dat de leden zelve de salarissen vaststellen van de personen, door wie zij gecontroleerd worden, aangezien dit tot allerlei ongewenschte toestanden aanleiding zou kunnen geven, terwijl daarenboven de ledenvergadering de omvang van de werkzaamheden niet goed zal kunnen beoordeelen; het Bestuur is hiervoor het aangewezen lichaam. De leden gelieven wel te bedenken dat onze vereeniging geen gewone vereeniging is, maar eene, die een zeer bijzonder karakter draagt, aangezien zij rekening moet houden met de bestaande rijksvoorschriften voor de controlestations onder Rijkstoezicht. Wanneer de leden steeds meer zeggingschap wenschen te verkrijgen, zou wel eens het gevolg kunnen zijn dat men op een gegeven oogenblik propaganda gaat voeren voor; rijkscontrolestations en ons Bestuur is van meening dat dit voor de leden toch zeer zeker niet te verkiezen zou zijn boven den bestaanden toestand.

Voorzitter wijst er op, dat blijkens de statuten $\frac{2}{3}$ van het aantal uit te brengen stemmen moet worden uitgebracht, wil statutenwijziging plaats kunnen hebben.

De beslissing kan niet worden genomen omdat niet voldoende stemmen kunnen worden uitgebracht. Er moeten toch 746 stemmen worden uitgebracht, terwijl er 425 stemmen kunnen worden uitgebracht. De stemming zal dus in een volgende vergadering plaats hebben.

De heer Kajj licht het voorstel der 3 fabrieken toe, brengt daarbij ter sprake de pasteurisatie, afzetcombinatie van kaas en het voorgevallene te Zuid-Holland, waar men een gebouw van

²⁵⁾ Twee ‘middelgrote’ fabrieken en één ‘kleine’ (in 1918 verwerkte: Hauwert 1,2; Oostwoud 1,6 en Midwoud 0,7 Mln. K.G. melk . Mogelijk waren deze drie in 1922 lid van de Nw. Bond. (ZHN. uit FNZ. Jr.-verslag ‘18)

f60.000 stichtte enz. Spr. zal niet zeggen dat het Bestuur dat, ook zou doen, doch spr. acht het goed, dat het Bestuur ten opzichte van de financiën wordt gehandicapt.

Voorzitter beantwoordt den heer Kaij, zegt dat alles met open deuren wordt behandeld en waar spr. nauw betrokken is met hetgeen door den heer Kaij ter zake crisisaangelegenheden ter sprake brengt, geeft hij een nadere uiteenzetting van de toedracht der zaken. Wat de eigenlijke zaak betreft, we hebben goede statuten, opgemaakt door de leden en die heeft het Bestuur te handhaven en uit te voeren. Het Bestuur behandelt de leden niet als marionetten, zoals de heer Kaij zeide, maar als stemgerechtigden, met beleefdheid en welwillendheid. Wanneer de leden bij de behandeling der begroting daarop critiek willen uitoefenen, hebben ze alle gelegenheid.

Bij de bespreking die nu volgt, wordt de wenschelijkheid betoogd, dat de leden een voorloopige begroting eerst behandelen, om daarna met een definitieve begroting te komen.

Voorzitter zegt tenslotte toe, dat het Bestuur dit zal overwegen.

De heer Kaij wijst uitvoerig op de weinige medezeggenschap van de leden, speciaal wat betreft de salarissen.

Door den heer Dr. Scheij wordt nader uiteengezet het standpunt dat het Bestuur inneemt. De leden dienen rekening te houden met het eigenaardig karakter dezer vereniging. De meerderheid van het Bestuur moet blijven bestaan uit niet-aangeslotenen en spr. toont aan, dat het beter is dat het Bestuur het salaris van het personeel vaststelt. Spr. zet uiteen de motieven waarom de statuten zoo zijn ingericht.

De heer H. K. Koster meent, dat men zich in de eerste plaats heeft af te vragen of de controle goed is.

De heer Slagter Hoogwoud, zegt, dat waar dus de leden niet bepalen de salarissen, maar het Bestuur de wenken in overweging neemt, hij gaarne zou zien dat het Bestuur eens aandacht schonk aan de mededeeling, dat voor 1923 het salaris van den directeur-scheikundige is bepaald op f5500 plus f500 kindertoeslag. Spr. hoopt, dat het Bestuur in de volgende vergadering deze mededeling herroept. Wil het Bestuur het vertrouwen behouden, dan zal het ernstig rekening hebben te houden met dezen wensch, wat spr. wel blijkt uit het applaus.

Voorzitter zegt, dat het Bestuur gaarne bereid is in een volgende vergadering mededeling te doen van de motieven, waarop het de salarissen heeft geregeld en waarbij rekening is gehouden met salarissen voor soortgelijke betrekking, die een kennis vereischt als de heer Dr. de Waal bezit.

De heer Ham gaat accoord met het idee van den heer Slagter.

Bij de rondvraag brengt de heer Zeilemaker nog ter sprake het maximum vochtgehalte.

De heer H. K. Koster meent, dat dit een zaak is die bij de vakorganisaties thuisbehoort.

Voorzitter zegt dat het Bestuur zoo maar niet over deze belangrijke zaak zal heenglijden. De grens van het vochtgehalte wordt bij de statuten omschreven.

De vergadering, die reeds begint te verlopen, wordt gesloten.

‘Moet de kaascontrole moet worden opgeheven of niet.’

Verslag vergadering: *Kaascontrolestation N.-Holland.*

ALKMAAR, Maandagochtend, half 12 vergaderde in „de Harmonie” het *Kaascontrolestation Noord-Holland*, onder voorzitterschap van den heer G. Nobel te Lutjewinkel, secretaris de heer D.C. de Waal, Alkmaar.

De vergadering was druk bezocht.

Voorzitter spreekt zijn tevredenheid uit over de flinke opkomst, wel een bewijs, dat de belangstelling voor het te behandelen punt is verwekt. De gelegenheid zal worden gegeven dat de zaak van alle kanten wordt bekeken. Spr. gaat na, hoe de toestand was voor het Kaascontrolestation er was, toen verkocht werd alles wat kaas was, hoe later, voor ongeveer 20 jaar, kaascontrole ontstond, daarna weer verdween en toen we met den oorlog in 1914 de regeeringsbemoeiingen kregen, eerst bij wijze van prikmerk, vervolgens een regelmatige kaascontrole. Thans zal de vergadering zich hebben uit te spreken over de door den heer Directeur-Generaal van den Landbouw gestelde vraag, of de kaascontrole moet worden opgeheven of niet. Met den wensch dat de besprekingen vriendschappelijk zullen worden gehouden, en de belangen van de Noordhollandsche Zuivelproducenten zullen worden behartigd, verklaart spr. de vergadering voor geopend.

De notulen worden door den secretaris gelezen en na een opmerking van den heer H. K. Koster, goedgekeurd.

Door den heer Jac. Met wordt geïnformeerd naar het regeeringsantwoord in verband met de door de vorige vergadering besloten statutenwijzigingen.

De secretaris leest de gevoerde correspondentie voor. Het betrof hier de besluiten dat het Bestuur de salarissen bepaalde „na goedkeuring van de algemeene vergadering”, en dat voor de instandhouding van lokalen enz. „de goedkeuring van de algemeene vergadering noodig was, indien het uitgaven boven f 1000 betrof.”

Door den Directeur van den Landbouw was geschreven, dat de wijzigingen bedenkelijk de zelfstandigheid van het Bestuur in gevaar bracht en dat ze invloed zullen hebben op de intensiteit van de controle. Op een gecombineerde vergadering van boter- en kaascontrolestations, zouden deze statutenwijzigingen nader worden besproken.

Op 3 Dec. heeft het Bestuur nog eens herinnerd aan deze toezegging, doch op dat schrijven is nog geen antwoord ingekomen.

Aan de orde wordt dan nu gesteld de besprekingen over de vraag van den Directeur-Generaal van den Landbouw, of en zoo ja, in hoeverre handhaving of intrekking der bestaande voorschriften ten aanzien van den uitvoer van boter en kaas in de tegenwoordige omstandigheden wenschelijk is.

De heer H. K. Koster, Wieringerwaard, wijst op de belangrijkheid van dit punt en zegt, dat ook hij behoorde tot de personen die tot de oprichting van het K.C.S. het initiatief namen, uitsluitend met de bedoeling, ons boeren te helpen in den strijd van het bestaan.

Wij meenden dat we daarmee hadden een middel dat ons kaasproduct ter wereldmarkt kwam, voorzien van een merk, waardoor ieder verzekerd was van den inhoud van wat we leverden. Spr. meent dat we dien steun nog niet kunnen missen en spr. wijst als vertegenwoordiger van een kleine fabriek op het buitengewoon groot belang de controle te behouden. Wel zou het,

bij opheffing van de controle, beteekenen een belangrijke bezuiniging, doch de vraag is of dit niet zou zijn een averechtsche bezuiniging, die tenslotte weer op de boeren komt te druipen.

Spr. zegt dat de groote fabrieken veel beter ingericht kunnen worden tot het maken van kaas van een bepaald vetgehalte, dan de kleine fabrieken en wanneer de kaasbereiding weer geheel vrij kwam, zouden de kleine fabrieken daarvan de schade ondervinden. Bovendien, wanneer wij besloten tot opheffing der controle, dan zouden wij, wanneer er een kaaswet kwam, geen zeggingschap in die controle krijgen. Nu bestaat het K.C.S. uit de aangeslotenen en hebben wij te zeggen hoe de controle uitgeoefend moet worden, willen wij de kaascontrole opheffen, dan bestaat het gevaar dat we een wet zullen hebben te aanvaarden die gemaakt is zonder deskundige voorlichting. Spr. verklaart zich voor handhaving van de bestaande regeling.

De heer Bosman, „*De Eendracht*”, Stolpen, oordeelt dat we den naam van ons product hoog moeten houden, doch spr. wil ook dat ongemerkte kaas moet kunnen worden uitgevoerd. Spr. vindt het treurig dat wij van bovenaf aan banden worden gelegd.

De heer Joustra is van oordeel, dat wanneer het kaasmerk gehandhaafd kan worden, dan moet dat ook kunnen wanneer ongemerkte kaas wordt uitgevoerd. Juist door ons merk moet de koper zeggen: gemerkte kaas wil ik hebben. De regeering wil bezuinigen op de kosten van controle, doch het wordt dan zóó, dat de kosten komen voor rekening van de exporteurs. Spr. meent dat we vrij moeten komen en laten we dan probeeren het zoo te maken dat in ‘t algemeen gemerkte kaas wordt gevraagd.

De heer D. de Boer zegt, dat zijn fabriek te Stompetoren de laatste zal zijn die lid blijft van K.C.S. Spr. wijst er op dat de tegenwoordige wettelijke regeling geen wettelijke regeling is, en dat we in deze regeling hebben te zien een overrompeling, die verbittering heeft veroorzaakt, zóó dat het geen goed gedaan heeft aan de kaascontrole. Wanneer de zaak gesteund had op de wil van de helft plus 1, zou de controle beter op haar beenen hebben gestaan. Een vrijwillige controle zal veel verbetering geven. We hadden nooit kunnen denken dat van 1890-1920 de zuivelindustrie zich zoo zou wijzigen en we zulk een afzetgebied zouden krijgen. De kaascontrole moet steunen op een passend merk, en niet, zooals van ambtelijke zijde wel is gezegd, dat we ons met de kaasproductie moeten richten naar het merk. Juist voor die ambtelijke bemoeiingen is spr. bang, wanneer achter die ambtenarij een wet staat. Spr. komt tenslotte tot de conclusie, dat we niet moeten aansturen op een wettelijke regeling. Laat het kind op eigen beenen leeren staan, laten we zorgen voor een kaascontrole die soepeler werkt. Spr. oordeelt dat een vrije controle reclame wordt voor de exportvereniging.

De heer Jm. Blaauboer Kz. is het eens met den heer H. K. Koster en zegt dat het hier gaat om de bescherming van het product der kleine fabrieken en zelfkazende boeren, omdat de groote fabrieken zich wel kunnen aanpassen. De naam van onze Edammerkaas moeten we hoog houden en die is in gevaar, omdat men ook elders die kaas gaat maken. Bij opheffing van de controle zouden we krijgen een zeer oneerlijke strijd in het buitenland. Spr. wil zoo mogelijk een wettelijke regeling opschorten en een paar jaar lang handhaven de crisiswetten, opdat we in dien tusschentijd meer reclame kunnen maken. Maar is het niet mogelijk de crisiswetten gehandhaafd te krijgen, dan zou spr. accepteren een wettelijke regeling.

Niet alleen Friesland, ook het buitenland, als Denemarken, Amerika, en Zuid-Afrika produceren kaas van hetzelfde model en hun blik zal wel niet zoo bekrompen wezen, dat ze zich een wettelijke regeling laten aanleunen. Zij kunnen goedkooper exploiteeren en het gevolg is dat wij er onder door moeten.

Ook de heer Klaver, Alkmaar, wil handhaving van de bestaande regeling. Ook spr. herinnert zich de tijden van 1890, toen we leefden onder het vrije systeem, wat thans door de heeren Joustra en De Boer wordt voorgestaan. Het gevolg was toen dat ons Edammerkaasproduct

niet aangewezen werd, maar dan toch in de laatste plaats gezocht. Ons product zal weer op datzelfde niveau komen, wanneer wij de controle aan het vrije initiatief overlaten. Spr. heeft gezien hoe de handelaren de eerste stapel gemerkte kaas voorbijliepen, velen wilden geen medewerking verlenen. De handel heeft belang bij de absolute vrijheid, tot aan anarchie toe. Wanneer de kaasmerken volmaakt zijn, aldus concludeert spr., kunnen we de verdere ontwikkeling rustig afwachten en daarom is spr. voor het blijven van de controle.

De heer Jongejans, Uitgeest, verklaart zich ook voor handhaving van de kaascontrole. Dat men elders onze Goudakazen maakt, komt doordat men wist daarmee een hoogen prijs te kunnen bedingen en wanneer ons product niet wordt beschermd, zal het zoo worden dat 3 á 4 landjes de Goudakazen maken. De bescherming moeten we dus met beide handen aanpakken. De vereeniging van spr. heeft geen schade van de controle gevoeld, integendeel, wij hebben er sympathie mee gevoeld. Spr. zou daarom willen dat alleen gecontroleerde kaas mag worden uitgevoerd.

De heer Jenstra komt op tegen de bewering van den heer D. de Boer, als zou het kaasmerk niet zijn zooals het moest wezen. Spr. wil niet zeggen dat het volmaakt is, maar spr. legt toch de verklaring af, dat het merk er nooit afgaat. Wanneer de kaascontrole aan het particulier initiatief wordt overgelaten, voorziet spr. dat het kindje door verval van krachten over 1 of 2 jaar van de baan is. Ook spr. wil handhaving van de crisisregeling, gaat dat niet, dan een wettelijke regeling.

De heer Joustra zegt nogmaals ook een ander vrij te willen laten. Spr. is niet zoo bang voor concurrentie en bovendien, die komt toch, ook al houden we gecontroleerde kaas. Het product moet zóó worden gemaakt, dat het de concurrentie kan doorstaan.

De heer Dr. Scheij schaart zich aan de zijde van hen, die zeggen, dat het thans nog niet de tijd, is de kaascontrole aan haar lot over te laten. We moeten zorgen, dat de producenten goed op de hoogte zijn van ons gecontroleerd product en de controle op zichzelf kan staan. De kaascontrole is een internationale zaak, een zaak die verder gestuwd moet worden. Dat de handel er anders tegenover staat, is te begrijpen, al is ook de handel ten aanzien van de kaascontrole al verdeeld. Een uitlating van een handelaar dat de handel niet volstrekt het meeste verdient aan de beste kwaliteit, heeft bij spr. diepen indruk gemaakt. Uit een dergelijke verklaring kan men het verschil van standpunt zien van producent en handel.

Spr. is het eens met den heer Jensma dat vrijlating zal geven een controle met een kwijnend bestaan, en dat het een geweldige terugslag zal wezen. Spr. beschouwt de zg. vrijheidsberoving en dwangmiddelen als leuzen, dat zijn geen motieven. Spr. kan niet zeggen, dat men door het verplicht merken zoo aan banden is gelegd en het heeft menig producent nog wat geleerd. Spr. voorziet bij het vrijlaten van de controle een groote afvloeiing van het aantal leden en als dat eenmaal aan den gang is, heeft dat een bedenkelijke zijde. In het begin toch worden altijd enkele voordeelen, als het niet betalen van contributie, genoten, en degenen die goed willen, moeten daardoor gewoonlijk het loodje leggen. De kosten van de organisatie moeten zij betalen en de klaploopers protiteeren ervan. Ook is het tijdstip niet zoo gunstig de controle in een kaaswet vast te leggen. Een ontijdig vrijlaten evenwel zou noodlottig voor de producenten wezen.

De heer Stapel zegt, dat ons product een naam heeft te verliezen en waar men hier spreekt van aan banden leggen, wanneer we de kaascontrole vrij geven, is spr. bang, dat we de banden om ons hals krijgen en dat is gekker. Spr. kent vandaag den heer de Boer en spr. gelooft niet, dat de heer De Boer 10 jaar geleden zoo gesproken zou hebben. Spr. wil in elk geval het kaasmerk behouden.

De heer De Boer zegt, dat door hem er op gewezen is, dat het kaasmerk niet volmaakt is en verder heeft hij er op tegen, dat we onze kaas moeten bereiden naar de merken. Spr. wijst op de vele soorten kaas en dat terwijl men gedroomd heeft van een eenheidskaas in Noordholland. En alle kaas heeft haar afzetgebied. Spr. blijft waarschuwen voor de ambtelijke regelingen. Den heer Dr. Scheij antwoordt spr. dat deze voldoende op de hoogte is van de totstandkoming van deze crisiswet, om te weten dat deze wet niet in 't leven geroepen is voor de kaascontrole. Dr. Scheij heeft niet gezegd, wie hij onder klaploopers verstaat, maar in het verenigingsleven gaat niet ieder mee, men houdt ook wel van vrijheid. Spr. hoopt niet, dat de heer Dr. Scheij hem heeft bedoeld, anders is hij bereid verantwoording te doen. Spr. is verder van oordeel, dat velen hier hun meening uiten zonder op de hoogte te zijn van wat op de markt voorvalt. Aan den voorzitter vraagt spr., of deze overtuigd is dat zoolang het uitvoerverbod van kaas bestaat, hij de zekerheid heeft, dat er geen ongemerkte kaas de Zuiderzee over is gegaan.

Spr. kent een wet, hij zal haar niet noemen, waarbij overtreding regel is, naleving uitzondering. Is U mijnheer de voorzitter, gerust, dat de overtredingen niet toenemen? Spr. wijst er dan nog op, dat de handelaren toch ook dure kaas koopen.

De heer Klaver noemt de houding van den heer De Boer ook eigenaardig. Wat betreft de meening van den heer Joustra, dat we toch den concurrentiestrijd krijgen, zeer zeker, maar wanneer we om kaasmerk behouden, kunnen ze toch 't land van herkomst weten. Als motief tegen de kaascontrole heeft spr. eens gehoord, dat men wel voor het merken was, want de zuivel was op een goed niveau, alleen van de onkosten wilde men graag af. Spr. denkt dat de heer De Boer teveel in Gouda is en zegt, dat er voldoende varianten in de kaas voorkomen, het merk staat geen enkel variant in den weg. We worden, niet gedwongen, een uniforme zuivel te maken.

De heer D. de Boer blijft waarschuwen tegen de ambtelijke bemoeiingen en dat men de kaas moet bereiden naar de merken. Spr. had hier het oog op de fabriek te Stompvoren.

De heer Schardam, deelt mee, dat „*Gestam*” met 16 leden geen last van de merken heeft, ze blijven er goed opzitten en bij het opzetten voor export eveneens. Spr. illustreert hoe in het buitenland naar de gemerkte kaas wordt gevraagd.

Voorzitter deelt mede, dat het bestuur unaniem het standpunt inneemt dat de kaascontrole niet losgelaten kan worden en dat de meest praktische oplossing is, dat de crisiswet wordt gehandhaafd. Mocht de crisiswet worden ingetrokken en zou er komen een kaaswet, dan zou het bestuur nader overleg willen plegen ten aanzien van de toepassing der wet.

Persoonlijk deelt spr. op een vraag van den heer De Boer mee, dat al heeft Friesland nog geen beslissing genomen, de vergadering bijna zonder uitzondering, voor het behoud van den tegenwoordigen toestand was, in ieder geval niet voor loslaten. Wat betreft de vraag of er geen ongemerkte kaas over de Zuiderzee wordt vervoerd, in de kaasvereniging is deze zaak besproken en het heeft ons niet mogen gelukken fraude te constateeren. Spr. heeft persoonlijk meegewerkt aan de maatregel dat alleen gemerkte kaas zou worden uitgevoerd en spr. heeft dat gedaan met de volle overtuiging de kaasbereiding daarmee een onschatbaren dienst te hebben bewezen. Spr. beschouwt het nog zoo en aanvaardt nog steeds de volle verantwoordelijkheid ervan. Door die regeling toch zijn we gekomen tot een goede orde, uit een groote verwarring. Waar wij rondom zien dat het kwaad zoo positief is, zou spr. het een ramp vinden als we tot den vroegeren toestand terug kwamen. Als de kaascontrole wordt losgelaten, komt het kwaad weer.

Den heer H. K. Koster spijt het dat hij zich thans tegenover den heer De Boer moet stellen, iemand die spreker dikwijls tot richtsnoer heeft gediend. Niet het blijven bestaan van het K.C.S. geeft hier den doorslag, maar het belang van den Noordh. boer. Toen de oorlog voorbij was,

hadden we gedacht dat de zuivelprijs belangrijk zou dalen, doch die daling is niet zoo snel gegaan, als met andere producten. Spr. gelooft dat de controle gezorgd heeft dat men vertrouwen in ons product heeft en spr. hoopt dat dit vertrouwen zal blijven.

De heer Blink, bestuurslid wenscht de bestuursverklaring te amendeeren, door er op te wijzen, dat hij is voor vrijlating van de controle, als de zaak zoover is dat ze vrijgelaten kan worden. Doch spr. heeft geen aanzienlijk bezwaar tegen het voorloopig blijven bestaan van de crisisregeling. Het is spr.'s overtuiging, dat het is een goed instituut, doch op den duur moet de kaascontrole vrij worden.

De heer Bark juicht de houding van het bestuur toe. Waar het hier betreft een groot belang, ziet spr. in de bescherming geen kwaad- Spr. meent ook dat wel meer dan 95 % van de kaasmmerken bruikbaar is.

De secretaris wijst op art. - der statuten, waarin staat omschreven dat het station is opgericht voor de behartiging van de belangen der producenten, Spr. ontkent dat de kaasbereiding zich thans nog moet aansluiten bij de merken. Dat was in het begin wel zoo, maar tegenwoordig niet meer en als bewijs wijst spr. op de fabriek te Stompvoren. Wat de heer De Boer zegt over de mentaliteit der ambtenaren bij een wettelijke regeling, dat hangt af van iemands persoonlijke appreciatie. De heer De Boer staat z.i. vandaag te veel aan de zijde van den handel. Spreker wijst verder op de proeven die steeds te Leiden worden genomen om de merken beter te doen worden en waardoor het mogelijk is dat de merken zich bij alle kwaliteiten aanpassen. Ook spr. wijst op de noodzakelijkheid van bescherming van het Noord.-H. product en spr. geeft den raad geeft u niet over aan den handel.

De heer Jac. Met verklaart zich namens den *Nieuwen Bond van Zuivelfabrieken* tegen wettelijke maatregelen en herinnert dan aan de ondervinding met de Arbeidswet. Spr. hoort hier vertellen van toen en van toen, maar heeft het ook meegemaakt dat in het najaar de kaasprijs f44 was, in het voorjaar f12. Was er toen zoo met het product geknoeid? Er waren andere redenen. Spr. meent dat de ongemerkte kaas eruit moet worden gelaten. Spr. leest voor een ingezonden stuk uit de N. Rotterdamsche Courant van 24 November, waarin de inzender tot de conclusie komt, dat de merken niet voldoen en het buitenland onverschillig tegen de kaascontrole staat. Geen enkele deskundige heeft dit schrijven tegengesproken.

Voorzitter vraagt den heer Met of hij daaruit mag afleiden dat de heer Met het eens is met dit schrijven.

De heer Met vertelt dan dat hij eens 2400 kazen heeft gemerkt en er 1000 van scheurden. Voorzitter zegt dat als de heer Met het eens is met dat ingezonden stuk, hij is tegen de kaascontrole.

De heer Met: Betrekkelijk wel, omdat ze de ongemerkte kaas niet vrijlaten. De *Nieuwe Bond van Zuivelfabrieken* zal zich laten afvaardigen naar de vergadering met den Directeur-Generaal en dan de regering bestrijden.

Voorzitter herinnert zich toch nog zeer goed een verklaring van den heer Met dat hij eerlijk moest verklaren dat de merken allemaal prachtig hielden.

De heer Met erkent dit, maar bij de kaaskeuringen van den Nieuwen Bond waren er die 5 weken hadden gelegen en ook weer scheurden.

De heer Meijne, Egmondermeer, vertelt dat hij tenslotte ook gemerkte kaas had gemaakt en toen was zijn kaas niet goed.

De heer Jensma zegt ook dat het merk goed is. Spr. blijft verdedigen het handhaven van de controle, we kunnen er niet buiten.

De heer Harp meent dat wanneer de kaascontrole is zooals ze hier wordt verdedigd, er geen wettelijke maatregelen noodig zijn. Spr. stelt voor: geen wettelijke maatregelen,.

De heer Bosman, Stolpen, heeft geen bezwaar tegen het rijksmerk, maar het bezwaar van Zuid-holland en Utrecht is, dat er gegarandeerd moet worden 45 pct. Is de kaas evenwel van 50 of 52 %, dan zou men zeggen er kan wat room af, doch in dat geval worden je de stempels afgenomen. Dat is onbillijk. Ook nu met de tongblaar kan de melk een hoog percentage hebben.

Tenslotte brengt dan de voorzitter in stemming of en zoo ja, in hoeverre handhaving of intrekking der bestaande bestaande voorschriften ten aanzien van den uitvoer van boter en kaas in de tegenwoordige omstandigheden wenschelijk is.

De uitslag der stemming is dat 329, fabrieken voor handhaving zijn, 111 fabrieken tegen handhaving, 15 zelfkazende boeren voor handhaving, 10 tegen handhaving, dus totaal 344 voor handhaving, 121 tegen.²⁶⁾

Voorzitter zegt dat door deze uitspraak rapport aan den Directeur-Generaal zal worden uitgebracht.

De rondvraag levert niets op en sluiting volgt

²⁶ Uit de totaal uitgebrachte stemmen blijkt dat 'grote' fabrieken meerdere stemmen mochten uitbrengen (ZHN.)

1924

Schager Courant, 1924-03-18; P. 5/6

Verslag Verg. Kaascontrôlestation „Noordholland”.

HOORN: Algemeene Ledenvergadering van het K.C.N.H., Maandag 17 Maart 1924, des morgens 11 uur, in het *Parkhotel* te Hoorn

Voorzitter de heer G. Nobel, Lutjewinkel, secretaris de heer D. C. de Waal, Alkmaar.

Voorzitter opent met een welkom de vergadering en hoopt, dat voor de kaascontrole vandaag met vrucht zal worden gewerkt.

De uitvoerige notulen worden gelezen, waarna onder dankzegging goedgekeurd worden.

Voorzitter deelt mede, dat door den Directeur-Generaal van den Landbouw een conferentie is gehouden met alle organisaties op zuivelgebied, handelsverenigingen en exportverenigingen, dat bij die bespreking de aanwezigen in de gelegenheid werden gesteld hun gevoelens kenbaar te maken over de tegenwoordige regeling, dus de af- of niet-opheffing van de crisismaatregelen. Resultaat van de conferentie is nog niet bekend.

In aansluiting op hetgeen in de laatste ledenvergadering over statutenwijziging werd medegedeeld diene dat er inmiddels nog een schrijven is binnengekomen van den Directeur-Generaal van den Landbouw, waarin ontraden wordt om tot eenige statutenwijziging over te gaan, alvorens vanwege de Directie van den Landbouw met de gezamenlijke boter- en kaascontrolestations hierover een vergadering is gehouden.

Op 1 Januari 1923 bedroeg het ledental 547, nl. 46 kaas- en boterfabrieken, 50 fabrieken en 451 zelfkazende boeren. In den loop van 1923 traden 110 nieuwe leden toe, nl. 107 zelfkazende boeren 2 kaas- en boterfabrieken en 1 kaasfabriek.

Verder traden 38 zelfkazende boeren uit, zoodat het ledental op 1 Januari 1924 bedroeg 619, nl. 520 zelfkazende boeren, 48 kaas- en boterfabrieken en 51 kaasfabrieken. Ons station mag zich dus nog steeds in een gestadigen groei verheugen.

Niettegenstaande de aanzienlijke stijging van het ledental heeft het personeel toch geen uitbreiding behoeven te ondergaan, doordat het door de volledige medewerking van het gehele personeel mogelijk is geweest om het werk toch geheel af te doen. Zelfs is er in het drukke seizoen in het geheel geen tijdelijk personeel noodig geweest, terwijl er in 1923 nog twee tijdelijke hulpkrachten waren.

Aan het personeel brengt het bestuur dank voor de uitstekende wijze waarop het zijn taak heeft vervuld.

Wat betreft de **mededeeling over de statutenwijziging** merkt de heer Kaij, Hauwert, op, dat het besluit reeds een jaar geleden genomen is en het lijkt spr. toe, dat door het Bestuur nooit aan den Minister goed- of afkeuring gevraagd is.

Voorzitter zegt dat conform de statuten aan den Minister dit besluit der statutenwijziging is opgezonden, doch omdat er verschillende kwesties, de kaascontrole betreffende zijn te bespreken, oordeelde de Directeur-Generaal het gewenscht eerst een bespreking af te wachten. Daarna heeft het Bestuur er nog eens over geschreven, doch nogmaals gaf de Directeur-Generaal in overweging een gemeenschappelijke vergadering af te wachten. Spr. meent, dat het Bestuur gedaan heeft wat hem is voorgeschreven en wat zijn plicht is.

De heer Kaij wijst er op, dat door de statutenwijziging getornd wordt aan de bevoegdheid van het Bestuur en daarom zou spr. het goed vinden als advies gevraagd word aan de algemene le-

denvergadering en niet op het advies van, het bestuur word afgegaan. Zeer weinig besturen zullen in de bijeenkomst zeggen dat de wijziging gewenscht is. Voorzitter zegt, dat het Bestuur de statutenwijziging heeft ingediend en tevens als meening er bij heeft gegeven, dat behalve het Bestuur ook de voorstellers der statutenwijziging door den Minister gehoor dienen te worden. Omdat tal van quaesties zich ten opzichte van de kaas- en botercontrole voordoen, zal zeker een vergadering van de stations nodig zijn: Dat die vergadering nog niet is gehouden, is niet de schuld van het Bestuur. De heer Spaander vraagt of de statuten van alle stations eensluidend zijn. Voorzitter denkt niet, dat het zal gaan over een of andere statutenwijziging, maar meer over de grondslagen der controle.

Het Bestuur stelt voor, om voor het jaar 1924 het **entreegeld** voor nieuwe leden te bepalen op *f*2.50 per koe of per 200 KG. in het afgelopen boekjaar bereide kaas, indien het aantal koeien geen juiste maatstaf voor de kaasproductie vormt. Voor hen, die zich in 1924 eerst in eigen bedrijf vestigen, stelt het Bestuur voor, het entreegeld te bepalen op *f*1 per koe. Zonder bespreking wordt dit voorstel door de vergadering geaccepteerd.

Uit de overgelegde **exploitierekening** over 1923 blijkt een voordeelig saldo van *f*13.644,02. De balans sluit op een bedrag van *f*24.991,21 en vermeldt o.m. een reserve voor buitengewone doeleinden van *f*5000, een reserve van *f*10.504,11. Blijkens het accountants-rapport word, alles in de beste orde bevonden.

Ten aanzien van de reserve, bijdrage exploitatiekosten 1924 zegt het rapport, dat volgens besluit van de algemeene vergadering van het batig saldo 1922 *f*1397,59 aan de gewone reserve is toegevoegd. Daardoor steeg deze tot *f*4360,09. Het batig saldo van de exploitatierekening 1923 bedraagt *f*13.644,02.

Voorgesteld wordt, hiervan *f*7500 aan te wenden als bijdrage in de exploitatiekosten 1924 en de rest, of *f*6144,02. aan de reserve toe te voegen. Deze zal daardoor dan worden *f*10.504,11. De accountant kan met dit voorstel accoord gaan.

Door den heer Haringhuizen wordt gevraagd, waarvoor zoo'n groot reservefonds noodig is. Voorzitter licht toe dat vorig jaar de reserve *f*4000 bedroeg. Nu wordt voorgesteld *f*7500 van het batig saldo aan te wenden voor de exploitatierekening van 1924 en de rest aan de reserve toe te vertrouwen. Het kan wezen dat er een moeilijke tijd aanbreekt en dan is het goed een flink reservefonds tot steun te hebben.

De heer Slagter, Hoogwoud, vraagt wat voor kwade posten te wachten zijn. Het is hier geen inmakerij. Spr. oordeelt dat wanneer het dan slecht gaat er maar meer bijgedragen moet worden.

Voorzitter wijst op de bestemming van de *f*7500, een steun voor 1924, die reeds vrij groot is. De heer Slagter wijst op de kans dat menschen die later bij het Station komen, profiteeren van het groote reservefonds.

Voorzitter wijst op het besluit, het entréegeld op *f*2.50 per koe te bepalen. De nieuwe leden dragen daardoor ook bij aan reservefonds enz.

De heer Slagter wil het batig saldo meer gebruiken door den omslag lager te bepalen.

De heer Ham keurt een zuinig beheer goed, maar keurt het af een reservefonds van *f*10.000 te vormen. Spr. wil de helft van die *f*10.504 verwerken in de exploitatierekening.

voorzitter verwijst naar punt 9, waarbij voorgesteld wordt *f*1500 voor buitengewone propaganda te besteden en dit bedrag uit het reservefonds te putten. Van de ruim *f*6000 gaat dus al weer *f*1500 af, zoodat het bestuur al vrij aardig in de lijn van den heer Ham komt.

De heer Glas. Hoogwoud, merkt op, dat de groote fabrieken niet als lid uittreden, doch dat 38 zelfkazende boeren zijn uitgetreden. Die 38 leden hebben mee het reservefonds gevormd en met het oog daarop wil spr. het reservefonds niet hooger dan *f*4000 brengen en de andere *f*6000 in de rekening van 1924 opnemen.

Voorzitter zegt dat zelfkazende boeren die uittreden, bijna altijd zich voegen bij een groote zuivelfabriek, door opheffing van bedrijf of overlijden treedt een zeer klein percentage uit. Verdeelen van het reservefonds heeft alleen bij liquidatie van het Station plaats.

De heer Joustra, Beemster, is het aangenaam dat de zaak zoo goed staat, maar spr. vraagt of het op de statuten gegrond is, dat, zij die om gezonde redenen uittreden, geen aandeel van hét reservefonds genieten. Die leden hebben toch ook de risico gelooopen.

Voorzitter zegt dat een dergelijke regeling nader overwogen zou kunnen worden en dit zou het bestuur nader onder de oogen moeten zien.

De heer Slagter herhaalt het reservefonds zoo min mogelijk te willen opdrijven.

De heer Kaij begrijpt, dat het contributieschema en daarmee verbonden de vermindering van 30 %, gebaseerd is op deze balans. Daarom zou spr. met deze saldooverdeling accoord willen gaan, wanneer echter bepaald word dat de reserve als maximum *f*10.000 zal bedragen.

Voorzitter vraagt of de heer Kaij dan kan goedvinden dit maximum te bepalen op *f*10.504,11, het bedrag dat thans op de balans staat.

De heer Ham meent dat het bestuur dit voorstel Kaij zoo gretig aanpakt, opdat het geen andere contributieregeling behoeft te maken. Spr. Oordeelt echter dat we nu eenmaal de ambtenaren hebben en die moeten hun werk er maar aan geven. Spr. handhaaft zijn voorstel om het reservefonds te halveeren.

De heer Slagter wil het op *f*4000 laten.

Voorzitter wijst er op dat het saldo voor een belangrijk deel ontstaan is door de entréegelden en de boeten. Dit zijn evenwel geen vaste posten. Spr. wijst ook op de groote productie van vorig jaar, wat dit jaar wel minder kan wezen. Om deze redenen acht het bestuur het noodig voorzichtig te wezen. Het bestuur evenwel is bereid het voorstel-Kaij over te nemen.

De heer Ham meent dat de boetes en de entréegelden ieder jaar in de lucht zitten.

De heer K. Kuiper erkent dat deze vereeniging niet met een kleine reserve moet werken, doch ten opzichte van de posten boete en entreegelden merkt hij op dat deze posten op de begroting voorkomen als pro memorie. Spr. acht dit dus geen argument.

Voorzitter zegt dat dit ook heel voorzichtig is.

De heer Veldstra, Opmeer, wil de entreegelden voor reserve bestemmen, dat lijkt spr. juister.

Voorzitter noemt dit een goede wenk en het bestuur zal dit idée overwegen.

Voorzitter zegt dat het bestuur nu in stemming zal brengen het voorstel-Kaij, en het bestuur kan er mee accoord gaan het reservefonds af te ronden op *f*10.000.

De heer Slagter voert nogmaals het woord, doch voorzitter oordeelt dat de zaak voldoende is besproken.

Het voorstel-Kaij wordt aangenomen met 159 stemmen voor en 61 stemmen tegen.

De heer Kaij dringt aan om voortaan de verschillende posten beter te omschrijven en noemt den post salarissen, reiskosten, rijwielvergoeding, enz.

Voorzitter zegt dat dit jaar deze vergadering wat vroeger gehouden wordt, doch die specificatie zal geheel in het jaarverslag opgenomen worden. Een ieder mag vrijelijk weten, hoe de salarissen enz. zijn.

Op de vraag hoeveel controleurs er zijn, antwoordt voorzitter van 7.

De heer Commandeur, bestuurslid, zegt, dat de financiële commissie tot in de puntjes met een en ander op de hoogte is.

Voorzitter vraagt of een lid dezer commissie misschien inlichtingen wil verstrekken, doch geen enkel lid der financiële commissie blijkt ter vergadering aanwezig te zijn.

De heer Joustra informeert naar den post contributiën. Uit de toelichting door den secretaris verstrekt, blijkt dat voor het Landbouwhuis te Alkmaar *f*300 contributie wordt gegeven en voor lokaalhuur aan dezelfde instelling *f*1000.

De heer Slagter: Ja, ja, dat is geld.

De heer Ham meent dat op den post porti ook wel wat te bezuinigen valt, al weet hij direct nog niet op welke wijze.

Voorzitter erkent dat door de uitslagen der controle niet per post te verzenden, doch ze met de controleurs bij het eerstvolgend bezoek mede te geven, een belangrijke besparing zou worden verkregen. Het bestuur evenwel oordeelde dat een dergelijke bezuiniging niet door de leden gewenscht zou worden, omdat de leden met het oog op prijs enz. graag spoedig zullen willen weten van welk percentage hun kaas is.

De heer Ham komt terug, op de contributie en huur van het Landbouwhuis en oordeelt dat het heel gemakkelijk is dat op deze manier een dergelijke instelling levensvatbaarheid heeft. Spr. zou die bedragen willen halveeren, het moet maar op kleiner schaal.

Voorzitter zegt dat het op kleiner schaal niet kan, het station heeft een groot laboratorium nodig en voor de administratie is de ruimte die we innemen noodig. In verband met het laboratorium dat aan de eischen voor ons Station voldoet, is de huur niet hooger dan de gewone norm. Wat de contributie betreft, draagt het station bij in evenredigheid met andere verenigingen. Spr. wijst er op dat de gemeente Alkmaar op het Landbouwhuis een, belangrijk deel, f 3000. toelegt en dat komt de landbouworganisaties ten goede.

De heer Ham blijft van meening dat er bezuinigd moet worden en ook in het bestuur zijn men-schen die er anders over denken.

Door een paar aanwezigen wordt nog ter sprake gebracht het beboeten en voorzitter verzekert dat de boeteregeling een voortdurende zorg voor het bestuur is, omdat het naar billijkheid wil handelen.

Tenslotte wordt de exploitatierekening en de balans goedgekeurd.

Vervolgens komt aan de orde de begroting voor 1924. Ze sluit in ontvangsten uitgaaf op f 57.500 en bevat o.m. de volgende posten: ontvangsten, abonnementskosten Botercontrole-station f 10.000, deel batig saldo 1923 f 7500, bijdragen leden f 40.000; uitgaven, salarissen f 36.500, reis- en verblijfkosten, rijwielen en dienstreizen controleurs f 6500, pensioenen on-gevallenverzekering f 3500, vergaderkosten f 1500, algemeene onkosten f 6500, propaganda f 1700.

Toegelicht wordt, dat de leden in 1924, dus hebben bij te dragen f 40.000, terwijl dit in 1923 f 50.000 was. De overige posten zijn gelijk gebleven aan 1923, behalve de post algemeene on-kosten, die f 2000 lager geraamd kon worden.

De post propaganda is nog wat verhoogd, wat het Bestuur wenschelijk voorkomt.

De financiële commissie verklaart met deze begroting accord te gaan.

Door den heer Spaander wordt er op gewezen, dat reeds vorig jaar bleek, dat de algemeene vergadering bezwaar had tegen den kindertoeslag, maar dat men liever een betere regeling wilde. Spr. vraagt of nu met dien wensch rekening gehouden is.

Voorzitter licht uitvoerig toe, dat rekening is gehouden met de gewijzigde omstandigheden, dat overleg met het personeel heeft plaats gehad en de conclusie was tenslotte dat het bestuur meende dat die regeling voor 1924 ongewijzigd moest blijven, Spr. wijst met nadruk op de toename van de werkzaamheden, terwijl geen extra hulp is aangesteld. Een dergelijke wijze van werken moet gewaardeerd worden. Ook de gunstige toestand van het station kan in reke-ning gebracht worden bij de salarisregeling en spr. wijst op de belangrijke verlaging, 30 pct. van de contributie.

De heer Spaander sluit zich gaarne aan bij de hulde over de ijver van het personeel, maar het spijt hem toch dat het Bestuur geen rekening met den wensch van de vergadering heeft gehou-den Spr. zal geen voorstel doen, maar hoopt dat er volgend jaar rekening mee gehouden zal worden.

Voorzitter zegt, dat alles ter sprake is gebracht door het bestuur en den toestand ven het perso-neel gehoord is.

De heer K. Kuiper vraagt nadere uiteenzetting van den post salarissen ad f 36.500. voorzitter wijst ook nu weer op het a.s. jaarverslag doch de heer Ham meent, dat de vergadering dan weer achter het net vischt. De leden willen den omslag verlaagd zien en spr. oordeelt, dat de tijd al niet zoo gunstig is. We moeten ook bezuinigen door de entreegelden te verlagen. Voorzitter wijst op de belangrijke contributieverlaging van 30 pct, en op de groote krachtsinspanning van het personeel. Spr. wijst ook op Zuidholland en Utrecht. De heer Slagter meent, dat vorig jaar door den voorzitter gezegd is, dat de kindertoeslag van f 500 voor den directeur enkel voor 1923 was. Spr. wijst er op dat de post salarissen $\frac{2}{3}$ vormt van het begrootingsbedrag. Voorzitter kan zich niet herinneren dat door hem vorig jaar is gezegd dat de kindertoeslag volgend jaar niet op de begroting geplaatst zou worden, wel zal hij gezegd hebben dat de kindertoeslag alleen voor 1923 gold. De heer Joustra verdedigt het standpunt van het Bestuur en noemt het geen wonder dat de post salarissen zoo'n voorname plaats op de begroting inneemt. De zaak bepaalt zich alleen tot salarissen. Andere lichamen bijv. hebben nog aanschaffingskosten van steenkolen e.d. De heer Kaij zal geen critiek op de begroting uitoefenen, maar spr. wijst er op, dat juist om deze quaesties besloten was tot statutenwijziging. Spr. vraagt evenwel of voor het personeel de 8-urendag geldt. Voorzitter zegt van niet, het personeel geeft niet om tijd. De heer Harp, Wogmeer, verklaart zich als tegenstander van het systeem-kindertoeslag en meent dat het Bestuur meer rekening dient te houden met het oordeel van de vergadering.

Door den secretaris wordt tenslotte voorgelezen, hoe de salarisregeling luidt en daaruit blijkt dat vorig jaar het maximumsalaris met f 400, het minimum met f 200 is verminderd. De kindertoeslag bedraagt f 50 per kind beneden 15 Jaar, Het salaris van den directeur is f 5500 en een kindertoeslag van f 500.

De heer Ham acht het salaris van den directeur veel te hoog.

Voorzitter zegt dat het inzicht van het bestuur anders is.

De heer Ham vindt het jammer, dat in het Bestuur maar 2 belanghebbenden zitting hebben.

Spr. wil niet op de andere bestuursleden afdingen, want dan zou hij bewijzen moeten aanvoeren. Maar toch zou het zuiverder wezen als er meer belanghebbenden in het Bestuur zaten.

Voorzitter zegt, dit het Bestuur alle zaken opknapt en dat is niet weinig. In het bestuur worden de verschillende meeningen ook weergegeven, terwijl de algemeene vergadering niet zoo in staat is een juiste basis te zien. Spr. geeft de verzekering wat hemzelf betreft, de zekerheid te hebben eerlijk en goed gedaan te hebben. Als de vergadering nu de begroting wil afstemmen, welnu, dan moet men dat maar doen, maar dan zegt spr. saluut. Men moet niet denken dat er achter de schermen maar, iets gebeurt.

De heer Ham zegt, niemand beticht te hebben, maar wanneer de leden het met een regeling niet eens zijn, is het hun plicht daartegen op te komen. Waar gewezen wordt op de gunstige uitkomsten, is dit voor spr. een bewijs dat de leden te veel betaald hebben.

Voorzitter zegt, dat die gunstige uitkomsten verkregen zijn door de groote werkkraft van, het personeel, door een zuinig beheer, plus de boeten en entreegelden.

De heer Blink, bestuurslid, is van oordeel, dat de zaak een verkeerde kant uit gaat. De vergadering moet vertrouwen stellen in het Bestuur terwijl het Bestuur rekening dient te houden met de wenschen van de vergadering. Wat betreft het salaris van den directeur wijst spr. op de salarissen van Ingenieurs bij spoorwegen en fabrieken en aan de hand daarvan is het Bestuur overtuigd, dat het salaris van den directeur niet te hoog is, maar dat het is een bescheiden belooning voor een dergelijke positie. Het is niet de bedoeling van het Bestuur de salarissen maar vast te stellen, over de algemeene vergadering heen, want dat zou toch tenslotte vastlopen. Applaus

De hem Ham verklaart zich bevredigd door de woorden van den heer Brink, het optreden van den voorzitter verwondert spr., want dat is hij niet van den voorzitter gewend. Wat de bezuining betreft, gewoonlijk wordt er begonnen bij de centen, maar niet bij de guldens.

Voorzitter zegt, dat hij het misschien, wel wat hardhandig gezegd heeft, maar spr.'s meening is, dat wanneer de begroting afgestemd, wordt, dan verdwijnen wij. Een persoonlijke hatelijkheid tot den heer Ham heeft spr. er niet mee bedoekt.

De begroting wordt hierop zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd en voorzitter dankt de vergadering voor het uitgesproken vertrouwen.

Hierna komt in behandeling de vaststelling van de bijdragen der leden per 100 Kg. kaas voor 1924. Het volgende schema wordt de vergadering daarbij, voorgelegd:

De totale kaasproductie met merk bedroeg in 1923 15.903.738 Kg. en in 1922 14.153.093 Kg. dus aanzienlijk meer. Er kan contributie worden geheven over een totale productie van 16.057.907 Kg. aldus verdeeld:

476	leden der	1e klasse, totaal productie	2.049.224 Kg.
13	leden der	2e klasse, totaal productie	274.681 Kg.
34	leden der	3e klasse, totaal productie	2.467.037 Kg.
42	leden der	4e klasse, totaal productie	5.739.491 Kg.
10	leden der	5e klasse, totaal productie	2.348.881 Kg.
4	leden der	6e klasse, totaal productie	1.340.335 Kg.
2	leden der	8e klasse, totaal productie	1.122,754 Kg
1	lid der	10e klasse, totaal productie	715.524 Kg.
562	Leden totaal,	met een totaal productie van	18.057.907 Kg.

Hieruit volgt dan volgens art. 4 van het Huishoudelijk Reglement het volgende contributieschema per 100 Kg. kaas:

1e klasse	In 1924	56	ct.	was in 1923	78,5	ct.
2e klasse	„ „	33	ct.	„ „ „	47,1	ct.
3e klasse	„ „	27,5	ct.	„ „ „	39,25	ct.
4e klasse	„ „	22	ct.	„ „ „	31,4	ct.
5e klasse	„ „	19,25	ct.	„ „ „	27,475	ct.
6e klasse	„ „	16,5	ct.	„ „ „	23,55	ct.
7e klasse	„ „	13,75	ct.	„ „ „	19,625	ct.
8e en hogere	„ „	11	ct.	„ „ „	15,7	ct.

Dit is dus een contributieverlaging van 30 pct.

Het Bestuur stelt nu voor de bijdragen per 100 Kg. kaas volgens het bovenstaande schema vast te stellen en wijst daarbij nog op de op een na laatste alinea van art. 4 van het Huishoudelijk Reglement: „Het minimum bedrag door een aangeslotene in een zekere klasse over zijn geheele productie te betalen is gelijk aan het maximum dat een aangeslotene der lagere klasse kan hebben te betalen.”

De regeling wordt zonder bespreking goedgekeurd.

Aangezien de mogelijkheid bestaat dat in 1924 de propaganda voor het kaasmerk in het buitenland wordt ter hand genomen, komt het ons Bestuur gewenscht voor om hiervoor buiten de som voor de gewone propaganda, die op de begroting reeds werd uitgetrokken, nog een bedrag beschikbaar te hebben voor deze buitengewone propaganda. Daarom wordt voorgesteld

dat de ledenvergadering aan het Bestuur machtiging verleent om hiervoor zoo noodig maximaal f 1500 te gebruiken van de gewone reserve. De financiële commissie kon zich met dit voorstel geheel vereenigen.

Door de heeren Kaij, Spaander en Slagter worden enkele vragen gesteld, geïnformeerd naar den vorm van reclame, de opmerking gemaakt dat men dacht dat het merk voor zichzelf voldoende reclame inhield, enz.

Door den voorzitter wordt het belang van reclame maken naar voren gebracht en na eenige bespreking wordt het bestuursvoorstel zonder stemming geaccepteerd.

Bij de rondvraag brengt de heer Veldstra ter sprake het verschil dat gemaakt wordt ten aanzien van het percentage der volvette kaas tusschen de kaas van zelfkazende boeren en de kaas van de fabrieken, spr. dacht dat er één regeling was, doch uit hetgeen straks over het beboeten door een der aanwezigen is gezegd, blijkt het anders te wezen.

Voorzitter zegt, dat er voor de fabrieken is de bedrijfscontrole, voor de kazen op de boerderij gemaakt de productcontrole. Een goede regeling te krijgen is de voortdurende bron van moeilijkheden en wordt gezocht naar een regeling, die een basis vormt voor alle stations.

Door den secretaris worden over de regeling ook mededelingen gedaan.

De heer Veldstra oordeelt, dat het in dezen dan een kwestie wordt van niet vertrouwen der fabrieken.

De heer Dr. Scheij meent, dat de kwestie naar billijkheid is geregeld en dat toch de heer Veldstra moet toegeven, dat het bedrijf van de fabriek niet gelijk te stellen is met de boerenkaasbereiding. Eenerzijds allerhande melk bijeen, wat van groote invloed is op de samenstelling van de melk, anderzijds een meer gelijke samenstelling van de melk. Met verschillende feiten moet rekening gehouden en en dat de fabrieken de melk voor volvette kaas mogen gebruiken is een voorrecht

De heer Veldstra voelt die bezwaren wel, maar het percentage van 48 is te hoog voor de fabrieken. Spr. durft de morgenmelk al niet te verkazen, en als er volvette kaas moet worden gemaakt, wordt er soms room toegevoegd. En als men dan zo zijn best heeft gedaan, en men komt bijv. nog maar tot een percentage van 47,9, stemt dit onprettig. Spr. zou daarom willen, dat er een onderzoek werd ingesteld naar een betere regeling.

De heer Joustra zegt, nooit last te hebben met de fabricage van volvette kaas.

Hierna sluiting.

Schager Courant, 1924-12-20; p. 13/16

Verslag verg. Kaascontrolestation. „Noordholland”.

ALKMAAR: Vrijdag 19 December, ‘s morgens 11 uur, had de algemene vergadering plaats van het *Kaascontrolestation „Noordholland”* In *café Central* te Alkmaar.

Voorzitter de heer G. Nobel, Lutjewinkel, Directeur-secretaris de heer D. C. de Waal, te Alkmaar.

Voorzitter heet de heeren welkom en het doet hem genoegen er op te kunnen wijzen, dat sedert de vorige vergadering de toestand van den landbouw ten goede is verbeterd. Als het den landbouw goed gaat, is dat van groote beteekenis voor onze provincie.

De uitvoerige notulen worden door den secretaris gelezen, ze worden onder dankzegging goedgekeurd.

Als ingekomen schrijven wordt medegedeeld, in verband met de hangende statutenwijziging, dat na meerder overleg en correspondentie, bericht is ontvangen dat het in de bedoeling ligt een centrale commissie voor de Kaascontrolestations in Nederland te benoemen.²⁷⁾

Door Dr. Swavink is medegedeeld, dat het de bedoeling is de verschillende aangelegenheden, de Kaascontrôle betreffende, ter beoordeeling aan deze Centrale Commissie voor te leggen. De heer Ham (Schellinkhout) vraagt, of die statutenwijziging van zooveel belang is, dat daarover 2 jaar is verlopen en nog geen besluit is genomen. Voorzitter zegt dat tal van kwesties zijn te regelen, ook van de andere Kaascontrôlestations,

Medegedeeld wordt:

Op 1 Januari 1924 bedroeg het ledental 619, nl. 48 kaas- en boterfabrieken 51 kaasfabriek en 520 zelfkazende boeren. In 1924 zijn tot heden nog toegetreden 74 nieuwe leden, nl. 68 zelfkazers en de volgende 6 fabrieken: „*Wilhelmina*” te Beemster, „*Juliana*” te Koedijk, „*De Onderneming*” te Callantsoog, N.V. Melkcentrale „*de Volharding*” te Purmerend „*Kennermerland*” te Egmond Binnen, „*Nooit Gedacht*” te Wieringen.

Verder traden uit 11 zelfkazers, terwijl de fabriek „*Juliana*” te Koedijk werd opgeheven, zoodat het ledental op dit oogenblik bedraagt 681, nl. 49 kaas- en boterfabrieken, 55 kaasfabrieken en 577 zelfkazende boeren. Ook in 1924 is het ledental dus nog aanzienlijk vermeerderd.

Personeel. - Niettegenstaande deze vermeerdering van het ledental, is het personeel in 1924 niet uitgebreid geworden en zijn alle werkzaamheden steeds door hen verricht. Het Bestuur is dan ook eenstemmig van oordeel, dat, mede in verband met de in het algemeen niet ongunstige bedrijfsinkomsten van 1924, een wijziging in de salarisregeling voor 1925 niet gewenscht zou zijn. Weliswaar kan de contributieregeling voor 1925, eerst behandeld, worden in de voorjaarsvergadering van 1925, wanneer de kaasproductie en de exploitatierekening over 1924 bekend zijn, maar het Bestuur meende toch goed te doen met voorloopig de bovenstaande mededeelingen te doen.

De heer Ham vraagt of de vergadering nu weer niet achter het net vischt, als de salarisregeling nu niet wordt besproken.

Voorzitter deelt mede, dat het bestuur van meening is, dat dank zij de gunstige positie van de zuivelbereiding en met het oog op het meerdere werk, door uitbreiding van het ledental, de salarisregeling dient te blijven, zooals zij thans bestaat. De begroting voor 1925 dient behandeld te worden, nadat de cijfers over 1924 bekend zijn.

De heer Slagter, Hoogwoud, meent, uit de mededeelingen de conclusie te kunnen trekken dat het personeel het erg druk heeft en spr. vraagt, of we dan niet aan het gevaar bloot staan dat er overspanning komt.

Voorzitter gelooft niet, kennende het personeel, dat hiervoor gevaar bestaat. Het bestuur heeft alle waardering dat het personeel niets te veel is om het werk goed en getrouw uit te voeren.

De heer Ham acht het gewenscht vandaag de salarisregeling te bespreken. Spr. zei in geen geval willen doorgaan met het geven van kindertoeslag. Hij wil de salarissen van het personeel niet vergelijken met de salariëring van ambtenaren van Waterstaat, en die salarissen worden over ‘t algemeen te hoog gevonden.

De heer Kuiper meent, dat het toch niet in de bedoeling ligt de salarisregeling te behandelen, doch dat het hier is een bloote mededeeling,

²⁷⁾ Dit ging niet door i.v.m. ernstige bezwaren van de VV controlestations Z.-H. En Utr. .Pas 2 febr. 1956 zou deze er komen.....gehuisvest in het pand L. v. Meerdervoort 56 De Haag.....het pand van CS. VV.!

Voorzitter erkent, dat het slechts de bedoeling is, inlichting te geven. Om de salarisregeling in behandeling te nemen, gaat niet, want het staat niet op de agenda en ook is het Bestuur te onvoorbereid. De leden krijgen alleen gelegenheid om hun meening ter kennis te brengen.

De heer Slagter vraagt, of de begroting nu zal worden aangeboden, waarbij geen kindertoeslag wordt gegeven.

Voorzitter zegt, dat deze zaak in behandeling zal worden genomen door het Bestuur.

De heer H. Koster Kz., Wieringerwaard, verschilt van meening met de heeren Ham en Slagter. Spr. acht het gewenscht, dat de ambtenaren een goed salaris genieten, opdat ze een onafhankelijke positie innemen. Als een salaris wordt uitgekeerd, dat nauwelijks toereikend is, kan dat aanleiding geven tot het maken van misbruik en dat zou de heele zaak van de kaascontrole in gevaar brengen. Er dient dus te worden overwogen wat het zwaarst weegt, de salarissen lager te bepalen en daardoor gevaar voor de kaascontrole te veroorzaken, of de salarissen onveranderd te laten.

De heer Ham zegt, dat het zijn bedoeling niet is, de salarissen te laag te bepalen en daar is ook niet direct sprake van met een salaris van f 6000.

De heer Laan heeft geen bezwaar tegen de tegenwoordige salariëring, maar hij ziet de kindertoelagen liever omgezet in vast salaris.

Statutenwijziging. - Hierover kan het Bestuur tot zijn spijt nog geene nadere mededeelingen doen, aangezien van den Directeur-Generaal van den Landbouw nog geen nader bericht werd ontvangen, na hetgeen indertijd aan de ledenvergadering is medegedeeld.

Propaganda. - Betreffende de binnenlandsche propaganda kan worden medegedeeld, dat de hiervoor gedane uitgaven blijven binnen het bedrag dat bij de begroting voor 1924 hiervoor werd uitgetrokken. Gezamenlijk met het *Botercontrolestation „Noord-Holland”* werd deelgenomen aan de volgende drie tentoonstellingen: Tentoonstelling „Volksvoeding” te Amsterdam. Land- en Tuinbouwtentoonstelling te Hoorn. Gas- en Middenstandstentoonstelling te Alkmaar. Op deze tentoonstellingen werden op zeer grooten schaal vloeiblaadjes uitgereikt

Betreffende de buitenlandsche propaganda kan worden medegedeeld, dat hiervoor slechts een klein gedeelte is uitgegeven van het bedrag dat de ledenvergadering in het voorjaar beschikbaar heeft gesteld. Er is nl. een sluitetiket ontworpen dat op aanvraag voor de liefhebbers beschikbaar zal worden gesteld. Hierover volgt binnenkort nog een circulaire.

De heer K. Kuiper meent, dat er niet gauw teveel kan worden uitgegeven voor het maken van propaganda.

Voorzitter deelt mede, dat er sprake was van een belangrijke wijziging in het Rijkswerk en daardoor is de propaganda niet in die mate gevoerd, als wenschelijk was. Het is naderhand gebleken, dat waarschijnlijk die wijziging niet zal plaats hebben.

Volgt benoeming van eene commissie voor het nazien van de rekening en verantwoording over het boekjaar 1924 en van de begroting voor 1925. Het Bestuur stelt voor, hiervoor aan te wijzen de drie volgende leden: Coöp. Zuivelfabriek „de Hoop” te Assendelft, kaasfabriek „Volharding” te Beemster, de heer P. Konijn te Venhuizen en licht daarbij toe: Tot heden werd voor het K.C.N.H. steeds dezelfde financiële commissie benoemd als voor het B.C.N.H. Het komt het Bestuur echter gewenscht voor, dat ook de kaasfabrieken en de zelfkazers eens in deze commissie worden vertegenwoordigd en verder dat elk jaar één der leden van het vorige jaar (deze keer de Coöp. Zuivelfabriek „de Hoop” te Assendelft) in de financiële commissie zitting blijft houden.

Goedgevonden.

De heeren N. Dekker te Obdam en de heer J. G. Hibma te Sneek worden bij acclamatie herbenoemd als lid en plaatsvervangend lid van den Raad van beroep.

Het Bestuur stelt voor, om evenals in 1924, in 1925 het entreegeld voor nieuwe leden te bepalen op *f* 2.50 per koe of per 300 K.G. In het afgelopen boekjaar bereide kaas, indien het aantal koeien geen juisten maatstaf voor de kaasproductie vormt. Voor hen, die zich in 1925 eerst in eigen bedrijf vestigen, stelt het Bestuur voor het entreegeld te bepalen op *f* 1 per koe.

Voorzitter wijst er op, dat de regeling voorheen gebaseerd was, op 200 K.G. per koe, thans wordt voorgesteld, dat te brengen op 300 K.G., wat na nadere overweging beter geoordeeld wordt.

De heer Slagter vraagt, wat de oorzaak van deze wijziging is.

Voorzitter licht den heer Slagter nader in. Een opbrengst van 300 K.G. per koe is juister dan een van 200 Kg. Er wordt verder op gewezen, dat het hier alleen de regeling betreft bij entree van leden.

Overeenkomstig het voorstel van het bestuur wordt besloten.

Bij de rondvraag informeert de heer Ham, hoe de begroting nu, in verband met de bespreking in de vorige vergadering zal luiden.

Voorzitter zegt, dat voor de volgende vergadering de begroting aan de leden ter kennis zal zijn gebracht,

De heer Ham vraagt, of, wanneer dé algemeens vergadering dan desnoods de begroting afstemt, dit nog reden van bestaan zal hebben.

Voorzitter meent, dat een dergelijk geval dan nader door het Bestuur zal worden overwogen. Het Bestuur zal nader bespreken wat door de leden In deze vergadering is naar voren gebracht. De moeilijkheid bepaalt zich uitsluitend tot de salarisregeling, omdat dit nu eenmaal voor een groot deel de uitgaven van het station beteekent.

De heer Ham hoopt, dat de voorzitter dan niet dezelfde houding zal aannemen als te Hoorn, toen gedreigd word met het neerleggen van de functie.

Voorzitter zegt, toen zijn persoonlijke meening naar voren te hebben gebracht. Aan de leden is steeds alle vrijheid gegeven, hun bezwaren naar voren te brengen, ze zijn nooit onheusch behandeld. Eendgezindheid bij een huishouding van 500 leden zal wel niet best mogelijk zijn. het Bestuur verdedigt alleen zijn houding.

De heer Ham vindt het een beroerd ding als een algemeene vergadering de begroting afstemt en daarom zou hij willen dat het Bestuur rekening hield met de naar voren gebrachte bezwaren.

Voorzitter wijst er nogmaals op, dat voorstellen ten aanzien van do salarisregeling nu niet behandeld kunnen worden en het Bestuur is algemeen van oordeel, dat die regeling voor 1925 onveranderd dient te blijven.

Ook de heer Commandeur oordeelt, dat waar nu 40 van de 600 leden aanwezig zijn, het niet opgaat de salarisregeling ter hand te nemen.

De heer H. K. Koster zegt, dat de heer Ham gelijk heeft dat de algemeene vergadering het recht heeft de begroting te wijzigen of af te stemmen. Maar het is aan het Bestuur te oordelen of de wijziging van dien aard is, of bij afstemming dat het Bestuur zich gaat houden aan die beslissing of zijn mandaat neerlegt.

De heer Commandeur meent dat de algemeene vergadering moeilijk kan oordelen over het salaris van het personeel, dat dient meer aan de bevoegdheid van het Bestuur te worden overgelaten.

Applaus

De heer Oud, Sijbekarspel, wijst, in verband met de propaganda voor het kaasmerk, op het feit dat het rijksmerk voor kaas van 40 plus, 30 plus en 20 plus niet verschillend is.

Voorzitter zegt, dat om deze reden het ook gewenscht is het publiek op de hoogte te stellen en daarmee wordt bij de propaganda rekening gehouden.

De heer Slagter informeert hoe de regeling is met de uitredende zelfkazende boeren. Krijgen die nog iets van de flinke reserve.

Voorzitter zegt, dat in de meeste gevallen beëindiging van het lidmaatschap plaats heeft door het overgaan naar de fabriek en dan blijft men aandeel in het reservefonds houden, een enkele maal door verkoop van het bedrijf. In dat geval heeft geen uitkering van het reserve plaats.

De heer Slagter vindt dat niet goed.

De heer Kaij.²⁸⁾ Hauwert, die wat te laat ter vergadering is gekomen, brengt nog eens ter sprake, het lang uitblijven van de statutenwijziging brengt ter sprake den aankoop van 'n perceel, door het Hoogheemraadschap en meent dat het lang uitblijven van de statutenwijziging den indruk geeft dat door het Bestuur ten aanzien van de besluiten van de algemeene vergadering gesaboteerd wordt.

Voorzitter zegt, dat straks mededeeling is gedaan over de reden waarom de statutenwijziging nog niet kan plaats hebben. De zaak van het Hoogheemraadschap heeft hier niets te maken, het Kaascontrôlestation heeft niet het voornemen een eigen gebouw te stichten en het Bestuur komt reeds vrij voor de dingen uit. De heer Kaij kan steeds met zijn bezwaren komen en spr. hoopt hem die steeds uit zijn handen te nemen.

De heer Commandeur wil dat de secretaris de correspondentie over de statutenwijziging voorleest, doch verschillende stemmen uit de vergadering gaan op, om dit niet te doen.

De heer H. K. Koster meent, dat het Bestuur alle recht heeft, om de regeering te verwijten, dat de zaken op de lange baan worden geschoven en dat kan den heer Kaij bekend wezen. Als er een ministerie van Landbouw was, zouden de zaken wel spoediger worden afgehandeld. De landbouw geniet bij de regeering niet het aanzien dat hij waard is.

De heer Jensma Lutjewinkel brengt ter sprake dat de zelfkazende boer kan volstaan met het maken van volvette kaas met 45 pct in de droge stof, terwijl de fabriek moet maken kaas van 48 pct. Hierin dient wijziging te worden gebracht en spr. wijst op Zuidholland, waar men door pasteurisatie hoogstens 46 à 47 pct kan krijgen.

Voorzitter, Licht toe, dat de regeling voor ieder geldt dat volvette kaas 48 pct moet aangeven. Er is 'n vergadering met andere stations geweest, waarin aangedrongen werd op meerdere overeenstemming. Dit is ook een van de moeilijkheden die de *Centrale Commissie* zal hebben op te lossen.

De heer Jensma heeft gehoord, dat verleden jaar een zelfkazende boer beneden het gewenschte vetgehalte bleef en dat die zaak bij dit station is blijven zitten. Zou dus die kwestie nu bij de Centrale commissie gebracht worden?

De directeur-secretaris licht toe, dat wanneer bij bedrijfscontrole blijkt, dat het percentage tusschen 45 en 48 pct. blijft, dan het merk niet direct wordt verwijderd.

De heer Jensma oordeelt, dat het station niet in staat is een volledige bedrijfscontrole uit te voeren, omdat er te veel zelfkazende boeren zijn. Spr oordeelt, dan ook dat er meer een laboratorium controle wordt uitgeoefend en wijst op het kunnen voorkomen, dat door een hoog percentage te veel vet in de wei wordt gelaten.

²⁸⁾ Lid dag. Bestuur Nieuw Bond v. N.-H. Zuivelfabrieken. (ZHN.)

De secretaris zegt, dat wanneer bij controle blijkt, dat een te laag percentage wordt verkregen, veelal een onderzoek naar den toestand op de boerderij wordt ingesteld en dan is het euvel meestal verholpen door een kleine wijziging in het bedrijf aan te brengen. In Zuidholland bestaat een regeling waardoor verschillende boetes zijn opgelegd, wanneer bij een diepgaande controle bleek, dat er in de wei te veel vetgehalte voorkwam.

Voorzitter, zegt, dat het vraagstuk ten aanzien van het percentage vet in de droge stof nog steeds niet is opgelost en we hopen, dat een bevredigende regeling zal kunnen worden gevonden.

De heer Van der Meer informeert hoelang een voorwaardelijke veroordeling iemand boven het hoofd hangt.

Al naar de patiënt zich gedraagt, en dit ter beoordeling van het Bestuur, antwoordt Voorz. Nadat nog een paar huishoudelijke zaken naar voren zijn gebracht, volgt sluiting.

1925

Schager Courant, 1925-05-12; p. 5/ 6

Deel uit verslag verg. *Nieuwe Bond van Zuivelfabrieken N.-H.*

Ontevredenheid over bestuurssamenstelling Kaascontrolestation N.-H.²⁹⁾

ALKMAAR: [...] Het aantal leden bedraagt 24, dat van de buitengewone 20. Herinnerd werd aan de pogingen om de beide bonden te vereenigen, hetgeen niet gelukte.

[...]

De heer V. Kaij Jz. hield hierop een inleiding over:

„de onmondigheid der kaasfabrieken bij de kaascontrole”.

Spr. was van meening dat men in Den Haag met het kaasmerken geen oplossing weet te vinden. De meerderheid is voor opheffing van de wet.

De handel ondervindt groote moeilijkheden met de wet, maar de regeering moest een aantal baantjes-gasten op straat zetten. Spr. gelooft, dat het merken wel zal blijven.

De laatste vergadering van de Kaascontrole, die slecht bezocht was, leverde weer het bewijs, dat men steeds voor gesneden koek staat. De fabrieken zijn onmondig. Spr. wees daarop reeds bij de oprichting, toen men tegen art. 7 protesteerde.

Spr.'s grief was, dat het onjuist is, dat de fabrieken zoo weinig hebben te zeggen en critiseerde het feit, dat in het bestuur één lid door den Ouden Bond wordt aangewezen, die slechts tweederde van de fabrieken vertegenwoordigt.

Spr. stond stil bij de door hem en anderen gedane pogingen om meer inzicht in de financiën te krijgen.

Te Hoorn werd met groots meerderheid besloten de art. over het salaris van het personeel en den directeur en over uitgaven boven f 1000.- voor de lokaliteit, te wijzigen. De uitvoering van deze besluiten is nog steeds hangende. Wegens ongesteldheid van den directeur-generaal van landbouw.

Spr. vond het vervelend, dat schijnbaar de vergadering van bovenaf wordt tegengewerkt. Hij herinnerde dat dit besluit buiten den Haag wel kan worden doorgevoerd en wees op hetgeen in Zuid-Holland geschiedde.

Het bestuur was tegen de wijzigingen en spr. veronderstelde, dat het bestuur het wel aange-naam vindt, dat zoo getraineed wordt. De uitvoering berust blijkbaar bij den Ouden Bond in den persoon van den heer G. Nobel.

Spr. meende dat getracht moet worden het besluit doorgevoerd te krijgen of dit in te trekken, en deelde mede, dat hij de zaak in een volgende vergadering wederom naar voren zal brengen. Hij hoopte dat de leden, die zijn inzichten deelen, dan aanwezig zullen zijn. Zoo noodig wil spr. bij den minister stappen in de gewenschte richting doen.

De heer Oudejans was met den heer Kaij van meening, dat al die hooge reserves niet noodig waren. Een tariefsverlaging oordeelde ook hij beter.

De heer Snijders vroeg of het niet op den weg van den Nieuwen Bond lag in deze richting steun te verlenen, door er als bond op aan te dringen in deze richting een voorstel op de agenda van het Kaascontrolestation te krijgen.

De voorzitter wist niet bepaald, waar het haperde. Hij meende echter wel, dat hun die betalen zeggenschap toekomt en was er voor dat het bestuur overweegt, hoe aan den ongewenschten toestand een einde te maken.

Aldus werd besloten.

²⁹ ‘Kop’ toevoeging van (ZHN.)

Verslag verg. Kaascontrôlestation , „Noord-Holland”.³⁰

HOORN: Algemeene ledenvergadering van het *Kaascontrolestation „Noordholland”* op Maandag 7 December 1925, des morgens elf uur, in café „*De Witte Engel*” te Hoorn.

Voorzitter de heer G. Nobel, te Lutjewinkel, opent de vergadering, die zich kenmerkt door zeer geringe opkomst van de leden. In zijn openingswoord wijst voorzitter er op, dat we in de afgelopen periode van 1925 over de zuiverprijzen tevreden kunnen wezen. In verband met de kaascontrôle is het goed hierop te wijzen. Spr. vertrouwt dat een aangename bespreking zal volgen over de te behandelen zaken.

Door den directeur-secretaris, den heer D. C. de Waal, worden de uitvoerige notulen gelezen, waarna ze onder dankzegging worden goedgekeurd.

Ten aanzien van de nog steeds aanhandige statutenwijziging wordt medegedeeld, dat door het Bestuur nog eens aan den Directeur-Generaal van den Landbouw is geschreven en antwoord is terugontvangen, dat de aanhangige statutenwijziging inzake salariëring van directeur en personeel, een bedenkelijke wijziging is, omdat de de zelfstandigheid en de positie van directeur en personeel **ernstig** gevaar brengt en in strijd is met den opzet van rijkstoezicht. Er wordt voorts op gewezen dat rijksvoorschriften zonder aanzien des persoons te worden nagekomen en zelfs de schijn dient worden vermeden dat het bestuur en ambtenaren door de leden beïnvloed zouden kunnen worden die reden wordt de voorgestelde wijziging dan ongewenst geacht en den Minister zal, dan ook worden aangeraden deze statutenwijziging te aanvaarden. Wat wijziging van artikel 24 betreft, hiertegen bestaat den Directeur-Generaal van den Landbouw geen bezwaar.

Voorzitter zegt, dat dit antwoord van den Directeur-Generaal van den Landbouw in de eerstvolgende Bestuursvergadering zal worden besproken en aan **xxxx** Minister zal worden gevraagd zijn definitief in **xxxx** men standpunt kenbaar te willen maken. De **xxxx** ging die wel de goedkeuring kan wegdragen, **xxx** de bepaling dat de goedkeuring der algemeene gadering noodig is, wanneer het uitgaven van boven de f 1000 betreft. De heer Kaij zegt, dat dus de Minister in **xxxx** instantie besluit.

De volgende mededeelingen worden nog gedaan;

a. Leden. - Op 1 Januari 1925 bedroeg het aantal 677, nl. 49 kaas- en boterfabrieken, 56 kaasfabrieken en 572 zelfkazende boeren. In den loop van 1925 traden nog 36 nieuwe leden toe, nl. 2 kaasfabrieken „*de Eendracht*” te Wieringen en „*de Samenwerking*” te Texel en 34 zelfkazende boeren. **Wel** traden nog uit 16 zelfkazende boeren, zoodat, het ledental op dit oogenblik bedraagt 697, nl. 49 kaas- en boterfabrieken, 58 kaasfabrieken en 590 zelfkazende boeren. Het ledental is dus nog steeds toenemend.

b. Personeel. - Dit is nog steeds hetzelfde gebleven. Evenals in de vorige wintervergadering wenst het Bestuur ook nu de mededeeling te doen, dat een wijziging in de salarisregeling voor 1926 niet gewenscht zou zijn. Volgens besluit van de voorjaars ledenvergadering worden geen nieuwe kindertoeslagen meer verleend en zijn de bestaande kindertoeslagen in het salaris opgenomen.

De heer Kaij informeert of ten aanzien van de kindertoeslag ook een leeftijdsgrens is bepaald. Voorzitter antwoordt, dat de regeling is gehandhaafd, die reeds bestond toen de kindertoeslag niet onder het salaris was opgenomen, nl. een leeftijdsgrens van 15 jaar:

³⁰ Het ‘knipsel’ heeft een slecht stuk aan de kantlijn. Rood aangeven woorden zijn ‘aanvullingen’. (ZHN.)

De heer K. Kuiper, Oostwoud, vraagt of bij het bereiken van dien leeftijd der kinderen die toeslag ophoudt en het salaris automatisch wordt verminderd.

Voorzitter antwoordt bevestigend.

c. Strafmaatregelen, - In verband met het dat feit dat het aantal boeten stijgende was, heeft het Bestuur zich genoodzaakt gezien in den loop van het jaar de boeteregeling te verzwaren, zooals dit ook per circulaire aan de leden is medegedeeld.

De heer D. Sleutel, Koegras, vraagt, of de boette niet is te verlagen en of het stijgen der boeten ook oorzaken heeft, waartegen de kleine fabrieken iets kunnen doen.

Voorzitter zegt, dat de secretaris straks mededeling zal doen over de boeteregeling. Spr. wijst er echter op, dat het stelsel steeds vele moeilijkheden met zich brengt en het Bestuur heeft geoordeeld xxxx door de vermeerdering van boeten een zwaardere boeteregeling moet worden getroffen, opdat alle moeite xxxx de leden wordt gedaan tot voorkoming van het xxxlen in de boeteregeling. Het blijkt wel hoe nodig de controle is.

Door den directeur-secretaris wordt medegedeeld, dat, de bestaande boeteregeling is gehandhaafd, evenwel met dien verstande, dat wanneer iemand 5 maal beboet is, bij de zesde boete het boetebedrag meestal wordt verdubbeld, al is dit geen regel en rekening gehouden wordt met bijzondere omstandigheden. De voorwaardelijke boete, wanneer het gehalte van 41½ tot 42 pct. is, wordt niet meer dan 3 maal toegepast, xxx wanneer binnen een zeker tijdvak 3 maal een voorwaardelijke boete is opgelegd, dan wordt de voorwaardelijke boete omgezet in een vaste boete. Hij deelt mede, dat dit jaar reeds meer dan 100 boetes meer zijn opgelegd dan vorig jaar, totaal reeds xxx boeten.

Voorzitter wijst er op, dat het Bestuur de contróle zoo nauwkeurig en onpartijdig mogelijk moet bexxx en dat de moeilijkheden in het bedrijf geen uitzonderingen toestaan, voor het Bestuur is het zaak xxxrichtige uitvoering, wat noodig is tegenover de gebruikers. Afwijkingen, kunnen niet worden toegestaan.

De heer Sleutel wijst er op, dat de reden moeilijk is te constateeren, maar dit jaar was de kaas van zijn fabriek veel lager in gehalte dan vorig jaar, en dit viel precies in den tijd, toen het mond- en klauwzeer heerschte. Het gehalte van de melk was hooger in den melkbak dan 2 jaar geleden en toch kwam de fabriek niet aan het percentage toe. Hierover is ook aan den directeur geschreven, spr. weet niet of met dit schrijven rekening is gehouden, maar vraagt hoe andere fabrieken er mee staan.

Voorzitter deelt mede, dat alle ingekomen brieven worden beoordeeld en overwogen. Ondanks het heerschen van mond- en klauwzeer blijft de toestand bestaan, dat we het product moeten garandeeren. Ieder geval wordt met zorg bezien en de taak van het Bestuur is niet gemakkelijk.

De heer Dr. Scheij wijst er op, dat om aan goede vetgehalte te komen, niet alleen de vetstof van betekenis is, ook de overige samenstelling van de melk heeft groote beteekenis en spr. noemt de goede verhouding tusschen vet- en kaasstof. Spr. oordeelt dat doorgedaan moet worden met het beboeten, er moet een prikkel wezen om zich te behelpen, en herinnerd er aan, welke eigenaardige berekeningen men er vaak op na houdt, waarbij men om voldoende vetstof te krijgen, maar aanvult met room.

De heer Sleutel zegt, dat de melk van zijn fabriek wordt onderzocht maar later komt dan uit dat de kaas niet aan het gehalte voldoet.

De secretaris merkt op, dat in de omgeving van de kaasfabriek des heeren Sleutel ook andere fabrieken te kampen hebben met mond- en klauwzeer en die dagfabrieken zijn slechts 1 of 2 maal beboet, de fabriek van den heer Sleutel daarentegen meerdere malen.

De heer Sleutel wijst er op, dat als er maar leden waren die de melk zou goed als zoet zouden leveren.

De heer K. Kuiper is het er mee eens, dat aan beboeten de hand moet worden gehouden, maar verrassingen zijn niet buitengesloten en die gevallen xxx spr., wanneer het percentage tusschen 41½ en 42 valt, niet al te zwaar aanrekenen.

Voorzitter herhaalt, dat alles nauwkeurig wordt nagegaan, maar dat de regeling niet eenvoudig is. Als Bestuur moeten we de goede orde handhaven.

De heer Harp geeft, als goed middel om te zorgen voor voldoende vetgehalte aan, te letten op het vetgehaltes de wei.

De heer Dr. Scheij wijst op de mate van ontroming door de melkleveranciers bij de een gebeurt dat regelmatig, bij den ander ongeregeld en het bestuur der kaasfabriek dient maatregelen te nemen tegen te sterke ontroming en spr. noemt als practische controle het nemen van een dubbel monster van de ochtend- en van de avondmelk. Ook het controleeren van het vetgehalte van de wei is een goede maatregel.

De heer Sleutel zegt, dat dit laatste in den zomer meerdere malen is gebeurd, en het vetgehalte was wel eens 0,65, terwijl het mag wezen 0,3. Het vetgehalte van de melk der leveranciers wordt gecontroleerd, doch dan gemengd.

De heer Kaij informeert of er ook rekening gehouden wordt met de toestanden in verschillende gebieden, en met den tijd van 't jaar.

Voorzitter antwoordt ontkennend, wel wordt er eens een expresse brief als waarschuwing verzonden.

De heer Appel wijst nog op het feit, dat na afschaffing van snijmessen, dus geen gebruik meer van klienders, het vetgehalte der wei met 0,05 pct. verminderde en op de vraag van den heer Spaander, of ook rekening gehouden wordt met het feit of een fabriek al dan niet technisch beheerd wordt, antwoordt voorzitter ontkennend.

Voorzitter deelt moge, dat het Bestuur medegewerkt heeft aan het herdenken van het 25-jarig ambtsjubileum van den heer Dr. Scheij en een bijdrage beschikbaar heeft gesteld voor het huldeblijk. Spr. brengt den heer Dr. Scheij dank en spreekt den wensch uit dat Dr. Scheij, zal mogen blijven een groots steun voor onze kaascontrole. (Applaus.)

Ook is een bijdrage verleend aan de huldeblijk den heer Dr. Van der Hoek bij zijn afscheid aangeboden en ook hem wordt dank gebracht voor hetgeen hij voor de kaascontrole heeft gedaan. Beide bijdragen zijn betaald uit de buitengewone reserves.

Ten aanzien van de bepaling van het entreegeld voor 1926, stelt het bestuur voor om evenals in 1925, in 1926 het entreegeld voor nieuwe leden te bepalen op f 2,50 per koe of per 300 KG. in het afgelopen boekjaar bereide kaas, indien het aantal koeien geen juisten maatstaf voor de kaasproductie vormt. Voor hen, die zich in 1926 eerst in eigen bedrijf vestigen, stelt het bestuur voor het entreegeld te bepalen op f 1,- per koe.

Zonder bespreking goedgevonden.

Volgt benoeming van eene commissie voor het nazien van de rekening en verantwoording over het boekjaar 1925 en van de begroting voor 1926. Het bestuur stelt voor hiervoor aan te wijzen de drie volgende leden; de heer P. Konijn te Venhuizen, Coöp. Zuivelfabriek „*de Eensgezindheid*” te St. Maartensbrug. kaasfabriek „*Koegras*” te Callantsoog.

Aangezien besloten is, aldus licht het Bestuur toe, dat één lid van de financiële commissie twee achtereenvolgende jaren zitting zal hebben, wordt nu voor het tweede jaar voorgesteld de heer P. Konijn te Venhuizen en kan dan het volgend jaar de Coöp. Zuivelfabriek „*de Eensgezindheid*” te St. Maartensbrug zitting blijven houden.

Aldus wordt besloten.

De heer Koster, Berkhout, informeert bij de rondvraag of er nog kans zal bestaan dat toestemming zal worden verleend tot uitvoer van ongemerkte kaas.

Voorzitter antwoordt, dat zolang de crisiswet niet ingetrokken word, deze toestemming wel niet wordt verleend en spreker veronderstelt, en keurt dat goed ook, dat, wanneer de crisiswet wordt ingetrokken, de nieuwe kaaswet in werking zal treden en dan alleen gecontroleerde kaas zal mogen worden uitgevoerd. Spr. wijst er op dat ons merk groote waarde heeft, het voorkomt verwarring en de de producenten worden er door beschermd tegen die personen die alles maar willen afleveren.

De heer Koster acht het ook goed als alleen toestemming verleend wordt tot uitvoer van gecontroleerde kaas, maar spr. wijst op de actie die de *Bond van kaashandelaren* voert.

De heer De Boer, Beemster, bepleit het vergaderen van Botercontrolestation en Kaascontrolestation op denzelfden dag, met het oog op de opkomst ter vergadering.

Voorzitter belooft dat overleg zal worden gepleegd maar de discussies mogen niet er door beperkt worden.

Door den heer Wit, Berkhout, wordt daarna ter sprake gebracht een verdachtmaking door den heer Wonder, jegens de fabriek van spr., „*de Wilhelmina*”, als zou deze fabriek nog voordeel gehad hebben van een opgelegde boete. Spr. doet mededeeling over het aantal opgelegde boeten in 1923 en 1924 en spreekt zijn verwondering uit over de praatjes van den heer Wonder. Ook vindt spr. het een raadsel dat de heer Wonderde opmerking gemaakt heeft dat spr.'s fabriek de fabriek van den heer Wonder een hak heeft willen zetten ten aanzien van de arbeidsinspectie.

De heer Wonder zegt dat hij geen praatje heeft verkocht, maar den heer Wit wel wil mededelen wie hem de mededeeling verstrekte over het voordeel trokken omtrent de boete. Spr. heeft hierover mededeeling gedaan in de vorige vergadering, opdat voor zulke gevallen zwaardere beboeting zou plaats vinden. Wat de arbeidsinspectie betreft, de kaasmaker Groot heeft onomwonden gezegd dat er geen ongerechtigheid in de inspectie moet wezen, hij heeft royal gezegd dat het anders moest gaan.

Wij voelden dat er iemand achter zat en door spr. kon niet worden verklaard dat aan zijn fabriek niet, werd gesaboteerd.

Voorzitter vindt dit geen aangename zaak, hij heeft beide personen het woord over deze persoonlijke zaak laten voeren, maar spr. hoopt dat dergelijke zaken meer binnenskamers worden uitgemaakt.

Sluiting volgt.

1926

Schager Courant, 1926-02-23; p. 5/6

AGENDA Verg. Kaascontrolestation Noord-Holland.

ALKMAAR: Het *Kaascontrôlestation Noord-Holland* houdt Vrijdag 5 Maart in het Landbouwhuis te Alkmaar zijn jaarlijksche algemeens ledenvergadering.

Het ledental van het station is in 1925 nog weer toegenomen; het bedroeg op 1 Januari jl. 695, namelijk 50 kaas- en boterfabrieken, 57 kaasfabrieken en 588 zelfkazende boeren, tegen 677 op 1 Januari 1925, nl. 49 kaas- en boterfabrieken, 56 kaasfabrieken en 572 zelfkazende boeren.

Het denkbeeld om de bestaande klasse volvette kaas te splitsen in twee klassen, nl. vollemelk-sche kaas, op oordeelkundige wijze bereid uit volle melk en met een vetgehalte in de droge stof van ten minste 48 pc., en volvette kaas met een vetgehalte van ten minste 45 pct., in de droge stof, komt het bestuur van het Kaascontrolestation Noordholland zeer ongewenscht voor, al ware het alleen maar omdat door deze splitsing de 40 plus kaas, die in Noordholland het meest wordt gemaakt van de tweede op de derde plaats zou komen. Doordat de beide stations voor volvette kaas in Zuid-Holland en Utrecht zich echter hevig tegen het voorstel tot splitsing hebben verzet, is dit nog niet in behandeling gekomen en zal het waarschijnlijk eerst nog worden gewijzigd. Het bestuur van het Kaascontrolestation Noord-Holland is van meening, dat de 40 plus-kaas in ieder geval op de tweede plaats moet blijven staan en daarboven slechts één merk voor volvette kaas mag blijven voorkomen. Over de grens voor het vetgehalte in de droge stof van volvette kaas kan nader worden beslist.

De exploitatierekening over het boekjaar 1925 geeft een voordeelig saldo aan van f12.875,99. Het bestuur stelt voor om aan de leden te restitueren 12½ pct. van de door hen in 1925 betaalde contributie tot een bedrag van f5382,38 en de rest aan te wenden als bijdrage in de exploitatiekosten van 1926.

De begrooting voor 1926 sluit in ontvangst en uitgaaf met f57.993,61. De leden zullen hebben bij te dragen f41.000. Voor 1926 zal hetzelfde contributieschema kunnen gelden als voor 1925 gegolden heeft, nl. eerste klasse 55 cent, tweede klasse 35 cent, derde klasse 27,5 cent, vierde klasse 22 cent, vijfde klasse 19,25 cent, zesde klasse 16,5 cent, zevende klasse 13.75 cent, achtste en hoogere klasse 11 cent per 100 Kg. kaas.

Da totale kaasproductie met rijksmerk bedroeg in 't gebied van het Kaascontrolestation, Noord-Holland in 1925 16.977.856 Kg., tegen in 1924 16.706.148 Kg. Er kan contributie geheven worden over 16.992.341 Kg.

Wieringer courant, 1926-03-09; p. 1/4

Verslag voorjaarsverg. Kaascontrole-station „Noord-Holland.”

ALKMAAR: Onder leiding van den heer G. Nobel uit Lutjewinkel werd Vrijdag te Alkmaar de jaarlijksche Algemeene vergadering gehouden van het *Kaascontrole-station „Noord-Holland”*. Bij de mededeelingen bleek, dat er sprake van was geweest, bij de bestaande vier kaas-

merken: voor volvette, 40 pct., 30 pct. en 20 pct., een nieuw merk voor vollemelksche kaas in te stellen. De bestaande klasse volvette kaas wilde men dan verdeelen in twee klassen:

- 1°. vollemelksche kaas, dat zou dan de kaas zijn op oordeelkundige wijze bereid uit volle melk. De garantie daarvoor zou berusten op de naleving van zeer strenge controle-voorschriften en op de aanwezigheid van ten minste 48 vet in de drooge stof;
- 2°. volvette kaas; dit zou dan de kaas zijn met 45 pct. vet in de droge stof.³¹⁾

Dit voorstel kwam het bestuur ten zeer ongewenscht voor, al was het alleen maar, omdat daarvoor onze 40+ kaas in plaats van op de tweede plaats op de derde plaats zou komen te staan. Doordat de beide stations voor volvette kaas in Zuid-Holland en Utrecht zich hevig tegen het voorstel verzet hebben is het nog niet in behandeling gekomen en zal het waarschijnlijk eerst nog gewijzigd worden. Het bestuur is echter van meening, dat in elk geval de 40+ kaas op de tweede plaats moet blijven staan en daar boven slechts één merk voor volvette kaas mag blijven voorkomen. Over de grens van het vetgehalte in de droge stof van deze volvette kaas kan dan nader worden beslist.

Aan het jaarverslag van den heer D. C. de Waal ontleenen wij, dat het ledental toegenomen is en thans 695 bedraagt.

Tot bestuurslid werd herkozen de heer D. Appel Az. te Twisk.

Schager Courant, 21/08/1926; p. 6/16

DE BOTER- EN KAASPRODUCTIE IN 1925.

Was de boter- en kaasproductie in 1924 met resp. 73.0 en 110.5 mill. K.G. reeds zéér hoog te noemen, deze cijfers werden in 1925 nog overtroffen. Aan beide zuivelproducten werd toen een hoeveelheid van respect. 75.0 en 113.3 mill. K.G. voortgebracht. Van het rijksmerk was voorzien 66.6 mill. K.G. boter en 104.7 mill. K.G. kaas, dat is resp. 89 % en 92 %. Daar de ongemerkte producten niet mogen worden uitgevoerd, is de hoeveelheid van deze zuivelproducten zonder rijksmerk, welke voor het binnenland bestemd blijft, in verhouding veel grooter. Nog steeds echter maakt de aansluiting bij de Nederlandsche boter- en kaascontrole onder rijkstoezicht vordering.

WIERINGER COURANT, 31/08/1926; P. 2/4

UIT LUTJEWINKEL. Bij Kon. Besluit is benoemd tot ridder in de Orde van Oranje Nassau de heer G. Nobel, voorzitter van de Vereeniging het Kaascontrolestation Noordholland, secretaris van de Vereeniging tot ontwikkeling van den Landbouw in Holland's Noorderkwartier.

³¹ Merk op dat hierdoor de – Friesche – fabriekskaas boven de boerenkaas zou komen.....zie bij KCS-Z.-H.

Verslag Verg. Kaascontrôlestation „Noordholland”.

HOORN: In café „de Witte Engel” te Hoorn had Maandag 20 December, de algemeene vergadering plaats van het *Kaascontrolestation „Noordholland”*.

De vergadering, die niet druk was bezocht, werd gepresideerd door den heer G. Nobel, Lutjewinkel, voorzitter, secretaris is de heer Ir. D. C. de Waal, Alkmaar.

De voorzitter opent de vergadering, het vertrouwen uitsprekende, dat vandaag gemeenschappelijk de belangen van het Station zullen worden behartigd.

De notulen worden gelezen, ze worden onder dankzegging goedgekeurd.

Mededeelingen.

Op 1 Januari 1926 bedroeg het ledental 695. n.l. 50 kaas- en boterfabrieken, 57 kaasfabrieken en 588 zelfkazende boeren. In den loop van 1926 traden nog 36 nieuwe leden toe, n.l. 32 zelfkazende boeren en de volgende 4 kaasfabrieken: *de Tijdgeest* te Purmerland, *Nooit Gedacht* te O. Knollendam, *Nieuw Leven* te Graft, en *Ilpensteyn* te Ilpendam.

Verder werden drie kaasfabrieken stopgezet, n.l.: *Westeinde* te Barsingerhorn, *Aurora* te Wieringerwaard en *de Gouw* te Hoogwoud en traden nog 11 zelfkazende boeren uit, zoodat het ledental op dit oogenblik bedraagt 717, n.l. 51 kaas- en boterfabrieken, 57 kaasfabrieken en 609 zelfkazende boeren. Het ledental is dus nog steeds toegenomen.

Tot groot leedwezen kwam sinds de vorige ledenvergadering door den dood te ontvallen de hooggeachte administratrice mej. G. Nierop, die steeds hare beste krachten aan de beide stations heeft gegeven en wier nagedachtenis dan ook in hooge eer zal blijven. Het bestuur heeft gemeend goed te doen door te zamen met het Botercontrolestation aan haar eenig overgebleven zuster vergoeding te verleen voor de ziektekosten.

De stenotypist Jb. van Amstel is nu benoemd tot adjunct-administrateur met een aanvangssalaris van f 1300 per jaar en 5 jaarlijksche verhoogingen van f 100, tot een maximum van f 1800. Verder is tot stenotypisten aangesteld mej. T. Kooy. Aan de adjunct-analiste mej. H. A. H. Bosch werd op haar verzoek eervol ontslag verleend en in haar plaats is voorloopig aangesteld Jb. Slikker. Even als in de vorige wintervergadering, wenscht het bestuur ook nu de mededeeling te doen dat z.i. de salarisregeling voor 1927 ongewijzigd kan blijven.

Contributieregeling.

Volgens de bestaande regeling betaalt een zelfkazende boer in het eerste jaar, dat hij niet zelf kaast, toch nog contributie van het vorige jaar. Het bestuur acht dit niet gewenscht en is voornemens in de volgende ledenvergadering een statutenwijziging aan de orde te stellen, waarbij wordt bepaald, dat alleen contributie behoeft te worden betaald, indien in het betreffende jaar ook zelf gekaasd wordt.

Nadat nog, een enkele inlichting is gevraagd, die door den secretaris wordt gegeven, geeft ook deze mededeeling geen aanleiding tot discussie.

Vetgrens der volvette kaas.

Sinds de vorige ledenvergadering is hierover door de regeering nog geen definitief besluit genomen. Wel staat het vast dat er geen nieuw merk voor 45+ kaas zal worden ingesteld, waarover wij ons ten zeerste verheugen, omdat dit voor Noordholland niet gewenscht zou zijn. Zooals bekend, is met ingang van 15 December de minimum-vetgrens voor het bestaande volvette merk verhoogd van 45 op 46 pct., terwijl dan verder voor de interne grens zeer waarschijnlijk ook nog verdere maatregelen zullen worden getroffen. waardoor de oplossing van deze kwestie volgens het bestuur in de goede richting zal worden bevorderd.

Nastoppers en randenkaas.

Op het oogenblik worden de nastoppers en randenkaas meestal niet gemerkt. Het bestuur acht dit ook het meest gewenscht, doch wenscht er op te wijzen, dat wanneer een lid wil overgaan tot het merken van deze kaassoorten, het risico hiervoor geheel voor rekening van dat lid komt. Aangezien het vetgehalte in de droge stof van de nastoppers en randenkaas nagenoeg altijd vrij aanzienlijk lager is dan van de gewone kaas, verdient het dan aanbeveling om steeds een merk te gebruiken van één klasse lager, dus de nastoppers, en randenkaas van volvette kaas te merken met een 40+ merk, van 40+ kaas met een 30+ merk, van 30+ kaas met een 20+ merk en van 20+ kaas ongemerkte te laten.

Propaganda.

Gezamenlijk met het Botercontrolestation werd deelgenomen aan de Middenstandstentoonstelling, gehouden te Purmerend van 21-29 Augustus j.l. Voor deze gelegenheid is een kleine oplage reclamebriefkaarten vervaardigd, waarvan het restant onder de leden is verdeeld. Verder is er nog een andere reclamebriefkaart ontworpen, Het komt ons voor dat gezien den tegenwoordigen toestand, in de toekomst veel meer reclame zal moeten worden gemaakt dan tot dusverre het geval is geweest.

De voorzitter deelt nog mede dat in voorbereiding is een georganiseerde reclameactie door alle stations, zoowel de boter- als de kaascontrolestations.

Al deze mededeelingen geven geen aanleiding tot bespreking.

Tot leden van de commissie, belast met het nazien van de rekening en verantwoording over het boekjaar 1926, en van de begroting voor 1927, worden benoemd: Coöp. Zuivelfabriek „de Eensgezindheid”, St. Maartensbrug. N.V. Kaasfabriek „de Toekomst” te Beemster en de heer Nic. Boots te NoordBeemster.

Het entréegeld voor 1927.

Ten aanzien van het entréegeld voor 1927, stelt het bestuur voor, om evenals in 1926, het entréegeld te bepalen op f2,50 per koe of per 300 K.G. in het afgelopen jaar bereide kaas, indien het aantal koeien geen juister maatstaf voor de kaasproductie vormt. Voor hen, die zich in 1927 eerst in eigen bedrijf vestigen, stelt het bestuur voor het entréegeld te bepalen op f1.- per koe.

Wordt goedgevonden.

Rondvraag.

Ontevredenheid.

De heer Davelaar wijst op den ontevreden geest over de wijze waarop de controle in Noordholland wordt uitgeoefend. Het is een vrijwillige controle en moet dus niet zijn een verhouding als de commies tegenover den smokkelaar. Spr. wijst ook op de boeteregeling, het is niet goed aan te sturen op een vetgrens van 44 %. De derde grief is dat het Kaascontrolestation zich teveel bemoeit met de algemeene zuivelbelangen.

De voorzitter antwoordt dat het bestuur zich jegens de leden niet gevoelt als de commissaris van politie, alle leden zijn ons gelijk en niemand zal onbeleefd worden behandeld, doch onze statuten en reglementen worden gehandhaafd.

Wat het boetestelsel betreft, wijst spr. er op dat als interne grens 2 is aangenomen en beneden 42 % wordt begonnen met maatregelen voor het toepassen van boete. Een zeer ingewikkeld boetestelsel is ingesteld en het was noodzakelijk dat een systeem daardoor werd vastgesteld, omdat anders de eene vergadering zoo zou beslissen, een anders vergadering weer anders. Bij het boetestelsel wordt rekening gehouden met de klassen van productie, beneden 42% zijn groepen van 41,5 tot 42, van 40,7 tot 41,5 en dan beneden 40,7. Daarna zijn er de groepen van te lage monsters, naar het laagste gehalte, terwijl in het schema voorkomen minimum boete,

voorwaardelijke boete, welke voorwaardelijke boeten later weer niet, worden toegepast als gevallen zich meer voordoen. De omstandigheden zijn voor alle leden gelijk en elke vergadering wordt het punt boetestelsel uitvoerig besproken. In 1926 werden 704 boeten opgelegd, dat was 110 meer dan in 1925. Het bestuur heeft dus geen gemakkelijke taak, voor de betrokkenen is het niet aangenaam, maar wij handhaven onze taak eerlijk.

Wat het 3e punt betreft, het bemoeien met de algemeene zuivelbelangen, in ons Kaascontrolestation zijn alle producenten uit Noordholland vereenigd, de fabrieken aangesloten bij den *Bond van op coöp. grondslag werkende Zuivelfabrieken*, de fabrieken aangesloten bij den *Nieuwen Bond van Zuivelfabrieken* en dan de leden die bij geen enkelen bond zijn aangesloten, de belangrijke groep zelfkazende boeren.

Als er nu zeer belangrijke zaken voor de kaasproducenten aan de orde komen, meent het Bestuur, dat wij ons aan de bespreking daarover niet mogen onthouden. De kosten van het station zijn voor de aangeslotenen niet onbelangrijk en het Bestuur ziet er dan ook geen kwaad in als we ons met de zuivelaangelegenheden bemoeien, integendeel.

De heer Davelaar zegt dat verscheidene leden het anders voelen, de ontevreden geest bestaat, Voorzitter herhaalt, dat het Bestuur in de leden niet ziet menschen die de voorschriften willen ontduiken en wanneer de heer Davelaar een beter schema kent, laat hij het dan mededeelen, het Bestuur zal het nauwkeurig en eerlijk overwegen.

De heer Davelaar zegt, dat het moeilijk is een schema aan te geven, dat bevredigt, maar de aard van de controle is vertrouwend en als er nu eens één uitloopt, dan dient niet direct boete te worden toegepast of althans niet één van f 30 a f 40.

Voorzitter wijst nogmaals op de moeilijkheid. Volgens het gevoel van het bestuur is zoo'n enkele afwijking niet zoo erg, maar waar is de grens, dan komt ons standpunt wankel te staan.

De heer Davelaar erkent dat er geen misbruik van gemaakt moet worden, doch de controle is vrijwillig, door de producenten geaccepteerd. Als het een dwanginstituut is, dan moet de duim er op, maar dat is met de kaascontrole niet de opzet gewenst.

Voorzitter wijst nogmaals op de noodzakelijkheid de interne grens van 2 pct. te moeten handhaven, anders staat men tegenover andere overtredingen, ook niet vrij en het Bestuur moet bovendien verantwoordelijk zijn tegenover het Rijk.

De heer Jensma kan de punten door den heer Davelaar genoemd, voor een deel onderschrijven. Spr. wijst op het aanmerkelijk verschil dat ten aanzien van de controle bestaat, tusschen Friesland en Noordholland. Als men in Friesland beneden het gehalte 42 pct. is, weet men daar welke boete men krijgt en in verband daarmee acht spr. het wenschelijk dat aan de leden een schema van het boetestelsel wordt toegezonden, Spr. wijst ook op het groot aantal monsternemingen, grooter dan in Friesland, waar de boeteregeling ook soepeler wordt toegepast.

De controle van de kaas moeten we hoog houden, maar het is niet noodig dat die controle in de eene provincie zooveel scherper is dan in een andere. Er wordt te weinig overleg gepleegd tusschen de verschillende station. Bij het Friesche systeem zal de controle bovendien minder kosten en om nu verder te gaan dan in een andere Provincie, noemt spr. een soort zelfkastijding.

Ook wat de quaestie betreft van het bemoeien met de verschillende zuivelaangelegenheden, spr. wijst er op dat verschillende mededelingen zijn gedaan, die hier niet op haar plaats zijn en daarom heeft, spr. er niet op gereageerd, al is hij het met het inzicht van het Bestuur daarom niets eens. Als voorbeeld noemt spr. het merken van de randenkaas en waarbij spr. ook weer op Friesland wijst, Waarom moeten ons zwaardere lasten worden opgelegd. Spr. zou het een wijt beleid achten, als dus meer overleg met de andere stations word gepleegd, opdat de controle zoo homogeen mogelijk zij.

De voorzitter acht het ook wenschelijk, dat meer overleg tusschen de stations plaats heeft. Wat de boeteregeling betreft, onze controle gaat over 717 leden, in Friesland over 100 fabrieken. Het voorstel over het merken van de randenkaas wordt gedaan, in het belang van de fabrieken, omdat er veel meer risico bestaat om het gehalte te garandeeren. Het is ook in het belang van de producenten dat hier gelegenheid wordt gegeven de verschillende zaken te bespreken.

Door den secretaris worden verschillende vergelijkingen tussen Friesland en Noordholland gemaakt.

In 1925 werden in Friesland gecontroleerd 149 fabrieken, in Noordholland 107. De boete per fabriek was in Friesland f 1670 of 11.2 pct. in Noordholland f 240 of 2.2. Het totaal bedrag aan boeten bedroeg in Friesland f 31.535, zoodat geen omslag geheven behoefde te worden en de controleurs een Ford-auto voor het houden van hun controle kregen, in Noordholland totaal bedrag aan boeten f 56,80. In Friesland bedroeg de gemiddelde boete f 18,90, in Noordholland f 23,70 de laagste in Friesland f 10, hier f 2,50 de hoogste boete in Friesland f 150, hier een enkel geval f 200.

Door het bestuur zal wel worden overwogen, of, indien het eens een uitlooper betreft, een mildere beoordeeling mogelijk is. Spr wijst er nog op, dat wanneer in Friesland van 12 monsters er 8 een ondergehalte hebben, in Friesland 8 boeten worden geheven, in zoo'n geval in Noordholland 1 boete

Voorzitter zal den wensch om de boeteregeling meer algemeen bekend te maken bij het Bestuur in bespreking brengen.

De heer Jensma meent, dat de vergelijking met Friesland niet opgaat, omdat in Friesland de fabrieken veel grooter zijn. Het controlesysteem in Friesland is veel soepeler en spreker herhaalt, dat de goede naam van ons product hoog moet worden gehouden, maar als in Friesland met zoo'n systeem kan worden volstaan, dan moet de controle hier niet strenger worden toegepast.

De heer Van der Meer wijst erop, dat hier het aantal kazen dat bemonsterd wordt, grooter is dan in Friesland.

Voorzitter zegt toe, dat wat het aantal boringen betreft nagegaan zal worden of wijziging mogelijk en gewenscht is.

De heer Van der Bijl, Sijbekarspel, wil van kaas, die bijv. 40,1 van gehalte is, het kaasmerk verwijderen, omdat het mogelijk is dat die kaas naderhand het verlangde percentage 40 niet meer bevat.

De Voorzitter zegt, dat voor die gevallen het Bestuur zijn hart vasthoudt, de merken verwijderen gaat, echter niet.

De heer Kaij vraagt of de heer Davelaar met het teveel bemoeien met zuivelaangelegenheden doelde op de kwestie-oud-minister Posthuma te Maastricht.

De voorzitter ontkent dat en geeft nader aan, wat de heer Davelaar bedoelde,

De heer Berk vindt het wel goed dat het Station zich met verschillende zuivelaangelegenheden bemoeit en acht bijv. samenwerking van de verschillende Boter- en Kaascontrolestations met de F.N.Z. zeer gewenscht, waar het de bemoeiingen van een handelsconsulent betreft.

Ook de Voorzitter acht die samenwerking gewenscht met het oog op het voeren van goede propaganda, die voor ons kaasproduct lang niet voldoende plaat vindt.

De heer Kuiper, Oostwoud heeft nooit veel last gehad van de genoemde politiediensten en is het ook niet eens met de opvattingen van de heeren Davelaar en Jensma, over het zich bemoeien met zuivelaangelegenheden. Spr. schaaft zich aan de zijde van den voorzitter.

De fabriek „*Aurora*” te Opmeer gaat accoord met de opmerkingen van de heeren Davelaar en Jensma doch met uitzondering van de reclamekwestie, in de zuivelaangelegenheden schaart zij zich aan de zijde van den heer Kuiper.

De heer Davelaar licht nog toe, dat het niet wenschelijk is dat het Station de leiding neemt ten aanzien van algemene zuivelzaken, de leiding dient bij de producentenorganisaties te blijven. De voorzitter wijst er op, dat blijkbaar de inzichten verschillen, gelukkig is het de regeering die besluit.

Onder dankzegging voor de aangename besprekingen volgt sluiting.

1927

Schager Courant 1927-05-28; p.6/22

ook in MAP N.-H. Z.-Bonden

Deel uit verslag alg. verg.

B.v.C.Z in H.-H.: Het vetgehalte in de volvette kaas

[....]

Na de Pauze komt in behandeling de kwestie van het gehalte in de volvette kaas.

Het bestuur zegt in de toelichting, dat het algemeen van mening is, dat van nationaal standpunt bezien, de *Noordhollandsche Zuivelbond* het standpunt moet innemen, dat boven de 40 Plus slechts één merk moet worden uitgegeven en dan zoover mogelijk van de 40 plus en geen 45 pct., voor kaas uit volle melk bereid.

De heer Jongejans. Uitgeest, vraagt het standpunt van den F.N.Z. te mogen hooren.

De heer Geluk, secretaris van den F.N.Z. wijst erop, dat de F.N.Z. is een federatie van provinciale bonden en dat de provincie Friesland het standpunt inneemt dat een merk moet worden uitgegeven en wel van minstens 45 pct., zonder de toevoeging „bereid uit volle melk”. Als nu Noordholland zich uitspreekt als in den geest door het Bestuur medegedeeld, zal daardoor de F.N.Z. geen standpunt kunnen innemen.

Voorzitter wijst erop, dat in het advies van het Bestuur staat, van uit nationaal standpunt bezien en dat het mogelijk is dat, wanneer de zaak internationaal dient te worden, het standpunt gewijzigd zal kunnen worden.

De heer Geluk zegt, dat toch spoedig een internationale uitspraak zal moeten worden gedaan en het zal dus noodig wezen, dat het Bestuur dit onder de oogen ziet.

De heer Dr. Scheij heeft gedacht, dat het nationaal standpunt hier bedoelde niet provinciaal, terwijl nu het nationaal standpunt genoemd wordt als tegenstelling van internationaal.

Voorzitter zegt dat het de bedoeling is, dat wij het standpunt innemen als in het voorstel wordt uitgedrukt. Wordt te Londen nu besloten een merk af te geven van 45 pct. in de droge stof, dan zal een nader standpunt moeten worden bepaald.

De heer Jensma. Lutjewinkel, wijst op het weinige verschil en op de vroegere verdeeldheid.

Voorzitter merkt op, dat de eisch van 46 pct. voor de Zuidhollandsche kaas is een overgangsmaatregel naar een regeling waaraan binnenkort tegemoet gekomen zal moeten worden. Naast den eisch van het vetgehalte zal blijven bestaan de eisch dat de kaas moet zijn bereid uit volle melk.

De heer D. de Boer, Stompetoren, vraagt af Noord-Holland, dat een bijzonder standpunt inneemt, niet de taak heeft te vervullen, om in de plaats van de crisiswet, die nog voor de kaasregeling geldt, te krijgen een regeling volgens de kaaswet. Tusschen de 2 twistende gebieden. Friesland en Zuidholland, neemt Noordholland een speciale plaats in en kan het trachten een rijkskaaswet te krijgen.

Voorzitter zegt dat het jammer is, dat niet meerderen de meening van den heer De Boer deelen, dat Noordholland ‘t meest bevoegd is om zich uit te spreken.

Zonder hoofdelijke stemming wordt overeenkomstig het voorstel van het Bestuur besloten

Een motie.

Voorzitter deelt mede, dat mede naar aanleiding van de vetgehalte-kwestie de volgende motie is ingekomen:

De besturen der fabrieken te Assendelft, Heerhugowaard, Opmeer, St. Maartensbrug, Stompetoren, Uitgeest en Wormerveer zonden de onderstaande motie in:

De Bond van Zuivelfabrieken, in vergadering bijeen op 25 Mei 1927, overwegende:

a. het punt *Indeeling der kaas in kaasklassen* is reeds besproken in de Algemeene Vergadering van het *Kaascontrolestation*, voordat de *Bond van Zuivelfabrieken* in de gelegenheid was zijn oordeel hierover te zeggen;

b. bij monde van den Voorzitter³²⁾ van het *Kaascontrolestation* wordt meegedeeld, dat het *Kaascontrolestation* „Noordholland” zich volkomen gerechtigd acht om de algemeene zuivelbelangen te behandelen, gezien het groote belang dat besteed wordt aan de kaascontrole;

– spreekt de wenschelijkheid uit:

dat van nu af alle mogelijke zuivelbelangen in de allereerste plaats behandeld dienen te worden in den *Bond van Zuivelfabrieken* en noodigt het Bestuur uit, zich uit te spreken over aard en strekking van deze motie.

In de toelichting wordt medegedeeld, dat genoemde fabrieken gemeend hebben tot het voorstellen van deze motie te moeten komen, omdat bij de oprichting van onzen Bond, nimmer de bedoeling heeft voorgezet, de behartiging van algemeene zuivelbelangen van welken aard ook, onder te brengen bij een lichaam, dat alleen reden van bestaan heeft als technische organisatie, waarbij de Bond betrokken is. Op deze wijze voorgaande, zou de Bond afdalen tot een administratief orgaan. terwijl juist de mogelijkheid om alle zuivelbelangen in den Bond te kunnen bespreken, één van de voornaamste redenen is, die ons aan het Bondsleven blijvend binden

Tot nadere toelichting wordt het woord gegeven aan één der onderteekenaars der motie.

De heer De Boer, Stompetoren. zegt dat wie de geschiedenis kent van de oprichting van dezen Bond er mede bekend zal zijn, dat hij is opgericht om gezamenlijk te behartigen de belangen der fabriekmatige zuivelbereiding. Sommige zuivelkwesties nu zijn den laatsten tijd eerder behandeld in het *Kaascontrolestation*, dan in onzen Bond en een deel der fabrieken nu oordeelt dat algemeene zuivelkwesties allereerst in den Bond behandeld dienen te worden. Waarvoor zou andere de Bond gehandhaafd moeten werden?

Voorzitter deelt mede, dat het Bestuur de motie in de pauze heeft kunnen bespreken. Eén der bestuursleden wilde de motie in de volgende vergadering bespreken, de overige leden waren het eens met de motie, en oordeelden, dat de algemeene zuivelzaken door den Bond moesten worden behandeld en dat het *Kaascontrolestation* moest blijven, waarvoor het is opgericht, n.l. controlerend lichaam, niet anders.

Met algemeene stemmen wordt de motie aangenomen.

Nogmaals de onvoldoende samenwerking.

Bij de rondvraag wordt nog zoowel door bestuursleden als door leden gesproken over de onvoldoende samenwerking, waarop door den Voorzitter in zijn openingsrede werd gewezen. Door den Voorzitter werd bij deze bespreking gewezen op het belang van coöperatie en op het feit, dat de bestuursleden te weinig voeling met elkaar houden. Spr. deed een beroep op aller medewerking.

De heer D. de Boer zegde, nu de motie met algemeene stemmen werd aangenomen, de medewerking der fabrieken gaarne toe. Was dat niet gebeurd, dan zouden de fabrieken zoo noodig krachtiger maatregelen hebben genomen, niet om hun zin te krijgen, maar omdat zij van oordeel zijn, dat onze zaken door den Bond moeten worden behandeld.

De heer Bark wil meerdere propaganda voor den Bond gemaakt zien, opdat men wete de beteekenis en de werkkraft van den Bond en noemt als middel het drukken der notulen of het verspreiden der verslagen door middel van de pers.

³² Merk op dat de voorzitter van het *Kaascontrolestation* N.-H. en de Secretaris van de (Oude) ‘Bond van Coöp. Zuivelfabrieken N,-H.’ dezelfde is, de heer G. Nobel. (ZHN.)

Verder wordt hulde gebracht aan den technicus van: den Bond, doch gewezen op het gevaar. dat hij te veel werkzaamheden zal krijgen.

Nadat Voorzitter dan tenslotte erop wijst, dat vandaag van het Bestuur andere klanken zijn vernomen dan tot nu toe en oordeelt dat als er geen grondige verandering in de samenwerking komt, niets de aftakeling van den Bond tegenhoudt, en deze kwestie dan ook in de eerstvolgende bestuursvergadering onder de oogen zal worden gezien volgt sluiting.

Schager Courant, 1927-12-20

Verslag verg. Kaascontrolestation „Noord-Holland”

HOORN: In café „*De Witte Engel*” te Hoorn had Maandag 19 December 1927, des morgens te 11 uur, de algemeene ledenvergadering plaats van ‘t *Kaascontrólestation „Noordholland”* Voorzitter de heer G. Nobel, Lutjewinkel, secretaris de heer Ir. D. C. de Waal te Alkmaar. De Voorzitter heet de niet talrijke aanwezigen welkom en hoopt dat op aangename wijze de belangen van het Kaascontrólestation zullen worden behartigd en verklaart de vergadering voor geopend.

De notulen worden gelezen, ze worden onder dankzegging vastgesteld.

De volgende mededelingen worden gedaan:

Ledental.

Op 1 Januari 1927 bedroeg het ledental 715, nl. 50 kaas- en boterfabrieken, 57 kaasfabrieken en 608 zelfkazende boeren: In den loop van 1927 traden nog toe 31 nieuwe leden, n.l. 28 zelfkazende boeren, 2 kaasfabrieken en 1 kaas- en boterfabriek, terwijl 27 leden uittraden, n.l. 24 zelfkazende boeren 2 kaasfabrieken en 1 kaas- en boterfabriek. Verder werden 4 kaasfabrieken nog omgezet in kaas en boterfabrieken. Het ledental bedraagt dus nu 719 n.l. 55 kaas- en boterfabrieken 52 kaasfabrieken en 612 zelfkazende boeren.

Personeel.

Een van de analisten, mej. Maartens moest in het begin van dit jaar voor herstel van gezondheid naar een sanatorium. Door het Bestuur is bepaald dat voor dit geval zal worden uitgekeerd als maximum 1 jaar vol salaris en ½ j. half salaris. In verband hiermede is op het laboratorium een hulpanalist werkzaam gesteld. Verder is met ingang van 1 Jan. a.s. als vast analist aangesteld de heer Jb. Slikker. Evenals in de vorige wintervergadering, wenscht het Bestuur ook nu mededeeling te doen, dat z.i. de salarisregeling voor 1928 ongewijzigd kan blijven.

Propaganda.

Ons station heeft deelgenomen aan een inzending van de gezamenlijke boter- en kaascontrólestations op een tentoonstelling van verpakkingen voor melk- en zuivelproducten, te Berlijn gehouden van 16 – 20 Aug. j.1. Het komt ons voor, dat het gewenscht is om in de toekomst zooveel mogelijk dergelijke gelegenheden te benutten om reclame voor onze contróle te maken.

De Voorzitter deelt mede, dat in Juli een tentoonstelling op zuivelgebied zal worden gehouden te Nottingham en gezien het resultaat dat te Berlijn met onze expositie is bereikt; is het Bestuur van oordeel, dat er alle aanleiding is de propaganda in Engeland voort te zetten, vooral omdat dit niet gepaard gaat met buitengewoon grote uitgaven.

Wordt goedgevonden.

Door wie moeten de zuivelbelangen worden behartigd?

Bij het Bestuur is ingekomen een schrijven van het Bestuur van den *Bond van op coöperatieve grondslag werkende Zuivelfabrieken in Noord-Holland* waarin mededeeling wordt gedaan van een motie, die aangenomen is in zijne algemene vergadering van 25 Mei, 1927, en waarin de wenschelijkheid werd uitgesproken dat van nu af alle xxxgelijke zuivelbelangen in de allereerste plaats behandeld dienen te worden in den Bond van Zuivelfabrieken. In die vergadering werd geoordeeld dat het Kaascontrôlestation moet blijven waarvoor het is opgericht, n.l. Een controlerend lichaam.

Door het Bestuur van het Kaascontrolestation is deze mededeeling beantwoord met het volgende schrijven:

In antwoord op Uw schrijven afd, Alg. Zaken no. 302 d.d. 4 Juni 11. betreffende de motie die in Uw algemeene vergadering van 25 Mei j.l. werd aangenomen, hebben wij de eer U mede te deelen dat wij met belangstelling kennis hebben genomen van deze motie. Ons Bestuur wenst U erop te wijzen, dat in onze vereeniging nog vele andere groepen van zuivelbereiders zijn vertegenwoordigd dan die van Uwen Bond, n.l. de producenten, aangesloten bij de *Vereeniging voor Zuivelindustrie en Melkhygiëne, (VVZM)* bij den (oude) *Bond van zuivelfabrieken in Noordholland*, bij den *R.K. Diocosanen Land- en Tuinbouwbond* in het Bisdom Haarlem en tenslotte nog de producenten, die bij geen enkele organisatie zijn aangesloten.

Ons Bestuur is van meening, dat onze vereeniging krachtens deze samenstelling de algemene zuivelbelangen van al haar leden, voor zooverre die met de Kaascontrole hebben te maken, mag behandelen en dat ons station niet enkel is een technische instelling ter uitvoering der contrôle. Verder zijn wij van meening, dat deze zaak feitelijk een kwestie van internen axxx voor Uwen Bond is

Wij vertrouwen, dat U dit standpunt van Bestuur volkomen zult kunnen billijken.

Het Bestuur van den *Bond van op coöperatieve grondslag werkende Zuivelfabrieken* antwoordt dat het van oordeel blijft, dat de algemeene zuivelbelangen niet behandeld, behooren te worden in het Kaascontrolestation, maar dat zijn taak alleen een controleerende is.

Het Bestuur van het Kaascontrôlestation heeft dit laatste schrijven voor kennisgeving aangenomen.

De Voorzitter zegt, dat deze mededeeling aan de algemeene vergadering wordt gedaan, opdat de leden ermee op de hoogte zijn, maar dat het overigens zuiver is een bestuurszaak.

Wijziging van het huishoudelijk reglement.

In verband met het feit dat op de voorjaarsvergadering verschillende bezwaren werden geopperd tegen het toenmalige bestuursvoorstel betreffende contributieregeling voor de zelfkazende boeren die gedurende een of meerdere boekjaren niet zelf kazen, heeft het Bestuur dit nader onder oogen gezien en stelt het nu voor aan art. 4 van het Huishoudelijk Reglement toe te voegen het volgende nieuwe lid:

„De zelfkazende boeren, die gedurende één of meerdere boekjaren niet zelf kazen en toch lid wenschen te blijven, zullen dan een vaste contributie betalen van f 2,50 per jaar. In het eerste jaar, dat zij dan weer zelf gaan kazen, wordt de contributie berekend over de productie van het laatste jaar, dat zij zelf gekaasd hebben.”

Wordt goedgevonden,

Entreegeld voor 1928

Het Bestuur stelt voor om, nu alle daarvoor in aanmerking komende fabrieken lid zijn van ons station, voor 1928 het entreegeld voor alle nieuwe leden te bepalen op f 1- per koe of per 300 K.G. in het afgelopen boekjaar bereide kaas, indien het aantal koelen geen juiste maatstaf voor de kaasproductie vormt.

Vroeger was het entréegeld f2.50, omdat de stichtingskosten drukten op een bepaald deel van de zuivelbereiders en die kosten ook dienden te drukken op de toetredenden.

De heer Ham vraagt of die regeling wel billijk is tegenover de zelfkazende boeren, die tot nu toe steeds niet toetraden.

Door het Bestuur wordt er op gewezen, dat het aantal zelfkazende boeren, die nog niet zijn aangesloten, zeer gering zal zijn.

Het bestuursvoorstel wordt zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Als leden van de commissie voor het nazien van de rekening en verantwoording over het boekjaar 1927 en van de begroting 1928, worden aangewezen de N.V. Kaasfabriek „*De Toekomst*” te Beemster, N.V. Zuivelfabriek „*Hoogkarspel*” te Hoogkarspel en de heer W. Kout te Edam.

Rondvraag

Bij de rondvraag komt de heer Kuiper terug op de mededeeling over de motie van den Bond van op coöperatieven grondslag werkende zuivelfabrieken. Als het hier betreft een bestuurszaak, is een bloote mededeeling voldoende, doch als de leden omtrent deze zaak medezeggenschap hebben, dan dienen de leden een uitspraak, te doen.

De Voorzitter bevestigt, dat het een bestuurszaak is, de mededeeling van het schrijven aan het Bestuur is gedaan alleen om de leden op de hoogte te stellen van den stand van zaken.

De heer Spaander zegt, dat in de notulen op humoristische wijze wordt weergegeven de gang van zaken ten aanzien van het besluit, dat in 1925 werd genomen tot wijziging van de statuten en wel wat betreft de vaststelling der salarissen. In de notulen toch wordt medegedeeld, dat deze zaak als kadaver thuisbehoort in de verwerkingsinrichting te Midwoud. Spr. evenwel oordeelt, dat deze zaak nog voorzien is van het vierkante stempel en dus voor consumptie geschikt is. Spr. vraagt evenwel of deze zaak door het Bestuur op de gewone wijze is behandeld. De voorzitter beantwoordt deze vraag in bevestigenden zin, en deelt mede, dat men in Den Haag nog in twijfel staat.

Den heer Spaander verwondert het, dat de regeering geen antwoord zendt. Bij nader inzien betreurt spr., dat niet ten aanzien van bedoelde statutenwijziging, maar de handelwijze van de regeering stelt hem niet gerust voor eventueel andere quaesties. Spr. wijst er op, dat er dan ook twijfel bestaat of de regeering zich zal houden aan xxx uitspraak der leden.

De Voorzitter verwacht, dat de voornaamste reden wel is, dat de regeering haar standpunt in dezen nog niet heeft bepaald.

De heer Bos geeft in overweging de vergaderingen voortaan ‘s-Woensdags te houden en in ‘t vervolg op denzelfden dag als waarop het Botercontrôlestation vergadert.

De Voorzitter zegt, dat het Bestuur zal overwegen of ‘s-Woensdags vergaderd kan worden. Het bestuur van het Kaascontrôlestation heeft geen zwaar de vergaderingen van beide stations Op één te houden.

De heer Talsma geeft de wenschelijkheid te kennen, dat wanneer een zelfkazende boer opgehouden heeft kaas te produceeren, deze nog eens extra wordt gecontroleerd.

De secretaris deelt mede, dat het geval, waarop de heer Talsma doelt, nagezocht is, maar er is geen kaas meer gemaakt.

Hierna volgt sluiting.

1928

Schager Courant, 1928-03-24, P, 1/24

Verslag Verg. Kaascontrolestation „Noord-Holland”

ALKMAAR: Algemeene vergadering van het *Kaascontrôlestation „Noord-holland”* op Vrijdag, 23 Maart 1928, des middag 2 uur in het *Landbouwhuis* te Alkmaar.

De Voorzitter, de heer G. Nobel, Lutjewinkel, opent de vergadering, waarna de secretaris, de heer Ir. D. C. de Waal de notulen leest, die onveranderd worden vastgesteld.

Mededelingen.

Ledental

Op 1 Januari 1927 bedroeg het ledental 715; nl. 50 kaas- en boterfabrieken. 57 kaasfabrieken en 608 zelfkazende boeren. In den loop van 1927 traden nog 31 nieuwe leden toe, nl. 28 zelfkazende boeren, 2 kaasfabrieken en 1 kaas- en boterfabriek, terwijl 32 leden uittraden, nl. 29 zelfkazende boeren, 2 kaasfabrieken en 1 kaas- en boterfabriek. Verder werden 5 kaasfabrieken nog omgezet in kaas- en boterfabrieken. Het ledental op 31 December 1927 bedroeg dus 714, nl. 55 kaas- en boterfabrieken, 52 kaasfabrieken en 607 zelfkazende boeren.

Verkiezing van een bestuurslid.

Op 1 Januari 1929 treedt af de heer J. Koopman Jr. te Beemster, die uit en door de leden gekozen is en die zich niet meer herkiesbaar stelt.

De Voorzitter, dankt den heer Koopman voor de samenwerking, die steeds van hem is onderhouden. Als candidaten worden genoemd de heeren J. van Baar, Beemster en H. Davelaar, Stomporetoren.

De stemming heeft tot uitslag, dat 48 stemmen worden uitgebracht op den heer K. Laan, 91 stemmen op den heer Davelaar, 66 stemmen op den heer Van Baar, P. de Boer 19 stemmen worden zoodat een tweede vrije stemming volgt.

De heer Van Baar³³⁾ wordt nu gekozen met 117 stemmen, die de benoeming aanneemt.

De exploitatierekening en de balans.

De exploitatierekening over 1927 sluit tot een bedrag van *f* 65.665,80, met een voordeelig saldo van *f* 10.576,73. Onder de baten is een post boeten tot een bedrag van *f* 5216,25 en aan in-treegelden *f* 1879. Voorts was door de leden bijgedragen *f* 46.007,45.

De accountant rapporteerde dat alles in de beste orde was bevonden en de boeken steeds regelmatig keurig en à jour bijgehouden worden.

De financiële commissie adviseerde tot goedkeuring en verklaarde ook accoord te kunnen gaan met de begrooting voor 1928.

Het Bestuur stelt voor, aan de leden te restitueren 15 Pct. van den door hen over 1927 betaalde contributie.

De heer Kaij wil, gezien het batig saldo 20 pct. restitueren.

De Voorzitter zegt dat het Bestuur de reserve afgescheiden houdt van dit voorstel en het liever 15 pct. wil gerestitueerd zien. De begrooting houdt weer verband met de rekening. Het Bestuur wil schommeling in de heffing zooveel mogelijk voorkomen.

De heer Kaij wijst nog op de reserve van *f* 12.000, terwijl de heer Ham een buitengewone reserve niet noodig oordeelt, maar een gewone reserve van *f* 10.000 voldoende acht.

³³ De heer v. Baar was volgens ZJB. '26 directeur van de boter- en kaasfabriek 'Wilhelmina'. Om verwarring te voorkomen hij was een Noord-Hollandse voorzitter-directeur, een kaasmaker had de dagelijkse leiding in de fabriek. Meer in de MAP http://www.zuivelhistorienederland.nl/wp_pdf/1995_Beemster-IV-Knipsele-NHD_2007-05-18.pdf

De Voorzitter wijst op het belang van het hebben van een buitengewone reserve, wat het afgelopen jaar gebleken is toen iemand van het personeel wegens ongesteldheid een geheel jaar buiten functie was.

Het bestuursvoorstel, een restitutie van 15 pct. wordt aangenomen, 24 stemmen tegen. De rekening wordt daarna goedgekeurd.

De begroting voor 1928

De begroting voor 1928 sluit tot een bedrag van *f*57.675,61, waarvan als voornaamste post genoemd kan worden die der salarissen van *f*36.500. Een bedrag van *f*3675,61 komt als deel van het batig saldo 1927, op de begroting voor.

De heer Veldstra merkt op dat voor pensioen- en ongevallenverzekering 10 pct. van het bedrag dat aan salarissen wordt besteed, is uitgetrokken,

De secretaris deelt mede hoe de regeling is en de Voorzitter zegt toe, dat de regeling in het jaarverslag zal worden opgenomen.

De heer Kaij wil de contributie voor de vakschool voor kaasmakers van *f*5 op *f*100 brengen.

De heer Veldstra meent dat dan nog wel enkele andere instellingen zullen zijn die geld kunnen gebruiken.

De Voorzitter deelt mede dat de *f*5 zijn de contributie aan de vereeniging van Oudleerlingen van de vakschool voor kaasmakers.

Het bestuur zal het idee van den heer Kaij onder de oogen zien.

De begroting wordt hierna goedgekeurd.

Het contributieschema voor 1928.

Volgens de begroting zullen de leden over 1928 bijdragen *f*45000. Er kan contributie worden geheven over een totale productie van 19.328.480 K.G., verdeeld over 541 leden.

In verband met art. 4 van het huishoudelijk reglement volgt hieruit dan voor 1928 hetzelfde contributieschema als voor 1927 heeft gegolden, nl.:

1e klasse	55 cent,	per 100 Kg. kaas,
2e klasse	33 cent,	„ „ „ „
3e klasse	27,5 cent,	„ „ „ „
4e klasse	22 cent,	„ „ „ „
5e klasse	19,25 cent,	„ „ „ „
6e klasse	16,5 cent,	„ „ „ „
7e klasse	13,75 cent,	„ „ „ „
8e en hogere klassen	11 cent.	„ „ „ „

De heer Veldstra geeft in overweging het aantal klassen uit te breiden.

De voorzitter zegt toe, dat het bestuur dit zal overwegen.

Het contributieschema wordt overeenkomstig het voorstel van het Bestuur, goedgekeurd.

Het mond- en klauwzeer.

Bij de rondvraag brengt de heer Kaij ter sprake het heerschen van mond- en klauwzeer en het antwoord, dat Minister Kan aan den *Bond van Melkveehouders* heeft gezonden. Spr. had gewild dat 14 dagen geleden alle markten waren gesloten, want spr. meent dat vanuit Leeuwarden via de markt Purmerend de besmetting plaats heeft. Spr. geeft dus in overweging om aan de regeering een telegram te zenden met verzoek alle markten te stuiten. Wel worden daarbij anderen gedupeerd, n.l. de handel, maar laat die dan ook maar eens tongblaar hebben.

De voorzitter oordeelt dat het niet de taak van het kaascontrolestation is om zich met deze zaak te bemoeien, en spr. wordt in dit oordeel gesteund, doordat de heer de Ruiters als zijn meening kenbaar maakt, dat de weidens niet buiten de markt kunnen.

De heer Kaij meent dat het telegram verzonden kan worden uit naam van de zuivelfabrieken, en antwoordt den heer De Ruiter dat de weiders de koeien bij den boer aan huis kunnen kopen.

De Voorzitter blijft het ontraden dat het station zich met deze zaak bemoeit en wijst er op, dat blijkens de aanvulling van den heer Kaij, deze den verkeerden kant uitgaat. Het bestuur wil zich dan ook van inmenging onthouden.

De vergadering blijkt het met het oordeel van het Bestuur eens te zijn.

De heer Miltenburg geeft nog in overweging voortaan de vergaderingen van Boter- en Kaascontrolestations onmiddellijk achter elkaar te doen houden.

Hierna sluiting,

Schager Courant, 1928-05-16: P. 9/10

Het Kaasbesluit. De F.N.Z. Adresseert tegen intrekking.³⁴⁾

De Algemene Nederl. Zuivelbond FNZ. heeft in een adres aan den minister van Arbeid, Handel en Nijverheid verzocht, het Kaasbesluit niet in te trekken en de practijk der uitvoering van dit besluit af te wachten, om te zien welke bezwaren zich hierbij eventueel openbaren en deze dan zoveel als met het gestelde doel is overeen te brengen, weg te nemen.

Aan het adres ontlenen wij de volgende argumentatie:

„De argumenten welke bij de actie tegen het Kaasbesluit worden aangevoerd zijn o.m. de volgende:

- a. er bestaan in den kaashandel (bedoeld is waarschijnlijk de kleinverkoop van kaas) geen toestanden welke een ingrijpen, zooals door het kaasbesluit geschiedt, rechtvaardigen;
- b. de grondgedachte, dat het vetgehalte der kaas de basis is, waarnaar de verkoopprijzen zich regelen is onjuist, de smaak bepaalt in de allereerste plaats de qualiteit van de kaas;
- c. de practische uitvoerbaarheid van het Kaasbesluit wordt betwijfeld, omdat art. 2 al. 1 voorschrijft, dat de kaas aanwezig in bergplaatsen, voorzien moet zijn van de voorgeschreven aanduidingen en het geen doel heeft partijen kaas van vele duizenden stuks, welke zes, twaalf maanden en langer worden bewaard van vele tienduizenden inktmerken te voorzien.

Weerlegging der argumenten tegen het kaasbesluit.

In de eerste plaats willen wij er op wijzen, dat in de sub **a.** en **b.** weergegeven argumenten, die wij ontleenden aan een adres door een groep détailhandelaren tot Uwe Excellentie gericht, reeds de tegenspraak ligt van de bewering, dat er in de kaas(détail)handel geen toestanden bestaan, die het Kaasbesluit wettigen.

Immers wanneer het is, zooals hier gezegd wordt, dat de verkoopprijzen in den détailhandel zich niet regelen naar het vetgehalte der kaas, dan is er in dezen détailhandel wel degelijk iets, wat niet in orde is, daar er in den groothandel wel een zoodanig verschil wordt gemaakt en de producent dan ook een prijs ontvangt, die verband houdt met het vetgehalte in de droge stof.

Daar het verkoopen van kaas voor vetter dan ze was, den naam onzer kaas belangrijk dreigde te schaden, heeft men de kaascontrole en het daaraan verbonden rijkskaasmerk in leven geroepen. Dit heeft voor den kaasproducent zegenrijke gevolgen gehad, daar het de eerlijkheid in den kaashandel in sterke mate heeft bevorderd.

³⁴ Over dit ‘kaasbesluit’ is in die tijd veel te doen geweest meer hier over in een speciale MAP ‘Kaaskwestie’ Ophalen: http://www.zuivelhistorienederland.nl/wp_pdf/MAP-Kaaskwesties-opkomst-kaascontrole-stations_2012-05-10.pdf

Practisch kan echter het effect der kaascontrole en het rijkskaasmerk moeilijk tot het groote publiek doordringen, daar op elke kaas maar één klein merk voorkomt, dat als regel niet met den eersten oogopslag te ontcijferen is en bovendien is het in den binnenlandschen handel ook nog mogelijk, dat er ongemerkte kaas wordt verkocht.

Het effect der kaascontrole.

Hierin nu brengt het Kaasbesluit de gewenschte aanvulling, omdat het alle kaas van een merk voorziet, dat aan alle kanten der kaas met één oogopslag zichtbaar is. Hierdoor zal dus het effect der Kaascontrole in voldoende mate tot den consument doordringen, omdat deze er zich nu op gemakkelijke wijze van zal kunnen overtuigen, dat hij ontvangt wat hij koopt.

Dit is ook het uiteindelijke doel de kaascontrole en wij kunnen daarom de totstandkoming van het kaasbesluit niet anders dan toejuichen, omdat het voor dan producent van het grootste belang is, dat zijn producten aan den consument worden aangeboden voor wat ze werkelijk zijn. Hiermede is in strijd, dat vetarme kaas denzelfden prijs kost als vetrijke, niettegenstaande het vet het meest waardevolle bestanddeel der kaas is en de eerste dan ook aan den producent belangrijk minder opbrengt dan de laatste. Het is tegen het belang van den producent, indien dit verschil bij verkoop aan den consument verdwijnt, daar het publiek dat een vetarme kaas tegen denzelfden prijs koopt als een vetrijke, zich in het eerste geval bedrogen acht en dit ook inderdaad is. Hieronder lijdt de naam onzer kaas en het is de producent, die hiervan op den duur den sterksten tegenslag ondervindt.

Wat het onder **c.** genoemde argument tegen het kaasbesluit betreft, moeten wij opmerken, dat in art. 2, al. 1 van dit besluit wordt gesproken van een winkel of bergplaats bij winkeliers, slijters of venters in gebruik en dat er geen sprake van is, dat door dezen duizenden kazen een jaar of langer in voorraad worden gehouden.

Het komt ons voor, dat het Kaasbesluit, zooals het daar ligt, praktisch uitvoerbaar is en ook al mocht na de inwerkingtreding blijken, dat er zich hier of daar nog onvoorziene bezwaren voordoen, dan zal er altijd nog wel een weg zijn te vinden om daaraan tegemoet te komen. Ook wij willen den detailhandelaar en den winkelier geen maatregelen zien opgelegd, die hem in de richtige uitoefening van zijn bedrijf storen, maar de bezwaren die thans tegen de uitvoering van het Kaasbesluit naar voren worden gebracht, achten wij deels onjuist, deels sterk overdreven”.

Schager Courant, 1928-12-19; p. 5/8

Verslag Verg. Kaascontrolestation „Noord-Holland”.

HOORN: In „*de Witte Engel*” te Hoorn werd Dinsdag 18 December 1928 de algemeens vergadering om 11 uur gehouden, onder voorzitterschap van den heer G. Nobel te Lutjewinkel.

De voorzitter opent met een woord van welkom de vergadering, Wel is de belangstelling niet groot, maar spr. hoopt dat de zaken weer op prettige wijze zullen worden behandeld. De toestand van de zuivel is gunstig en spr. hoopt dat dit zoo mag blijven en dat dit resultaat ook tot uitdrukking komt door ons Kaascontrôlestation. Immers door het merk wordt medegewerkt den naam van ons product hoog te houden.

De notulen worden door dan (directeur)-secretaris, den heer D. C. de Waal, Alkmaar, gelezen. Ze worden onder dank zeggend onveranderd vastgesteld.

Mededeelingen:

Ledental.

Op 1 Januari 1928 bedroeg het ledental 714. n.l. 55 kaas- en boterfabrieken, 52 kaasfabrieken en 607 zelfkazende boeren. In den loop van 1928 zijn toetreden 40 leden, n.l. 2 kaas- en boterfabrieken en 38 zelfkazende boeren, en uitgetreden 93 leden, namelijk 1 kaasfabriek opgeheven en 92 zelfkazende boeren. Verder zijn nog 6 kaasfabrieken omgezet in kaas- en boterfabrieken. Het ledental bedraagt nu dus op het oogenblik 661, n.l. 63 kaas- en boterfabrieken, 45 kaasfabrieken en 553 zelfkazende boeren. Dat in 1928 zooveel zelfkazende boeren zijn uitgetreden, is niet verontrustend, omdat de meesten van hen reeds gedurende enkele jaren niet meer zelf gekeasd hadden.

Personeel.

Evenals in de vorige wintervergaderingen, wenscht het Bestuur ook nu de mededeling te doen, dat h.i. de salarisregeling voor 1929 ongewijzigd kan blijven.

De heer Ham, Schellinkhout, informeert naar het salaris der controleurs en nadat de secretaris heeft medegedeeld, dat ze allen het maximum-salaris *f*2200 genieten, merkt de heer Ham op, dat het z.i. niet tekort is, het rooit er nogal op.

De voorzitter zegt, dat het bestuur oordeelt, dat het betrouwbare menschen zijn, die ook in den drukken tijd zorgen, dat hun werk goed in orde is. Bovendien ze wonen in de stad en dat kost meer dan op het platteland.

De heer Ham merkt op dat de eerlijkheid niet zit in de goede salarieering, er kunnen evengoed minder goeden onder zijn. Maar spr. erkent dat de controleurs geschikt zijn.

Propaganda.

(Zie de mededeeling Botercontrôlestation – niet overgenomen!)

De voorzitter vult deze mededeeling nog aan met de opmerking, dat wanneer de stations weer gemeenschappelijk een dergelijke propaganda op een tentoonstelling voeren, het z.i. wel gewenscht is er voor te ijveren dat iemand wordt gekregen, die doorlopend aanwezig is om de propaganda te voeren. Vooral het bezoek van de buitenlanders is een goede propaganda geweest. De bezoekers zijn met een uitstekenden indruk over onze kaas- en botercontrole naar huis gegaan en spr. dankt den directeur van ons station, den heer De Waal, voor de uitmuntende wijze waarop deze de belangen van het Noordhollandsche product naar voren heeft gebracht.

Op de vraag van den heer Spaander antwoordt de Voorzitter, dat de buitenlandsche bezoekers bestonden uit Franschen, Duitschers, Engelschen, Belgen, Spanjaarden, Italianen en Zweden en dat ze door de regeering waren uitgenoodigd Dit was door de regeering goed gezien, vóór den oorlog was dit ook eens gebeurd. In de buitenlandsche bladen, aldus wordt den heer Veldstra geantwoord, zullen verslagen verschijnen.

Meer propaganda.

De heer Stapel merkt op dat veel reclame, wordt gemaakt voor koffie, thee, en niet te vergeten voor margarine, ja zelfs voor kauwgom, maar zoo weinig voor boter en kaas.

De Voorzitter is het met den heer Stapel eens, dat er in de bladen weinig propaganda voor kaas en boter wordt gemaakt. Het kaascontrolestation bepaalt zich ertoe op de begrooting een post te plaatsen en heeft daaruit bekostigd de inzending op de tentoonstelling te Berlijn en het bezoek der buitenlanders. Toch dient men niet te karig te zijn met de propaganda, want het mag met den zuivel gelukkig goed gaan, het maken van propaganda mag daarom niet worden nagelaten. Op de nieuwe begrooting zal tot dit doel dan ook weer een post voorkomen.

De Secretaris deelt mede, dat dezen winter in de Noordhollandsche bioscopen, ook in Amsterdam, een reclame op het doek zal verschijnen van onze Noordhollandsche 40+ kaas, met een afbeelding van het rijksmerk.

De heer Spaander vraagt of er nog iets gedaan wordt tot bestrijding van de misleidende reclame door de margarinefabrieken.

De Voorzitter zegt dat de regeering actief is tegen het geven van den schijn dat de margarine na verwant is aan de natuurboter.

De Secretaris zegt, dat de margarinefabrieken juridische adviseurs hebben, die precies weten tot hoever te kunnen gaan, om niet in aanraking te komen met den strafrechter. Een opge-maakt proces-verbaal tegen *Jurgens*, inzake de reclame voor Bona is of zal wel worden ingetrokken. Het eenigste dat te doen is, is om aan te dringen op wetswijziging, maar daar gaat men in Den Haag niet gauw toe over.

De Voorzitter zegt, dat het Bestuur dan ook overtuigd is mee te moeten in den stroom van propaganda, op gepaste wijze en zoover als de financiën het toelaten.

Tot leden der Financiële Commissie worden benoemd: N.V. Zuivelfabriek „*Hoogkarspel*” te Hoogkarspel, Coöp. Zuivelfabriek „*Assumburg*” te Uitgeest³⁵, de heer Jb. v.d. Geer te Katwoude.

Entréegeld voor 1929.

Het Bestuur stelt voor om, evenals voor 1928, voor 1929 het entreegeld voor alle nieuwe leden te bepalen op f1.- pr koe of per 300 K.G. in het afgelopen boekjaar bereide kaas, indien het aantal koeien geen juisten maatstaf voor de kaasproductie vormt

Het Handelconsulentschap voor Noordholland en het Kaascontrolestation.

Bij de rondvraag zegt de heer Ham dat er plannen aanhangig zijn om een handelconsulent te krijgen voor de provincie Noordholland. Spr. heeft gehoord van het voornemen dat schijnt te bestaan om het Kaascontrolestation hier voor te spannen. Wat nu den consulentenbacil betreft, spr. meent dat er wel niemand geboren is om een dergelijke veel-omvattende taak uit te voeren. Zoo iemand zal overal verstand van moeten hebben en die zal niet te vinden wezen. Spr. raadt dus aan zeer voorzichtig te wezen, zijn sympathie heeft dit streven niet en ook het algemeen voelt er niet voor.

De Voorzitter zegt dat van het Bestuur van het **Landbouwhuis** een schrijven is ingekomen, waaruit blijkt, dat men zich met deze zaak bezig houdt. De vraag is besproken of het gewenscht is iemand in de provincie aan te stellen die propaganda maakt voor de producten, zoowel in het binnen- als in het buitenland. Het plan heeft, veler sympathie, maar heeft ook zijn bezwaren, vooral ten aanzien van de financiële regeling. Het bestuur van het Landbouwhuis heeft het opnieuw in studie. Een preciese omschrijving van de plannen kan nog niet worden gegeven, het is de bedoeling dat Vrijdag 28 December met diverse organisaties een vergadering zal worden gehouden.

Bij wijze van proef zou iemand voor een jaar aangesteld kunnen worden en daarna zou in behandeling komen of er mee moet worden doorgedaan en de vereenigingen eventueel bereid zijn in de kosten bij te dragen. De organisaties zullen zich dan wel uitspreken. Een bepaalde meening is nog door niemand uitgesproken. Het draagt zuiver het kenmerk van een proefneming. Wel is er over gesproken om het aan het Kaascontrolestation op te dragen, omdat dit over de geheele provincie werkt. Alle boeren zijn er dan bij betrokken en het behoeft geen kostbare zaak te worden.

³⁵ Stond Aussumburg, moet dus zijn Assumburg, was het kleiner broertje van de fabriek in Uitgeest (ZHN.)

De heer Ham oordeelt dat het geen zaak is voor alleen het Kaas- en Botercontrolestation. Zoo'n porsoon moet verstand hebben van koeien, van een geregistreerd varken, enz. Iets anders zou het wezen als het alleen de propaganda betrof van boter en kaas.

De Voorzitter zegt, dat afgewacht dient te worden wat de gemeenschappelijke organisaties zullen doen. Er zal dan wel een verzoek om finantieelen steun komen. Voorloopig zou de aan te stellen persoon kunnen rondzien wat er is te doen. Er zijn organisaties die reeds voor zich zelf in deze richting werkzaam zijn, b.v. de Provinciale Commissie uit de Veilingen en die zal dus niet meedoen. Wat het N.R. S. of de Exportvereniging willen doen zal in de te houden vergadering wel blijken. De hoofitzaak is de goede bedoeling van het bestuur van het Landbouwhuis om iemand aan te stellen die zich volledig geeft aan de propaganda. Het verheugt, spr. van den heer Ham te vernemen, dat hij wel iets gevoelt voor het maken van propaganda voor kaas en boter.

De heer Ham zegt dat het goed is in den beginne reeds te beginnen te remmen. want we weten wel hoe het gaat als de heeren eenmaal aan tafel zitten. Z.i. moeten Kaas- en Botercontrolestation op hun terrein blijven van de controle.

De Voorzitter meent, dat de proef niet zoo duur behoeft te kosten, een flinke jonge man zou het gedurende het proefjaar voor een vergoeding van f 3000 kunnen doen.

De heer Van der Meer informeert naar de ervaring die de F.N.Z. met zijn handelsconsulent heeft opgedaan.

De Voorzitter zegt, dat die uitstekend is te noemen, en het alleen maar jammer gevonden wordt, dat er niet eerder mee is begonnen.

De heer Appel merkt nog op, dat het niet de afgevaardigden van het Kaascontrolestation in het bestuur van het Landbouwhuis waren, die de wenschelijkheid naar voren brachten om de zaak aan het K.C.S. op te dragen.

Een der aanwezige zelfkazende boeren bracht nog de wenschelijkheid naar voren dat de zoekende controleur eens een thermometer meenam, opdat de door de leden gebezigde thermometers konden worden vergeleken.

Het Bestuur zal dit met den heer Dr. Scheij bespreken.

Hierna volgt sluiting.

1929

Schager Courant, 1929-03-23; p. 13/24

Verslag voorj.-verg. *Kaascontrolestation „Noord-Holland”*

ALKMAAR: In het Landbouwhuis te Alkmaar werd Vrijdag 22 Maart 1929, de algemeene vergadering gehouden van het *Kaascontrolestation „Noord-Holland”*.

Voorzitter de heer G. Nobel, Lutjewinkel, secretaris de heer D. C. de Waal te Alkmaar.

De Voorzitter opent de niet druk-bezochte vergadering, de aanwezigen welkom heetende, in het bijzonder den heer Duurling Bek, adjunct-rijkszuivelinspecteur, die heden het Rijk vertegenwoordigt, en wat zeer door ons wordt gewaardeerd, omdat het goed is dat het Rijk met onze zaken op de hoogte is. De notulen worden gelezen, ze worden onder dankzegging aan den Secretaris goedgekeurd.

Mededelingen.

Ledental

Op 31 December 1927 bedroeg het ledental 714, n.l. 55 kaas- en boterfabrieken, 52 kaasfabrieken en 607 zelfkazende boeren. In den loop van 1928 zijn toegetreden 40 leden, n.l. 2 kaas- en boterfabrieken en 38 zelfkazende boeren en uitgetreden 103 leden, n.l. 2 kaasfabrieken (opgeheven) en 101 zelfkazende boeren. Verder werden nog 6 kaasfabrieken omgezet in kaas- en boterfabrieken. Op 31 December 1928 bedroeg het ledental dus 651, n.l. 63 kaas- en boterfabrieken, 44 kaasfabrieken en 544 zelfkazende boeren. Daarna werden nog 3 kaasfabrieken opgeheven en traden 7 zelfkazende boeren uit, terwijl 1 zelfkazende boer toetrad, zodat het ledental op dit oogenblik bedraagt 642, n.l. 63 kaas- en boterfabrieken, 41 kaasfabrieken en 538 zelfkazende boeren.

Verkiezing van een bestuurslid

Op 1 Januari 1930 treedt af de heer D. Appel Azn. te Twisk, die uit en door de leden gekozen is en niet meer voor een herbenoeming in aanmerking wenscht te komen.

De Voorzitter brengt den heer Appel hartelijk dank voor hetgeen hij in het belang van ons Station heeft verricht.

In verband met toekomstplannen, wenscht de heer Appel niet meer voor een herbenoeming in aanmerking te komen.

Gekozen wordt, na 2 vrije stemmingen en een herstemming tusschen de heeren Veldstra en Spaander, de heer Veldstra te Opmeer, die de benoeming aanneemt.

De rekening over 1928

Aan de orde is de vaststelling der exploitatierekening over 1928 en balans per 31 December 1928. De exploitatierekening sluit tot een bedrag van *f*66.408,58, met een batig saldo van *f*12.036,10.

De balans geeft aan activa en passiva aan *f*25.196,24.

Volgens besluit van de vorige algemeene vergadering zou aan de leden van het batig saldo 1927 een bedrag van *f*6901,12, overeenkomende met 15 % van de contributie over 1927, worden gerestitueerd. Dit bedrag is op *f*0.59 na (verschillen door afronding ontstaan) uitbetaald. Deze *f*0.59 is ten bate gebracht der Exploitatierekening.

Het batig saldo der Exploitatierekening 1928 bedraagt *f*12.036,10. Het bestuur stelt voor hiervan *f*6866,90 aan de leden te restitueeren, zijnde 15 % van de contributie over 1928, en de rest, of *f*5169,20, aan te wenden als bijdrage in de exploitatiekosten van 1929.

De financiële commissie adviseert tot goedkeuring van de rekening, mede aan de hand van het accountantsrapport van den heer J. G. Osterbeek te Oosterbeek.

Aldus wordt besloten.

Wijziging huishoudelijk reglement.

Het bestuur stelt voor de 6e alinea van art. 4 van het huishoudelijk reglement als volgt vast te stellen:

„Het bestuur berekent de bijdrage per 100 K.G. voor de verschillende klassen, zóó dat de tweede klasse 0.6, de derde klasse 0.5, de vierde klasse 0.4, de vijfde klasse 0.35, de zesde klasse 0.3, de zevende klasse 0.25, de achtste klasse 0.2 en de negende en hoogere klassen 0.15 maal de bijdrage van de eerste klasse per 100 K.G. hebben te betalen.”

Door dit voorstel wordt de reductie voor de grootste fabrieken nog wat verder voortgezet, hetgeen het bestuur wel billijk voorkomt, in aanmerking nemende, dat de grootste fabrieken evenveel contributie betalen als 50 a 60 zelfkazers, terwijl de controle van deze fabrieken hoogstens evenveel tijd vergt als die van 10 a 12 zelfkazers.

Tot nu toe gold het laagste contributiebedrag van 11 ct. per 100 K.G. kaas voor de 8e en hoogere klassen. Het voorstel zal tengevolge hebben, dat voor de 8e klasse het bedrag blijft op 11 ct. per 100 K.G. en dat voor de 9e en hoogere klassen een contributiebedrag zal gelden van 8,25 ct. per 100 K.G.

De financiële commissie kon zich ook geheel met dit voorstel vereenigen.

De heer Olivier dacht dat het gemiddelde van die werkzaamheden van groote fabrieken tegenover de zelfkazers wel wat hoog werd aangegeven.

Algemeen wordt het voorstel aangenomen.

De begroting.

Volgt behandeling van de begroting voor 1929. Ze wordt aangeboden tot een bedrag van f 57.669,20.

De post „Abonnementskosten B.C.N.H.” is onveranderd gebleven. Verder is bij de ontvangsten het deel van het batig saldo over 1928 ad f 5169,20, wat het bestuur voorstelt te gebruiken voor de nieuwe exploitatierekening over 1929.

De uitgaven zijn gelijk gehouden aan de vorige begroting, behalve de posten „Pensioen en Ongevallenverzekering” en „Vergaderkosten”. De eerste post is met f 400.- vermeerderd, omdat in 1928 het tarief bij „Centraal Beheer Afd. Pensioen-Risico” is verhoogd, zoodat voor het verkrijgen van dezelfde ouderdomspensioenen nu meer moet worden gestort. Het bestuur is n.l. van oordeel dat het personeel niet de dupe mag worden van deze tariefswijziging. De post „Vergaderkosten” is met f 300.- verlaagd. Wat de post „Propaganda” betreft, is na overleg met de financiële commissie besloten deze weer op f 2000.- te begrooten, maar de financiële commissie stelt voor om aan het bestuur in dezen de volledige vrijheid te geven om voor dezen post een hooger bedrag uit te geven, indien de omstandigheden dit noodig mochten maken.

De heer Jongejans, Assendelft, licht deze opmerking nader toe, door er op te wijzen, dat het goed kan zijn, dat er voor het Noordhollandsche product meer propaganda wordt gemaakt.

Het groote gevaar, dat ar voor ons Noordhollandsch product dreigt

Door den Voorzitter wordt gewezen op de actie die thans begint om de initialen op de kaasmerken, de letters N.H., F. enz., van de kaasmerken verwijderd te krijgen en ze te doen vervangen door serieletters. Juist om deze kwaliteitsmerken te behouden, is voor Noordholland een belangrijke kwestie. We mogen er ons in verheugen, dat onze Edammer kaas tot een belangrijk hooger prijs wordt verkocht dan bijv. de Edammer kaas uit Friesland en door dit herkenningmerk, het N.H., kan en wil de handel voor onze kaas meer geven, hetzij doordat ons product uitmunt door smaak of minder vochtgehalte e.d. Als nu speciaal tot behoud van deze initialen meerdere propaganda gemaakt moet worden, wil de financiële commissie het bestuur ruimte laten om den post te vergrooten.

Voor Noordholland toch is het een financieel belangrijke vraag en spr. wijst er op, dat bijv. voor een zelfde kwantum kaas uit Noordholland of Friesland, voor ons product 1 miljoen, ja zelfs 1½ miljoen meer wordt betaald dan uit Friesland.

De heer Appel wil ten aanzien van de kosten voor de propaganda de meest mogelijke billijkheid betrachten tegenover alle producenten en spr. heeft wel eenig bezwaar om het Bestuur voor de propaganda maar een ongelimiteerd crediet te verstrekken. Spr. zou dan in overweging willen geven een propagandafonds te vormen, waar iedere producent naar zijn productie in bijdraagt.

De Voorzitter zegt dat het niet de bedoeling is van de financiële commissie, om het bedrag voor de propaganda zoo enorm te vergrooten. Als het de bedoeling was een grootsche propaganda te voeren, zou er een kern van waarheid in de opmerking van den heer Appel zitten. Spr. dacht bijv. om den post van f2000 op te voeren tot f4000.

De heer Davelaar dacht dat als de regeering beslist dat de letters van het kaasmerk verdwijnen, dat dan geen geld noodig was, om te trachten haar van dat standpunt af te brengen. De Regeering zal zeggen: wij kennen alleen Nederlanders. Spr. geeft toe dat het voor Noordholland een groote schadepost zou beteekenen.

De Voorzitter wijst er op, dat de actie bij de Bonden komt. Er wordt ongetwijfeld naar gestreefd tot het wegstrijken van de initialen en wij zullen ons daartegen moeten verweren. Men weet nooit wat er gedaan zal worden en dan is het goed dat we ruime middelen hebben om het te pousseeren.

De heer Davelaar vraagt of het standpunt van de Regeering nog niet bekend is en wijst er op dat de toestand van thans reeds 10 jaren bestaat en het toch niet opgaat die zoo maar te wijzigen.

De Voorzitter zegt, dat als het blijkt, dat het geld niet noodig is, het bestuur het niet zal gebruiken. Alleen als actie noodig is, is het goed middelen te hebben.

De heer Kay wil, als het blijkt, dat er zooveel meer geld noodig is, een nieuwe vergadering. Spr. zou het ook een groote onrechtvaardigheid vinden als tot een dergelijke daad werd overgegaan, maar de handel zal hier grooten invloed kunnen uitoefenen. In de reclame ziet spr. niet veel heil, geef de menschen op een tentoonstelling een beschuitje met kaas, maar stuur er niet van die geleerde menschen heen.

De Voorzitter heeft er niets op tegen dat de vergadering zegt tot welk bedrag mag worden gegaan. Blijkt dan later dat dit bedrag te laag is, dan kan een vergadering worden uitgeschreven.

De heer Ham zegt, dat het wel lijkt of door geld het gevaar is te voorkomen. Spr. weet wel dat er in de groote wereld veel gebeurt.

De Voorzitter wijst er op, dat men deze zaak geheel moet beschouwen uit een oogpunt van propaganda.

De heer Appel wijst op de verschillende stroomingen, die er in de bestuursvergadering waren. Spr. zou willen dat de propaganda met name werd genoemd en dan geen ongelimiteerd bedrag.

De Voorzitter zegt, dat het hier alleen gaat om de letters N.H.

De heer Commandeur zegt, dat de financiële commissie niet direct heeft bedoeld het bedrag van f2000 te verdubbelen en dat de Voorzitter nu toevallig dat dubbele bedrag heeft genoemd, mag hem niet euvel worden geduid.

De Voorzitter zegt, dat men de zaak niet moet verwarren. Het gaat hier niet om de aanstelling van iemand, zooals het Landbouwhuis wilde. Over die zaak was in de bestuursvergadering verschil van meening. Een ieder zal het er mee eens zijn, dat Noordholland actief zal moeten zijn. Spr. wist reeds jaren, dat deze zaak in de lucht hing, maar nu wordt ze dan openbaar behandeld.

De heer Davelaar vraagt, of als we de letters niet van de regeering op de merken krijgen, we ze dan zelf er niet op kunnen zetten.

De Voorzitter zou dat zeer gewaagd vinden. Thans zijn de letters over de geheele wereld bekend, maar als ze uit de rijksmerken vandaan gaan, zal het moeilijk gaan ze er zelf op te zetten.

De heer Davelaar zou als de letters behouden blijven, ze duidelijker, b.v. rood willen zien aangebracht.

De Voorzitter zegt, als voorzitter van de vereniging „*Het Kaasmerk*” op de hoogte te zijn met de proeven die zijn genomen met het gebruiken van gekleurde merken. Er zijn veel moeilijkheden en bezwaren aan verbonden. Gaarne zal de wenk echter ter harte worden genomen om de merken nog duidelijker te krijgen. Spr. wijst nogmaals op het groote belang dat de producenten bij deze zaak hebben en dat het bestuur nooit zonder de toestemming van de vergadering tot het uitgeven van groote bedragen zal overgaan, doch als dat noodig zou blijken te zijn een aparte vergadering zou uitschrijven.

De heer Kaij zou dan bijv. tot hoogstens *f*3000 aan het Bestuur crediet willen geven. Dit wordt goedgevonden en de Voorzitter beveelt de belangen van de producenten bij een ieder aan.. Spr. hoopt dat het goed moege komen, maar met ernst wordt er aan gewerkt, om den tegenwoordigen toestand veranderd te krijgen.

Contributieschema voor 1929.

De totale kaasproductie met merk bedroeg in 1928 20.131.174 K.G., terwijl dit in 1927 was 19.549.990 K.G., een vermeerdering dus van 687.298 K.G., dit is p1m. 3 %.

Er kan slechts contributie worden geheven over een totale productie van 20.018.985 K.G., door opheffing van een paar fabrieken, verdeeld over:

378	leden der	1e kl.,	totaal productie	1.030.014 K.G.
22	leden der	2e kl.,	totaal productie	531.785 K.G.
28	leden der	3e kl.,	totaal productie	2.150.396 K.G.
49	leden der	4e kl.,	totaal productie	6.850.088 K.G.
11	leden der	6e kl.,	totaal productie	2.617.178 K.G.
2	leden der	6e kl.,	totaal productie	719.06Z K- G.
2	leden der	7e kl.,	totaal productie	876.169 K.G.
2	leden der	8e kl.,	totaal productie	1.120.265 K.G.
2	leden der	10e kl.,	totaal productie	1.567.207 K.G.
1	lid der	11e kl.,	totaal productie	885.755 K.G.
1	lid der	13e kl.,	totaal productie	1.071.066 K.G.
498	leden	met een	totaal productie van	20.018.985 K.G.

Vergeleken bij het jaar 1927, heeft de productie in 1928 zich nog weer meer verplaatst naar de hogere klassen en is er door de zelfkazers nog weer minder kaas gemaakt. Bij de begroting zijn de bijdragen der leden dan ook geraamd op *f*43.500.-, dit is *f*1500.- minder dan over 1928 was begroot, waarbij ook nog rekening is gehouden met de wijziging van art. 4 van het huishoudelijk reglement. Voor 1929 kan dan weer, behoudens deze wijziging, hetzelfde contributieschema worden voorgesteld, als voor 1928 heeft gegolden, n.l

1e klasse	55	et.	per 100 K.G.	kaas
2e klasse	33	ct.	per 100 K.G.	kaas
3e klasse	27.5	ct.	per 100 K.G.	kaas
4e klasse	22	ct.	per 100 K.G.	kaas
5e klasse	19.25	et,	per 100 K.G.	kaas
6e klasse	16.5	ct.	per 100 K.G.	kaas
7e klasse	19.75	ct,	per 100. K.G.	kaas
8e klasse	11	ct.	per 100. K.G.	kaas
9e klasse en hogere	8.25	ei.	per 100. K.G.	kaas

Het bestuur stelt nu voor de bijdragen per 100 K.G. kaas volgens dit schema vast te stellen en wijst daarbij, nog op de 7e alinea van art. 4 van het huishoudelijk reglement: „Het minimum bedrag door een der aangesloten in een zekere klasse over zijn geheele productie te betalen, is gelijk aan het maximum dat een aangeslotene der lagere klasse kan hebben te betalen." Wordt goedgevonden.

De rondvraag.

De heer Jongejans, Assendelft, geeft de wenschelijkheid te kennen, dat wanneer bij ondergelyke een verbod tot aflevering van kaas wordt uitgevaardigd, dan wordt opgegeven tot welk fabricagenummer of datum dit verbod geldt.

De secretaris zegt, dat dit verbod dan niet geldt de vorig maal bemonsterde kaas.

De Voorzitter zegt, dat het bestuur deze quaestie zal bespreken en zal trachten de meest goede regeling te treffen, zoodat de minst mogelijke stagnatie wordt veroorzaakt in den afzet van kaas, die aan de eischen voldoet.

Hierna sluiting.

Schager Courant, 1929-12-24; p. 1/36

Verslag Kaascontrolestation „Noord-Holland”.

HOORN: In café „*De Witte Engel*” te Hoorn had Maandag 23 December 1929 des morgens elf uur, de algemeene ledenvergadering van het *Kaascontrolestation „Noordholland”* te Alkmaar plaats.

Voorzitter de heer G. Nobel Lutjewinkel, secretaris de heer Ir. D. C. de Waal.

De Voorzitter heet in zijn openingswoord in het bijzonder welkom den heer De Waal, die een poos ongesteld is geweest Spr. feliciteert hem met zijn herstel en dankt het personeel voor de medewerking die het tijdens de afwezigheid van den directeur verleend en voor de bijzondere interesse voor de belangen van het station.

De notulen worden gelezen. Ze worden onder dankzegging goedgekeurd.

Door den Voorzitter wordt medegedeeld: a Ledental.

Op 31 December 1928 bedroeg het ledental 651, n.l. 64 kaas- en boterfabrieken. 44 kaasfabrieken en 543 zelfkazende boeren. In den loop van 1929 zijn toegetreden 6 zelfkazende boeren en uitgetreden 49 leden, n.l. 8 kaasfabrieken wegens opheffing en 41 zelfkazende boeren,

waarvan drie geschrapt werden wegens wanbetaling. Het ledental bedraagt nu dus op dit oogenblik 608, n.l. 64 kaas- en boterfabrieken, 36 kaasfabrieken en 508 zelfkazende boeren.

b. Personeel.

Evenals in de vorige wintervergaderingen, wenscht het bestuur ook nu de mededeeling te doen, dat h.l. de salarisregeling voor 1930 ongewijzigd kan blijven.

Financiële Commissie

Het Bestuur stelt voor hiervoor aan te wijzen de drie volgende leden: Coöp. Zuivelfabriek „Assumburg” te Uitgeest; Coöp. Stoomzuivelfabriek „Oostwoud” te Oostwoud; de heer J. van Berkel Czn. te Wognum.

De commissie zal belast zijn met het nazien van de rekening 1929 en de begroting 1930. Goedgevonden.

Entreegeld voor 1930,

Het bestuur stelt voor om evenals in vorige jaren, voor 1930 het entreegeld voor alle nieuwe leden te bepalen op f 1- per koe of per 300 K.G. In het afgelopen boekjaar bereide kaas, indien het aantal koeien geen juiste maatstaf voor de kaasproductie vormt Goedgevonden.

Rondvraag.

De heer Ham bespreekt het slechte bezoek aan de vergaderingen, aan die van het botercontrolestation was het al zeer miniem, aan die van het kaascontrolestation iets beter. Spr. vraagt of het bestuur al eens overwogen heeft om de vergaderingen aantrekkelijker te maken, en noemt bijv. het vertoonen van een of andere film. Spr. vreest dat andere aanstonds heelemaal geen belangstelling meer bestaat en dat is voor het bestuur ook niet prettig.

De Voorzitter zegt dat het bestuur het nog niet heeft besproken, maar het bestuur zal overwegen of er ten algemeenen nutte iets is te doen.

De heer Kuiper wijst er echter op dat het kaascontrolestation is een controleerend lichaam en het begeven op een ander terrein dient te worden voorkomen

De heer Davelaar Stompetoren, informeert of er geen mededeelingen kunnen worden gedaan over het al of niet verdwijnen van de provinciale letters in het kaasmerk.

De Voorzitter herinnert er aan dat het bestuur van den F. N. Z. zich in deze kwestie zou onthouden en spr. geeft de verzekering dat het onderwerp de volle belangstelling heeft

De heer Davelaar vraagt of de regeering nog geen besluit heeft genomen.

De Voorzitter antwoordt ontkennend, maar er kunnen andere dingen gebeuren, waardoor er aan de letters wordt getornd.

De heer Commandeur merkt op, dat hij zich kan indenken dat men in Friesland poogt, de provinciale letters van het kaasmerk af te krijgen, als men het prijsverschil van de kaas ziet.

De heer Appel vraagt of men zich niet tot de regeering zou wenden.

De Voorzitter wil liever de bedoeling van de te houden vergadering afwachten en verzekert nogmaals dat het bestuur paraat zal blijven in de poging tot berekening van de Noordhollandse letters.

De heer Appel bestuurslid. zegt dat dit de laatste algemeene vergadering zal zijn, die hij bijwoont en daarmee weer een blad uit zijn levensboek is verwijderd. Het is spr. aangenaam geweest zijn beste krachten aan het station te mogen wijden en het verheugt hem te hebben mogen medewerken om de zuivel in de uitvoerwet opgenomen te krijgen. Waar straks geklaagd is over het slechte bezoek aan de vergaderingen, herinnert spr. aan den tijd toen in Alkmaar een groote zaal moest worden gezocht en de Harmonie bijna gevuld was. Aan de stichting van

het station hebben weinig mensen meegewerkt en in 't midden latende of dit goed of minder goed was, meent spr. dat die weinige mensen goed hebben gezien en zij zich over de totstandkoming van het station niet behoeven te schamen, omdat het instituut niet anders dan in het belang der producenten werkzaam is. Het is ook pas wel weer gebleken, er zijn altijd gevaren te duchten. Spr. wenscht dat het 't station goed moge gaan en dankt de producenten voor het vertrouwen dat zij in hem hebben gesteld.

De Voorzitter zegt dat hij in de vorige vergadering reeds den heer Appel dank heeft gebracht voor alles wat hij in het belang van ons station heeft gedaan. Spr. herhaalt ook nu, dat het bestuur den heer Appel zeer dankbaar is voor de medewerking en voor de zeer zakelijke beschouwingen, die de heer Appel ten beste gaf. Met zeer veel waardering nemen we afscheid van den heer Appel, die we hier wel niet meer tegenwoordig zullen zien, omdat hij ook op andere wijze heengaat. Wij wenschen den heer Appel alle goede toe. - Applaus.

Ook de heer De Waal neemt afscheid van den heer Appel, en dankt dezen ook namens het personeel voor de prettige samenwerking gedurende een 10-jarig tijdvak. - Hierna sluiting.

1930

Alkmaarsche Courant, 1930-03-29; p. 10/12

Verslag voorjr.-verg. Kaascontrolestation „N.-Holland”

Vrijdagmiddag vergaderde in het Landbouwhuis het *Kaascontrólestation „Noord-Holland”*. De voorzitter, de heer G. Nobel, was gezien de moeilijkheden van den landbouw, van oordeel dat steeds moest worden doorgegaan met het maken van het beste product om in samenwerking met den handel dat product zoo gunstig mogelijk af te zetten en te trachten langs dezen weg de moeilijkheden te overwinnen.

Medegedeeld werd, dat op 31 Dec. het ledental 585 bedroeg n.l. 68 kaas- en boterfabrieken, 32 kaasfabrieken en 485 zelfkazende boeren. Daarna zijn nog wegens opheffing 1 kaas- en boterfabriek en 11 zelfkazende boeren uitgetreden.

Onder applaus van de vergadering deelde de voorzitter mede, dat van den waarnemend directeur van den Landbouw bericht was ingekomen, dat **het verzoek van den Frieschen Bond om het provinciaal merk van de exportkaas af te voeren was afgewezen.**

Hierdoor, aldus de voorzitter, staat het vast, dat het met de merken blijft zooals het tot heden is geweest. Voor ons is het een succes, dat in deze geen verandering komt. (Applaus).

Voorts deelde de voorzitter nog mede, dat de prijs der kaasmerken zal worden verlaagd. Als lid van den *Raad van Beroep* werden de heeren D. Brander Tzn. te Hoogkarspel en als plaatsvervangend lid Dr. H. van Gulik te ‘s-Gravenhage herkozen.

De exploitatierekening over het boekjaar 1929 werd in ontvangst en uitgaaf op *f* 64.225,98 vastgesteld.

Het voordeelig saldo bedroeg *f* 11.424,19. De balans werd vastgesteld op een bedrag van *f* 26.284,33.

Bij de begrooting betreurde de heer Jongejans, met het oog op de tentoonstelling te Antwerpen, de verlaging van den post propaganda.

De voorz. antwoordde, dat, mocht het zijn dat de post propaganda groot *f* 1500 onvoldoende was, deze post uit de reserve verder zal worden bestreden.

De begrooting werd hierna vastgesteld in ontvangst en uitgaaf op een bedrag van *f* 56.299,98.

Het contributieschema voor 1930 werd als volgt vastgesteld:

De totale kaasproductie met merk bedroeg in 1929 19.860.755 KG., terwijl dit in 1928 was 20.131.174 K.G., een vermindering dus van 270.419 K.G. Er kan slechts contributie worden geheven over een totale productie van 19.650.158 K.G., door opheffing van enkele fabrieken, als volgt verdeeld:

285	leden der	1e	kl., tot. prod.	1.133.380	K.G.
17	„ „	2e	„ „ „	447.668	„
25	„ „	3e	„ „ „	1.934.840	„
45	„ „	4e	„ „ „	6.258.744	„
9	„ „	5e	„ „ „	2.120.341	„
3	„ „	6e	„ „ „	981.692	„
3	„ „	7e	„ „ „	1.302.978	„
1	lid	8e	„ „ „	599.620	„
1	„	10e	„ „ „	753.083	„
3	leden	12	„ „ „	2.849.437	„
1	lid	15e	„ „ „	1.268.375	„
393	Leden met een	tot. prod. van		19.650.158	„

Bij vergelijking van de bovenstaande cijfers met die over 1928 valt in de eerste plaats op dat er in 1929 105 leden minder hebben geëerd en dat de kaasproductie zich nog meer heeft verplaatst naar de hogere klassen. In 1928 werd door de leden vanaf de 6e klasse geproduceerd 5.239.524 K.G. kaas en in 1929 door de leden vanaf de 6e klasse 7.755.185 K.G., dit is dus 2.515.661 K.G. meer in die hogere klassen, waarvoor de lagere contributies gelden. Daarom konden op de begroting voor 1930 met het bestaande contributieschema de bijdragen der leden niet hoger dan f 38.000 worden geraamd. Besloten werd voor de bijdragen per 100 Kg. weer volgens dit schema vast te stellen, n.l.:

1e	klasse	55	ct. per 100 K.G. kaas
2e	„	33	„ „ 100 „ „
3e	„	27,5	„ „ 100 „ „
4e	„	22	„ „ 100 „ „
5e	„	19,25	„ „ 100 „ „
6e	„	165	„ „ 100 „ „
7e	„	13,75	„ „ 100 „ „
8e	„	11	„ „ 100 „ „
9e en hogere kl.		8,25	„ „ 100 „ „

Hierna sluiting.

Schager Courant, 1930-12-24

Verslag Verg. Kaascontrolestation „Noord-holland.”

HOORN: In café „De Witte Engel” te Hoorn vond op Dinsdag 23 December 1930, des morgens elf uur, de algemeene ledenvergadering van het Kaascontrolestation „Noordholland” plaats.

Voorzitter de heer G. Nobel. Lutfewinkel, secretaris de, heer Ir. D. C. de Waal, Alkmaar. De Voorzitter opent de vergadering en zegt dat in verband met de daling van de zuivelprijzen we ons vooral moeten beijveren om af te leveren prima producten en in krachtige gemeen-

schappelijke samenwerking een goede propaganda moeten voeren, teneinde nieuw afzetgebied voor onze producten te verwerven.

De notulen worden door den secretaris gelezen, ze worden onveranderd vastgesteld.

Mededelingen

De Secretaris deelt mede:

Op 31 December, 1929 bedroeg het ledental 585, n.l. 68 kaas- en boterfabrieken, 32 kaasfabrieken en 485 zelfkazende boeren. In den loop van 1930 zijn uitgetreden 45 leden, n.l. 2 kaas- en boterfabrieken en 6 kaasfabrieken, wegens opheffing en 37 zelfkazende boeren, terwijl toetreden 9 leden, n.l. 3 kaas- en boterfabrieken en 6 zelfkazende boeren. Verder werden nog 4 kaasfabrieken omgezet in kaas- en boterfabrieken, zoodat het ledental op dit oogenblik bedraagt 569, n.l. 73 kaas- en boterfabrieken, 22 kaasfabrieken en 454 zelfkazende boeren.

Personeel.

Eenals in de vorige wintervergaderingen, wenscht het Bestuur ook nu de mededeeling te doen, dat het heeft besloten om de salarisregeling voor 1931 ongewijzigd te laten.

Verder deelt het bestuur mede, dat het de bedoeling is dat ons controlestation, wat de provincie Noordholland betreft, de controlewerkzaamheden zal verrichten voor het nieuw opgerichte *controlestation voor melkproducten*, waarvoor natuurlijk een financiële regeling zal worden getroffen. Aangezien het ledental van ons station blijft verminderen, hoopt men deze uitbreiding van werkzaamheden met hetzelfde personeel te kunnen verrichten. Op de voorjaarsledenvergadering zullen hiervoor nadere mededeelingen kunnen worden gedaan.

De heer Ham vindt de controleurs zeer geschikte mensen, maar gezien den algemeenen toestand, acht spr. wijziging van salarissen gewenscht.

De Voorzitter wijst op de meerdere werkzaamheden voortvloeiende uit de controlewerkzaamheden voor het controlestation voor melkproducten. In de toekomst zal wel degelijk rekening worden gehouden met den toestand in den landbouw.

Statutenwijziging.

Op de ledenvergadering van 24 October j.l. werd de voorgestelde statutenwijziging aangenomen met uitzondering van art. 4-”0” het welke afgestemd werd. Naar aanleiding van daarover gevoerde besprekingen wordt nu een aanvullende redactie van dit artikel voorgesteld. Verder moet art. 7 nog gewijzigd worden in verband met de laatste Ministeriële beschikking van 22 October 1930, welke inhoudt dat de organisaties, welke de meerderheid van het bestuur aanwijzen, voor dit doel door den Minister moeten zijn goedgekeurd.

Tenslotte is er nog een kleine aanvulling noodig gebleken van art. 38 daar dit artikel nog niet geheel overeenkomstig de nieuwe Rijksvoorschriften bleek te zijn.

Door de heeren Jensma en Davelaar, die in de vorige vergadering zich nogal hadden verzet tegen de wijziging, was deelgenomen aan een onderhoud dat ten aanzien van deze wijzigingen had plaats gehad met Dr. Swaving.

Na ‘t gepleegde overleg zal artikel 4-„0” dan luiden:

Zij zullen de boeten betalen die op de overtredingen of niet-nakoming der verplichtingen zijn gesteld.

Voor zooverre uit het niet nakomen der voorschriften ten aanzien van het vetgehalte der kaas naar het oordeel valt ‘t Bestuur voor derden directe schade mocht zijn voortgevloeid, zal het Bestuur - tenzij op andere wijze hierin is of wordt voorzien - onverminderd het hierna in art. 38 en 39 bepaalde, den aangeslotene verplichten om voornoemde derden eene vergoeding uit te betalen tot een bedrag, dat door het Bestuur zal worden vastgesteld, behoudens beroep op den Raad van Beroep.

Het Bestuur zal alleen uitspraak doen wanneer de, benadeelde bij voorbaat heeft verklaard, zich bij den uitspraak van het Bestuur neer te leggen, behoudens beroep op den Raad van Beroep, bedoeld in art. 17 dezer statuten.

Het artikel geeft nog aanleiding aan enkele leden om inlichtingen in te winnen, die door den Voorzitter en den Secretaris worden verstrekt.

Waar het in art. 41 der Statuten vereischte tweederde van het door de gezamenlijke aangeslotenen uit te brengen stemmental niet tegenwoordig is, zal de stemming over de voorgestelde wijzigingen in een middagvergadering plaats vinden.

Financiële commissie.

Hiervoor worden aangewezen: Coöp. Stoomzuivelfabriek „*Oostwoud*” te Oostwoud; Coöp. Stoomzuivelfabriek „*West Friesland*” te Lutjewinkel; den heer P. B. Weel te Heerhugowaard.

Entréegeld voor 1931.

Het Bestuur stelt voor om evenals in vorige jaren voor 1931 het entréegeld voor alle nieuwe leden te bepalen op f 1 per koe of per 300 K.G. in het afgelopen boekjaar bereide kaas, indien het aantal koeien geen juiste maatstaf voor de kaasproductie vormt.

De heer Spaander informeert bij de rondvraag naar de oorzaak van het uittreden van zelfkazende boeren.

De Voorzitter antwoordt, dat die uittreding wordt veroorzaakt door opheffing van het bedrijf en door aansluiting bij groote fabrieken.

De heer Tjalsma vraagt, of het geen aanbeveling verdient voortaan de nastoppers niet meer van merken te voorzien.

Het Bestuur zal deze quaestie nader overwegen.

De heer Ham zegt, dat de handel heeft gevraagd hoe te handelen met opzet kaas, om de merken op die kaas te houden.

De Voorzitter herinnert aan het schrijven aan de leden, waarin geadviseerd wordt vooral de herfst-commissie en de middelsoort kaas met gele vaseline te bewerken en tot dat doel wordt vaseline beschikbaar gesteld. Het rijksvoorschrift luidt thans zoo, dat het merk op uit te voeren kaas goed zichtbaar moet zijn.

De heer Kaij informeert naar de salarissen van de controleurs. Wanneer hem die salarissen zijn medegedeeld, geeft hij in overweging om als de tegenwoordig neerdalende lijn zich blijft vertoonen, op verlaging der salarissen de aandacht te vestigen.

De Voorzitter antwoordt, dat dit door het Bestuur zal worden gedaan.

De heer Bos, Opmeer, informeert of het merken der kaas aan de verwachtingen heeft voldaan.

De Voorzitter zegt, dat het merk voldoet, maar wat de waardering in het buitenland betreft, zal het zeer gewenscht zijn meer propaganda te maken.

De heer Kaij zegt, dat reclame maken voor 20 plus kaas toch niet gewenscht zal zijn.

De Voorzitter zegt, dat dit bij het maken van reclame onder de oogen moet worden gezien.

De heer Ham vraagt, of het Bestuur vooral paraat blijft om de letters NH op het kaasmerk te behouden.

De Voorzitter zegt, dat daar beslist alle aandacht aan wordt geschonken.

Hierna volgt sluiting.

In de middagvergadering werden de voorgestelde wijzigingen der statuten met algemeene stemmen goedgekeurd.

De rondvraag leverde niets op, zoodat sluiting volgde.

1931

Schager Courant, 1931-03-28; p.9/22

Verslag Voorj.r. verg. *Kaascontrôlestation „Noordholland”*.

ALKMAAR: In het Landbouwhuis, Kerkplein, Alkmaar, vond Vrijdagmiddag 27 Maart 1931 de algemeene ledenvergadering van ‘t *Kaascontrolestation „Noordholland”* plaats. Voorzitter de heer G. Nobel, Lutjewinkel, secretaris de heer Ir. D. C. de Waal, Alkmaar.

Voorzitter opent de vergadering met te wijzen op de moeilijke tijden en noemt het zaak dat ons artikel de kaas gedekt wordt door een goed merk. En het is juist nu zeer te waardeeren dat dit zóó is. Spr. uit zijn vreugde dat de Ned. Zuivelbond (FNZ ?) een verzoek heeft gericht tot de regeering om een belangrijken finantieelen steun voor de propaganda voor onze kaas in het buitenland

Waar in deze tijden uitvoergebieden voor ons product verloren zijn gegaan, is het noodig om vooral afzetgebieden te zoeken en daarvoor is het noodig krachtige propaganda te voren en hoopt spr. dat de regeering aan dit verzoek gehoor zal geven.

De notulen worden onveranderd goed gekeurd.

Mededelingen.

De Koninklijke goedkeuring op de statutenwijziging werd verleend bij Koninklijk Besluit van 23 Februari 1931, no. 33.

Op 31 December 1929 bedroeg het ledental 585, n.l. 68 kaas- en boterfabrieken, 32 kaasfabrieken en 485 zelfkazende boeren. In den loop van 1930 zijn uitgetreden 66 leden, n.l. 2 kaas- en boterfabrieken en 6 kaasfabrieken, wegens opheffing, benevens 58 zelfkazers, terwijl tenslotte nog 4 kaasfabrieken werden omgezet in kaas- en boterfabrieken. Op 31 December 1930 bedroeg het ledental dus 528, n.l. 73 kaas- en boterfabrieken, 22 kaasfabrieken en 433 zelfkazende boeren. Daarna zijn nog uitgetreden 1 kaas- en boterfabriek en 11 zelfkazers, zoodat het ledental op dit oogenblik bedraagt 516, n.l. 72 kaas- en boterfabrieken, 22 kaasfabrieken en 422 zelfkazende boeren.

Voor kennisgeving aangenomen.

Als bestuurslid wordt de heer J. N. van Baar te Beemster herkozen.

De rekening over 1930.

De rekening sluit tot een bedrag van f70.586,01, het voordeelig³⁶⁾ saldo bedroeg f14.374,81. Op de balans komt een bedrag van f6339,32 voor als bijdrage in de exploitatiekosten voor 1931.

Toegelicht wordt dat de post „Propaganda” overschreden is tengevolge van de Wereldtentoonstelling te Antwerpen. Uit het regeeringssubsidie voor deze tentoonstelling zullen echter nog pl.m. f2000 terugontvangen worden, die dan weer ten goede kunnen komen aan de exploitatierekening voor 1931.

Het bestuur stelt voorts voor aan de leden te restitueeren een bedrag van f8035,49, als deel van het batig saldo 1930. Met deze voorstellen kan de accountant zich vereenigen.

Aan de hand van het accountantsrapport stelt de finantieele Commissie voor de rekening en balans onveranderd goed te keuren.

De rekening en bescheiden worden onveranderd goedgekeurd onder dank aan den heer De Waal, Directeur-secretaris voor de accurate, en keurige hoekhouding.

³⁶ ??

De begrooting voor 1931.

De begrooting vermeldt o.m. als ontvangstposten abonnementskosten B.C.N.H. f 8500, bijdragen leden f 40.000.

Als uitgaafposten o.a. salarissen f 35.500, reis- en verblijfkosten f 5500, pensioen- en ongevalverzekering f 3600. Voor propaganda is uitgetrokken f 2000. Ze sluit tot een bedrag van f 55.339,32, met een post aan onvoorzien van f 139,32.

Ook hier rapporteerde de financiële commissie, dat zij met deze begrooting accoord ging. Toegelicht wordt nog, dat voor het *controlestation voor melkproducten* geen ontvangsten zijn geraamd, omdat het Bestuur van dit station heeft besloten, daar er in Noordholland slechts 4 fabrieken zich hebben aangemeld voor hunne controle, deze controle vanuit Den Haag te doen geschieden, zoodat voor dit station geen werkzaamheden te verrichten zijn.

Alle uitgaafposten zijn gelijk gehouden aan die van de begrooting voor 1930, met uitzondering van de posten „Salarissen”, „Algemeene Onkosten” en „Propaganda”. De eerste post is met f 1000.- verlaagd, de tweede met f 500,- verlaagd en de derde post met f 500.- verhoogd, dit laatste ook met het oog op het wereldzuivelcongres te te Kopenhagen.

De heer Kaij wijst er op dat het aantal leden met ongeveer 25 % is verminderd en vraagt of niet b.v. 1 controleur kan worden gemist. Spr. vraagt tevens of nu het index-cijfer van het levensonderhoud zooveel is verlaagd, er geen reden is om de salarissen te verminderen.

Voorzitter zegt dat er één juffrouw reeds minder is op het laboratorium. Er is meer werk gekomen door het nieuwe *Station van melkproducten*, waarvan ons station de controle verricht. Het bestuur acht de tijd van salarisregeling nog niet gekomen, maar houdt daarop wel haar aandacht gevestigd.

De heer De Waal zegt, dat thans niet 7, maar 6 controleurs werkzaam zijn, de andere is op het laboratorium geplaatst.

‘s Winters zijn er maar 5 van de 7 werkzaam en vinden de anderen op kantoor hun arbeid en werken bij wat ‘s zomers is achtergeraakt. Spr. constateert ook dat toen het voor de landbouwers een stijgende tijd was, en ook bij het Station steeds nieuwe leden kwamen, dat toen hetzelfde personeel werkzaam is gebleven en de salarissen eerst later verhoogd zijn. Dus is er nu geen reden direct tot verlaging over te gaan. Spr. zegt tevens dat de zelfkazende boeren niet zooveel controlearbeid geven en of daar dus wat afgaan, beteekent niet zooveel. De fabrieken geven het meeste werk.

De heer Kaij erkent, dat vroeger te laat de salarissen op peil zijn gebracht.

De begrooting wordt nu onveranderd goedgekeurd.

Het contibutieschema voor 1931.

De totale kaasproductie met merk bedroeg in 1930 20.533.950 K.G., terwijl dit in 1929 was 19.860.755 K.G., een vermeerdering dus van 673.195 KG. Er kan slechts contributie worden geheven over een totale productie van 20.483.276 K.G., door opheffing van enkele fabrieken. Van 350 leden was de totaalproductie **f 20.488.276 K.G.**

In 1930 hebben weer 43 leden minder gekaasd dan in 1929 en de kaasproductie heeft zich nog weer meer verplaatst naar de hogere klassen. In 1929 werd door de leden vanaf de 6e klasse geproduceerd 7.755.185 K.G. K.G. een in 1930 8.812.590 K.G., dit is dus 1.057.405 K.G. meer in die hogere klassen.

Het bestuur stelt voor de bijdragen per 100 KG. als volgt vast te stellen:

1e klasse	55	ct. per 100 K.G. kaas
2e klasse	33	cl. per 100 K.G. kaas
3e klasse	27,5	ct per 100 K.G. kaas
4e klasse	22	ct. per 100 K.G. kaas
5e klasse	19,25	ct. per 100 K.G. kaas
6e klasse	16,5	ct. per 100 K.G. kaas
7e klasse	14,3	ct. per 100 K.G. kaas
8e klasse	12,65	ct. per 100 K.G. kaas
9e klasse	11,55	ct. per 100 K.G. kaas
10e klasse	11	ct. per 100 K.G. kans
11e klasse	10,45	ct. per 100 K.G, kaas
12e klasse	9,9	ct. per 100 KG. kaas
13e klasse	9,35	ct. per 100 K.G. kaas
14e klasse	8,8	ct, per 100 K.G. kaas
15e en hogere klassen	8,25	ct. per 100 K.G. kaas

Onveranderd goedgekeurd.

Bij de rondvraag informeert de heer Stapel hoe de propaganda voor onze kaas en boter zal worden gevoerd.

Voorzitter zegt, dat dit uit een algemeen fonds zal gaan, dat het zoo breed mogelijk zal worden opgezet en dat de propaganda zal gevoerd worden in algemeenen zin. De regeering heeft echter nog geen subsidie gegeven, er is dus ook nog geen commissie, meer kan spr. er dus niet van zeggen. De bedoeling is de propaganda te voeren over meerdere jaren.

De heer Stapel wijst op de 40+ kaas, die door het merk te weinig afwijkt van de 30+, in de verdrukking komt. Spr. wil de propaganda liever provinciaal.

Voorzitter zegt, dat dit natuurlijk niet kan en deelt mee, dat de Ned. Zuivelbond een commissie in het leven wil roepen om na te gaan, of het niet gewenscht is om de minder vette kaas niet meer te merken. Als de commissie er is, zullen wij wel van de resultaten hooren.

- Hierna sluiting.

Alkmaarsche Courant, 1931-12-21; P.6/10

Verslag Verg. Kaascontrolestation „Noord-Holland”.

HOORN: Het Kaascontrole-station vergaderde j.l. Donderdagmiddag te Hoorn, onder presidium van den heer G. Nobel van Lutjewinkel Deze wilde in z'n openingswoord niet spreken over de moeilijkheden in den landbouw, daar die allen bekend zijn. Gaarne zou het Kaascontrole-station zooveel mogelijk tot verzachting medewerken. Speciaal betreunde spr., dat de regeering tot drie maal toe had geweigerd steun te verleen voor de propaganda van onze zuivelproducten.

Mededeelingen.

Hel ledental.

a. Op 31 Dec. j.l. bedroeg het ledental 528, n.l. 73 kaas- en boterfabrieken, 22 kaasfabrieken en 433 zelfkazende boeren. Op het oogenblik zijn deze cijfers als volgt: 73 kaas- en boterfabrieken, 22 kaasfabrieken en 413 zelfkazende boeren.

Bezuiniging op de salarissen.

b. Het Bestuur wenschte de mededeeling te doen, dat het heeft besloten de salarissen voor 1932 te verlagen.

De voorzitter voegde hieraan toe dat deze verlaging minstens 10 pct. zou Een nadere regeling stond nog niet vast.

De heer Ham (Schellinkhout) oordeelde een verlaging van 10 pct. absoluut te gering. De heren Schuitemaker en Hoogetoorn (Beemster) vielen hem hierin bij.

De heer Talsma (Wognum) vroeg of de verlaging soms zou worden gezocht door ontslag van den controleur Kwantes. Spr zou er voor zijn dezen dan toch althans gedurende de drukke zomermaanden in dienst te houden.

De voorzitter zei nogmaals dat er nog niets vast stond.

De heer De Waal, secretaris, deed de belangrijke mededeeling, dat per 1 Jan. a.s. de prijs van de kaasmerken zal worden verlaagd en wel voor de volvette kaas met 10 cent per 100 st. en voor de 40+ met 5 cent per 100 stuks.

De heer Ham noemde dit een doekje voor het bloeden en concludeerde dat men dan tot nog toe te veel had betaald.

De voorzitter zette uiteen dat deze verlaging der caseïne en een technische vervolmaking der rijksmerkenfabriek, waardoor het personeel van 80 tot 20 man is ingekrompen.

De heer Schuitemaker vroeg zich af, waar al dat geld blijft. Ook de boetes zijn vrij hoog.

De voorzitter deelde mede dat deze regeling het volgend jaar ook geheel zal worden herzien.

Financieele commissie

Het onderzoek der rekening 1931 en begroting 1932 werd opgedragen aan de Coöp. zuivel-fabriek „West-Friesland” te Lutjewinkel, de N.V. Kaasfabriek „De Hoop”, te Beemster en den heer J. Veenboer Hz. te Assendelft.

Het entreegeld

Vaststelling entreegeld voor 1932.

Het Bestuur stelde voor dit wederom voor alle nieuwe leden te bepalen op f 1 per koe of per 300 Kg. in het afgelopen boekjaar bereide kaas, indien het aantal koeien geen juiste maat-staf voor de kaasproductie vormt.

De heer Schuitemaker bepleitte dit bedrag op f 0.50 te bepalen, gezien den algemenen toestand.

De voorzitter achtte dit onbillijk tegen over de leden, die f 1 hebben betaald.

De heer Ham meende dat het toch wel billijk zou zijn tegenover jonge boeren, die eerder geen bedrijf hadden.

Het bestuursvoorstel werd echter aangenomen.

Bij de rondvraag stelde de heer Ham voor een gedeelte van het reservefonds af te nemen. De noodtoestand rechtvaardigt dit z.i. ten volle.

De voorzitter zei overweging toe.

Hierop volgde sluiting.

1932

Alkmaarsche Courant, 1932-04-09; P. 6/12

Verslag Verg. Kaascontrolestation „Noord-Holland”.

ALMAAR: Het Kaascontrolestation „Noord-Holland” hield hedenmiddag in het Landbouwhuis een algemeene vergadering.

De voorzitter, de heer G. Nobel, Lutjewinkel, heette speciaal welkom de heer Wintermans inspecteur van het zuivelwezen. Wij staan als kaasbereiders voor moeilijke vraagstukken. Onze positie is inderdaad zeer ernstig geworden.

In het le kwartaal was, dank zij de goedgeregelde contingentering in Frankrijk, het vooruitzicht nog zoo slecht niet, maar thans staan wij voor een verslechtering zooals velen onzer niet hebben gekend.

Wij hopen van alle kanten op steun van de regeering in hoeverre dat zal gelukken moeten wij afwachten. Verder moeten wij zooveel mogelijk samenwerken om zoo goed mogelijk de moeilijkheden te weerstaan en gemeenschappelijk te dragen.

Medegedeeld werd, dat het ledental op 31 December (1931) 528 bedroeg n.l. 73 kaas- en boterfabrieken, 22 kaasfabrieken en 433 zelfkazende boeren. In 1931 traden 30 leden uit w.o. 1 kaas- en boterfabriek. 6 leden traden toe w.o. 1 kaas- en boterfabriek en 5 zelfkazende boeren. Daarna zijn nog uitgetreden 20 leden w.o. 3 kaas- en boterfabrieken en 1 kaasfabriek.

De prijs der Rijkskaasmerken.

Met ingang van 1 Jan. j.l. is de prijs der Rijkskaasmerken verlaagd en als volgt vastgesteld:

1e. voor Rijksmerken voor volvette kaas op 0,3 cent per stuk.

2e. voor Rijksmerken voor niet-volvette kaas op 0,25 cent per stuk.

De heer J. Veldstra^{*37)} te Opmeer door de leden gekozen werd als bestuurslid herkozen.

De heer N. Dekker te Obdam werd als lid en de heer H. Ruijter te Arnhem als plaatsvervangend lid van den Raad van Beroep herkozen.

Inplaats van het overleden lid den heer Mesdag te Leeuwarden werd het plaatsvervangend lid de heer dr. H. van Gulik tot lid van den Raad van Beroep gekozen, in wiens plaats tot plaatsvervangend lid gekozen werd de heer Ir. B. C. van Balen Waller te Leeuwarden.

De voorzitter sprak nog een woord van nagedachtenis aan den nestor van de botercontrole den heer Mesdag.

Exploitatierkening.

De Exploitatierkening over het boekjaar 1931 sluit in ontvangst en uitgaaf op een bedrag van f 63.979,50, met een voordeelig saldo van f 13.372,35.

De balans per 31 Dec. 1931 wijst in actief en passa f 26.457,49 aan w.o. een batig saldo van f 5223,63.

De reserve bedraagt f 10.000, de buitengewone reserve f 2085,14.

De restitutie leden (deel batig saldo 1931) bedraagt f 8148,72, zijnde 20 %, van de contributie over 1931.

De rest van het saldo groot f 5223,63 stelt het bestuur voor te gebruiken voor de nieuwe exploitatierkening over 1932. De buitengewone reserve groot f 2085,14 is gevormd uit het bedrag dat alsnog uit de regeeringssubsidie voor de wereldtentoonstelling te Antwerpen over 1931 werd terugontvangen.

De buitengewone reserve dient voor de verzekering van het personeel krachtens de ziekwet, waarvoor een verzekering gesloten bij de Controle Landbouw-Onderlinge.

³⁷ * = Directeur Bron ZJB. '32

Over de rekening en verantwoording was van den accountant den heer J. G. Oosterbeek een uitvoerig rapport verschenen, terwijl ook de financiële commissie tot goedkeuring rapporteerde.

De heer Wit oordeelde, waar de reserve al tot *f* 10.000 is gestegen het gewenscht om het batig saldo geheel aan de leden te restitueeren.

Dit voorstel werd van verschillende kanten gesteund.

De voorzitter merkte op, dat dit een wijziging van den dienst 1932 tengevolge zal hebben.

Wat men thans zou ontvangen, zou men in 1932 weer moeten meer betalen.

De heer Ham* (Schellinkhout) oordeelde, dat in de begrooting voor 1932 ook de bijl gezet kon worden.

De voorzitter voerde hier tegen aan, dat ook in 1931 werd begonnen met een saldo over 1930. Spr. bleef overtuigd, dat wanneer alles gerestitueerd wordt, verhoogde contributie hiervan het gevolg zal zijn.

De heer Ham betoogde, dat, als het bestuur het aan de vergadering over laat, deze het gemakkelijk zal redden. (Gelach)

De grootste winst komt van de boetes en spr. wil om zuiver te wezen, naar verhouding betalen.

Hiertegen ontketende zich een storm van protesten.

De voorzitter was van oordeel, dat er geen andere weg van restitutie is, dan een verhoudingsgewijze terugbetaling van de contributie.

De heer Veldstra achtte de bewering, dat het saldo ontstaan is door de boetes, onjuist. Spr. gaf ernstig in overweging de exploitatie ongewijzigd te laten.

Het voorstel de geheele winst te restitueeren, kwam hierop in stemming en werd met 59 voor en 175 tegen verworpen.

De exploitatierekening en de balans werden hierna ongewijzigd goedgekeurd en vastgesteld.

Aan de orde was hierop de begrooting, aanwijzende in ontvangsten en uitgaven van *f* 48.673,63.

Het bestuur gaf de volgende toelichting:

Vergeleken met de begrooting voor 1931, is de post salarissen verlaagd met *f* 4000, dus met meer dan 10 pCt. Het bestuur heeft n.l. besloten om vanaf 1 April 1932 controleur Kwantes te pensioneren, hetgeen in verband met de werkzaamheden mogelijk was en om de salarissen van het vaste personeel te verlagen met 5 pCt. Na uitvoerige besprekingen is het bestuur tot dit besluit gekomen en heeft het verder nog besloten om, wanneer het Rijk in den loop van dit jaar nog tot verdere salarisverlaging zou overgaan, dit eveneens te doen. Uit het rapport van de financiële commissie kunt U zien dat de meerderheid van deze commissie op dit punt niet accoord kan gaan met het besluit van het bestuur. Het derde lid der commissie kon zich zeer goed met het bestuursbesluit vereenigen. De post reis- en verblijfkosten enz. der controleurs is verlaagd met *f* 1000, hetgeen mogelijk is door de pensionering van controleur Kwantes en door een besluit van het Bestuur om aan de controleurs vanaf 1 Jan. j.l. per jaar *f* 65 vergoeding te geven voor hun rijwiel, in plaats van *f* 100.

Verder zijn verlaagd de posten:

Pensioen- en Ongevallenverzekering met *f* 100; Huur en Contributie Landbouwhuis met *f* 100; Vergaderkosten met *f* 250; Algemeene onkosten met *f* 750; Propaganda met *f* 1000, een en ander in verband met de resultaten over 1931.

Tenslotte vindt U bij de uitgaven een nieuwe post „Vergoeding Rijkszuivelconsulentschap *f* 500”. De bedoeling is dat met behulp hiervan Dr. Schey de hulp zal kunnen behouden, welke hij op het oogenblik heeft en hetgeen, door bezuiniging op de staatsbegrooting, anders niet

mogelijk zou zijn. Ons Bestuur acht dit voorstel gemotiveerd, omdat het Rijkszuivelconsumentenvereniging toch ook veel werk ten behoeve van de Kaascontrole verricht.

Bij de Ontvangsten is de post Abonnementskosten B. C. N. H. verlaagd met f 1000. Voor het *contrôlestation voor Melkproducten* kan een ontvangst van f 450 worden geraamd. Verder vindt U bij de Ontvangsten het deel van het batig saldo over 1931 ad f 5223,63, zooals hierboven werd vermeld bij de balans.

Er blijft dan voor de bijdragen der leden een bedrag over van f 35.000, dit is f 5000 minder dan op de begroting voor 1931.

In totaal is de begroting nu pl.m. f 6706 lager dan verleden jaar.

De heer Jensma ging hiermede niet accoord en wenschte gezien de toestand, de verlaging van de indexcijfers en gezien het feit, dat het fabriekspersoneel met 10 pCt. verlaagd was, ook de salarissen voor de ambtenaren met 10 pCt. te verlagen, met vrijheid aan het bestuur om jonge, laag gesalarieerde ambtenaren te verhoogen.

De voorzitter herinnerde er aan, dat de voorgestelde verlaging berust op een vergelijk. In het oog moet worden gehouden, dat er een ambtenaar weg gaat, wiens werk door de anderen zal worden gedaan, zoodat mede daardoor een verlaging van 10 pCt. wordt verkregen.

De heer Wintermans gaf een salarisbeschouwing en besprak hoe men bij het rijk tot een salarisschaal was gekomen. Hij oordeelde een commissie gewenscht om te voorkomen, dat menschen die controle moeten uitoefenen, in hun belangen worden geschaad of bevoordeeld door belanghebbenden.

In het oog moet worden gehouden, dat ambtenaren in salaris langzaam stijgen, zoodat het ook billijk is, dit de daling iets langer uitblijft.

Overhaasting schaadt, al moet de ambtenaar redelijk mee zoowel omlaag als omhoog

De voorzitter merkte op, dat de salarisregeling stiekum³⁸⁾ bij het bestuur berust om de gewenschte onafhankelijkheid van de controleerende ambtenaren te waarborgen in verhouding tot de salarissen van gelijke rijksambtenaren, zijn de salarissen van de ambtenaren van het station laag.

Door de pensionneering voor één der controleurs krijgen de anderen bovendien meer werk en thans valt waar te nemen, dat meerdere boeren weer tot het zelfkazen overgaan.

De heer Olivier zou het betreuren, dat van de salarissen op peil te houden, de controleurs met werk overbelast zouden worden.

De heer Ham had van den heer Wintermans geen andere redeneering verwacht, maar in de portemonnees van de boeren komt zoo weinig in, dat er ook minder uit moet. Spr. steunde het denkbeeld van den heer Jensma. Hij is voor 10 pCt verlaging, en zou de hoogst gesalarieerden liefst nog meer willen verlagen.

De heer Wintermans wilde in de toekomst voorkomen, dat de gesalarieerden afhankelijk zijn van hen, die zij moeten controleren. Men moet een commissie benoemen om een indeeling van salarisgroepen vast te stellen.

De heer Jensma was van oordeel, dat men dan aan de lijfband van de regeering gaat loopen. Spr. gevoelt er niet voor, dat de vergadering de plannen vaststelt, doch wel moet de vergadering het recht hebben om te zeggen, dat de salarissen omhoog of omlaag moeten

De heer Joustra constateerde, dat het te doen was om verlaging en die kan z.i. ook op andere wijze worden verkregen.

De heer Kuiper herinnerde er aan, dat aan de fabrieken de salarissen met 10 % zijn verlaagd en sinds dien is de economische toestand slechter geworden. Spr. gaf het bestuur in overwe-

³⁸ Enkele dagen later stond er een rectificatie in de AC.: Dat er in plaats van 'stiekum', 'statutair' had moeten staan !

ging dit voorstel terug te nemen en te komen met 10 % verlaging, ongeacht het heengaan van den heer Kwantus.

De heer Jongejans sloot zich aan bij het betoog en wenschte ook de bestuursuitgaven te verlagen. Voorts wilde hij de vergoeding voor een rijwiel van *f*65 op *f*50 terug brengen.

De voorzitter was bereid het voorstel Kuiper in het bestuur in behandeling te nemen. Spr. geloofde niet dat één der bestuursleden er tegen zal zijn om het vacatiegeld van *f*6 op *f*4 te brengen. De vergoeding voor een rijwiel dat dagelijks gebruikt wordt moet zeker *f*65 blijven. De heer Jongejans protesteerde nog tegen de post *f*500 als vergoeding aan het Rijkszuivelconsulentschap, aangezien de kosten daarvan z.i. geheel door het rijk behoorde te worden gedragen.

Verschillende aanwezigen drongen er nog bij het bestuur op aan om de toezegging te doen, de salarissen met 10 % te verlagen.

De heer Commandeur gaf de vergadering in overweging om de begroting maar te verwerpen, dan moet het bestuur met een nieuwe begroting komen.

De voorzitter merkte nog op dat het bestuur de voorgestelde oplossing de juiste oordeelde. Hierdoor wordt toch 10 % verlaging op de salarissen verkregen. Overigens is het vaststellen van de salarissen aan het bestuur.

Verschillende personen oordeelden het nog onjuist, dat de pensionneering van een controleur, die niet vervangen wordt, in de salarisregeling wordt betrokken.

Op voorstel van den heer Bos ging het bestuur een oogenblik in comité om zich te beraden, aangezien uit de vergadering geen enkele stem vóór het bestuursvoorstel was opgegaan.

Na heropening der vergadering deelde de voorzitter mede, dat het bestuur de wenschen van de vergadering zal overwegen en op grond van tactische overweging en gelet op de ernst van den toestand heeft besloten de salarissen met 10 % te verlagen, ingaande 1 April.

Voorts is er één geval, dat afzonderlijk bekeken moet worden en wel dat voor den laagst gesalarieerde. Met een verlaging van het vacatiegeld van *f*6 op *f*4 ging het bestuur accoord, doch de vergoeding voor een rijwiel dient *f*65 te blijven.

De vergadering ging hiermede accoord.

De heer Jongejans ging met de begroting accoord, wanneer ook de *f*500 voor het Zuivelconsulentschap geschrapt werden.

De voorzitter verdedigde met warmte handhaving van deze post, al gaf hij toe, dat deze uitgave door het Rijk gedragen moest worden.

De heer Jongejans erkende, dat de dienst noodig was doch de post behoorde niet op de begroting.

De heer Kuiper had toen de regeering het blauwe potlood voor het station had gebruikt, om het station zoo goed mogelijk te laten werken, pogingen gedaan om die *f*500 op andere wijze te verkrijgen en dit in overleg met andere organisaties.

Spr. drong er op aan om voor dit jaar de *f*500 in het belang van de geheele N.-H. zuivelbereiding zal toe staan.

Hierna werd de begroting vastgesteld.

Contributieschema voor 1932.

De totale kaasproductie met merk bedroeg in 1931 19.890.182 K.G., terwijl dit in 1930 was 20.553.950 K.G., een vermindering dus aan 643.768 K.G. Er kan slechts contributie worden geheven van een totale productie van 19.835.720 K.G.

Volgens de begroting zullen de bijdragen der leden over 1932 een bedrag van *f*35.000 vormen, hetwelk zal worden opgebracht met behulp van een contributieschema, dat 10 pCt. lager is dan dat van het vorige jaar.

Het bestuur stelt U voor dit contributieschema vast te stellen, hetgeen ten opzichte van 1931 een contributieverlaging van 10 pCt. beteekent en wijst U verder nog op de 7e alinea van art.

4 van het Huishoudelijk Reglement: „Het minimum bedrag door een aangeslotene in een zekere klasse over zijn geheele productie te betalen, is gelijk aan het maximum dat een aangeslotene der lagere klasse kan hebben te betalen”.

Aldus werd besloten.

Op een vraag van den heer Joustra gaf de voorzitter inlichtingen waarom een verbruiker van volvette kaas meer voor de merken moet betalen dan een verbruiker van 40 plus kaas.

De heer Joustra gaf nog in overweging om aan groote afnemers de merken goedkooper verkrijgbaar te stellen.

De voorzitter zegde hiervan overweging toe.

Op een vraag van den heer v.d. Meer, lichtte N. de Waal³⁹⁾ toe waarom de bemonstering was veranderd. Men benaderd daardoor iets meer het vetgehalte in de droge stof.

De heer Ham bracht een woord van hulde aan het bestuur voor de ingenomen houding.

De voorzitter zeide dat het bestuur het in het belang van het station het niet op een conflict heeft willen laten aankomen. (Applaus).

Dr. Scheij – Zuivelconsulent – sprak nog een woord van dank voor het goedkeuren van de post voor het rijkszuivelconsulentschap.

De instelling kreeg een geweldigen slag toen het aantal assistenten van 2 op 1 werd terug gebracht.

Spreker heeft desondanks om de instelling op peil te houden, vaak ten koste van zijn gezondheid en die van zijn assistent.

Door het toegestane bedrag kunnen onderzoeken weer gratis verricht worden.

Het besluit geeft hem kracht om in de volgende jaren in het belang van de zuivelbereiders werkzaam te zijn. (Applaus).

De heer Zeilemaker vroeg of het niet gewenscht was om een protest in te dienen tegen de hogere heffing op de uitvoer krachtens de contingentering naar Frankrijk.

De voorzitter zei, dat ook hij de heffing van f7 per 100 K.G op oude kaas zeer betreurt. Een protest zal niet baten. Volgens de wet is het mogelijk.

De heer Ham wilde pogen het op de helft teruggebracht te krijgen.

De voorzitter zei dat dit in het bestuur van den *Bond van Zuivelfabrieken* ten sprake zal komen.

Hierna sloot de voorzitter de vergadering met zijn voldoening er over uit te spreken, dat men toch tot een vergelijk was gekomen, al speet het hem dat dit ging ten koste van de ambtenaren.

Alkmaarsche Courant, 1932-12-17; P. 3/12

Verslag verg. Kaascontrolestation „Noord-Holland”.

HOORN: In de *Witte Engel* te Hoorn werd Donderdagmorgen de algemeen ledenvergadering van het *Kaascontrolestation N.-H.* gehouden.

De heer G. Nobel van Lutjewinkel leidde de vergadering, die slecht bezocht was.

³⁹⁾ Mogelijk directeur-Secretaris D.C. De Waal (ZHN.)

Mededeeling werd gedaan van een ingekomen schrijven van het Ministerie van Landbouw, dat per 1 Jan. a.s. de prijs van de kaasmerken is verlaagd als volgt: voor rijksmerk volvette tot ¼ cent; voor niet-volvette tot $\frac{2}{10}$ cent. Aanvankelijk bedroeg de prijs der kaasmerken 1¼ ct. **Mededeeling werd gedaan**, dat het ledental op 31 December 1931 bedroeg 504 n.l. 73 kaas- en boterfabrieken, 22 kaasfabrieken en 409 zelfkazende boeren. In den loop van 1932 zijn uitgetreden 25 leden, n.l. 3 kaas- en boterfabrieken, en 2 kaasfabrieken wegens opheffing en 20 zelfkazende boeren, terwijl toetraden 12 zelfkazende boeren, zoodat het ledental op dit ogenblik bedraagt 491 n.l. 70 kaas- en boterfabrieken, 20 kaasfabrieken en 401 zelfkazende boeren.

Alsnu werden mededeelingen verstrekt omtrent de op 10 Juli 1932 in werking getreden Crisis-Zuivelwet, waaromtrent verwezen wordt naar het verslag van het Botercontrolestation.⁴⁰⁾

De werkzaamheden voor de afdeeling Alkmaar zijn ten aanzien van beide stations zeer omvangrijk door het ingewikkelde stelsel van toelagen en heffingen welke de uitvoering van deze wet met zich mede brengt. Het betreffende personeel verricht dan ook ongetwijfeld veel werk. Het bestuur spreekt den wensch uit, dat het werk van de afdeeling voor de leden van beide stations vruchtdragend zal blijken te zijn.

Op voorstel van het Bestuur blijft de salarisregeling voor 1933 voorloopig ongewijzigd. Bij de as. begrooting zal op voorstel van den heer Ham* (Schellinkhout, de rijwielvergoediug nader worden besproken.

Tot leden der Commissie voor het nazien van de rekening en verantwoording over het boekjaar 1932 en van de begrooting voor 1933 worden aangewezen:

N.V. Beemster kaasfabriek „*de Hoop*” te Beemster; Coöp. Zuivelfabriek „*de Dageraad*” te Burgerbrug; de heer G. Vlaar Czn. te Benningbroek.

Het bestuur stelde voor om evenals het vorige jaar het entreegeld voor 1933 voor alle nieuwe leden te bepalen op f 1 per koe of per 300 K.G. in het afgelopen boekjaar bereide kaas, indien het aantal koeien geen juiste maatstaf voor de kaasproductie vormt.

Aldus besloten.

Bij de gehouden rondvraag vroeg de heer Laan (Binnenwijzend) inlichtingen over de wijze, waarop men de extra heffing op de kaas voor Frankrijk denkt terug te betalen.

De voorzitter vond deze aangelegenheid niet eenvoudig. Het advies van de commissie uit de exporteurs wordt niet altijd opgevolgd. De laatste heffing is door het *Crisis-zuivelbureau* vastgesteld op 18 cents, waarbij echter nadrukkelijk is bepaald, dat de prijs in Frankrijk niet moest worden verhoogd.

Volgens spreker schuilt in genoemde heffing een gevaar, omdat het niet is uitgesloten, dat Frankrijk deze aanstonds zelf gaat opleggen en een dergelijk invoerrecht zou natuurlijk een ramp kunnen beteekenen.

Deze zoogenaamde „Fransche pot” is thans ongeveer 7 tot 8 ton groot, welk bedrag vermoedelijk zal worden gebruikt voor propaganda ten aanzien van de afzet van kaas.

De heer Laan zou het billijker achten, indien het bedrag pondspondsgewijs werd terugontvangen.

De voorzitter zeide, dat een rechtmatige verdeling zeer veel moeilijkheden met zich mede zou brengen. De heer Ham (Schellinkhout) wees eveneens op het nadeel der z.i. te hooge heffing en zou deze gaarne op het oude niveau zien teruggebracht.

⁴⁰⁾ (zie volgende ‘knipsel’ verslag botercontrolest. N.-H. / Meer over de (Zuivel)crisis maatregelen in de speciale MAP ([MAP-1929-1940_Crisis-Jr-30-verzamelmap_2012-11-08](#))

De voorzitter is van oordeel, dat het Station op deze heffing moeilijk invloed zal kunnen uitoefenen. Echter zal het bestuur hieraan nog eens in het bijzonder zijn aandacht wijden.
Hierna sluiting.

Verslag Vergadering Botercontrolestation „N.-Holland”.

HOORN: Donderdagmorgen werd in „*De Witte Engel*” te Hoorn de algemeene ledenvergadering gehouden van het *Botercontrole-station „Noordholland”*.

Wegens verhindering van den voorzitter opende de vice-voorzitter, de heer G. Nobel te Lutjewinkel, de vergadering. Spr. wees er op, dat de instelling een belangrijk aandeel heeft in de uitvoering der crisismaatregelen.

Nadat de voorzitter een woord van hulde had gebracht aan ir. de Waal en zijn personeel voor hun ijver en toewijding, werd de vergadering geopend.

Uit de mededeelingen bleek, dat het ledental op 1 Jan. 1932 73 bedroeg, n.l. 53 zuivelfabrieken, 8 melkinrichtingen en 12 handelaren. In den loop van het jaar traden 2 handelaren uit, terwijl 2 nieuwe leden zijn toetreden, n.l. 1 zuivelfabriek en 1 zelfkarnende boer.

Voorts worden uitvoerige mededeelingen verstrekt over de inrichting en werking van de *Crisis-Zuivelwet 1932*, bij welke uitvoering het Station zijn medewerking verleent onder den naam „*Crisis Zuivel Centrale*”, afdeling Zuivelcontrole Alkmaar, onder leiding van den directeur. Aan deze afdeling zijn werkzaam 7 tijdelijke controleurs en 10 personen voor de administratie. De kosten worden gedragen door de *Crisis-Zuivel-Centrale* te Den Haag.

Met betrekking tot de strafmaatregelen werden in het loopende dienstjaar opgelegd 36 boeten, n.l. 35 wegens een te hoog vochtgehalte en 1 wegens het bijkopen en afleveren van boter zonder Rijksmerk.

Het laatste geval heeft zich voorgedaan tijdens het in werking zijn der *Crisis-Zuivel wet*. De Centrale heeft de erkenning als producent voor dat bedrijf ingetrokken voor den tijd van 3 maanden

Tot leden der commissie voor het nazien der rekening en verantwoording over het boekjaar 1932 en de begroting 1933 werden aangewezen de Coöp. Zuivelfabriek „*Excelsior*” te Heer-Hugowaard, de Coöp. Melkinrichting „*Zaanstreek*” te Wormerveer en de heer D. J. Vellinga, boterhandelaar te Alkmaar.

Bij de rondvraag werd door den heer Van der Meer (HeerHugowaard) gevraagd, of de uittreding van leden tengevolge van het menggebod nog al is meegevallen.

De secretaris antwoordde, dat de *CrisisZuivelwet* slechts uittreding van twee handelaren tengevolge heeft gehad.

Hierna sluiting.

1933

Alkmaarsche Courant, 1933-04-01

Verslag Verg. Kaascontrolestation „Noord-Holland”

ALKMAAR: Wegens de zeer groote belangstelling kon de in het Landbouwhuis tegen gistermiddag aldaar uitgeschreven vergadering van het *Kaascontrole Station* daar niet plaats hebben en was men genoodzaakt ter elfder ure te vergaderen in het gebouw „*de Unie*”.

De voorzitter, de heer G. Nobel, opende met een excuus voor de vertraging in het uur van aanvang. Spr. hoopte, dat men de belangen van het Station ook in deze vergadering dienen.

Medegedeeld werd, dat het ledental op 31 Dec. 1933 bedroeg 487, n.l. 71 kaas- en boterfabrieken, 19 kaasfabrieken en 397 *zelfkarnende*⁴¹⁾ boeren. Daarna traden nog 11 zelfkarnende boeren uit. De prijs voor de kaasmerken was voor volvette kaas op 0.25 ct. per stuk gesteld en voor niet volvette kaas op 0.2 per stuk.

Aan den minister van economische zaken en arbeid was het verzoek gericht om de interne grens voor het vetgehalte in een droge stof der niet-volvette kaassoorten te willen verlagen van 2 op 1 % en dan tevens te willen voorschrijven een verplichte bewaartijd voor de kaas van 12 dagen in verband met de monsterneming, het laatste met uitzondering van de kaas met een gewicht van 1 of minder dan 1 K.G. per stuk en met verhouding van de Engelsche kaassoorten.

De exploitatierekening werd in ontvangst en uitgaaf vastgesteld op een bedrag van f54.430,60, met een voordeelig saldo van f9.439,90.

Besloten werd van dit bedrag 25 % voor de contributie over 1932 te restitueeren en de rest te gebruiken voor de nieuwe exploitatie rekening.

Bij de behandeling van de begroting voor 1933 aanwijzende een bedrag van f46.317,92 vroeg de heer Kaan een specificatie van de post salarissen groot f30.000.

De secretaris gaf deze en wees er op, dat de salarissen het vorig jaar reeds met 10 % waren verlaagd.

De heer Klaver*, Alkmaar, wees op hei streven om vrijwillig de kaasproductie met 30 % te verminderen.⁴²⁾ Dit zal eenig resultaat hebben en dit in aanmerking nemende, is de post f35.000 bijdrage van leden zeker ietwat hoog geraamd.

De voorzitter antwoordde, dat de raming berust op de productie van het vorig jaar en dat lagere productie zal drukken op een volgend jaar. Het zal bij wijze van proef gelden voor 3 maanden om te verhinderen, dat de kaasprijzen al te ver naar beneden zakt.

Het voornemen van de *crisis-zuivelcontrole* is om aan de fabrieken, die moeten werken, een toeslag te geven voor de ondermelk. De definitieve regeling komt echter pas de volgende week af.

De heer Velldstra zeide, dat het een vrijwillige proef betreft voor drie maanden. Beoogd wordt de productie 30 % te beperken. Aan de fabrieken zal voor de ondermelk een vergoeding gegeven worden, die voldoende zal zijn.

Er wordt echter op gerekend, dat men over kleine bezwaren zal heenstappen in het belang van het algemeen, die productiebeperking vraagt.

De heer K. Kuiper achtte de maatregel een gevolg van het rapport van de F.N.Z. Spr. betwijfelde of het in het belang van de zuivelbereiding in N.-H. zal zijn. Moeilijk is het te vinden het goede middel, maar waar de N.-H. boer niet gewoon is ondermelk terug te ontvangen, daar

⁴¹⁾ Vermoedelijk gaat het hier om *zelfkazende* boeren. (ZHN.)

⁴²⁾ Zie ‘knipsel’ hierna over deze vrijwillige reductie. (ZHN.)

vreest spr., dat de toeslag op de onderzoek voor N.-H. niet de juiste weg is om tot de noodige productiebeperking te krijgen.

Ook in de vleeschproductie ziet spr. binnenkort ook een groote debacle. Beperking van de geheele veestapel verdient z.i. de voorkeur. Z.i. moeten deze crisismaatregelen in één hand zijn. De heer Veldstra antwoordde, dat de vleeschkwestie niet is besproken.

In een commissie ingesteld voor de kaas is dit niet op zijn plaats. Wanneer de kaasproductie niet wordt ingekrompen in Friesland, dan zal men daar trachten het product te plaatsen, daar waar het N. H. product geplaatst wordt. Indirect is dit dus ook een voordeel voor N.-H.

De heer Klaver was van oordeel, dat niet gewacht kan worden op een maatregel, die het geheele gebied beheerscht.

Het komt spr. logisch voor om in de drie moeilijkste maanden het sympathieke plan uit te voeren.

Het gaat vrijwillig, doch een deelname over het geheele land is noodig en daarom moet met spoed worden gewerkt.

De heer Ham was van oordeel, dat van de proef niets terecht kwam in N.-H., als het vrijwillig bleef. Drang in welke vorm ook is noodig.

Dr. Scheij wees op de inrichting bij de fabrieken in N.-H.

Spr. vroeg of de ondermelk, die naar de boerderij terug gaat, ook valt onder de vee wet. Als dit het geval is, dan kunnen alleen de groote fabrieken er aan voldoen. De kleine kunnen de ondermelk niet pasteuriseeren en dit is voor de t.b.c.-bestrijding toch noodig.

De heer Veldstra zeide nog, dat het voornemen bestaat een speling toe te staan van 30 %.

De heer Olivier wees er op, dat men er geen schade van zal hebben, door dat men vergoeding krijgt voor de ondermelk. Wie het wel kan pasteuriseeren, beperkt de productie dus nog wat meer en heeft zelfs kans voordeeliger uit te zijn.

De heer Kuiper had juist daartegen bezwaar.

De voorzitter oordeelde het voor N. H. niet van zooveel belang als voor Friesland, dat aangevraagd is voor zijn kaasproductie op Duitschland. De Hollandsche gaat naar Frankrijk. Spr. verwacht dus, dat de provinciën, die op Duitschland zijn aangewezen, de beperking zullen moeten toepassen

Voor de boter ziet spr. het slechter als voor de kaas.

Na dit uitstapje keerde men weer tot de begroting terug en bepleitte de heer Koster uit Wijdnes salarisverlaging.

De heer Lohman protesteerde tegen het steunen voor de bijdragen der fabrieken, al kon hij er reglementair niets aan doen.

Een voorstel tot reglementswijziging zegde spr. toe.

Op een vraag van den heer Laan antwoordde de voorzitter, dat het kaascontrole-station voor de salarissen en bijdrage van het botercontrolestation ontvangt.

Spr. verdedigde voorts de geldende klasseindeeling, die verband houdt met de bewezen diensten.

De heer Bakker, Twisk, gaf het bestuur nog in overweging het schema ten gunste van de kleinere iets gunstiger te regelen

De secretaris betoogde, dat dit praktisch niet veel verschil maakt.

De heer Klaver oordeelde, dat als het weinig uitmaakte, men het gemakkelijk kon inwilligen.

De voorzitter zegde overweging toe Ik zaak zal bestudeerd worden.

Het contributieschema werd hierop gelijk aan het vorig jaar vastgesteld.

De heer Klaver oordeelde, dat gezien het vorig jaar de salarissen reeds met 10 % verlaagd waren, men beter deed om voorloopig niet verder te gaan, al staat vast, dat de ambtenaren thans profiteren van crisiswinst

De heer Ham vond een salaris van f5300 voor den directeur ongemotiveerd, waar de boeren op apengapen liggen.

De voorzitter begreep dit geluid, doch met verlaging bereikt men weinig. Spr. verzocht het zoo te laten en zegde toe, dat het bestuur met voorstellen zal komen, als het noodig is.

De heer Ham had van den voorzitter een ander geluid verwacht.

De heer Koster Wijdenes, wenschte om het idee eveneens verlaging.

Ook de heer Kuiper drong er op aan de zaak nog eens te bekijken. Meeleven met den boerenstand brengt een goede stemming.

De heer Groen, Alkmaar, bestreed het gevoel om het voor anderen ook slecht te maken, omdat men het zelf ook slecht heeft. De salarisverlaging kan ons niet uit de crisis helpen. Verleden jaar is er al verlaagd.

Tenslotte merkte de voorzitter op, dat de salarisregeling van het bestuur is.

Wenscht de meerderheid van de vergadering zich echter niet voor verlaging, dan zal het bestuur die overwegen.

Verschillende personen verzetten zich hier tegen, omdat men het bij het bestuur wilde laten.

Met 191 tegen 142 stemmen en 46 stemmen blanco werd tenslotte de begroting zonder salarisverlaging vastgesteld.

De heer Klaver gaf het bestuur in overweging om deze zaak, waar het reglement dit bepaald, voortaan aan het bestuur te houden.

Na rondvraag Sluiting.

Alkmaarsche Courant, 1933-04-11; P. 9/10

Vrijwillige beperking der kaasproductie.

Nadere mededelingen van de *crisis-zuivelcentrale*.

In aansluiting op, en onder verwijzing naar hetgeen d.d. 31 Maart dienaangaande reeds gepubliceerd werd, deelt de *Crisis-Zuivel-Centrale* het volgende mede:

Kaasfabrieken, die wenschen deel te nemen aan de regeling, welke beoogt te bereiken een beperking van de kaasproductie gedurende de maanden April, Mei en Juni 1933 van gemiddeld 30 % (varieerend van 20 tot 40 %), dienen van dit voornemen liefst bij aangeteekend schrijven, kennis te geven aan de *Crisis-Zuivel-Centrale*, Laan van Meerdervoort 84 te 's-Gravenhage, vóór 15 April a.s. onder opgave van het Kaascontrôlestation, waarbij zij zijn aangesloten.

Medegedeeld kan worden - bij herhaling wordt hierop de aandacht gevestigd - dat voor toeslag in aanmerking komt de ondermelk, welke aan de boerderijen in April tot en met juni 1933 wordt teruggeleverd, boven de hoeveelheid, die in de overeenkomstige maanden van 1931 naar de boerderij werd teruggezonden, en aan de kaasmakerij wordt onttrokken, om voor veevoeder te worden bestemd.

Het bedrag van den voorenbedoelden toeslag zal gelijk zijn aan de (door een commissie van deskundigen vast te stellen) volledige kaaswaarde der ondermelk, minus 0.1 cent per liter. Zou b.v. deze kaaswaarde 1 cent per liter blijken te zijn - de vaststelling hiervan zal wekelijks plaats vinden - zoo word door de *Crisis-Zuivel-Centrale* een toeslag verleend van 0.9 cent.

Om voor het ontvangen van den toeslag in aanmerking te komen, moet aan de hierondergenoemde voorwaarden worden voldaan.

Deelnemers verstrekken opgave, op een daartoe door de *Crisis-Zuivel-Centrale* te verstrekken formulier, van de volgende gegevens over de maanden April, Mei en juni 1931.

- a) Ontvangen hoeveelheid volle melk in K.G.
- b) Kaasproductie: aantal, soort en K.G. magere 20 +, 30 + 40 + en volvette kaas.
- c) K.G. volle- en centrifugemelk geleverd aan de condensfabriek of zelf gecondenseerd.
- d) K.G. volle- of centrifugemelk, verwerkt tot resp. room of melkpoeder, caseïne of eenig ander zuivelproduct.
- e) Aflevering consumptiemelk (room) karnemelk en karnemelkschepap.
- f) Hoeveelheid ondermelk geleverd aan de boerderij.
- g) Boterproductie.

Voor de periode April, Mei en Juni 1933 dienen dezelfde gegevens wekelijks als bijlage van de bekende, aan de contrólestations in te zenden wekrappen te worden verstrekt, gerangschikt derhalve op geheel dezelfde wijze als on het onder 1. bedoelde formulier wordt aangegeven.

Van de gedurende de maanden April tot en met Mei 1933 aan de boerderijen teruggeleverde ondermelk dient een afzonderlijke nauwkeurige boekhouding te worden gevoerd.

Schager Courant, 1933-12-23

Verslag Verg. Kaascontrolestation „Noord Holland”⁴³⁾

HOORN: De algemene ledenvergadering van het *Kaascontrolestation „Noord-Holland”*, werd gehouden op Donderdag 21 December ‘s morgens te half 32 uur in café „*De Witte Engel*” te Hoorn

Voorzitter de heer G. Nobel; Secretaris de heer D. C. de Waal.

De Voorzitter opende de vergadering met een woord van welkom, waarna de notulen werden vastgesteld.

Op 31 December 1932 bedroeg het ledental 487, n.l. 71 kaas- en boterfabrieken, 19-kaasfabrieken en 397 zelfkazende boeren. In den loop van 1933 zijn tot heden uitgetreden 19 leden, n.l. 1 kaas- en boterfabriek en 18 zelfkazende boeren, terwijl toetreden 29 nieuwe leden, n.l. 2 kaas- en boterfabrieken en 26 zelfkazende boeren, zoodat het ledental op dit oogenblik bedraagt 496, n.l. 72 kaas- en boterfabrieken, 19 kaasfabrieken en 405 zelfkazende boeren

Het Bestuur wenscht de mededeeling te doen, dat volgens hunne meening de salarisregeling voor 1934 ongewijzigd zal kunnen blijven.

De vergadering ging hiermee accoord.

Het entreegeld voor 1934 wordt bepaald als vorig jaar.

Bij de rondvraag vroeg de vertegenwoordiger van da fabriek „*Eureka*” te Binnenwijzend naar het kaaspotje.

Verschillende berekeningen moeten nog plaats vinden.

De voorzitter merkte op, dat volgens zijn persoonlijke meening het geld van de z.g. „Fransche pot” duur verzameld is. Door de hooge heffing op den uitvoer naar Frankrijk heeft men de Fransche afnemers ver vervreemd. Onze invloed op de Fransche markt is zeer afgenomen en is men te ver gegaan met deze heffingen.

Hierna sluiting.

⁴³⁾ Kort verslag, langer, ook in andere – SC – kranten (nog) niet gevonden! (ZHN.)

1934

Alkmaarsche Courant, 1934-04-07: P. 3/11

Verslag verg. Kaascontrolestation „Noord-Holland”.

ALKMAAR: De voorzitter van het *Kaascontrolestation Noordholland*, de heer G. Nobel, opende gistermiddag de in „*t Gulden Vlies*” gehouden ledenvergadering met den wensch, dat, hoewel de perspectieven voor de kaasbereiding niet ruim zijn, binnenkort verbetering mag intreden.

Uit de mededelingen bleek, dat het ledental thans 478 bedraagt nl. 73 kaas- en boterfabrieken, 17 kaasfabrieken en 388 zelfkazende boeren.

Voorts werd medegedeeld, dat bij ministeriële beschikking van 5 Jan. 1934 de rijksvoorschriften zoodanig zijn gewijzigd, dat het **z.g. prepareren** van de kaas thans is verboden.

Het bestuurslid, de heer J. N. van Baar⁴⁴⁾ Beemster, werd herkozen. De exploitatierekening over 1933 werd in ontvangst en uitgaaf vastgesteld op een bedrag van *f* 52.551,66, batig saldo *f* 8.928,98. Van dit batig saldo zal *f* 7202,96 aan de leden worden gerestitueerd, zijnde 20 pCt. van de over 1933 geheven contributie. De rest, groot *f* 1724,02, zal gebruikt worden voor de nieuwe rekening.

Mede werd besloten het aandeel in den winst van de Ver. „*Het Kaasmerk*” te Leiden te bestemmen voor restitutie aan de leden, waardoor het mogelijk werd de leden over 1933 in totaal 25 pCt. reductie te verlenen op de contributie. De balans die een reserve aanwijst van *f* 10.000 werd op een bedrag van *f* 22.367,87 vastgesteld.

In 1933 was in totaal voor een bedrag van *f* 4607,50 aan boeten opgelegd.

De begroting voor 1934 wijst in ontvangst en uitgaaf een bedrag aan van *f* 45.126,02, met een post van *f* 126,02 voor onvoorzien en van *f* 25.000 als bijdragen van de leden.

De salarissen werden met *f* 500 verlaagd, de reis- en verblijfkosten van de controleurs met *f* 300 en de vergaderkosten met *f* 200.

Voor de bijdragen van de leden werd hetzelfde schema van het vorig jaar vastgesteld. De totaalproductie over 1934 werd van de 349 leden op 20.209.665 K.G. kaas geraamd.

Bij de rondvraag uitte de heer Spaander de wenschelijkheid om de post „buitengewone reserve”, groot *f* 2000, aan te wenden voor contributieverlaging.

De voorzitter ontraadde dit met het oog op de onkosten verbonden aan de deelname van de in Sept. te Amsterdam te houden tentoonstelling,

Hierop werd de vergadering met een woord van dank gesloten.

Alkmaarsche Courant, 1934-12-22: P. 15/16

Verslag vergadering Kaascontrolestation „N.-Holland”.

HOORN: De algemene ledenvergadering werd op Donderdag 20 December 1934 in café „*De Roskam*” te Hoorn gehouden.

⁴⁴⁾ J.N. Van Baars Voorzitter / Directeur kaasfabriek Wilhelmina

Voorzitter de heer G. Nobel, Lutjewinkel; secretaris de heer dr. D. C. de Waal. De Voorzitter zegt dat straks door den heer Commandeur ⁴⁵⁾ voldoende de zorgelijke toestand is geschetst Spr. acht een krachtige samenwerking noodig, teneinde nog af te wenden wat ons steeds meer dreigt en zooveel mogelijk te trachten dat er een betere toestand voor onze menschen ontstaat. De notulen worden onder dankzegging onveranderd vastgesteld.

De Voorzitter deelt mede, dat niet is deelgenomen aan de „*Ameto*” te Amsterdam, omdat het *Centraal Zuivel Bureau* voor een algemeene inzending zorgde.

Mededelingen.

Op 31 December 1933 bedroeg het ledental 489. n.l. 73 kaas- en boterfabrieken, 18 kaasfabrieken, en 398 zelfkazende boeren. In den loop van 1934 zijn tot heden uitgetreden 29 leden, n.l. 2 kaas- en boterfabrieken, 2 kaasfabrieken, en 25 zelfkazende boeren, terwijl toetraden 7 nieuwe leden, n.l. 7 zelfkazende boeren en 2 kaasfabrieken nog werden omgezet in kaas- en boterfabrieken, zoodat het ledental op het oogenblik bedraagt 467, n.l. 73 kaas- en boterfabrieken, 14 kaasfabrieken en 380 zelfkazende boeren.

Salarisregeling.

Het Bestuur wenscht de mededeeling te doen, dat volgens zijne meening de salarisregeling voor 1935 ongewijzigd zal kunnen blijven.

De heer Spaander wijst op de steeds inkrimpemde inkomsten van de leden en oordeelt dat het een betere indruk zou vestigen als tot een salarisverlaging van 5 pct. werd besloten.

De voorzitter merkt op dat het Bestuur nog geen definitieve beslissing heeft genomen en de opmerking van den heer Spaander zal door het Bestuur onder de oogen worden gezien.

Tot leden der financiële commissie, worden aangewezen de leden: Coöp. Stoomzuivelfabriek „*De Verwachting*” te Purmer, N.V. Stoomzuivelfabriek „*De Prinses*” te Ursem, de heer C. Schouten Czn. te Aartswoud.

Entreegeld voor 1935.

Het Bestuur stelt voor om evenals vorige jaren het entreegeld voor 1935 voor alle nieuwe leden te bepalen op f 1.- per koe of per 300 K.G. in het afgelopen boekjaar bereide kaas, indien het aantal koeien geen juiste maatstaf voor de kaasproductie vormt.

Aldus wordt besloten.

Bij de rondvraag informeert de heer Appel of het geoorloofd is, dat zelfkazende boeren naast de gewone kaasmerken ook volvette kaasmerken in voorraad hebben.

De Secretaris antwoordt ontkennend. Een zelfkazende boer heeft óf 40 pl. kaasmerken of volvette kaasmerken in voorraad. Wel is wijziging mogelijk en worden, als in plaats van 40 pl. kaas wordt overgegaan tot het maken van volvette kaas, merken voor volvette kaas verstrekt, maar dan worden tevens de 40 pl. merken ingetrokken. De rijksvoorschriften luiden aldus, omdat anders op de boerenbedrijven onvoldoende te controleeren zouden zijn.

De heer Appel merkt op dat er boerderijen zijn, die op order werken en dan geeft de omwisseling van merken te veel vertraging.

De Voorzitter zegt toe dat door het Bestuur zal worden nagegaan of er een regeling is te treffen.

Hierna volgt sluiting.

⁴⁵⁾ De heer A. Commandeur, voorzitter van het Botercontrolestation N.-H., had in de voorafgaande algemene vergadering van dat Station gesproken over de ongunstige toestand, aldus het verslag in diezelfde Schager courant: Met de opmerking dat hij ‘*er alleen nog op wil wijzen, dat de margarine nog steeds in Nederland een betere positie inneemt dan de boter.*’

1935

Alkmaarsche Courant. 1935-04-15: P. 6/12

Verslag verg. Kaascontrolestation „Noord-Holland”.

ALKMAAR: Ledenvergadering in *De Unie*, te Alkmaar.

De Vrijdagmiddag gehouden vergadering had plaats onder voorzitterschap van den heer G. Nobel, die in zijn openingswoord meende te mogen zeggen, dat de resultaten van de kaasbereiding zijn gekomen op een peil zoo laag als nooit tevoren. **Het streven naar verbetering ligt op den weg der zuivelorganisaties**, wij - zei spr. - hebben een meer controleerende taak. Intusschen hoopte spr. in het belang van de zuivelbereidende bevolking, dat verbetering niet al te lang meer zal uitblijven.

Mededelingen.

Na de lezing en goedkeuring der notulen deelde de voorzitter mede:

a. Op 31 December 1933 bedroeg het ledental 489, n.l. 73 kaas- en boterfabrieken, 18 kaasfabrieken en 398 zelfkazende boeren. In den loop van 1934 zijn uitgetreden 34 leden, n.l. 2 kaas- en boterfabrieken, 2 kaasfabrieken en 30 zelfkazende boeren. Verder traden 7 zelfkazende boeren toe, terwijl 2 kaasfabrieken nog werden omgezet in kaas- en boterfabrieken. Op 31 December 1934 bedroeg het ledental dus 462, n.l. 73 kaas- en boterfabrieken, 14 kaasfabrieken en 375 zelfkazende boeren. Daarna zijn nog uitgetreden 6 zelfkazende boeren, zoodat het ledental op dit oogenblik bedraagt 456, n.l. 73 kaas- en boterfabrieken, 14 kaasfabrieken en 369 zelfkazende boeren.

Voor kennisgeving aangenomen.

b. Het bestuur heeft besloten om vanaf 1 April 1935 de salarissen van den directeur en het overige personeel te verlagen met 5 % , met uitzondering van de salarissen beneden f 1000 per jaar.

Verder is besloten, dat voor den pensioengrondslag zullen blijven gelden de salarissen, welke vóór 1 April 1935 werden genoten.

Voor kennisgeving aangenomen.

De secretaris deelde mede, dat hij gistermorgen bericht had ontvangen van intrekking der beschikking inzake teruggeven van de ondermelk; nadere berichten hieromtrent zullen uit Den Haag moeten worden afgewacht, maar voorloopig is de beschikking dan toch van de baan.

De voorzitter geloofde, dat deze mededeeling wel aangenaam nieuws zal zijn voor de leden, nu er in de practijk van de uitvoering van het besluit zooveel moeilijkheden waren gerezen.

Bestuursverkiezing.

De heer J. Veldstra te Opmeer werd bij acclamatie herkozen als bestuurslid en nam hiermede weder genoegen.

Aanvulling huishoudelijk reglement.

Nu één der aangesloten fabrieken tijdelijk is stop gezet, maar graag lid wenschte te blijven, stelde het bestuur voor om aan art. 4 van het huish. reglement toe te voegen:

„De leden-fabrieken, die gedurende één of meerdere boekjaren niet zelf kazen en toch lid wenschen te blijven, zullen dan een vaste jaarcontributie betalen, welke berekend wordt door het cijfer van hun klasse van lidmaatschap, waarin zij waren ingedeeld in het laatste jaar, dat zij gekeerd hebben, te vermenigvuldigen met f 2.50. In het eerste jaar, dat zij dan weer zelf gaan kazen, wordt de contributie berekend over de productie van het laatste jaar, dat zij gekeerd hebben”.

Werd goedgekeurd.

Exploitatierkening.

De exploitatierkening over 1934, sluitend met een bedrag van *f*1813,71, werd goedgekeurd, Het voordeelig saldo bedroeg *f*8631,71.

De balans per 31 Dec, 1934 sloot met *f*22.029,47 en werd eveneens goedgekeurd.

De beide stukken gingen vergezeld van een toelichting, waarin o.a. gezegd word: „Van de reserve en van de buitengewone reserve is in 1934 niets afgevoerd. De post „C.Z.C. Alkmaar” bij de activa ad *f*283 betreft een vordering op de C.Z.C. voor het onderzoek van 1415 kaas- en botermonsters ad *f*0,20 per monster over de maanden September tot en met December ‘34, dus over vier maanden. In September is n.l. de nieuwe regeling begonnen voor de kaasfabrieken, tengevolge waarvan meerdere monsters voor de C.Z.C. moeten worden onderzocht, hetwelk wij nu aan hen in rekening hebben gebracht. Inmiddels heeft de C.Z.C. bericht, hiermede accoord te gaan. Het bestuur stelde voor om van het batig saldo ad *f*8631,83 *f*5926,99 aan de leden te restitueeren, zijnde een zesde deel van de contributie over 1934 en de rest ad *f*2704,84 te gebruiken voor de nieuwe exploitatierkening over 1936.

Begroting 1935.

De begroting, sluitend met *f*48.945,84 in ontvangsten en uitgaven, met *f*104,84 voor onvoorziën, werd vastgesteld. Ten aanzien van een daarop voorkomenden post van *f*5000 voor reclame merkte het bestuur op:

„Aangezien dit jaar te Brussel de groote Wereldtentoonstelling wordt gehouden, wil ons bestuur **gezamenlijk** met de *Kaascontrolestation Zuidholland voor volvette kaas*, en *Kaascontrolestation Utrecht* een inzending doen op de internationale zuiveltentoonstelling, welke van 15 tot 16 Mei a.s. te Brussel op het terrein van de wereldtentoonstelling wordt gehouden en verder is er met dezelfde stations een groote lichtreclame ontworpen voor den tijd van één jaar aan één der spoorwegstations (het Care du Nord) te Brussel”.

De voorzitter voegde hier nog aan toe, dat de stationsreclame pl.m. 30 M. groot zal worden, de letters zullen 30 c.M. hoog zijn.

Bij de ontvangsten zijn de abonnementskosten van het B.C.N.H. gebracht op *f*8000, dus met *f*500 verhoogd, hetgeen billijk moet worden geacht, daar de boterproductie in 1934 met pl.m. 400.000 K.G. is gestegen en daartegenover de kaasproductie met plm. 1.000.000 K.G. is gedaald. Het bestuur van het B.C.N.H. is hiermede accoord gegaan. Met het bestaande contributieschema kunnen de bijdragen der leden over 1935 dan ook slechts begroot worden op *f*33.000, dit is *f*2000 lager dan in 1934.

Contributie voor 1935.

Vastgesteld werd het contributieschema voor het jaar 1935.

De totale kaasproductie bedroeg in 1934: 19.270.306 K.G., tegen 20.346.962 K.G. in 1934, een vermindering dus van 1.076.656 K.G. v.n.l. tengevolge van de kaasproductiebeperking.

Er kan slechts contributie worden geheven over een totale kaasproductie van 18.970.548 K.G. door enkele stopzettingen en uitredingen, als volgt verdeeld:

totaalproductie				
196 leden der	le klasse		824.344	K.G.
17 „ „	2e „		413.039	„
15 „ „	3e „		1.102.725	„
35 „ „	4e „		4.942.615	„
15 „ „	5e „		3.606.376	„
5 „ „	6e „		1.833.597	„
1 lid	9e „		601.494	„
1 „	12e „		981.708	„
2 leden	13e „		2.078.777	„
1 lid	14e „		981.708	„
1 „	16e „		<u>1.396.485</u>	„
			18.970.548	K.G.

Er hebben in 1934 60 leden minder gekeerd dan in 1934.

Volgens de begroting zullen de bijdragen der leden over 1934 een bedrag van f33.000 vormen hetwelk zal worden opgebracht met behulp van hetzelfde contributieschema, dat in 1934 heeft gegolden, n.l. 1e klasse 50 ct., 2e klasse 30 ct., 3e klasse 25 ct., 4e klasse 20 ct., 5e klasse 17,5 ct., 6e klasse 15 ct., 7e klasse 13 ct., 8e klasse 11,5 ct., 9e klasse 10,5 ct., 10e klasse 10 ct., 11e klasse 9,5 ct., 12e klasse 9 ct., 13e klasse 8,5 ct., 14e klasse 8 cent; 15e klasse en hooger 7,5 cent, alles per 100 Kilo kaas.

Rondvraag.

Bij de rondvraag werd gevraagd of er inzake de reclame te Brussel geen overleg was gepleegd met belanghebbenden in Friesland, waarop door het bestuur ontkennend werd geantwoord. De zaak is geregeld in overleg met dezelfde vereenigingen als waarmee destijds te Antwerpen een reclamecampagne werd op touw gezet.

Een andere vraag wat of de kosten niet betaald zouden kunnen worden uit het potje voor reclame, waarvoor men zich dan tot het *Crisis-Zuivelbureau* zou kunnen wenden, De voorzitter antwoordde hierop, dat genoemd bureau zelf reclame maakt voor de zuivelproducten op de Brusselsche tentoonstelling.

„Concordia” te Oudendijk klaagde over de kosten die gemaakt hadden moeten worden in verband met de aanschrijving inzake teruggave van ondermelk. Was de directeur van het Station niet wat haastig geweest met het doorgeven van de mededeeling?

De heer De Waa1 lichtte zijn houding in dezen nader toe. Hij had de circulaire van de C.Z.C. ontvangen en haar doorgegeven zooals het behoorde. Wat de kosten betreft, meende spr., dat daarover wel gereclameerd kon worden.

„Wieringerwaard” betoogde, dat verschillende fabrieken de ondermelk hadden teruggegeven en nu in ongunstige positie verkeerden tegenover andere, die zulks nog niet deden. Zou dat kwantum nu niet in rekening gebracht kunnen worden, als straks misschien opnieuw een dergelijk besluit wordt opgelegd?

De voorzitter zeide, dat er straks wellicht een heel andere melkregeling zal komen, waarbij alles zal vastloopen. Deskundigen uit zuivelkringen hebben er tegen gewaarschuwd, maar desondanks zal die nieuwe regeling toch wel komen, opgelegd van bovenaf. Spr, voegde hieraan

toe dat het sterk is af te keuren een maatregel uit te vaardigen, die niet goed is overdacht, iets wat het geval is geweest met de nu weer ingetrokken ondermelkregeling.

Wat de klacht van „Concordia” betreft, zei spr., dat de fout niet ligt aan den heer De Waal, maar in Den Haag.

„Koe gras” vroeg waarom de steun voor de kaas nog steeds niet is uitgekeerd.

De secretaris wist geen antwoord te geven. Hij vond het vreemd, dat nog niet tot uitkering is overgegaan. Hij meende, dat er ongeveer 75 cent per 100 kilo kaas zal worden uitgekeerd. Hierna volgde sluiting der vergadering.

Schager Courant, 1935-12-28: P. 13/16

Verslag vergadering Kaascontrôlestation Noord-Holland

HOORN: Algemeene ledenvergadering van het K.C.N.H., op Maandag 23 December 1935, des voormiddags te elf uur, in café „De Roskam” te Hoorn.

De Voorzitter, de heer G. Nobel, opent met een hartelijk woord van welkom. Het jaar 1935 was voor de kaas moeilijk, ik hoop en vertrouw, dat de te verwachten gewijzigde crisismaatregelen in staat zullen zijn om de kaaspositie te verbeteren. Dit lijkt mij practisch mogelijk om het te veel aan kaas te beperken, door teruggave van ondermelk - of weg te werken door kaas uit de markt te nemen. Hierdoor kan veel verbeterd worden. Verder lijkt het mij van belang dat wij waakzaam zijn voor het behoud van onze eigen zelfstandige kaascontrôle. In den tegenwoordigen tijd, waar het nemen van maatregelen voor de crisis op de meest uitgebreide manier wordt toegepast is het van belang om hier aandacht aan te schenken.

Verder is het voor de kaas van veel belang om voor de toekomst maatregelen voor te bereiden voor merken voor herkomst van de kaas. Goede samenwerking is voor ons station gewenscht.

Door den Secretaris, Ir. D. C. de Waal, worden de notulen van de vorige Algemeene Ledenvergadering d.d. 12 April 1935 voorgelezen en ongewijzigd goedgekeurd.

Mededeelingen.

Op 31 December 1934 bedroeg het ledental 462, n.l. 73 kaas- en boterfabrieken, 14 kaasfabrieken en 375 zelfkazende boeren. Op dit oogenblik 450, n.l. 72 kaas- en boterfabrieken, 11 kaasfabrieken en 367 zelfkazende boeren.

Het Bestuur is van oordeel dat de salarisregeling voor 1936 ongewijzigd zal kunnen blijven, daar eerst 10 % en in 1935 nog eens 5 % op de salarissen werd gekort.

Met ingang van 1 Augustus 1935 is de prijs der kaasmerken verlaagd en wel voor Rijksmerken voor volvette kaas op 0,2 ct. per stuk en voor Rijksmerken voor niet-volvette kaas op 0,15 per stuk.

Finantieele commissie.

Voor het nazien van de rekening en verantwoording over het boekjaar 1935 en van de begroting voor 1936, worden benoemd: N.V. Stoomzuivelfabriek „De Prinses” te Ursem; Coöp. Zuivelfabriek „De Horn” te Avenhorn; de heer S. Langedijk te Zwaagdijk.

Bepaling van het entreegeld voor 1936.

Het Bestuur stelt voor om evenals vorige jaren, het entreegeld voor 1936 voor alle nieuwe leden te bepalen op *f* 1.- per koe of per 300 K.G. in het afgelopen jaar bereide kaas, indien het aantal koeien geen juiste maatstaf voor de kaasproductie vormt.

Het wordt zonder eenige discussie aangenomen.

Rondvraag levert niets bijzonders op, waarna de Voorzitter deze vergadering sluit met den wensch dat 1936 een beter jaar voor de zuivel mag worden.

1936

Almaarsche Courant 1936-04-04 P. 12/14

Verslag verg Kaascontrolestation Noord-Holland.

ALKMAAR: In „*Het Gulden Vlies*” werd Vrijdagmiddag een algemeene ledenvergadering gehouden van het *Kaascontrolestation „Noord-Holland”*.

De voorzitter, de heer G. Nobel te Lutjewinkel, opende met een woord van welkom, waarop ir. de Waal de notulen las, die onveranderd werden vastgesteld.

Medegedeeld werd, dat het ledental 434 bedraagt, n.l. 72 kaas- en boterfabrieken, 11⁴⁶⁾ kaasfabrieken en 351 zelfkazende boeren;

dat met 1 April in werking treedt de bepaling van den minister, dat kaas, welke geheel of gedeeltelijk wordt bereid uit de kaasranden, die bij het eerste persen ontstaat, slechts mag worden gemaakt in kaasvaten voor Goudsche of Edammer vorm, evenwel zoodanig, dat de kazen één scherpen rand verkrijgen. Op deze kazen mogen geen rijksmerken worden aangebracht. Voor kennisgeving aangenomen.

De exploitatierekening over 1935.

De exploitatierekening over 1935 wees een ontvangst aan van *f*53.005,64 en een uitgaaf van *f*46.195,80, zoodat er een voordeelig saldo is van *f*6.809,84. De balans wees een bezit aan van *f*18.094,98.

In verband met dezen gunstigen toestand stelde het bestuur voor om voor het saldo van *f*6.809,84 *f*4.177,08 aan de leden te restitueeren, zijnde 12½ % van de contributie over 1935 en de rest zijnde *f*2632,76 te gebruiken voor de nieuwe exploitatierekening over 1936. Conform vastgesteld.

Begrooting 1936.

Aan de orde was hierop de begrooting 1936, aanwijzende in ontvangst en uitgaaf een bedrag van *f*28.500. De post salarissen van *f*28.500 is verlaagd met *f*1000, de post propaganda met *f*300, waardoor deze post is teruggebracht tot *f*2000, w.o. een bedrag van *f*1300 voor een lichtreclame te Brussel.

Aangezien de zelfkazende boeren minder kaas hebben gemaakt dan in 1934, moet, hoewel de kaasproductie in 1935 hooger is geweest dan in 1934, bij het bestaande contributieschema de bijdrage der leden op hetzelfde bedrag worden geraamd. De oorzaak hiervan is, dat er een verschuiving naar de hoogere klasse van het lidmaatschap heeft plaats gehad.

Als voren.

Vaststelling van de bijdrage der leden per 100 K.G. kaas.

De totale kaasproductie bedroeg in 1935 19.928.514 K.G. Bij 1934 vergeleken een vermeerdering van 658.208 K.G.

Volgens de begrooting zullen de bijdragen der leden over 1936 een bedrag van *f*33.000 vormen, hetwelk zal worden opgebracht met behulp van hetzelfde contributieschema, dat in 1935 heeft gegolden n.l. le klasse 50 ct., 2e kl. 30 ct., 3e kl. 25 ct., 4e kl. 20 ct., 5e kl. 17,5 ct., 6e kl. 15 ct., 7e kl. 13 ct., 8e kl. 11,5 ct., 9e kl. 10,5 ct., 10e kl. 10 ct., 11e kl. 9,5 ct., 12e kl. 9 ct., 13e kl. 8,5 ct., 14e kl. 8 ct., 15e en hoogere klassen 7,5 ct., alles per 100 K.G. kaas.

Herkenningsmerk naar het Rijksmerk.

Van den directeur-generaal van den landbouw, ir. Roebroek, was het volgende schrijven ingekomen:

⁴⁶ Er staat in de tekst 31 (ZHN.)

Ik heb de eer u het volgende mede te delen. Door de besturen der kaascontrole-, stations voor volvette kaas te 's-Gravenhage en Utrecht werd in 1933 in principe besloten de aangeslotenen te verplichten naast het Rijkskaasmerk op de kaas een herkenningmerk te brengen aanduidende dat de kaas „boerenkaas” is.

Het lag daarbij in de bedoeling deze herkenningmerken van caseïne te doen vervaardigen met dien verstande evenwel, dat zij in kleur, vorm en opschrift geheel van het rijkskaasmerk zouden afwijken.

In verband met de terzake geldende voorschriften werd aan den toenmaligen minister van economische zaken gevraagd, of er bezwaar tegen bestond, dat een dergelijk herkenningmerk naast het rijksmerk op de kaas werd aangebracht.

In antwoord hierop werd aan genoemde kaascontrolestations bericht, dat het verzoek niet kon worden ingewilligd en wel op grond van de omstandigheid, dat er gevaar bestond dat een zoodanig merk, al zou ook een ander vorm en kleur worden gekozen, door den koper als een officieel merk zou worden aangezien. Daarbij werd er op gewezen, dat indien het verzoek zou worden ingewilligd, aanvragen van overeenkomstige strekking van andere stations ook zouden moeten worden toegestaan, hetgeen tengevolge zou hebben, dat de verscheidenheid van merken de verwarring voor den koper nog grooter zou maken. Tenslotte werd er de aandacht op gevestigd, dat aangeslotenen vrij blijven hun kaas van een etiket te voorzien, waarop hun handelsmerk voorkomt, eventueel een aanduiding van de herkomst der kaas is aangebracht.

De besturen van bovengenoemde stations hebben mij thans medegedeeld, dat sedert door hen verschillende proeven met kaasmerken - andere dan caseïnermerken - zijn genomen, doch dat deze een negatief resultaat hebben opgeleverd. In verband hiermede hebben zij verzocht op de in deze genomen beslissing terug te komen.

Aangenaam zoude het mij zijn, indien de kwestie van het aanbrengen op de kaas van een merk naast het rijksmerk in uw bestuur werd besproken, waarna omtrent deze aangelegenheid in een door mij met vertegenwoordigers der kaascontrolestations te houden vergadering nader van gedachten zou kunnen worden gewisseld.

In het bestuur waren de meeningen over deze kwestie verdeeld, waarom het wenschelijk werd geoordeeld hierover eerst de meening van de leden te hooren.

De voorzitter deelde mede, dat aan den directeur-generaal van den landbouw bericht is, dat, na de vergadering het bestuur met hem in overleg zal treden.

Spr. was van meening, dat het aanbrengen van een merk, aangevende de plaats van herkomst van de kaas voor Noordholland, van groote beteekenis is, omdat N.Holland toch de bakermat is van de Edammer kaas. De ervaring heeft de wenschelijkheid hiervan geleerd.

De heer Kuijper was het met deze gedachtengang eens en verzocht de bestuursleden, die een afwijkende meening zijn toegedaan, dat kenbaar te maken.

De heer Fe1stra: Wanneer de directeur-generaal het verzoek toestaat, is het niet zeker, dat ook Noordholland een merk kan krijgen. Ook als dit het geval is, dan heeft spr. praktische bezwaren en wel het aanbrengen van twee merken. Dit zou zijn te overwinnen, wanneer spr. er iets in zag, doch daarover denkt hij anders als vroeger. Thans is hij van oordeel, dat het geen doel heeft. De situatie verandert niet, maar het gevaar bestaat, dat men het tweede merk als een kwaliteitsmerk gaat beschouwen en dit moet tot teleurstellingen leiden.

Als het mogelijk was een tweede merk als kwaliteitsmerk aan te brengen, dan zou spr. er voor zijn. Een commissie van de F.N.Z., waarvan spr. lid was, kwam tot de conclusie, dat het praktisch onuitvoerbaar was, zoolang het niet mogelijk was een merk op de gekeurde kaas aan te brengen en dit middel is nog niet gevonden.

Een deel van de commissie wilde zelfs om de sousa van de kwaliteitskeuring niets weten.

Besproken is toen om het onmogelijk te maken slechte kaas te exporteeren. De mogelijkheid daarvan kon niet verkregen worden en de nationale commissie besloot daarom te adviseeren niets te doen.

Wanneer men een kwaliteitsmerk er aan kon hechten, dan kreeg men een groot aantal merken, zoodat men naast Nederl. kaas, allerlei provinciale kaas op de markt krijgt. Wordt het niet verplichtend, dan wordt alle niet-gemerkte kaas geacht te behooren tot kaas die nog geen merk heeft en kwam alle slechte kaas in Zuidholland voor onze rekening.

De heer Kuiper nam aan, dat de heer Feldstra de zaak iets breder zag, maar het was toch wel opmerkelijk, dat Zuidholland en Utrecht een merk van herkomst wenschen. Het gaat niet om een kwaliteitsmerk, maar om een aanwijzing van herkomst. Spr. gaf toe, dat men in Noordholland verschillende kwaliteit kaas maakt, doch het rijksmerk is ook geen kwaliteitsmerk, doch een merk voor het vetgehalte. Spr. meent, dat het Noordhollands product recht heeft op een merk van herkomst.

Dr. Scheij wees er op, dat de zusterstations in Utrecht en Zuidholland medewerking vragen voor hun verzoek om het toe te staan een merk van herkomst op hun kaas te kunnen aanbren-gen.

Wordt dit toegestaan, dan wordt alle kaas in die provincies gemaakt, van dit merk voorzien. Mogelijk is, dat dan de boerenkaasmakers in Noordholland, aangesloten bij het station Noordholland voor hun kaas een merk van herkomst willen en de fabrieken zullen dit ook kunnen wenschen. Principieel is echter niets anders aan de orde, dan het mogelijk te maken, dat het tweede merk wordt aangebracht en spr. oordeelde, dat men de zusterorganisaties in hun streven niet mag belemmeren.

Dit punt gaf aanleiding tot een uitvoerige bespreking.

De heer v. Baan, bestuurslid, oordeelde voorzichtigheid geboden, zoolang er nog geen kwaliteitsmerk kan worden aangebracht.

Ir. de Waal oordeelde, dat men het streven van Utrecht en Zuidholland naar een apart merk voór boerenkaas niet tegen mocht houden. Met den heer Feldstra oordeelde hij voor de Noordhollandsche kaas een dergelijk merk niet wenschelijk, omdat een kwaliteitsmerk nog niet mogelijk is.

De heer Tijdens was van oordeel, dat men het vraagstuk door een stemming niet kan oplossen en beter handelde met den minister te berichten, dat Noordholland geen uitspraak wenscht te doen.

De heer Brugman stelde voor te voldoen met den minister een resumé van de vergadering te zenden.

De heer Feldstra wees er op, dat de directeur-generaal een meening van het bestuur vraagt en hij was van oordeel, dat de bespreking ter oriëntering van het bestuur diende. Het bestuur kan kenbaar maken, dat men er niet tegen is, het verzoek van Utrecht en Zuid-Holland in te willigen, doch hem tevens op de daaraan verbonden consequenties wijzen.

Aldus werd besloten, waarop de vergadering werd gesloten.

Verslag verg. Kaascontrolestation „Noord-Holland”

HOORN: Donderdagmorgen te half twaalf vergaderde in „*De Roskam*” het kaascontrolestation onder leiding van den heer G. Nobel van Lutjewinkel.

Deze opende de slecht bezochte vergadering met een woord van welkom. Met den kaasafzet en met de kaasprijzen, aldus spr. gaat het nog altijd zeer moeilijk en de vooruitzichten zijn tot op heden niet verbeterd. Hij hoopte, dat met hulp der regeering de financiële uitkomsten voor de zuiverbereiders nog weer loonend zullen worden, hoewel de regeering hierbij ongetwijfeld voor een moeilijke taak staat.

Een belangrijke kwestie

In den loop van dit jaar, deelde spreker mede, zal bij de kaascontrole zeker aan de orde komen de kwestie van de verwerking der gepasteuriseerde melk tot kaas. T.a.v. hiervan zijn groote moeilijkheden gerezen, niet alleen wat betreft de grootere productie, maar ook in verband met de kwaliteit. Mogen er in dit opzicht maatregelen worden getroffen om een groot onheil voor de gebieden, waar goede kaas wordt gemaakt, af te wentelen.

Na de notulen werden de volgende mededeelingen gedaan:

Ledental.

Op 31 December 1935 bedroeg het ledental 441, n.l. 72 kaas- en boterfabrieken, 11 kaasfabrieken en 358 zelfkazende boeren.

In den loop van 1936 zijn tot heden uitgetreden 18 leden, n.l. 1 kaasfabriek wegens opheffing en 17 zelfkazende boeren, terwijl toetraden 4 nieuwe leden, n.l. 1 kaas- en boterfabriek en 3 zelfkazende boeren, zoodat het ledental op dit oogenblik bedraagt 427, n.l. 73 kaas- en boterfabrieken, 10 kaasfabrieken en 344 zelfkazende boeren.

Salarisregeling.

Het bestuur was van oordeel dat de salarisregeling voor 1937 ongewijzigd zal kunnen blijven, onvoorziene omstandigheden voorbehouden.

De vergadering ging hiermede accoord.

Financiële commissie.

Het bestuur stelde voor hiervoor aan te wijzen de drie volgende leden:

Coöp. Zuivelfabriek „*De Horn*” te Avenhorn, Coöp. Zuivelfabriek „*West-Friesland*” te Abbekerk, den heer W. Kout te Edam.

De eersgenoemde fabriek heeft dan nu voor de tweede maal zitting en kan dan het volgend jaar „*West-Friesland*” te Abbekerk zitting blijven houden.

Aldus besloten.

Entréegeld voor 1937.

Het bestuur stelde voor om evenals vorige jaren het entréegeld voor 1937 voor alle nieuwe leden te bepalen op f 1.- per koe of per 300 k.g. in het afgelopen jaar bereide kaas, indien het aanaal koeien geen juiste maatstaf voor de kaasproductie vormt.

Wordt goedgekeurd.

Waar de rondvraag niets opleverde, volgde sluiting.

1937

Alkmaarsche Courant, 1937-04-02

Verslag voorjr.-verg, Kaascontrolestation "N.-Holland".

ALKMAAR: Na de vergadering van het botercontrolestation werd in „*Het Gulden Vlies*” de jaarvergadering van het *Kaascontrolestation Noord-Holland* gehouden onder voorzitterschap van den heer G. Nobel te Lutjewinkel. Ook in deze vergadering herdacht de voorzitter de heren Commandeur en D. de Boer.

De kaaspositie, aldus de voorzitter, is in tegenstelling met die van de scheepvaart en andere takken van nijverheid niet verbeterd.

Wij willen hopen, dat dit nog zal komen, ofschoon spr., gezien den gang van de prijzen en get op de groote aanvoeren, niet hoopvol was gestemd.

Het ledental bedroeg op 31 Dec. 1938 425, n.l. 73 kaas- en boterfabrieken, 10 kaasfabrieken en 342 zelfkazende boeren.

De secretaris, ir. de Waal, wijdde in de mededeelingen woorden van waardeering aan den overleden onder-voorzitter, den heer A. Commandeur.

De heer J. N. van Baar te Beemster werd als bestuurslid herkozen.

De exploitatierekening over 1936 wees in ontvangst en uitgaaf een bedrag aan van f50.636,81, met een voordeelig saldo van f9.108,09, waarvan het bestuur voorstelde f5.115,92 te bestemmen voor restitutie aan de leden en de rest voor de nieuwe exploitatierekening te bestemmen, waartoe met algemeene stemmen werd besloten.

De begrooting 1937, aanwijzende in ontvangst en uitgaaf f47.242,17, met een post van f142,17, gaf den heer Groot aanleiding bezwaar te maken tegen de verlaging van de vergoeding aan de rijwielen voor de controleurs van f50 tot f40. Spreker stelde voor de vergoeding op f50⁴⁷⁾ te laten.

De heer Kuiper oordeelde f40 vergoeding voor een rijwiel wel voldoende. Het Rijk stelt dit op f30.

De Zuivelinspecteur ontkende dit. Het Rijk houdt ook rekening met de slijtage aan de kleeren. De secretaris, ir. de Waal, sloot zich aan bij den heer Groot en oordeelde f50 voor rijwielgebruik wel wenschelijk.

De heer Helders: laten wij hem dan een toelage als waardeering geven. Verkapte salarisverhooging verwierp spr.

Het bestuursvoorstel om de vergoeding van f50 op f40 te brengen, werd hierop z.h.s. aangenomen.

Het contributieschema werd wederom conform vastgesteld. met een geraamde ontvangst van f33.600. De totale productie werd geraamd op 19.850.871 K.G. melk.

De voorzitter sloot hierop de vergadering.

⁴⁷⁾ Stond f40.- (ZHN.)

Kaas- en boter- contrôlestations

De kaasproductie.

In 1936 werd door het Kaascontrôlestation gecontroleerd een totale hoeveelheid kaas met Rijksmerk van 20.074.392. Geproduceerd werd 19.048.299 K.G. fabriekskaas, onderverdeeld als volgt: 338.330 kg volvet, 18.598.684 K.G. 40 +, 21291 K.G. 30+ en 89.994 K.G. 20+.

Aan boerenkaas werd geproduceerd totaal 1.026.093 K.G., n.l. 77004 K.G. volvet, 912244 K.G. 40+, 16799 K.G. 30+ en 20.046 K.G. 20+.

Door de fabrieken werd 0.5 % kaas meer gemaakt dan in 1935, door de zelfkazers 5.8 % meer.

Heldersche Courant, 1937-10-02; p. 2/16

[ook naar elders](#)

Problemen met gecontrôleerde kaas aan de grens

De Noord-Hollandsche kaas in nadelige positie.
Werk voor onze organisaties.

Geheel onverwacht verscheen op 30 September een circulaire van de *Nederlandsche Zuivelcentrale*, waarin een kwaliteitscontrole wordt ingevoerd over kaas, bestemd voor export naar Duitsland. Aanleiding daartoe was het feit, dat de hoedanigheid van de kaas, die naar dit land werd verzonden, in den loop van den tijd veel slechter was geworden, terwijl het als een algemeen Nederlandsch belang moet worden beschouwd, dat slechts goed verzorgde kaas wordt uitgevoerd, opdat aan den goeden naam van het Nederlands product in het buitenland geen afbreuk wordt gedaan.

Tot zoverre mag alles als volkomen correct worden beschouwd. Anders wordt het echter, wanneer men de kwaliteitseisen gaat bekijken, die in het vervolg aan de naar Duitsland te exporteren kaas zullen worden gesteld. Deze zijn de volgende:

1. de kaas mag korst- noch scheurgebreken hebben, noch ernstig misvormd zijn;
2. ze mag niet los of knijperig zijn;
3. ze mag niet onverzorgd van uiterlijk zijn;
4. zij mag niet zodanig zijn, dat zij alleen voor verwerking in maalderijen in aanmerking komt.

Dit alles was 10 of 15 jaar terug, toen het pasteuriseren van de kaasmelk nog niet werd toegepast, wellicht voldoende geweest, op dit ogenblik had tevens rekening dienen te worden gehouden met de **kwaliteitsgebreken, die voortvloeien uit pasteurisatie** en die soms van zulk aard zijn, dat ze zeker van heel wat nadelige invloed op de reputatie van heel ons Nederlands product in het algemeen kunnen zijn dan b.v. korst- of scheurgebreken. Immers bij gepasteuriseerde kaas is het veelal de smaak, die onvoldoende is, terwijl het Duits publiek, dat gewend is de kaas uitgesneden per ons te kopen, van een korst- of scheurgebrek zelden of nooit iets zal merken.

Het gevolg van een en ander is, dat slechte gepasteuriseerde kaas dus hoegenaamd niet achter is gesteld bij goede Noord-Hollandse zuivel. Die eerste kan doorgaans den goeden naam van het Nederlands product in het algemeen bederven, ten nadele van het tweede.

Gezien het feit, dat het meer en meer ernst scheen te worden met het streven om aan het pasteuriseren zekere beperkingen op te leggen, had mogen worden verwacht, dat een en ander tot uitdrukking zou zijn gekomen in de door de *Zuivel Centrale* gestelde kwaliteitseisen. Dit is niet gebeurd.

We menen, dat het op den weg der Noord-Hollandse Zuivelorganisaties moet liggen zich onmiddellijk achter de zaak te zetten om te trachten een wijziging doorgevoerd te krijgen, waardoor de afbreuk, die als gevolg van deze regeling aan ons gewestelijk product kan en stellig ook zal worden gedaan, zoveel mogelijk wordt beperkt.

Men dient bij een en ander niet uit het oog te verliezen, dat door de contróle aan het artikel een zeker cachet wordt vereend. De verkopers zullen niet nalaten om afnemers mede te delen, dat de betreffende kaas aan de Nederlandsche regeringseisen betreffende de kwaliteit, heeft voldaan. Ook het publiek zal daarvan vermoedelijk niet onkundig blijven. Nu dunkt ons niets funester om de reputatie van ons product in het algemeen dan het feit, dat deze „goedgekeurde” kaas door het publiek toch slecht kan worden bevonden. En dit is bij de tegenwoordige regeling zeker mogelijk.

Schager Courant, 1937-12-30; p. 8/9

Verslag verg. „Kaascontrolestation „Noord-Holland”

HOORN: Algemene ledenvergadering van het *Kaascontróle station „Noord-Holland”* op Dinsdag 28 December 1937, des voormiddags te half 12 uur, in „*De Roskam*” te Hoorn.

Opening.

De Voorzitter de heer G. Nobel opent deze vergadering met een woord van welkom speciaal tot den Rijkszuivelinspecteur de heer Jurling Beck. Vorige vergadering hadden we den treurigen plicht het overlijden te moeten berichten van den heer A. Commandeur. Verblijdend is het echter dat zijn broer de heer J. Commandeur, Burgemeester van Wognum, zijn taak in ons Bestuur heeft overgenomen.

Ten aanzien van de kaasprijzen is 1937 iets gunstiger geweest dan 1936.

Het Bestuur was van oordeel dat een verbod van pasteurisatie der kaasmelk beter was dan contróle-maatregelen.

Door den *Nederlandschen Zuivelbond* en het *Nat. Comité* zal een commissie worden benoemd welke deze zaak uitvoerig zal bekijken.

Notulen.

De notulen van de vorige algemeene ledenvergadering worden onveranderd goedgekeurd en vastgesteld.

Mededeelingen.

Ledental.

Op 31 December 1936 bedroeg het ledental 424, n.l. 72 kaas- en boterfabrieken, 10 kaasfabrieken en 342 zelfkazende boeren. In den loop van 1937 zijn uitgetreden 28 leden, n.l. 5 kaas- en boterfabrieken en 3 kaasfabrieken wegens opheffing, benevens 20 zelfkazende boeren, terwijl toetraden 3 nieuwe leden, allen zelfkazende boeren, zodat het ledental nu bedraagt 399, n.l. 67 kaas- en boterfabrieken, 7 kaasfabrieken en 325 zelfkazende boeren.

Financieele Commissie.

Het Bestuur stelt voor hiervoor aan te wijzen de drie volgende leden:

Coöp. Zuivelfabriek „*West. Friesland*” te Abbekerk; Coöp. Zuivelfabriek „*De Volharding*” te Wieringerwaard en den heer J. H. Köhne te Beemster.

Entréegeld voor 1938.

Het Bestuur stelt voor om evenals vorige jaren het entreegeld voor 1938 voor alle nieuwe leden te bepalen op *f* 1,- per koe of per 300 kg. in het afgelopen jaar bereide kaas, indien het aantal koeien geen juiste maatstaf voor de kaasproductie vormt.

Deze bestuursvoorstellen worden hij acclamatie aangenomen.

Hierna sluiting.

1938

Alkmaarsche Courant, 1938-04-23; p. 9/12

Boter- en Kaascontrôlestation Noord-Holland.

Dr. Schey benoemd tot eere-lid.

(Land en Tuinbouw)

Gistermiddag werden in het *café Central* te Alkmaar de algemene vergaderingen gehouden van het boter- en het kaascontrolestation „Noordholland”, beide onder voorzitterschap van den heer G. Nobel.

Bij de opening van de eerste der twee vergaderingen, t.w. die van het botercontrole-station, zeide de voorzitter, dat het hem een behoefte was het aanstaande vertrek van dr. Schey als rijkszuivelconsulent te memoreren.

[....]

Medegedeeld werd, dat het ledental sinds 1 Jan. 1937 met 3 is gestegen tot 77, n.l. 61 zuivel-fabrieken, 7 melkinrichtingen, 8 handelaren en 1 zelfkarnende boer.

[....]

Het kaascontrolestation.

Kort daarna werd de vergadering geopend van het kaascontrolestation, dat vrijwel dezelfde leden heeft als het botercontrolestation.

De voorzitter wees er ook hierop, dat het thans de laatste keer was, dat dr. Schey de vergadering bijwoonde als adviserend lid, in verband met zijn heengaan als rijkszuivelconsulent. Hij dankte hem voor alles, wat hij voor de kaascontrole deed en herinnerde eraan, dat dr. Schey reeds vóór het bestaan van het controlestation veel deed om tot kaascontrole te komen, uit welk werk het station is gegroeid. Dit station bestaat nu 19 jaren en al dien tijd is dr. Schey adviseerend lid geweest. Het bestuur had daarin aanleiding gevonden om den vertrekkende functionaris het eere-lidmaatschap aan te bieden en spr. deed aan de vergadering het voorstel daartoe.

Dit werd onder applaus goedgekeurd.⁴⁸

Dr. Schey dankte voor deze onderscheiding, welke hij op hogen prijs stelde. In groote trekken schetste hij de gang van zaken bij de kaascontrole in den loop der jaren, waarbij hij weleens gevreesd had er geen voldoening van te zullen beleven. Na de stichting van het station daarvoor was het anders geworden, het werd een lust voor de controle te werken. Na gewezen te hebben ben op den „opstand” in de Nieuwen Bond van zuivelfabrieken tegen de controle, welke oppositie kon worden bezworen, zei spr., dat de goede geest in het bestuur veel dingen ten goede heeft gekeerd. Hij was verheugd over het feit, dat zijn band met de , kaascontrole na zijn aftreden niet geheel zal worden verbroken, maar in anderen vorm zal blijven voortbestaan.

Voorts deelde spr. nog mee, dat hij, nu hij thuis bezig was verschillende zaken te ordenen in verband met zijn vertrek, nog tal van bescheiden had gevonden. welke voor het kaascontrolestation van belang kunnen zijn, omdat zij betrekking hebben op het werk der eerste jaren van zijn bestaan. Spr. bood die aan het bestuur aan.

De voorzitter zegde uit naam van de vergadering dr. Schey voor deze toezegging dank, overtuigd als hij was, dat die bescheiden inderdaad van groot belang kunnen zijn.

Vervolgens constateerde hij met blijdschap, dat de regering maatregelen overweegt ten aanzien van de magere kaas. Wat er in dezen zal worden gedaan, staat nog niet vast, maar spr.

⁴⁸ Was kort daarvoor, in de vergadering van het botercontrolestation, daar ook ere lid van geworden!

was ervan overtuigd, dat de te nemen maatregelen een bescherming zullen brengen voor de 40 plus kaas.

Dat de maatregelen ten aanzien van de pasteurisatie van de kaasmelk nog niets opschieten, werd door spr, betreurd en hij vreesde dat het een lange weg zal worden.

Medegedeeld werd, dat het ledental, hetwelk op 31 Dec. 1936 424 bedroeg, op 1 Jan. 11. was gedaald tot 377, n.l. 65 kaas- en boterfabrieken, 6 kaasfabrieken en 306 zelfkazende boeren; in den loop der laatste paar maanden zijn er nog twee fabrieken uitgetreden.

Op een vraag van den heer H o f s t e e (Wieringerwaard) waarom een fabriek was geschrapt als lid, werd door den *voorzitter* geantwoord, dat daar dingen waren gebeurd welke in strijd waren met de voorschriften. De fabriek werkt nog door, maar haar product wordt niet gemerkt.

Op een door een ander gestelde vraag antwoordde de *secretaris* dat de reden voor het uittreden van verschillende fabrieken moet worden gezocht in de opheffing dier fabrieken, die zich dan aansluiten bij grootere.

Als bestuurslid werd herkozen de heer J. Veldstra te Opmeer.

Goedgekeurd werd de exploitatie-rekening, welke sloot op *f* 51.523.30 met een voordelig saldo van *f* 7021.18.

Eveneens werd goedgekeurd de balans per 31 Dec., sluitend op *f* 19.568.87. Het gehele batig saldo werd overgeschreven op nieuwe rekening. Ook deze stukken gingen vergezeld van een rapport van de accountant Oosterbeek en de financiële commissie.

De begroting, opgemaakt tot een bedrag van *f* 49.021.18, in ontvangsten en uitgaven werd eveneens goedgekeurd. Voor propaganda vermeldt zij een post van *f* 3000, voor onvoorzien *f* 221,18.

Hetzelfde contributieschema als heeft gegolden voor 1937 werd voor het nu lopende jaar vastgesteld.

Na rondvraag werd de vergadering door de voorzitter gesloten.

**Afscheidsrede afgetreden secretaris G. Nobel
van de Bond van Coöp. Zuivelfabrieken Noord-Holland**

‘De positie van onze kaas op de wereldmarkt bedreigd’

Het gevaar van kaasmelk-pasteurisatie

Voor de leden van den bond van coöperatieve zuivelfabrieken heeft de afgetreden secretaris, de heer G. Nobel een ernstig woord van waarschuwing gesproken tegen de pasteurisatie van de kaasmelk. Zeer nadrukkelijk heeft deze deskundige erop gewezen, dat deze wijze van kaasmaken de kwaliteit van de Nederlandsche kaas en in het bijzonder die van de Noordhollandsche kaas, ondermijnt en onze positie op de wereldmarkt verzwakt. Naast al het goede, dat in den bond is tot stand gekomen, meende de heer Nobel toch ook te moeten wijzen op het minder goede.

De kapitaalvorming in den bond ondermijnt het begrip coöperatie, dat is samenwerking en zal dit ideaal op den duur vernietigen.

Plaatsruimtegebrek belette ons in het vergaderingsverslag zelf, meer dan enkele regels aan een en ander te wijden. Wij achten de zaak echter van zoodanig belang, dat wij de beschouwing over deze ernstige zaken hier in zijn geheel laten volgen.

De heer G. Nobel waarschuwt ernstig. ‘Is coöperatie nog wel samenwerking?’

De heer Nobel begon zijn afscheidsrede met in hartelijke woorden allen te danken, die hem in de lange jaren, waarin hij als secretaris-penningmeester zijn functie vervulde, door hun raad en hulp hem de vervulling van zijn taak mogelijk maakten.

Een speciaal woord wijdde hij daarbij aan zijn assistente nu wijlen meij. de Pater

Na het vele te hebben gememoreerd, dat in den loop der jaren door den Bond was tot stand gebracht en gewezen te hebben op de vele goedgeslaagde en voldoening gevende werkzaamheden, wees de heer Nobel ook op wat niet goed is in de organisatie.

In de eerste plaats betreft dit dan, zei de spreker, de kaas; de goede kaas, die ernstig bedreigd wordt door de pasteurisatie van de kaasmelk.

Bij de boter worden de zaken met zorg geregeld en alle aandacht geschonken aan het vochtgehalte en door het Z.K.B. aan het gewicht en aan de kwaliteit.

Er is een goede orde en de Botercontrolestations plegen geregeld overleg met elkaar en met de Regering.

Hoe geheel anders is het bij de kaas, daar wordt alleen het vetgehalte in de droge stof der kaas gegarandeerd en verder niets. Er is geen geregeld overleg met de Kaascontrôlestations en met

de Regeering, er is voornamelijk een streven om zoveel mogelijk Kg. kaas uit de melk te halen, ook uit melk, die bij de natuurlijke melkwinning daarvoor minder of niet geschikt is, door deze melk te pasteuriseren, met het gevolg dat kaas wordt gemaakt, zoals men ze overal kan maken en waarbij onze bijzondere positie als kaasmakend land - n.l. prima kaas, die men niet overal kan maken - wordt verspeeld tot groot nadeel van de gebieden waar steeds goede kaas is gemaakt.

Dit is een zaak van het grootste belang voor de oorspronkelijk kaasgebieden, want alle verbeteringen voor de bedrijven helpen niets, wanneer het eindproduct zoo geschaad wordt. Bij alle moeilijkheden, die er reeds zijn, hij den kaasafzet, krijgen wij hierdoor miljoenen Kg. kaas teveel, uit melk waaruit men vroeger geen kaas kon maken en bovendien vaak kaas met een veel te hoog vochtgehalte. Deze zaak verdient de volle aandacht van de gebieden, waar steeds goede kaas gemaakt werd en zij moeten trachten om verbetering te krijgen in dezen toestand.

Gevaren voor den handel

Er dreigen ook gevaren voor den handel in belegen exportkaas, doordat doelbewust gewerkt wordt aan de gedachte dat de veel goedkoopere Jonge kaas - uit gepasteuriseerde melk - de belegen exportkaas kan vervangen.

Het wordt hoog tijd dat men in deze tracht samen te werken om tot verbetering te komen. **Dit is een Nationaal belang, waaraan de Regeering moet medewerken tot verbetering.**

Gevaar in de organisatie zelf.

Maar in eigen gebied zijn ook dingen die verbetering behoeven. De Coöperatie is niet meer wat deze vroeger was. Toen was er veel meer samenwerking, nu werken de fabrieken in veel gevallen niet samen. Men ziet dit bij het streven om steeds meer melk naar de eigen fabriek te halen. Men ziet daarvan de meest droeve staaltjes, bijv. hoe over verre afstand de melk wordt gehaald, die evengoed aan de naastbijzijnde fabriek zou kunnen worden verwerkt, tot steun van de kleinere fabriek.

De fabrieken schijnen nooit groot genoeg te zijn, zelfs niet wanneer men de noodmaatregel: **Melkpoeder maken** moet toepassen om de melk toch maar weg te werken; terwijl de grote voorraden zuivel een gevaar opleveren om te worden verkocht tegen goede prijzen. Men moet in deze voorzichtig zijn! Meer welwillendheid tegenover de Collega's Directeuren is in deze in verschillende gevallen noodig en goed. De vraag zou gesteld kunnen worden of de bepaling van het salaris van den Directeur - tot in het oneindige - naar de grootte van den omzet wel een goede regeling is. Ik geloof dat het de zucht naar steeds meer melk gaat beïnvloeden.

Wieringermeer.- waar in 1940 10 miljoen Kg. melk is te verwerken en waar men een eigen fabriek wenscht - wat noodig en goed is - waarvoor de medewerking is verzocht en verkregen van den Bond - voor de Commissie van Landbouwcoöperatie en voor de Bouwcommissie - voor de voorbereiding van de stichting van een zuivelfabriek, heeft ook ervaren welke moeilijkheden en invloeden er zijn te overwinnen om het zoover te krijgen dat de totstandkoming der fabriek is verzekerd.

In verschillende gevallen moet de coöperatie van heden tot ernstige bezinning komen, het komt voornamelijk aan op de zuiverheid van bedoeling: „samenwerking” op breede basis voor allen, maar niet om de macht en om de grootste te zijn. Er gebeuren in de coöperatie soms wonderlijke dingen, die verbetering behoeven. Daar aan te werken - hoe moeilijk het ook is - is goed.

De heer Nobel zeide nog daaraan voor de toekomst in zijdelings verband gaarne te zullen medewerken, als voorzitter van het Kaas- en Botercontrôlestation, als voorzitter van de Centrale

Commissie van de Botercontrolestations in Nederland, als voorzitter van de Vereniging „Het Kaasmerk”, te Leiden, als voorzitter van den Raad van Commissarissen van de Zuivelbank, als secretaris-penningmeester van de Vakschool voor Kaasmakers te Hoorn, of waar dan ook.

Verslag Verg. Kaascontrôlestation „Noord-Holland”

HOORN: De Voorzitter de heer G. Nobel opent deze vergadering van het kaascontrolestation met een woord van welkom, speciaal Ir. H. J. Huisman, Rijkszuivelconsulent te Hoorn, die als opvolger van dr. L. T. C. Schey, voor het eerst onze ledenvergadering medemaakt. Verder merkt spreker op dat de afzet van de kaas in 1938, moeilijker is geweest dan in 1937. Laten we echter den moed niet opgeven en op betere tijden hopen.

De notulen van de vorige Algemeene Ledenvergadering worden door den secretaris ir. D. C. de Waal voorgelezen en ongewijzigd goedgekeurd.

Ingekomen stukken

Bericht van verhindering van het Bestuurslid de heer K. J. W. Bezemer.

Mededeelingen

De navolgende mededeelingen worden door den Secretaris verstrekt..

Bestuur

Door het Bestuur van den Bond van op Coöperatieven grondslag werkende Zuivelfabrieken in Noord Holland werd, alhoewel de heer Nobel einde 1938 aftreedt als secretaris van den Bond, toch de heer Nobel weer met algemeene stemmen benoemd als vertegenwoordiger van den Bond in de besturen van het Kaas- en Botercontrôlestation.

Door het Bestuur van de V.V.Z.M. werd in plaats van den afgetreden secretaris, den heer L. H. Slotemaker, als bestuurslid van ons station aangewezen hun nieuwen secretaris, de heer K. W. L. Bezemer te 's-Gravenhage.

Door ons Bestuur werd in plaats van den afgetreden Rijkszuivelconsulent Dr. L.T.C. Schey als adviseerend bestuurslid van ons station aangewezen de nieuwe Rijkszuivelconsulent Ir. H. J. Huisman te Hoorn.

Ledental.

Op 31 December 1937 bedroeg het ledental 389, n.l. 67 kaas en boterfabrieken, 7 kaasfabrieken en 315 zelfkazende boeren. In den loop van 1938 zijn uitgetreden 51 leden, n.l., 2 kaas- en boterfabrieken en 3 kaasfabrieken wegens opheffing, 1 kaas- en boterfabriek wegens schrapping, benevens 45 zelfkazende boeren, terwijl 1 zelfkazende, boer als lid toetrad, zoodat het ledental nu bedraagt 339. n.l. 64 kaas- en boterfabrieken, 4 kaasfabrieken en 271 zelfkazende hoeren.

Nederlandsche Zuivelcentrale

Vanaf 1 April j.l. is met de N.Z.C. overeengekomen dat tegen een vast bedrag voor abonnementskosten ons station alle crisiswerkzaamheden voor de N.Z.C. zal verrichten. Alleen de salariëring van het personeel, dat nog in dienst gebleven is van N.Z.C. en C.C.C.D., staat hierbuiten.

Tot leden van de Financiële Commissie voor het nazien van de rekening en verantwoording over het boekjaar 1938 en de begroting voor 1939 worden benoemd de volgende leden: Coöp. Zuivelfabriek „*De Volharding*” te Wieringerwaard; Coöp. Zuivelfabriek „*Concordia*” te Oudendijk; den heer S. Slot te Westwoud.

De eerstgenoemde fabriek heeft nu voor de tweede maal zitting en kan dan het volgend jaar „*Concordia*” te Oudendijk zitting blijven houden.

Bepaling van het entreegeld voor 1939.

Het Bestuur stelt voor om evenals vorige jaren het entreegeld voor 1939 voor alle nieuwe leden te bepalen op *f* 1- per koe of per 300 kg. in het afgelopen jaar bereide kaas, indien het aantal koeien geen juiste maatstaf voor de kaasproductie vormt.

Dit bestuursvoorstel wordt zonder bespreking aangenomen.

Hierna volgde de vergadering van het botercontrole-station. [...]

1939

Schager Courant, 1939-04-22; p. 3/16

MAP Kaaskwesties

Vergadering kaascontrolestation.

Een pleidooi voor kwaliteitskaas

De heer G. Nobel breekt opnieuw een lans voor verbod van pasteurisatie.

In het Landbouwhuis te Alkmaar vergaderde gistermiddag het Kaascontrolestation Noord-holland. De voorzitter, de heer G. Nobel, was van oordeel, dat de aanmaak van regeringswege beperkt moet worden door met spoed een verbod voor het pasteuriseren van de melk uit te vaardigen.

Alleen daardoor kan worden aangenomen, dat de productie met zeven miljoen kg. kaas per jaar wordt verminderd. Bovendien zal er dan nog wel een belangrijke hoeveelheid kaas minder worden gemaakt, doordat er melk is die zonder pasteurisatie niet geschikt is voor de kaasmakerij. Alleen door kaas te maken uit goed gewonnen melk, zullen de Nederlandsche zuivelbereiders in staat zijn de goede reputatie van dit zoo belangrijke Nederlandsche product op de wereldmarkt weer te herwinnen. Ook de binnenlandsche afzet zal daardoor worden verhoogd. De regering kan hier een zeer belangrijk werk, van nationale beteekenis, doen. Spr. oordeelde het dat de meerderheid van producenten, die goede kaas maakt, door de minderheid zoo geschaad wordt in zijn belangen.

Deze minderheid streeft er naar om uit de melk, ten koste van de kwaliteit, zooveel mogelijk kg. kaas te maken. Volgens spr. kan alleen de regeering uitkomst brengen en zal ze een goed werk doen door zoo vlug mogelijk krachtig in te grijpen.

Er moet werkelijk garantie zijn.

De voorzitter zei vervolgens, dat in 1938, in vergelijking met 1937, het aantal boeten, dat moest worden opgelegd, is verdubbeld. Spr. was van oordeel, dat men er voor moet zorgen, dat de garantie, die men naar buiten zoo hoog uitdraagt, ook werkelijk aanwezig is. Met dr. Schey had spr. steeds gepleit voor het inrichten van goed geoutilleerde fabrieken en nu staat men voor het beschamende feit, al geldt dit niet voor allen, dat juist de groote fabrieken, die het gemakkelijkst aan de, gestelde eischen konden voldoen, op de 26 controledagen de grootste overtreders bleken. Er waren fabrieken, die 13, 14, 15 en 16 maal niet aan de gestelde eischen voldeden. Gaat het zoo door, dan blijkt dat deze controle niet veilig is bij de producenten; spr. zal er aldus het Hd.bld., niet voor terugdeinzen de regering te verzoeken, deze zaak aan te pakken.

Alkmaarsche Courant, 1939-05-03; P. 10/10

Stond ook in Officieel Orgaan v.h. FNZ.

Ingezonden „Pasteurisatie van kaasmelk”

(Tegenbetoog van den heer J. Veldstra.)

De heer J. Veldstra, directeur van de coöp. zuivelfabriek „Aurora” te Opmeer en bestuurslid van het *Kaas- en Botercontrolestation Noordholland*, schrijft aan het Handelsblad:

„Wij willen over de vergadering van het *Kaascontrolestation „Noordholland”* te Alkmaar gaarne enkele opmerkingen maken. Wij zullen beknopt zijn en alléén feiten weergeven, met weglating van alles wat niet ter zake is.

- 1) De vergadering bestond uit 11 van de ruim 300 leden, benevens 3 verslaggevers.
- 2) Het grootste quantum kaas wordt gemaakt door de fabrieken, die bij een der beide zuivelbonden zijn aangesloten. Het staat vrijwel vast, dat géén dezer fabrieken kaas maakt uit gepasteuriseerde melk.
- 3) De *Bond van op coöp. grondslag werkende Zuivelfabrieken* sprak zich reeds meermaalen uit tegen het pasteuriseren van kaasmelk. De bij dezen bond aangesloten fabrieken stempelen de kaas met een N.H.-merk, als bewijs, dat dit kaas is uit rauwe melk.

Wat de mededeling betreffende de boeten aangaat, willen wij het volgende opmerken:

- 1) Het boetebedrag was dit jaar hoog. Toch is het ook voorheen wel eens zoo hoog geweest. Dit is niet alleen het gevolg van het aantal boeten, doch ook van een veranderd boete-stelsel. Dat er een hoog bedrag aan boeten binnenkwam, is een gevolg van twee abnormaliteiten, die zich dit jaar voordeden, n.l. in de koude Meimaand van 1938 bleek de melk zóó afwijkend van samenstelling te zijn, dat bij verkazing op eenzelfde vetgehalte als andere jaren de gehalte in de droge stof van de kaas wel 1 pct. of meer lager uitvielen. Verder is er de tongblaarperiode (MKZ.) geweest in den herfst, waarbij zich afwijkingen in het stremproces voordeden.
- 2) Voorzitter Nobel deed deze mededeeling niet namens het bestuur. Het bestuur en ook de directeur onderschrijven ze niet, omdat ze onjuist is.⁴⁹⁾
- 3) De mededeeling, dat de grootste fabrieken de grootste overtreders waren is absoluut onjuist. Wij weten niet, of het toelaatbaar is, dat een voorzitter dergelijke mededeelingen uit een zoodanig controlestation verstrekt, doch nu hij dit heeft gedaan, mogen wij verwachten, dat de directeur van het station den moed bezit deze fabrieken te rehabiliteren, Wij verlangen niet, dat daarbij wordt aangegeven, waar den wel de schuldigen zitten, want volgens ons is er ook daar van opzet géén sprake.

Het is moeilijk aan te nemen, dat de heer Nobel met het doen van deze sensationeele mededeelingen het belang van de kaascontrole op het oog heeft gehad. Ook niet van den kaasafzet. Voor insiders is het vooral door het slot van de mededeelingen, waar hij over verdwijnen spreekt, niet duister meer. De verantwoordelijkheid hiervan draagt de heer Nobel en dit interesseert ons verder niet.

Opgemerkt dient nog te worden, dat in de Dec.-vergadering, die meer verslaggevers dan leden telde, de heer Nobel met groote dankbaarheid kenbaar maakte, dat hij door het bestuur van den bond van zuivelfabrieken in de gelegenheid was gesteld de functie van bestuurslid van het *Boter- en Kaascontrolestation* te blijven waarnemen.⁵⁰⁾ De bovengenoemde boetegevallen „waren toen reeds gepasseerd”.

⁴⁹⁾ Zie 1939-08-02 waar uit blijkt dat, na nader onderzoek, er te veel *overtredingen* waren in 1938 (ZHN.)

⁵⁰⁾ Dit werd tijdens de december vergadering van 1939, toen de nieuwe secretaris van de Bond zijn plaats in nam. De heer Nobel bleef echter wel bestuurslid, zowel van Boter- als Kaascontrolestation, zelfs voorzitter, omdat de particuliere VVZM hem naar voren schoof als hun vertegenwoordiger.....zie bij 1939-12-22 BKS.

Reactie Nobel op ‘Geknoei bij de kaasfabricage’.

(INGEZONDEN)

Wij hebben dezer dagen een ingezonden stuk uit het Handelsblad overgenomen, dat daarin was geschreven door den heer Veldstra, bestuurslid van het Kaas- en Botercontrôlestation „Noordholland” en waarin deze zich tegen den heer Nobel keerde, die openlijk zijn afkeuring had uitgesproken over de slechte kwaliteit van de kaas, welke uit gepasteuriseerde melk wordt gemaakt.

De heer Veldstra heeft thans ook zijn artikel aan de Telegraaf gezonden en deze heeft den heer Nobel gelegenheid gegeven, dit van een onderschrift te voorzien.

Wat de heer Nobel op het stuk van den heer Veldstra heeft aan te merken, laten wij hieronder volgen:

Met veel genoegen las ik dat de heer Veldstra mijn beschouwingen over het verbod voor het pasteuriseren van de kaasmelk krachtig steunt; volgens Noordhollandsche opvattingen heb ik dat dus wel goed gezegd, gelukkig!

Ik hoop, dat ook buiten Noordholland vele voorstanders van een pasteurisatieverbod van de kaasmelk deze actie zullen steunen. Uit Utrecht en Zuidholland zullen dat er velen zijn en ook in het gebied van het *Kaascontrôlestation Friesland* zullen er ongetwijfeld ook zijn, die het verkeerde van het kaasmelk pasteuriseren zeer goed inzien. Laat ons voor dat doel samenwerken.

Verder heb ik het bij den heer Veldstra erg bedorven.

Ik moet daarom direct beginnen met te verklaren, dat ik er prijs op stel, dat aan mijn beschouwingen geen verkeerde uitleg wordt gegeven, want ik heb speciaal gewezen op de handelingen van die fabrieken, die op meer dan de helft der contrôledagen, 26 per jaar, dus meer dan 13 keer, niet voldeden aan de gestelde voorwaarden. Anders heb ik niet gezegd en dat moet niet verdraaid worden, daar moet ik tegen opkomen.

Het is voor mij - bij technisch goed ingerichte zuivelfabrieken - een groote teleurstelling, dat dit gebeurd is, want het is treurig.

Stelt u eens voor, dat alle leden van het station hetzelfde deden als deze fabrieken, dan zouden er 4410 overtredingen zijn geweest in 1938, nu waren het er 568, hét verschil spreekt duidelijk.

Alle producenten hebben te kampen gehad met een koude Meimaand en de tongblaarperiode, maar die brengen het er beter af, hetgeen blijkt uit bovenstaande cijfers. De door den heer Veldstra genoemde bezwaren mogen eenigen invloed hebben gehad, maar op verre na niet in die mate als de heer Veldstra het wil doen voorkomen want dan moest het overal zoo zijn als bij genoemde fabrieken en zoo is het niet.

Inderdaad waardeer ik dat ik als oprichter van het kaascontrôlestation en gedurende 20 jaar voorzitter steeds door den Bond als vertegenwoordiger ben aangewezen. Ik werk gaarne mee, maar het moet ook goed gaan, anders maar niet.

De heer Veldstra kan als bestuurslid weten, dat ik over de hier behandelde kwestie in het bestuur mijn afkeuring ook heb uitgesproken.

En ten laatste over den moed van onzen directeur om de genoemde fabrieken te rehabiliteren; daaromtrent wil ik opmerken, dat de meer genoemde fabrieken het beste doen door het beter te doen en niet steeds op de grens te werken, waardoor ze 14 keer, en meer, van de 26 keer de voorwaarden overschrijden. Deze fabrieken en zij, die daarvoor verantwoordelijk zijn, moeten zichzelf verbeteren; dat is ‘t middel, dan wordt het kwaad doeltreffend bestreden. Daarover gaat het voor mij en anders nergens over.

Kaascontrole-geschil nog niet bijgelegd

De directeur van „Aurora” verdedigt de zuivelfabrieken.⁵¹⁾

De polemiek tusschen den heer G. Nobel, voorzitter van het *kaas-controlestation Noord-Holland* en den heer Veldstra, directeur van de zuivelfabriek „Aurora” Opmeer is nog niet ten einde.

In het *Officieel Orgaan van den Alg. Ned. Zuivelbond (F.N.Z.)* d.d. 17 Mei wordt de brief afgedrukt, welken de heer Nobel op den eersten „aanval” van genoemden fabrieksdirecteur publiceerde en dien wij in onze courant van 5 Mei j.l. opnamen.

De heer Veldstra voorziet dezen brief in het F.N.Z. van het volgende onderschrift:

Wanneer de heer Nobel bij zijn betoog over pasteurisatie van kaasmelk duidelijk had laten uitkomen dat men dit in Noord-Holland niet deed, dan was er voor mij geen reden geweest, daarover te schrijven. Dit wil echter niet zeggen, dat ik het er mee eens ben dat de heer Nobel de kaasmelkpasteurisatie bestrijdt op een oogenblik, dat hij in functie is als voorzitter van het *Kaascontrolestation*. Met deze kwestie hebben deze stations in hun tegenwoordigen vorm niets te maken.

De heer Nobel zegt verder niet veel. Voor verdraaien van hetgeen hij gezegd heeft, behoeft hij niet te vrezen. Zoals de bladen het weergaven zoo was ‘t gezegd. De heer Nobel had dit trouwens opgeschreven en de pers kreeg direct een afschrift. De heer Nobel vestigde zijn oordeel over de boeten op een zeer oppervlakkige beschouwing en hier was hem reeds eerder op geweest. Wanneer bij een controle-bezoek blijkt dat een fabriek niet één of meer bakken binnen de interne grens is gekomen, dan wordt er een boete opgelegd. De heer Nobel noemt dit een overtreding, zonder er verder rekening mee te houden of een fabriek met 20 monsters 1 ondergehalte, dan wel een fabriek met 6 monsters 4 ondergehaltes heeft. Ook houdt hij geen rekening met den aard van de ondergehaltes. Dit laatste geeft vooral den doorslag voor het bestuur van een station, dat er voor moet zorgen dat de goede naam van onze controle niet kan worden aangetast. De scheiding ligt hier niet tusschen groote en kleine fabrieken, doch tusschen goed beheerde bedrijven, die zelf over een goede bedrijfscontrole beschikken en andere die meer op goed geluk af werken.

Wanneer wij van een fabriek en controlestaat krijgen, waarop een rij cijfers alle tusschen 41,5 en 43, dan hebben wij voor het werk van den kaasmaker van dit bedrijf zeer veel respect. Doch dit respect is er niet kleiner om, wanneer er tevens een paar gevallen van plm. 41 op voorkomen. Ieder die iets af weet van de praktijk van kaas maken, die bovendien weet dat het vetgehalte-onderzoek van de kaasmelk slechts op 0,05 % nauwkeurig is, dat het vet, dat in de wei weg gaat door een geringe afwijking van het stremproces of de eerste wrongelbewerking, grooter kan zijn dan normaal en dat tenslotte de bepaling van het vetgehalte in de droge stof slechts op 0,7 % nauwkeurig is, zal dit begrijpen.

Deze bedrijven brengen den goeden naam van het Station niet in gevaar. Over de andere schrijf ik niet. De heer Ir. De Waal (directeur van het Kaascontrole Station) zal binnenkort, hopen we, hierop terugkomen en duidelijk doen uitkomen dat de heer Nobel speciaal de grotere fabrieken in een verkeerd daglicht stelde.

⁵¹⁾ „Aurora” Opmeer en „West-Friesland” in Lutjewinkel waren die tijd de twee grote Noord-Hollandse fabriek, met ca. 24 Mln. KG. ontvangen melk in 1938 /’39 (ZHN.)

Verder geeft de heer Nobel een rekensommetje. Hij zegt daarmee, als alle leden zoo slecht waren geweest, als de grootert, dan waren er 4410 overtredingen geweest. Er zijn in totaal 315 leden, 14 overtredingen per lid dus. Van deze 315 leden zijn er 247 zelfkazende boeren en 68 fabrieken. Dat er van deze 247 boeren slechts pl.m. 100 kaas maken en dat deze 100 dat alleen doen van Mei-November en dus 13 en niet 26 maal worden bezocht, is den heer Nobel blijkbaar, ontgaan.

Dat er onder de leden fabrieken zijn die gemiddeld 10 bakken kaas per dag maken en andere die er gemiddeld 1 maken, heeft de heer Nobel ook blijkbaar niet noodig te weten. Ik kan niet nalaten hier de vraag te stellen, gelooft de heer Nobel, die 20 jaar bestuurslid is geweest, zelf in een dergelijk oppervlakkig rekensommetje, of taxeert hij het intellectueel peil van zijn lezers zoodanig, dat hij denkt dat ze dit wel accepteeren?

Wij zullen hem een ander berekeningetje aan de hand doen dat ook niet juist is, maar toch als reële basis de kaasproductie in kg. heeft. De grootste aangeslotene produceerde in 1938 $1\frac{3}{4}$ miljoen kg. kaas, dit was ruim $\frac{1}{12}$ deel van de totale productie van het Station. Als we aannemen, zoo besluit de heer Veldstra, dat dit lid 15 z.g. overtredingen beging, dan kan men zeggen: als de anderen ook zoo braaf waren gewent, dan hadden op de totale productie 180 boeten mogen vallen en geen 563

Antwoord van den heer Nobel

In antwoord op deze beschouwing schrijft de heer Nobel het volgende:

De heer Veldstra en ik zouden nog lang met elkaar van gedachten kunnen wisselen over onze persoonlijke inzichten over de kwestie terzake van de „Kaascontrole”, want over de pasteurisatie van de kaasmelk verschilt ons inzicht niet noemenswaard. Mijn standpunt heb ik schriftelijk aan heeren verslaggevers gegeven en die hebben dat goed gepubliceerd, daarover heb ik geen opmerkingen, ook niet over de vetgehaltekwestie. Maar de heer Veldstra zond een ingezonden stuk in en haalde er andere dingen bij, waartegen ik bezwaar maakte. Ik zal hieraan verder niet veel tijd verspillen, de heer Veldstra kent mijn standpunt.

Mijn rekensommetje gaf ik om aan te toonen, dat de redeneering van den heer Veldstra, dat de koude Meimaand en het mond- en klauwzeer de oorzaken waren van de vele overtredingen, niet, juist is. De berekening moge volgens den heer Veldstra niet juist zijn - en hij stelt daartegenover een andere berekening, die hij zelf zegt niet juist te zijn, - ieder heeft nu wel begrepen, dat niet de koude Meimaand en het mond- en klauwzeer de hoofdoorzaken zijn van den ongeoorloofden toestand, maar het systematisch werken op de grens van het vetgehalte. Dat is een ernstig feit, want de Kaascontrole is te goed om op deze manier verknoeid te worden, daarvoor is er te veel gewerkt aan het goede doel.

Eenerzijds is dit ontoelaatbaar, omdat zij, die zoo doen, de controle ernstig in gevaar brengen en zich bevoordeelen, anderzijds doen ze de producenten - en die zijn er gelukkig nog veel - die er naar streven om de voorwaarden na te komen, oneerlijke concurrentie aan. FIR moet krachtig worden ingegrepen om den toestand te verbeteren. Het gaat hier niet om 40 % waar teveel op gewerkt wordt - maar om 40+, wat inhoudt dat, met het oog op de speling bij het wetenschappelijk onderzoek - 0,7 % - en het plus - zeker minstens 0,3 % - boven 40 % aanwezig moet zijn, waardoor het bij 41 % reeds niet goed is.

Op de verdere berekeningen van den heer Veldstra ga ik niet in, ik wacht het onderzoek van onzen Directeur rustig af, ik heb er voorloopig het mijne van gezegd. Het zou voor mij gemakkelijker en aangener zijn geweest, om de zaak maar te laten rusten, maar daar gaat het voor mij niet om! Ik ben er vast van overtuigd, dat er in deze veel niet in orde is, men kan

doen alsof en het misschien nog rechtvaardigen, maar .., men kan een kwade zaak met schijn van recht bekleeden, men maakt 'n kwade zaak met schijn van recht niet goed.

Lutjewinkel, 17 Mei 1939.

G. NOBEL.

Schager Courant, 1939-05-26; P. 518

Nog eens de kaascontrole-kwestie

De heer Veldstra weer aan het woord.

Eenige dagen geleden namen wij een beschouwing over de kaascontrolekwestie in Noordholland op. Het was een ingezonden stuk van den heer Veldstra met een antwoord van den heer G. Nobel, oud-secretaris van den bond van Coöp. Zuivelfabrieken.

De heer Veldstra schrijft nu weer in het bondsorgaan van den Alg. Ned. Zuivelbond: Uit het bovenstaande (het stuk van den heer Nobel, tegelijkertijd in genoemd orgaan opgenomen) blijkt, dat de heer Nobel niet z'n rekensommetje inderdaad meende iets aan te kunnen toonen, Gezien wat wij daarover reeds schreven, hebben we hier niets aan toe te voegen. Wij raden hem aan eens te lezen wat het Friesche verslag over de invloed van de koude Mei-maand en het Mond- en Klauwzeer zegt.

Verder geeft hij niet onduidelijk te kennen dat er volgens hem aangesloten zijn die er niet naar streven de voorwaarden van het Station na te leven. Wij zijn zoo kwaaddenkend niet, integendeel het is onze overtuiging dat ze allen er wel naar streven, doch om verschillende redenen de een daarbij beter slaagt dan de ander.

Wij vinden het ook niet noodig en wenschelijk er nog langer over te schrijven. Alle voorstellen die de goede naam van onze kaascontrole kunnen bevorderen zullen bij ons steun vinden, doch we meenen dat die met kennis van zaken moeten worden bekeken en rekening houden met de praktijk.

Wij kunnen niet nalaten nog even vast te stellen dat onze bezwaren betroffen de wijze waarop de heer Nobel deze zaak in het publiek behandelde zonder voorkennis van het bestuur van het Station en bovendien o.i. daarbij een groep aangesloten in een verkeerd daglicht stelde.

Dat was niet in het belang van de Kaascontrole en niet in het belang van de aangesloten. Dat kan de heer Nobel willen erkennen of niet, te rechtvaardigen is het niet en zelfs niet met een schijn van recht te bekleeden.

Krachtig ingrijpen van het Kaascontrôle-station

Het wordt ernst met de Kaascontrole.

Gelijk Voorzitter G. Nobel na onderzoek!

(Commentaar Courant)

De voorzitter van het *Kaascontrôle Station „Noord-Holland”*, de heer G. Nobel, heeft in de voorjaarsvergadering van genoemd station een ernstig *maanwoord* gesproken, waarin hij zijn teleurstelling uitsprak over het ontduiken van de bepalingen en waarbij hij er vooral zijn teleurstelling over uitsprak dat de meeste overtredingen geconstateerd worden bij de best geoutilleerde fabrieken, waarvan men zou verwachten, dat zij allereerst, in het belang van den goeden naam het product de overtredingen zouden vermijden.

De heer Nobel aarzelde niet te verklaren, dat, wanneer hierin geen verbetering kwam hij niet zou aarzelen de regeering te verzoeken de contrôle zelf ter hand te nemen.

In den bond van op coöperatieven grondslag werkende zuivelfabrieken, dien de heer Nobel als oud-secretaris in het Kaascontrôle Station vertegenwoordigt, heeft deze openbaarmaking van het **te hoog vochtgehalte** in onze kaas, dermate ontstemming gewekt, dat de voorzitter den heer Jn. Blauwboer in zijn sluitingswoord van de algemeene vergadering van den bond, zoodat discussie niet meer mogelijk was, een keurend woord daarover uitte.

Het bestuur van dien bond, dat o.i. den heer Nobel dankbaar behoorde te zijn voor zijn streven een kwaad, dat den goeden naam van het Hollandsche product zoo zeer bedreigt, den kop in te drukken, beraamde reeds plannen om den oud-secretaris, die n.b. tot erelid was benoemd, door een ander in het Contrôle Station te vervangen, onder het motief, dat contact door een lid van het dagelijks bestuur van den bond in het contrôle station wenschelijk is.

Inmiddels besloot het bestuur van het Kaascontrôle Station een nader onderzoek in te stellen. Blijkens de aan de leden verzonden circulaire, die wij hieronder publiceeren, heeft dit onderzoek den heer Nobel geheel in het gelijk gesteld.

Wij zijn thans benieuwd of men het nu nog zal aandurven met voorstellen te komen om den heer Nobel door een ander te vervangen. Wij hopen dit niet en vertrouwen er op, dat ook het bestuur van den bond in het belang van den goeden naam van ons N.H. product, krachtig zal samenwerken, om tot gezonde toestanden te komen.

Mocht dit niet het geval zijn, dan hopen wij dat de ledenvergadering als één man den heer G. Nobel zal handhaven, bedenkende, dat een goed vriend de feilen toont.⁵²⁾

De circulaire waarover wij hierboven schreven luidt als volgt:

„Naar aanleiding van hetgeen onze Voorzitter op de laatstgehouden algemeene gadering mededeelde betreffende het aantal ondergehouden in 1938, dat bij sommige bedrijven op meer dan de helft der contrôledagen werd aangetroffen, vonden wij aanleiding onzen directeur op te

⁵²⁾ Zie hoe de hier *uitgesproken* wens van de (landbouw)redacteur, uitkomt in de december vergadering. (ZHN.)

dragen een nauwgezet onderzoek in te stellen en de resultaten ons in een overzichtelijk rapport over te leggen.

Uit dit rapport is ons gebleken dat het aantal ondergehalten beneden 40,9 %, welke de ernstige ondergehalten zijn, die de waarborgen, welke aan het rijksmerk zijn verbonden, inderdaad in gevaar brengen, in 1938 veel te groot is geweest.

Op grond hiervan heeft het bestuur besloten een verzwaard boetestelsel in te voeren en omdat het ons niet gewenscht voorkomt, dat zoodanig op de interne grens wordt gewerkt, dat een bedrijf bijna bij elk bezoek ondergehalten in de bemonsterde kaas heeft, ook al zijn die ondergehalten voor het grootste gedeelte tusschen 40,9 % en 41,5 %, worden bovendien door ons bestuur nog nader te treffen maatregelen beraamd.

Tenslotte wenscht ons bestuur er nog op te wijzen dat naast de vele en ernstige afwijkingen er ook vele goede resultaten bleken te zijn - ook bij groote fabrieken - hetgeen onze volle waardeering verdient."

Leeuwarder Courant 1939-08-02

stond ook in andere couranten!

Verzwaard boetestelsel bij kaasfabricage

Rondschrijven aan leden van *Kaascontrôle-Station Noord-Holland*

Aan de leden van het *Kaascontrôlestation Noord-Holland* is dato 29 Juli, naar de Tel. meldt, het volgende rondschrijven gericht:

„Naar aanleiding van hetgeen onze voorzitter op de laatstgehouden algemeene vergadering mededeelde, betreffende het aantal ondergehalten in 1938, dat bij sommige bedrijven op meer dan de helft der contrôledagen werd aangetroffen, vonden wij aanleiding onzen directeur op te dragen een nauwgezet onderzoek in te stellen en de resultaten ons in een overzichtelijk rapport over te leggen.

Uit dit rapport is ons gebleken, dat het aantal ondergehalten beneden 40.9 pct., welke de ernstige ondergehalten zijn, die de waarborgen, welke aan het Rijksmerk zijn verbonden, inderdaad in gevaar brengen, in 1938 veel te groot is geweest.

Op grond hiervan heeft het bestuur besloten een verzwaard boetestelsel in te voeren en omdat het ons niet gewenscht voorkomt, dat zoodanig op de interne grens wordt gewerkt, dat een bedrijf bijna bij elk bezoek ondergehalten in de bemonsterde kaas heeft, ook al zijn die ondergehalten voor het grootste gedeelte tusschen 40,9 pct. en 41,5 pct., worden bovendien door ons bestuur nog nader te treffen maatregelen beraamd.

Ten slotte wenscht ons bestuur er nog op te wijzen, dat naast de vele en ernstige afwijkingen, er ook vele goede resultaten bleken te zijn - ook bij groote fabrieken - hetgeen onze volle waardeering verdient."

(Commentaar Courant Leeuwarder Courant ?)

De ernstige waarschuwing, welke de heer G. Nobel in de jongste vergadering van het Station uitte, is dus voldoende geground geweest.

Anders zou het bestuur van het Contrôlestation zeker niet tot een verzwaard boetestelsel zijn overgegaan, terwijl de toevoeging „dat nog nader te treffen maatregelen worden beraamd", om de vele over-

trekkingen tegen onderhouden in de toekomst te voorkomen, doet vermoeden, dat uit het door den directeur uitgebrachte rapport is gebleken, dat een krachtige bescherming van het kaasmerk tegen de handelingen van sommige leden dringend noodig is.

DI. verslag verg. Botercontrôlestation Noord-Holland

De Neer G. Nobel blijft bestuurslid van het Boter- en Kaascontrôlestation Hoffelijk gebaar van V. V.Z.M.

HOORN: Algemeene ledenvergadering van het *Botercontrolestation Noordholland* op Donderdag 21 Dec. 1939, des voorm. te elf uur in café „De Roskam” te Hoorn.

De voorzitter, de heer G. Nobel, opent de vergadering met een woord van welkom. Spreker wenscht niet uit te wijden over de tijd omstandigheden, doch wil er wel op wijzen dat het voor de landbouwers noodzakelijk is om zooveel mogelijk samen te werken, vooral wat betreft de voedselvoorziening. Tevens heet hij hartelijk welkom den Rijkszuivelinspecteur den heer Jur-ling Beck te 's Gravenhaee.

Hierna leest de secretaris de notulen van de vorige ledenvergadering, welke onveranderd worden goedgekeurd en vastgesteld.

Ingekomen stukken.

Bericht van verhindering van Ir. Huisman, Rijkszuivelconsulent te Hoorn . Een schrijven van den *Bond van op Coöp. Grondslag werkende zuivelfabrieken in Noordholland*, te Alkmaar dat als vertegenwoordiger van dezen Bond wordt aangewezen hun secretaris Ir. Kranen.

Een schrijven van de V.V.Z.M. te Den Haag dat hunne vertegenwoordiger in het B.G K.H. den heer K. Bezemer wegens drukke werkzaamheden bedankt als bestuurslid en dat als zoodanig in zijn plaats wordt aangewezen de heer G. Nobel te Lutjewinkel.

De heer Nobel zegt hierover het volgorde:

Het bestuur van de *Vereeniging voor zuivelindustrie en melkhygiëne V.V.Z.M.* besloot om haar vertegenwoordiger - den heer Bezemer - van zijn taak te ontheffen en mij te benoemen als haar vertegenwoordiger in het bestuur van het Kaas- en Botercontrolestation.

Tot bovengenoemde stap is het Bestuur van de V.V.Z.M. overgegaan, omdat het de kaas- en botercontrole in het geheel niet beziet als een partij aangelegenheid, doch als een algemeen zuivelbelang. Het komt het Bestuur van de V.C.Z..M. voor dat de samenwerking der verenigingen die de N.H. stations hebben opgericht vooral hierin moet liggen, dat zij zorgen voor goede besturen die op de juiste en geheel objectieve wijze leiding geven aan het optreden der stations.

De ervaring heeft het Bestuur geleerd, dat mijn werk in deze stations geheel met de opvattingen van het Bestuur overeenstemt en daarnaast dat deze onderwerpen niet alleen mijne warme belangstelling hebben, doch dat ik door mijn rijke ervaring zeer in het bijzonder in aanmerking kom om een leidende rol te spelen.

Mijne Heren,

Ik waardeer dit standpunt van het Bestuur van de V.V.Z.M. zeer en ben daar zeer dankbaar voor. Hieruit blijkt dat ik door mijn objectieve beoordeling van de zaken van de stations het volle vertrouwen geniet van de V.V.Z.M.

Wanneer men aan de oprichting van de stations heeft medegewerkt en daarna twintig jaar lid van bestuur en voorzitter daarvan bent geweest dan hecht men aan dat werk en dan is het zeer aangenaam wanneer men deze steun mag ervaren op zoo hoffelijke wijze, waarvoor ik het be-

stuur van de V.V.Z.M. in het bijzonder zijn voorzitter den heer Blink, alsmede den heer Bezemer zijn Secretaris, gaarne hartelijk dank.

Ik hoop dan ook mijn werk als te voren met volle belangstelling en rechtvaardig voort te zetten in het belang van de beide stations en de aangeslotenen.

Mededeelingen.

De voorzitter leest de volgende mededeeling voor.

Ledental.

Op 1 Januari 1939 bedroeg het ledental 77, nl. 61 Zuivelfabrieken, 7 melkinrichtingen, 8 handelaren en 1 zelfkarnende boer.

[...]

Rondvraag.

De rondvraag levert niets op, waarna de voorzitter de vergadering sluit met een hartelijk woord van dank aan den heer Bezemer voor de prettige samenwerking en de pers voor haar aanwezigheid.

(Toevoeging ‘Schager Courant’)

Nadat de heer Nobel, als voorzitter, in den loop van dit jaar op energieke wijze een eind had gemaakt aan misstanden, welke uit het latere rapport van den directeur wel zeer duidelijk zijn gebleken, is de poging tot zijn verwijdering uit het controleapparaat door het Bestuur van den *Bond van op Coöp. Grondslag werkende Zuivelfabrieken* en de correcte verhinderende daarvan door de leiding van de V.V.Z.M. een slag in het gelaat van het Bestuur der Coöperatie. Meer zullen wij hiervan voorlopig niet zeggen.

Schager Courant, 1939-12-22: P; 3/8

Verslag Verg. Kaascontrôlestation „Noord-Holland”

HOORN: Algemene ledenvergadering van het K.C.N.H. op Donderdag 21 December 1939, des middags te 12 uur in café „De Roskam” te Hoorn.

De Voorzitter, de heer G. Nobel, opent de vergadering met een woord van welkom, speciaal den heer Jurling Beck, Rijkszuivelinspecteur te ‘s-Gravenhage. Verder wenscht spreker op de regering een beroep te doen voor de bevordering van den kaasafzet, daar deze nu in de verdrukking komt bij den afzet der boter. Men heeft den toeslag voor de kaas met de helft verlaagd. Hij hoopt, dat de regering voor ons nationaal product weer de steun op de oude basis zal terugbrengen.

Hierna leest de Secretaris de notulen van de vorige ledenvergadering, welke onveranderd worden goedgekeurd en vastgesteld.

Ingekomen stukken en de rede van den heer Nobel waren gelijk aan het behandelde op de vergadering van het Botercontrolestation. – zie voorgaande verslag ‘vergadering botercontrolestation’

Mededelingen.

Op 31 December 1938 bedroeg het ledental 327, nl. 64 kaas- en boterfabrieken, 4 kaasfabrieken en 259 zelfkazende boeren.

In den loop van 1939 werd 1 kaasfabriek omgezet in een kaas- en boterfabriek en traden 26 leden uit, n.l. 2 kaas- en boterfabrieken wegens opheffing en 24 zelfkazende boeren, terwijl 5 zelfkazende boeren als lid toetraden, zoodat het ledental nu bedraagt 306, n.l. 63 kaas- en boterfabrieken, 3 kaasfabrieken en 210 zelfkazende hoeren.

Rekeningcommissie

Het Bestuur stelt voor hiervoor aan te wijzen: Coöp. Zuivelfabriek „*Concordia*” te Oudendijk; Coöp. Zuivelfabriek „*De Goede Verwachting*” te Schoorl en Proefzuivelboerderij te Hoorn,

Deze leden worden benoemd.

Bepaling van het entreegeld voor 1940.

Het Bestuur stelt voor om evenals vorige jaren het entreegeld voor 1940 voor alle nieuwe leden te bepalen op f1- per koe of per 300 K.G. in het afgelopen jaar bereide kaas, indien het aantal koeien geen juiste maatstaf voor de kaasproductie, vormt.

Ook dit voorstel wordt aangenomen.

De rondvraag levert niets op, waarna de voorzitter de vergadering sluit met een hartelijk woord van dank aan den heer Bezemer voor de prettige samenwerking en de pers voor haar aanwezigheid.

1940

Schager Courant 1940-02-27; P. 5/8

ook in MAP Zuivelbonden N.-H.

Het kaascontrolestation.

De nieuwe voorzitter G. Nobel aan het woord ⁵³⁾

De herbenoeming van den heer G. Nobel te Lutjewinkel tot voorzitter van het *Kaascontrolestation Noord-Holland*, heeft ons aanleiding gegeven, om ons in verbinding te stellen met den heer Nobel om ons eens te willen inlichten over de positie die hij inneemt voor de Kaas- en Botercontrole in Nederland,

Hoe lang, aldus was onze eerste vraag, is u eigenlijk „in de controle?”

Ik maakte, aldus de heer Nobel, de voorbereiding en oprichting van het Kaas- en Botercontrolestation Noord-Holland mee - ongeveer 20 jaar geleden - en was van af het begin tot op heden voorzitter van genoemd *Kaascontrolestation*, en voor het *Botercontrolestation* was ik vanaf de oprichting onder-voorzitter en later voorzitter, welke functie tot op heden door mij wordt bekleed.

Hoe gaat het eigenlijk met die kaasmerken, vroegen wij verder.

Tengevolge van de Kaascontrole, was het antwoord van den heer Nobel, werd de aanmaak van de bekende Rijkskaasmerken opgedragen aan een organisatie van alle Kaascontrolestations in Nederland, n.l. de Ver. „*Het Kaasmerk*” te Leiden, waar een prachtige fabriek is gesticht van bewonderenswaardige technische volmaaktheid, waar jaarlijks ongeveer 40 miljoen kaasmerken voor alle stations in Nederland worden gefabriceerd, welk aantal zonder bezwaar kan worden verdubbeld of verdrievoudigd, en waar ook merken voor andere landen werden en nog worden gemaakt.

Ik maakte de voorbereiding van de Vereniging en de oprichting van de fabriek van a tot z mee en was vanaf den beginne - 20 jaar - onder-voorzitter en sedert jaren voorzitter.

Verder ben ik ook nog voorzitter van de Centrale Commissie van alle Botercontrolestations in Nederland. Het College dat adviserend optreedt voor deze Controlestations bij de Regering terzake van alle regelingen voor de Botercontrole.

Heeft U nog meer functies, mijnheer Nobel?

Ja, we zijn er nog niet! Ik ben ook nog voorzitter van een Commissie van - Zuiveldeskundigen uit Nederland - waaronder die van de 3 grote Zuivelorganisaties in Nederland, n.l.: de F.N.Z. de V.V.Z.M. en de Bond van Kaasproducenten - welke tot taak heeft de bestudering van het Reorganisatierapport van de controle op de boter-, kaas- en melkproducten van het College van Directeuren der Kaas- en Boter - controlestations in Nederland.

Uit deze grote Commissie is een Studiecommissie - wederom met de vertegenwoordigers van de 3 grote Zuivelorganisaties - benoemd van 10 personen,

En daar is U ook lid van?

Voorzitter...

We namen afscheid van onzen gastheer en kregen opnieuw den indruk, nu wij de opsomming van functies hadden gehoord, dat de inzichten van den heer Nobel, om leiding te geven in de zuivelwereld, niet alleen door Noord-Holland, maar door geheel Nederland zeer worden gewaardeerd en voor de zuivelbereiders van groots verdiensten zijn!

⁵³ Merk op dat in het ZJB. ‘53 de heer G. Nobel nog steeds voorzitter is van Boter- en Kaascontrolestation N.-H. en van Ver. „*Het Kaasmerk*” te Leiden. (ZHN.)

Jammer dat, in hoofdzaak zuiver persoonlijke kwesties, er in de laatste jaren toe hebben geleid, dat den heer Nobel hier en daar de voet is dwars gezet.

Bij het zuiver houden der controle op het vetgehalte van de kaas is duidelijk genoeg bewezen, dat de thans weer opnieuw benoemde voorzitter voldoende onafhankelijk is van alle betrokken partijen om eerbied voor een goede controle af te dwingen. Dit slag menschen is zeer schaarsch en hun waarde voor de gemeenschap en hier voor den boerenstand, wordt helaas wel eens te laag aangeslagen, ja wordt dikwijls overschaduwed door persoonlijke haarkloverijen.

De Tijd 1940-04-15

Verslag verg. *Boter- en kaascontrôlestations in N.-Holland*

Vergadering Botercontrolestation

ALKMAAR: In de Vrijdagmiddag in de Unie te Alkmaar gehouden ledenvergadering van het Boter-contrôle-station „Noord-Holland” is op minder prettige wijze de befaamde kwestie om het voorzitterschap van den heer G. Nobel ter sprake gekomen. Besloten werd, dat het bestuur zich er nog eens over zou beraden, maar de heer Nobel gaf tevens op duidelijke wijze te kennen, alles, wat niet door den beugel zou kunnen, openbaar te maken.

In zijn openingswoord uitte de voorzitter, de heer G. Nobel, den wensch, dat in deze droevige tijden ons land er in zal slagen buiten den oorlog te blijven. Het is intusschen noodig, dat ieder zich naar best vermogen van zijn taak kwijt.

Volgens rooster treden op 1 Januari 1941 als bestuursleden af de Heeren H. Davelaar te Stomporen en J. Veldstra te Opmeer, die herkozen werden.

De exploitatierekening over 1939 sloot met een bedrag van f 12.985,66 aan inkomsten en uitgaven. Het batig saldo was f 2.715,82.

De post reserve ad f 7000.- voorkomende op de balans is ook in 1939 ongewijzigd gebleven. Het bestuur stelde voor, van het batig saldo over 1939 ad f 2.715,82 een bedrag van f 1547,14 aan de leden te restitueeren, zijnde 15 pct. van de contributie over 1939, terwijl dan het restant ad f 1168,68 zal worden gebruikt voor de nieuwe rekening over 1940.

Na rapporten van het controleerend accountantsbureau en van de financiële commissie werden rekening en balans goedgekeurd. Ook met de financiële voorstellen van het bestuur gingen men accoord.

De begroting 1940 werd vastgesteld op een bedrag van j 11.348,68 aan irikomstetx en uitgaven.

In 1939 werd door de leden in totaal bereid 4.420.237 K.G. boter, dit is 467.119 K.G, meer dan in 1938. Er werd door de leden bijgekocht 13.502.056 K.G.; dit is 1.324.274 K.G. meer dan in 1938.

Een vaste contributie zal van de N.C.Z. te Amsterdam kunnen worden geheven over een bijkoop van 11.081.600 K.G., terwijl verder de gewone contributie zal kunnen worden geheven over een totaal-omzet van 6.343.200 K.G.

De leden zullen met het bestaande contributieschema over 1940 bijdragen f 10.000,-.

Het bestuur stelde dan ook voor, voor 1940 weer het bestaande contributieschema vast te stellen.

Aldus werd besloten.

Tijdens de rondvraag zei de Heer Groot, Stompetoren, dat het standpunt, naar aanleiding van de verkiezing van den voorzitter ingenomen, volkomen juist is. De voorzitter mag zich daar niet tegen verzetten. De houding van den voorzitter bewonderde spr. niet. Spr. stelde een motie voor, waarbij de voorzitter werd uitgenoodigd binnen 8 dagen een bestuursvergadering te beleggen om de kwestie op te lossen.

De voorzitter betoogde, dat de motiveering van de bestuursmeerderheid, om een nieuwe verkiezing te willen, in strijd is met de statuten. Men wil zijn aftreden, omdat de bestuursvergadering, waarin hij tot voorzitter werd gekozen, niet voltallig was en omdat de voorzitter met drie van de vier stemmen was herkozen.

De statuten verlangen slechts, dat de voorzitter met meerderheid van stemmen wordt gekozen. De heer Groot zei, dat het dagelijksch bestuur formeel gelijk kan hebben, maar spr. vond het toch eigenlijk muggenzifterij.

De heer Veldstra zei, dat de voorzitter herkozen is tegen den wensch der bestuursmeerderheid. Deze wilde het aftreden van den voorzitter. De meerderheid is niet op een volgende bestuursvergadering gekomen, omdat de indeling van de agenda geen gelegenheid tot gedachtenwisseling gaf. Spr. vond, dat door de houding van het dagelijksch bestuur het belang der vereeniging niet werd gediend.

De voorzitter zei, dat spr.'s verkiezing volkomen in overeenstemming met de statuten is geschied, n.l. met meerderheid van stemmen. Wat de meerderheid wil kan, zooals het thans is geformuleerd, op deze vergadering niet in behandeling komen. De motiveering voor de gevraagde nieuwe verkiezing is niet juist.

De heer Veldstra bleef bij zijn meening en kondigde aan, dat getracht zou worden langs anderen weg de bedoeling van de bestuursmeerderheid te verwezenlijken.

De Secretaris, de heer de Waal, wilde, evenals ir. Huisman, de motie wel behandelen en, zoo deze zou worden aangenomen, binnen een maand een bestuursvergadering beleggen.

De voorzitter stelde daarop voor, dat het bestuur de motie zou overnemen. Dit geschiedde en na een debatje over al dan niet stemmen ging de vergadering met de motie accoord.

Nadat de voorzitter op een verzoek van een der leden had toegezegd de leden schriftelijk over de gang van zaken op de hoogte te houden vroeg de heer Hofster juist het zwijgen te bewaren over deze zaken.

De voorzitter zei daarop, dat hij meende, dat ieder moet weten wat er aan de hand is. Spr. is medeoprichter van het contrôlestation en twintig jaar lang bestuurslid in prettige samenwerking met de anderen. Trouw en eerlijk heeft hij getracht zijn taak te vervullen en hij geeft een ander de kans dat ook te doen. Ik mag de zaken eens anders hebben ingezien, aldus spr., maar ik tart ieder te bewijzen, dat ik iets verkeerd deed. Ik heb daarom het vermoeden, dat achter deze kwestie iets anders zit, dat niet door den beugel kan. Ik ben een vrij man en ik zal er niet voor te vinden zijn iets binnenskamers te houden, dat ontoelaatbaar is.

De voorzitter sloot vervolgens de vergadering met een woord van dank tot het personeel van het station. Hij zei tevens nog dat het er om gaat, dat een strenge, onpartijdige contrôle wordt uitgeoefend.

Aansluitend:

Verslag verg. *Kaascontrolestation Noord-Holland*

Vervolgens vergaderden de leden van het *kaascontrôle-station Noord-Holland*.

De voorzitter, de heer Nobel, zei in zijn openingswoord, dat de regeeringsmaatregelen ten aanzien van de kaasbereiding sommigen groepen groot nadeel toebrengen. Het is voor Nederland van belang, dat de kaasbereiding de hand boven het hoofd wordt gehouden. De kaasproductie is belangrijker voor ons land dan de boter of de melkpoeder, die men elders even goed en soms beter maakt. Het halveeren van den toeslag op de kaas is daarom niet juist en afkeurenswaardig.

Volgens den rooster van aftreding treedt op 1 Januari 1941 als bestuurslid af de heer J. N. van Baar te Beemster. Deze werd niet herkozen. In zijn plaats koos men den heer Winkel uit Schagerbrug.

Tot lid van den Raad van Beroep werd gekozen Dr. L. T. C. Schey te Warnsveld.

De exploitatierekening over 1939 staat aan ontvangsten en uitgaven met een bedrag van f 63.631,07. Het batig saldo bedroeg f 14.330,40. Aan boeten was ontvangen f 9539.

Van de reserve, voorkomende op de balans en groot f 10.000.-, en van de buitengewone reserve, groot f 2085,14, is in 1939 weer niets afgevoerd. Zoowel bij de activa als bij de passiva komt weer voor de post betreffende het pensioenfonds voor den directeur, uit welk fonds later bestreden zal worden de opvoering van het ouderdomspensioen van den directeur tot f 4000.- per jaar. Het bestuur stelde voor van het batig saldo over 1939 ad f 14.330,40 een bedrag van f 7752,58, zijnde 25 pct. van de contributie over 1939, aan de leden te restitueeren en het restant ad f 6577,82 te gebruiken voor de nieuwe exploitatierekening over 1940.

De rekening en balans werden met de financieele voorstellen goedgekeurd.

De begrooting -1940 werd vastgesteld op f 51.827,82 aan baten en lasten.

De totale kaasproductie bedroeg in 1939: 21.386.366 kg, terwijl dit in 1938 was 20.676.369 kg. Een vermeerdering dus van 709.997 kg.

Er kan door enkele uittredingen slechts contributie worden geheven over een totale kaasproductie van 21.176.203 kg.

In 1939 hebben er weer 18 leden minder gekaasd dan in 1938. In 1938 waren er 16 leden-fabrieken van de 6e t.m. 20e klasse, die toen te zamen hebben geproduceerd 11.724.471 kg kaas. In 1939 waren er 17 leden-fabrieken van de 6e t.m. de 19e klasse. Die hebben nu te zamen bereid 12.3388.400 kg kaas, dus 675.929 kg meer dan in 1938. Hieruit ziet men, dat de productie zich nog steeds verplaatst naar de grootere fabrieken in de hoogere klassen. De bijdragen der leden over 1940 zullen een bedrag van f 30.000 vormen, hetwelk zal worden opgebracht volgens hetzelfde contributieschema, dat in 1939 heeft gegolden. Dit werd goedgevonden.

Hierna sluiting.

Zelf karnen niet meer toegestaan

Vergunning alleen bij hoge uitzondering.

Gelijk met de distributie van vet en boter is een verordening afgekomen op het zelf karnen. Met ingang van 14 Juli 1940 is het bereiden van boter slechts geoorloofd, indien men in het bezit is van een karnvergunning, welke uitgereikt zal worden door de Nederlandsche Zuivelcentrale, afdeling zuivel te 's-Gravenhagen. Deze karnvergunningen zullen behalve aan zuivelfabrieken slechts in uiterste noodzaak worden verleend, n.l. alleen in die gevallen, waarin er geen andere mogelijkheid bestaat om de gewonnen melk productief te maken, zooals melkveehouders, die de melk niet aan een zuivelfabriek of als consumptiemelk kunnen verkopen. Ook zij, die gewoon zijn schapen- of geitenmelk te verkarnen, dienen een karnvergunning aan te vragen.

Een boterdistributiezegel.

Bezitters van een karn, die niet gerechtigd zijn om boter te bereiden, dienen deze onbruikbaar te maken of door een controleur van den *centralen crisis-controledienst* te doen verzegelen. Bovendien zal alle geproduceerde boter, met uitzondering van schapen- en geitenboter, van een merk dienen te zijn voorzien. Voor hen, die aangesloten zijn hij een onder rijkstoezicht staand *botercontrolestation*, zal het rijksbotermerk voldoende zijn. Zij, die niet aangesloten zijn, zullen een nieuw in te voeren merk, het z.g. *boterdistributiezegel*, dienen te gebruiken. Zij dienen zich voor de verkrijging daarvan te wenden tot de afdelingen zuivelcontrole de *Nederlandsche zuivelcentrale* in de verschillende provincies.

Ook contróle op den handel.

Naast de controle op de bereiding van boter, zal ook 'n controle worden ingesteld op het verhandelen van boter. Daartoe is bepaald, dat ongeacht het voorschrift, dat boter dient voorzien te zijn van een merk, men geen boter zal mogen afleveren of verhandelen, indien men bovendien niet overlegt, hetzij een distributiebon of toewijzing, welke recht geeft op het koopen van boter, hetzij een uitvoercertificaat, wanneer het exportboter betreft, hetzij een door de centrale afgegeven vergunning voor den opslag in koelhuizen.

Schager Courant, 1940-12-28; P. 4/11

Verslag verg. *Boter- en Kaascontrolestation N.-Holland*

Controlemerk nog steeds de hoogste garantie.

De Heer G. Nobel bijt van zich af.

ALKMAAR: Het *Boter-controlestation* hield Vrijdag onder voorzitterschap van den heer E. Dzn. Govers zijn algemene vergadering in „*café Central*,”

Opening.

De voorzitter zegt zijn voorganger in kennis van zuivelaangelegenheden niet te kunnen evenaren en hij dankt den heer Nobel voor het vele, dat deze in den loop der tijden voor het Botercontrolestation heeft gedaan. Hij zegt zijn taak te voelen als een dienende en de functie daarom te hebben moeten aanvaarden, zij het tegen zijn wil.

Hij vraagt zich af, waarom men in Den Haag niet het botermerk eischt op alle boter en wijst er op dat het controlemerk altijd nog meerdere garanties biedt dan het distributiezegel.

De notulen worden goedgekeurd.

Uit de mededeelingen stippen wij het volgende aan:

Leden.

Op 1 Januari 1910 bedroeg het ledental 72, n.l. 58 zuivelfabrieken, 6 melkinrichtingen, 7 handelaars en 1 zelfkarnende ⁵⁴⁾ boer. In den loop van 1010 traden 2 melkinrichtingen en 2 handelaars uit, terwijl geen nieuwe leden toetraden.

Distributieregeling.

Waar voor de boter, zoowel als voor de kaasdistributieregeling de hulp werd ingeroepen van de Afdelingen Zuivelcontrole van de Nederlandsche Zuivelcentrale, is de **xx**teuren der stations er in zijn gekend. De **cont**rolestation uitgegroeid tot een omvangrijk apparaat, waaraan thans voor den binnendienst 12 personen en voor den buitendienst naast de 5 gewone controleurs, nog 17 gedetacheerde controleurs werkzaam zijn.

MARGARINE

In verband met de boterschaarschte in ons land, kwam den laatsten tijd aandrang van de zijde der leden handelaars om ook margarine te mogen verhandelen. Het bestuur heeft gemeend een desbetreffend verzoek van het station Zuidholland aan de regeering te moeten steunen.

Van den Directeur-generaal van den Landbouw is echter bericht ontvangen, dat het verzoek is afgewezen.

In verband met bovenstaande wordt door den heer Hofstee uit Wieringerwaard opgemerkt, dat destijds een bericht in de Schager Courant heeft gestaan, dat het verzoek oorspronkelijk ook zou zijn uitgegaan van Coöp. Zuivelfabrieken en voorts, dat het bestuur oorspronkelijk een desbetreffend verzoek had had afgewezen.

Overigens had men deze zaak beter in een algemeene vergadering besproken.

Uit het antwoord van den voorzitter blijkt dat inderdaad oorspronkelijk ook producenten het verzoek hadden gedaan. Uit een lang betoog blijkt voorts, dat het bestuur er onder, bepaalde omstandigheden, o.a. het volkomen van elkaar gescheiden houden van boter- en margarine en het slechts voorradig hebben van margarine in wikkels, geen bezwaar tegen had gehad. Overigens wordt toegegeven, dat men de leden er eerst beter over had geraadpleegd, doch de tijd had gedrongen.

In een financiële commissie worden aan gewezen de fabrieken *Oostwoud* te Oostwoud, De *Vooruitgang* te Julianadorp en *Hoogkarspel* te Hoogkarspel.

Rondvraag

Door allerlei omstandigheden, voortspruitend uit de abnormale tijden, staan sommige fabrieken voor de onmogelijkheid boter van allereerste kwaliteit te bereiden, waardoor het Z.K.B. niet kan worden verkregen. In verband hiermee vraagt de heer Hofstee of het niet mogelijk is bij de Z.K.B. aan te dringen op een lichte keuring. Hij wijst er tevens op, dat boter zonder het Z.K.B.-merk soms hogere prijzen maakt dan die, welke van het merk is voorzien.

Het bestuur kan aan een en ander weinig doen. Indien frauduleuze handelingen voorkomen, wordt verzocht zich in verbinding te stellen met den directeur van het Botercontrolestation.

De heer Kuiper dringt er op aan, dat verschil zal worden gemaakt tusschen crisis- en controlemerk.

⁵⁴ Stond 'zelfkazende' (ZHN.)

De directeur zegt, dat de indeeling te Den Haag is samengesteld, zonder dat de directeuren der stations er in zijn bekend. De standaardisatie was mede debet aan de onjuistheden, die er zeker in voorkomen, hij meent echter, dat het in de toekomst wel beter zal worden.

De heer Nobel deelt in verband niet de moeilijkheden; die er zijn geweest, het volgende mede:
Botercontrolestation.

Ik kan de actie van de vier bestuursleden - en hen die achter de schermen medewerken - niet anders dan betreuren.

Voor mijzelf, maar ook voor genoemde personen, omdat zij op den duur geen vrede zullen kunnen hebben met hun optreden.

Bij de voorbereiding van de oprichting van het station en gedurende het twintigjarig bestaan van het station is steeds prettig en goed, in opbouwenden zin, samengewerkt.

Wanneer er verschil van inzicht is geweest dan is steeds op welwillende wijze de goede samenwerking behouden en mocht mijne opvatting eens hebben geleid tot verschil van inzicht dan heb ik steeds de welwillendheid betracht en eventueel mijn verontschuldiging aangeboden, opdat geen verkeerde conclusie zou worden getrokken, en de goede samenwerking bedreigt.

Dat de V.V.Z.M. mij verzocht om voor haar zitting te nemen in het bestuur - wat ik zeer waardeer - mag geen aanleiding zijn mij dit ten kwade te duiden en actie tegen mij te voeren; als zou ik nu een andere richting voorstaan, wat niet juist is, want het gaat bij de Botercontrole alleen om een goede controle op de aangesloten bedrijven, de productie en de boekhouding en een nauwkeurig - wetenschappelijk onderzoek van de boter en een billijke berechting wanneer de voorschriften worden overtreden. Daar komt geen coöperatief of particulier beginsel bij te pas, alle bestuursleden moeten onpartijdig oordeelen, wat door mij steeds is gedaan.

Wanneer ik over de coöperatie - naast het vele goede wat zij tot stand heeft gebracht - wel eens heb gewezen op fouten in de coöperatie, dan mag men mij dat bij de botercontrole - waarover ik nooit iets ten nadeele heb gezegd - ook niet kwalijk nemen. Wij moeten ons in deze kwestie uitsluitend tot de botercontrole bepalen, persoonlijke gevoelens moeten buiten spel blijven, wij moeten het zuiver stellen.

Hoe het ook zijn moge ik vind de actie onaangenaam en onrechtvaardig, wat niet wegneemt dat mijn belangstelling voor de botercontrole onveranderd is en mijn medewerking als steeds: „welwillend”.

Intusschen - in alles is leering - het is goed om zich boven deze dingen te verheffen en zijn plicht, te doen!
Hierna volgt sluiting.

Uit dezelfde courant

Verslag verg. Kaascontrolestation Noord-Holland

Onder voorzitterschap van den heer G. Nobel had eveneens in *Café Central* de algemene vergadering plaats van het Kaascontrôlestation.

Opening.

De voorzitter heet de aanwezigen welkom en wijst op de bijzondere en moeilijke omstandigheden, waaronder deze vergadering wordt gehouden. Hij wil echter zonder morren trachten het beste er van terecht te brengen, in het volle vertrouwen, dat op den duur voor het Nederlandsche volk betere tijden zullen aanbreken.

De notulen worden goedgekeurd.

Uit de mededelingen memoreren wij:

Leden.

Op 31 December 1939 bedroeg het ledental 290, n.l. 63 kaas- en boterfabrieken, 3 kaasfabrieken en 224 zelfkazende boeren. In 1940 traden 15 leden uit, n.l. 2 kaas- en boterfabrieken, waarvan 1 wegens opheffing, voorts 1 kaasfabriek wegens opheffing en tenslotte nog 12 zelfkazende boeren, terwijl 1 zelfkazende boer als lid toetrad. Het aantal leden bedraagt daarmee op het oogenblik 276.

Distributieregeling.

Hiervoor zij verwezen naar de mededeelingen uit de vergadering van het botercontrôlestation, die eensluidend waren.

Financiële Commissie.

Hierin werden aangewezen „*De Goede Verwachting*” te Schoorl, „*De Volharding*” te Hauwert en de heer W. Kout te Edam.

Entréegeld voor 1941.

Dit wordt, ongewijzigd gelaten.

De rondvraag levert niets op.

In zijn sluitingswoord dankt de voorzitter den heer Van Baar, die voor het laatst aanwezig is, voor zijn 12-jarige medewerking.

1941

Schager Courant, 1941-05-10; P. 6/12

Verslag Verg. *Boter- en Kaascontrolestation N.-Holland.*

ALKMAAR: Juist op tijd opende de **voorzitter, de heer Govers**, de vergadering onder het uitspreken van den wensch, dat de besprekingen een vlot en aangenaam verloop zullen hebben.

De notulen worden goedgekeurd.

Mededelingen.

Hieruit blijkt, dat het ledental op 1 Januari 1940 72 bedroeg, te weten 58 zuivelfabrieken, 6 melkinrichtingen, 7 handelaren en 1 zelfkarnende boer. In den loop van 1940 zijn uitgetreden 2 melkinrichtingen en 2 handelaren, terwijl nog toetraden 2 zuivelfabrieken, 1 melkinrichting en 1 handelaar, zoodat het ledental thans wederom 72 bedraagt, t.w. 60 zuivelfabrieken, 5 melkinrichtingen, 6 handelaren en 1 zelfkarnende boer.

Exploitatierkening en balans.

De exploitatierkening sluit op een bedrag aan lasten en baten ad f 12.492,89, inclusief een batig saldo ad f 2.111,20.

De balans per 31 December 1940 sluit op een bedrag aan activa en passiva ad f 13.485,47.

Onder de passiva is opgenomen de verdeeling van het batig saldo, waarvan f 1553,48 aan de leden zal worden gerestitueerd, terwijl f 587,72 wordt overgeboekt op de nieuwe rekening.

Rekening en balans, evenals ook de begroting over 1941, worden goedgekeurd.

De bijdrage der leden per 100 K.G. boter over 1941 wordt bepaald op:

1e klasse 25 ct. per 100 K.G., min. contributie f 20,-;

2e kl. 22½ ct. p. 100 K.G., min. contrib. f 25,-;

3e kl. 20 ct. p. 100 K.G., min. contrib. f 56,25;

4e kl. 17½ ct. p. 100 K.G., min. contrib. f 100,-;

5e kl. 15 ct. p. 100 K.G., min. contrib. f 175,-;

6e en hogere klassen 12½ ct, per 100 K.G., min. contributie f 300.-.

Bij de rondvraag verlangt niemand het woord, zoodat de voorzitter de vergadering kan sluiten.

Aansluitend; Vergadering *Kaascontrolestation N.-H.*

De vergadering wordt geopend door den **voorzitter, den heer Nobel**, die de aanwezigen welkom heet. Hij meent te moeten zwijgen over den toestand van den landbouw, doch wil iets zeggen over de controle. Het moet iemand leed doen te zien, dat moet worden overgegaan tot het produceren van minder dan 20+ kaas in groten omvang. Men dient dit echter te accepteren. Er zal hier straks kaas verschijnen met het predicaat „mager”. Intusschen hoopt spr., dat spoedig weer de tijd zal zijn aangebroken, waarop kaas van de oude bekende goede soorten zal kunnen worden gemaakt.

Mededelingen.

Uit de mededeelingen blijkt, dat het ledental op het oogenblik bedraagt 267, n.l. 61 kaas- en boterfabrieken, 2 kaasfabrieken, en 204 zelfkazende boeren.

Verkiezing bestuurslid.

De heer J. Veldstra te Opmeer is aan de beurt van aftreden. Hij is herkiesbaar. Van de 62 uitgebrachte stemmen worden er 61 op den heer Veldstra uitgebracht, die dus zijn functie weer kan aanvaarden.

Bijdragen der leden.

De exploitatierekening sluit met een bedrag aan inkomsten en uitgaven ad *f* 61.858,97. Het daarin opgenomen batig saldo bedraagt *f* 16.029,79.

De balans per 31 December 190 sluit met een bedrag aan activa en passiva ad *f* 30.476,60. Blijkens de balans wordt op de volgende wijze over het voordeelig saldo beschikt: restitutie aan leden *f* 10.304,47, overboeking op de rekening 1941 *f* 5.725,32.

Exploitatierekening en balans worden zonder debat goedgekeurd, evenals ook de begroting.

Exploitatierekening en balans.

De bijdragen der leden per 100 kg. kaas ever 1941 worden vastgesteld op hetzelfde bedrag als in 1910.

Bij de rondvraag verlangt niemand het woord, zodat de voorzitter de vergadering kan sluiten.

Schager Courant. 1941-05-24

De Alkmaarsche Kaasmarkt – bijna – geen 40+ meer.

De Alkmaarsche kaasmarkt houdt vast aan het gebruik van eeuwen om de noteering te geven voor Noordhollandsche kaas. Dat is niet altijd 40+ kaas geweest, maar het heeft toch sedert onheuglijke tijden om dat vetgehalte gedraaid. Het zal vroeger wel eens 37% of 38% zijn geweest, maar ook wel eens 44% of 45%. De taak van den koopman was het de kwaliteit naar waarde te honoreeren.

Op het oogenblik is door den nood der tijden bijna alles 20% kaas geworden. Maar iedere Vrijdag wordt nauwkeurig gespied of niet hier en daar een partij 40+ te vinden is. Tot dusver was dat steeds het geval en zoolang dit zoo blijft, zal ook de noteering voor 40+ niet van het bord verdwijnen en zal 20+ kaas, die toch ver in de meerderheid is, vermoedelijk volkomen worden genegeerd. Verdwijnt het Noordhollandsche product, dan zullen we wellicht noodgedwongen als prijs *f* 22,- moeten opgeven. Voorloopig echter kan het nog steeds *f* 35,25 blijven.

De aanvoer was heden met in totaal 30.000 Kg. een 3.000 Kg. groter dan Vrijdag j.l. Dat er echter iets veranderd is wordt ook hier duidelijk, wanneer men daarnaast de aanvoer van verleden jaar stelt. Toen was er 94.000 kg. Door allerlei omstandigheden - melklevering en meer, - zijn we dit jaar een stuk op achter. Laten we hopen, dat uit de komende aanvoeren blijkt, dat de achterstand althans ten dele wordt ingehaald.

Verslag verg. *Boter en Kaascontrôlestation N.-H.*

Kaascontrôlestation wijzigt reglement

Bijzondere toestand vraagt bijzondere maatregelen.

ALKMAAR: Het Kaascontrôlestation hield Woensdag j.l. zijn algemene ledenvergadering.

De voorzitter, de heer Nobel zegt, dat de bijzondere tijdsomstandigheden voor het K.C.S. zeer bijzondere gevolgen hebben gehad. Door het leveren van consumptiemelk en de bereiding van boter is de kaasbereiding bedenkelijk gedaald. Hij hoopt echter, dat de tijden zich spoedig zo mogen veranderen, dat de goed ingerichte fabrieken straks weer zullen kunnen over gaan tot de fabricage van het aloude Noordhollandsche 40 plus product.

Het ledental bedroeg op 31 Dec. 1940 271, n.l. 61 kaas- en boterfabrieken, 2 kaasfabrieken en 208 zelfkazende boeren. Op het oogenblik bedraagt dit 253, nl. 59 kaas- en boterfabrieken en 194 zelfkazende boeren.

Voor de contributieregeling zij verwezen naar de mededeelingen op de vergadering van het Botercontrôlestation.

Met het oog op den bijzonderen toestand, stelt het bestuur voor de laatste alinea van art. 4 van het Huish. Regl. buiten werking te stellen. Dit artikel luidt: „De ledenfabrieken, die gedurende één of meerdere boekjaren niet zelf kazen en toch lid wenschen te blijven, zullen dan een vaste jaarcontributie betalen, welke berekend wordt door het cijfer van hun klasse van lidmaatschap, waarin ze waren ingedeeld in het laatste jaar, dat ze gekeerd hebben, te vermenigvuldigen met f2.50. In het eerste jaar, dat zij dan weer zelf gaan kazen, wordt de contributie berekend over de productie van het laatste jaar, dat zij gekeerd hebben.”

Op grond van een en ander zullen de fabrieken, die in 1942 in het geheel geen kaas bereiden, zullen dan toch over 1942 nog contributie betalen over hun kaasproductie in 1941. Dit is noodig met het oog op een behoorlijke mogelijkheid tot financiering van het K.C.S. Aldus wordt besloten.

Tot leden der financiële commissie worden aangewezen de coöp. zuivelfabrieken te Hauwerd en Opmeer en de heer A. Veerdig.

Het entreegeld wordt, evenals in vorige jaren, voor 1942 bepaald op f1 per koe of per 300 kg. in het jaar bereide kaas, indien het aantal koeien geen juiste maatstaf voor de kaasproductie vormt., De rondvraag levert niets op.

Verslag Verg. *Botercontrolestation Noord-Holland*

Botermerk moet betrouwbaarheidsmerk blijven

Het Botercontrôlestation hield Woensdag j.l. zijn algemene ledenvergadering.

De voorzitter, de heer E. Dz. Govers, zei dat het bekende botermerk wat ook geschiedt, dient te worden gehandhaafd als een kenmerk voor betrouwbaarheid. Hij betreurt in dit verband, dat

onlangs een circulaire moest uitgaan, waarbij belangrijk verscherpte boete's in uitzicht werden gesteld.

Er zijn helaas te veel fouten gemaakt en wat wellicht nog meer zegt, deze fouten werden niet zelden gemaakt door dezelfde bedrijven.

De grote fabrieken hebben gunstig uitgeblonken. Verschillende grote fabrieken hadden in de afgelopen 4 jaar slechts éénmaal een te hoog watergehalte.

Op 1 Jan. 1941 bedroeg het ledental 72, n.l. 60 zuivelfabrieken, 5 melkinrichtingen, 6 handelaren en 1 zelfkarnende boer. Aan het eind van het jaar was het ledental opgelopen tot 91, t.w. 62 zuivelfabrieken, 22 melkinrichtingen, 6 handelaren en 1 zelfkarnende boer.

Contributieregeling.

Aangezien er in 1941 veel meer boter en veel minder kaas is bereid dan in 1940, zal voor 1942 een geheel andere financiële regeling moeten gelden dan voor 1941 het geval is geweest. Tusschen de besturen van het Kaas- en van het Botercontrôlestation is hierover gesproken. Besloten is, dat de abonnementskosten, welke het B.C.S. betaalt voor het apparaat van het K.C.S.-kantoor, personeel, laboratorium, enz. - aanzienlijk zullen worden verhoogd, tot een maximum echter van f20.000 per jaar.

De vergadering gaat hiermee accoord.

Zoo ook met een mededeling, dat de nieuwe in 1941 toegetroden leden slechts $\frac{3}{4}$ van de verschuldigde contributie zullen betalen, een en ander in verband met het feit, dat de oudere leden, gezien het batig saldo, gedurende het laatste kwartaal van contributie worden vrijgesteld.

De door het B.S.C. voerde actie ten aanzien van het drukken van wikkels had in zoverre succes, dat de prijs van het drukken werd verminderd van f0.90 op f0.21 per 1000.

Tot leden der financiële commissie worden aangewezen de zuivelfabrieken te Julianadorp en te Venhuizen en de *Nationale Coöp. Zuivelverkoopcentrale* (N.C.Z.) te Amsterdam.

De rondvraag levert niets op.

DAGBLAD HOLLANDS NOORDERKWARTIER, EDITIE SCHAGEN, 25/04/1942; P. 5/6

VERBOD TOT HET BEREIDEN VAN BOERENKAAS ZONDER RIJKSMERK. De Onderbedrijfsorganisatie voor Zuivel maakt bekend, dat zij binnenkort bij verordening zal bepalen, dat boerenkaasproducenten verplicht zijn op de door hen bereide kaas Rijkskaasmerken als vastgesteld op grond van de wet van 17 Juli 1911 Staatsblad nr. 209 aan te brengen of te doen aanbrengen. Dit beteekent, dat het bereiden van boerenkaas dan uitsluitend zal zijn toegestaan aan boerenkaasproducenten, die lid zijn van een onder	Rijkstoezicht staande Kaascontrôlestation. Belanghebbenden die nog geen lid zijn en er prijs op stellen om de kaasbereiding te hervatten zoodra dit zal worden toegestaan zullen er goed aan doen zich tijdig schriftelijk te wenden tot een der volgende stations: a. Kaascontrôlestation Zuid-Holland, Laan van Meerdervoort 56 Den Haag.b. Kaascontrôlestation Noord-Holland, Kerkplein, Alkmaar.c. Kaascontrôlestation • Utrecht, Westerstraat 16, Utrecht.

Verslag Verg. Boter- en Kaascontrolestation N.-Holland

Botercontrôlestation.

ALKMAAR: Onder voorzitterschap van den heer E. Dz. Govers, hield het B.C.S. Vrijdagmiddag zijn algemene vergadering in *Café Centraal*.

De voorzitter heette de aanwezigen welkom en sprak een woord ter nagedachtenis aan den heer Jurling Beek.

De weersomstandigheden zijn helaas van dien aard, dat men niet spoedig aan een melkproductie toe is, die voor Noord-Holland normaal mag heten. De zo nodige vetvoorziening van ons volk ondervindt hierdoor nieuwe moeilijkheden.

De notulen van de vorige vergadering worden goedgekeurd.

Bestuursverkiezing.

Aan de beurt van aftreden is Ir. H. Tijdens uit Naarden, die uit en door de leden is gekozen. Met 43 stemmen op den heer Tijdens en 12 op den heer Sevenhuisen, Warmenhuizen, wordt de afgetredene herkozen.

Mededelingen.

Op 1 Jan. 1941 bedroeg het ledental 72. In den loop van 1941 is uitgetreden 1 zuivelfabriek wegens opheffing, terwijl toetraden 20 nieuwe leden t.w. 3 zuivelfabrieken en 17 melkinrichtingen, zoodat het ledental op 1 Jan. 1942 bedroeg 91, n.l. 62 zuivelfabrieken, 22 melkinrichtingen, 6 handelaren en 1 zelfkarnende boer. Na 1 Jan. 1942 is nog toegetreden 1 melkinrichting.

Van de nieuwe leden is aan 13 melkinrichtingen ontheffing verleend van de voorschriften in art. 4 Botermerkenbeschikking 1927, zoodat door deze 13 bedrijven ook in margarine mag worden gehandeld.

Van de 92 leden zijn er 47 ook aangesloten bij het *Zuivel-Kwaliteitscontrole-Bureau (Z.K.B.)* te Amsterdam, t.w. 38 zuivelfabrieken en 9 melkinrichtingen.

Exploitatierkening.

De exploitatierkening 1941 geeft een batig saldo ad *f* 5534,94, waarvan *f* 5307,50 wordt gerestitueerd aan de leden, terwijl *f* 1227,44 wordt overgedragen op de nieuwe rekening. De restitutie aan de leden bedraagt hiermee 55 % van de over 1941 betaalde contributie.

Op advies van de financiële commissie wordt de rekening goedgekeurd.

Vaststelling bijdrage 1942.

Deze wordt per 100 K.G. bepaald op: voor leden

der 1e klasse 29 ct.,

der 2e klasse 26,1 ct.,

der 3e klasse 23,2 ct.,

der 4e klasse 20,3 ct.,

der 5e klasse 17,4 ct.,

der 6e en hogere klassen 14,5 ct.

Op voorstel van den secretaris stelt het bestuur wederom voor om voorloopig slechts 3 kwartalen te innen om dan te zien, hoe de financiële positie van het B.C.S. is.

Helaas, zoo voegt de voorzitter hieraan toe, is deze gunstige situatie voor een goed deel het gevolg van de groote inkomsten van de boetepot.

De rondvraag levert niets op en de voorzitter sluit de vergadering

Aansluitend: Vergadering Kaascontrôlestation N.-H.

ALKMAAR: Onder voorzitterschap van den heer G. Nobel, hield het K.C.S. Vrijdagmiddag 2½ uur zijn algemene vergadering in *Café Centraal*.

Nadat de voorzitter de aanwezigen welkom had geheten, sprak hij een woord ter nagedachte-
nis van den heer Jurling Beek.

De kaasproductie in Noord-Holland verkeert helaas in grote moeilijkheden en spr. hoopt, dat de crisis zich binnen afzienbare tijd zal mogen herstellen, opdat men hier weer zal kunnen komen tot de productie van het aloude product.

Mededelingen.

Op 31 Dec. 1940 bedroeg het ledental 271, in den loop van 1941 traden uit 25 leden, n.l. 3 kaas- en boterfabrieken, 1 kaasfabriek wegens opheffing en 21 zelfkazende boeren. Waar 1 zelfkazende boer toe trad en 1 kaasfabriek werd omgezet in een kaas- en boterfabriek, waren er op 31 Dec. 1941 59 kaas- en boterfabrieken en 188 zelfkazende boeren, in totaal 247. Sedertdien traden nog uit 2 zelfkazende boeren, zoodat het ledental thans bedraagt 245.

Exploitatierkening.

De exploitatierkening 1941 biedt een voordeelig saldo ad f 1710,61, dat wordt overgedragen op de nieuwe rekening. Op voorstel van de financiële commissie wordt de rekening goedgekeurd, evenals de begroting. Evenals bij het B.C.S. zal de contributie voorloopig over drie kwartalen worden geheven.

Gevraagd wordt of aan verschillende boeren wederom vergunning tot zelfkazen zal worden gegeven. De voorzitter kan hierover geen, bijzondere mededeelingen doen, het hangt op Den Haag. Hij vermoedt echter, dat er in het bijzonder ten aanzien van boeren die reeds lang gewend waren te kazen, geen bezwaar zal worden gemaakt.

Uit de vergadering wordt voorts aangedrongen op de mogelijkheid aan de leden wat meer kaas ter beschikking te stellen aangezien de fabrieken anders ten achter staan bij de zelfkazen-
de boeren. De voorzitter wil gaarne trachten dit in de hand te werken,

De ledenbijdrage 1942 wordt vastgesteld op 'n bedrag dat 65 % hooger is dan in 1941.

Rondvraag.

Naar aanleiding van een desbetreffende vraag omtrent de boeteheffing, waarbij tegenwoordig niet zelden sprake is van iets als overmacht, zegt de voorzitter, dat steeds de nodige soepelheid zal worden betracht.

De aandacht wordt hier gevestigd op de f 3000.- voor boete, welke op de begroting is uitgetrokken, waarbij wordt gevraagd of dit bedrag, gezien de kleine kaasproductie, niet te hoog is. Het bestuur heeft hierbij niet stil gestaan, men hoopt echter, dat het bedrag zal blijken te hoog te zijn geraamd.

Niets meer aan de orde zijnde, volgt sluiting.

ARBEIDSTIJDEN.
Het Hoofd van de Arbeidsinspectie te Haarlem heeft goedgevonden, dat in de zuivelfabriek „De Hoop” in de Weere gedurende het tijdvak 1 Maart 1942 t.m. 28 Febr. 1943 door de arbeiders boven 16 jaar geduren de 24 weken 10 uren per dag en 54 uur per week wordt gewerkt.

Opvoering van de Jubileum-Revue
„PROOST”,
opgevoerd ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan der
N.V. Zuivelfabriek „Neerlandia” te Stompetersen. —
op **VRIJDAG 15 MEI 1942**
en **ZATERDAG 16 MEI 1942**
in „**T GULDEN VLIES**” te **ALKMAAR.**
Aanvang 6 uur.
Prijs der plaatsen 1150 plus bel. en rechten. Voor-
verkoop en plaatsbespreking in „t Gulden Vlies” te
Alkmaar vanaf Woensdag 13 Mei dagelijks van 11—1
uur. Telef. 2451.

Dagblad Noord-Holland, Schager Editie, 1942-12-21

Verslag Alg. verg. Boter- en Kaascontrolestions N.-H

De voorzitter, de heer E. Dr. Govers heet de aanwezigen welkom en stelt vast, dat boter met rijksmerk en distributiezegel nog steeds gelijkgeschakeld zijn. In de bestaande omstandigheden is daarin geen verandering te brengen.

De notulen worden onveranderd goedgekeurd.

Mededelingen.

A. Ledental

Op 1 Januari 1942 bedroeg het ledental 91. In den loop van 1942 is 1 zuivelfabriek uitgetreden en zijn 6 nieuwe leden toegetreden, zoodat het ledental op dit oogenblik bedraagt 96, n.l. 62 zuivelfabrieken, 27 melkinrichtingen, 6 handelaren en 1 zelfkarnende boer.

B. Tijdelijk stilgelegde bedrijven.

Nu gedurende de winterperiode verschillende bedrijven door het *Bedrijfschap voor Zuivel* tijdelijk zijn stilgelegd geworden, heeft het bestuur besloten, dat wanneer bij een stilgelegd bedrijf een overtreding wordt geconstateerd bij de gewichtscontrole op de kleinverpakte boter, de strafmaatregel hiervoor zal worden toegepast tegen het doorwerkende bedrijf, dat voor het tijdelijk stilgelegd bedrijf deze boter in kleinverpakking heeft verpakt, mits het niet langer dan 4 x 24 uur geleden is dat de boter in deze kleinverpakking werd verpakt.

De heer Hofstede meent, dat deze maatregel onjuist is, aangezien de controle practisch zeer moeilijk is.

De voorzitter merkt op, dat het niet juist is bij voorbaat maar aan te nemen, dat het stilliggende bedrijf als het ware zou fraudeeren.

Een andere vraag behelst de kwestie, wie verantwoordelijk is voor een te laag gewicht in de pakjes bij den detaillist.

De directeur, de heer de Waal licht de aangelegenheid toe. De zaak is thans zoo dat de detaillist zelf verantwoordelijk is voor te laag gewicht. Indien hij zich onschuldig voelt, zal hij zich wel in verbinding stellen met den leverancier. Waar dus de kleinhandelaar direct aansprakelijk is, acht spr. de zaak voor deze vergadering van weinig practisch nut.

Financiële commissie.

Hierin worden aangewezen: Coöp. St. Zuivelfabriek „*Venhuizen*” te Venhuizen; Coöp. Zuivelfabriek „*Benningbroek*” te Benningbroek; de heer S. Heuvel te Haarlem.

Rondvraag.

De heer Boogaars uit Amsterdam vraagt hoe het straks zal gaan met het Z.K.B.-merk, wanneer een fabriek tijdelijk is stilgelegd. Hij meent, dat het onjuist is, dat zulk een fabriek, wanneer ze straks weer boter mag bereiden, deze boter straks een tijdlang in de 2e klasse wordt geplaatst.

De heer Kraane deelt mede, dat deze aangelegenheid reeds is geregeld. Indien een fabriek gedurende de laatste productieperiode het Z.K.B.-merk kon houden, gaat bij weer-opvatting van het bedrijf het oude gewoon door. De boter blijft dus in de Z.K.B. klasse.

Hierop sluiting.

Verslag alg. verg. Kaascontrolestation N.-Holland

De heer G. Nobel wijst in zijn openingswoord op de grote moeilijkheden in de bedrijven. Deze openbaren zich b.v. in het feit, dat op het ogenblik van de ca. 60 fabrieken een 35-tal zijn stilgelegd. Waar de kleine fabrieken een goede rol hebben gespeeld bij de handhaving van de kwaliteit van het Noord-Hollandsche product, hoopt hij, dat ten deze straks een verandering zal intreden en dat deze fabrieken hun werkzaamheden weer zullen kunnen hervatten. De notulen worden goedgekeurd.

Mededeelingen.

A. Ledental.

Op 31 Dec. 1941 bedroeg het ledental 247. In den loop van 1942 traden uit 4 leden, terwijl 1 lid toetrad. Dientengevolge bedraagt het ledental nu 244, n.l. 58 kaas- en boterfabrieken en 186 zelf kazende boeren.

B. Salarisregeling personeel.

De salarisregeling van den directeur bleef in 1942 ongewijzigd. Voor het overige personeel werd door het bestuur met terugwerkende kracht tot 1 Juli 1942 een salarisverhoging vastgesteld. Eveneens werden de fietsvergoedingen en de vergoedingen voor de dienstreizen verhoogd.

C. Roode kaasmerken.

De Secr.-Gen. van het Dep. van L. en V. heeft bepaald, dat in verband met de huidige buitengewone omstandigheden met ingang van 13 Dec. 1942 het doorzichtig plaatje kaasstof, waarvan de Rijkskaasmerken zijn gemaakt, rood zal worden gekleurd.

De fabrieken en de enkele zelfkazers zullen deze vanaf 13 Dec. uitsluitend mogen gebruiken, zoowel voor 20 pl. als voor 40 pl. kaas.

Financiële Commissie.

Hierin worden aangewezen: Coöp. Zuivelfabriek „*Aurora*” te Opmeer; Coöp. Stoomzuivelfabriek „*Venhuizen*” te Venhuizen; Gebrs. Frans te Heiloo.

Entreegeld voor 1943.

Het bestuur stelt voor om evenals vorige jaren het entreegeld voor 1943 voor nieuwe leden te bepalen op f 1.- per koe of per 300 kg. in het afgelopen jaar bereide kaas indien het aantal koeien geen juiste maatstaf voor de kaasproductie vormt. Aldus besloten.

De heer Bos vraagt inlichtingen omtrent de pogingen, die zouden worden aangewend om de kaasrantsoenen der industriemelkers meer in overeenstemming te brengen met die der zelfkazende boeren.

De directeur deelt mede dat deze pogingen mislukt zijn. Het bestuur verklaart zich echter bereid ten deze nog eens een stap te doen, te meer waar de verhouding zich inmiddels nog verder schijnt te hebben gewijzigd ten nadele van den industriemelker.

Met de opwekking, dat allen hun taak met volharding zullen blijven vervullen, sluit de voorzitter.

1943

Dagblad v. Noord-Holland. Schager Editie, 1943-04-17; P. 2/4

Verslag verg. *Boter- en Kaascontrolestations N.-H.*

ALKMAAR: Vrijdagmiddag vergaderde het Botercontrolestation „Noord-Holland” in *café „Central”*.

Slechts 16 leden waren aanwezig, toen de heer Govers de vergadering opende. Medegedeeld werd, dat in den loop van 1942 zijn uitgetreden wegens opheffing 1 zuivelfabriek en 4 melkinrichtingen, terwijl 1 zuivelfabriek en 7 melkinrichtingen zijn toegetreden, zoodat het ledental op 1 Jan. 1943 bedroeg 94, n.l. 62 zuivelfabrieken, 25 melkinrichtingen, 6 handelaren en 1 zelfkarnende boer.

Hiervan zijn 47 zuivelfabrieken en 12 melkinrichtingen bovendien aangesloten bij het Z.K.B.

Zooals bekend zijn alle boterfabrikanten, groothandelaren en grossiers in boter verplicht zich aan te sluiten bij een botercontrole-station onder rijkstoezicht. Een groot aantal aanvragen voor het lidmaatschap is thans in behandeling.

Bij de bestuursverkiezing werden de heeren Davelaar uit Stompvoren en Veldstra uit Opmeer herkozen

De exploitatierekening sloot op een totaal van *f* 25.629,93 met een batig saldo van *f* 4146,50. dat op de nieuwe rekening zal worden overgeboekt.

De begroting sloot op *f* 24.296,50. met een bedrag van *f* 146,50 voor onvoorziene uitgaven.

De bijdrage aan het kaascontrolestation is verhoogd met *f* 2500 tot *f* 22.500.

De contributie werd vastgesteld voor de klassen 1 t/m 6 en hoger op resp. 30, 27, 24, 21, 18 en 15 ct. per 100 kg boter, dat is iets hoger dan het afgelopen, jaar.

Aansluitend: *Kaascontrolestation N.-Holland.*

ALKMAAR: Vrijdagmiddag vond in *café „Central”* een vergadering van het *Kaascontrolestation „Noord-Holland.”*

Medegedeeld werd, dat sedert 31 Dec. 1941 9 leden zijn uitgetreden, n.l. 1 kaas- en boterfabriek wegens opheffing en 8 zelfkazende boeren, terwijl 1 stichting, te beschouwen als zelfkazer, toetrad. Het ledental bedraagt thans 239, n.l. 58 kaas- en boterfabrieken en 181 zelfkazende boeren.

Bij de bestuursverkiezing werd de heer Winkel uit Schagerbrug herkozen.

De exploitatierekening sloot op *f* 58.643,99, met een voordeelig saldo van *f* 3985,40.

Besloten werd dit saldo naar de nieuwe rekening over te boeken.

De begroting voor 1943 sloot op *f* 58.115,40, met een bedrag voor onvoorziene uitgaven van *f* 375,40.

De contributie werd voor de klassen 1 t/m 6 en hoger vastgesteld op resp. 85, 51, 42½, 35, 29¾ en 25½ ct. per 100 kg kaas.

Bij de rondvraag deelde de heer Kranen mede, dat enige twijfel bestaat omtrent het gebruik van rooie of zwarte kaasmerken. Medegedeeld werd, dat alleen rode kaasmerken gebruikt mogen worden. De kaasproducenten zullen hierover ingelicht worden.

Verslag Verg. Boter- en Kaascontrolestation N.-Holland

ALKMAAR: Het Botercontrôlestation Noord-Holland kwam Vrijdagmiddag in *Café Central* in algemene vergadering bijeen.

De voorzitter, de heer E. Govers, zeide verbaasd te zijn, dat deze agenda zoo weinig belangstelling had. (Slechts 5 leden waren aanwezig). Spr. memoreerde verschillende maatregelen, voor het botercontrôlestation, den laatsten tijd getroffen.

Medegedeeld werd, dat tengevolge van de „*Zuivelverordening 1943*”, verplichte aansluiting bij de botercontrole, het ledental met 120 was vermeerderd, zoodat dit op het oogenblik 194 bedraagt, n.l. 62 zuivelfabrieken, 30 melkinrichtingen, 101 handelaren en 1 zelfkazende boer. Door de daardoor ontstane vermeerdering van werk had het bestuur zich genoodzaakt gezien de contributieregeling voor 1943 te herzien en een nieuwe contributieregeling en stemregeling voor de toekomst te ontwerpen.

Uit billijkheidsoverwegingen tegenover de oude leden had het bestuur gemeend de nieuwe leden over 1943 te moeten aanslaan volgens hetzelfde contributieschema, dat ook voor de oude leden geldt. Ook bleek het noodig een voorziening te treffen voor de boter welke wordt doorgezonden met het oorspronkelijke rijksmerk. Voor deze boter was een vaste jaarcontributie ontworpen, zoodat in de toekomst een aanzienlijk lagere contributie moet worden betaald.

Voorts werd voorgesteld voor alle boter welke in het 2de halfjaar van 1943 met oorspronkelijk rijksmerk is doorgezonden, een contributie-restitutie te verleen, welke gelijk is aan het verschil tusschen de contributie welke volgens het oude schema hiervoor moest worden berekend en de vaste contributie volgens het nieuwe stelsel. Dit geldt zoowel voor de oude als voor de nieuwe leden.

Conform dit voorstel werd besloten.

De door het bestuur voorgestelde wijziging van het Huishoudelijk Reglement, waarbij de leden in klassen worden verdeeld en het stemrecht wordt geregeld, werd eveneens aangenomen.

Tot leden van de commissie, belast met het nazien van de rekening en de begroting, werden aangewezen de fabrieken „Benningbroek” te Benningbroek, „*De Volharding*” te Wieringerwaard en de heer C. Jongejans te Uitgeest. Hierna sluiting.

Aansluitend

Vergadering Kaascontrolestation N.-Holland

ALKMAAR: In *café Central* werd Vrijdagmiddag een algemene ledenvergadering gehouden van het *Kaascontrôlestation Noord-Holland*.

In zijn openingswoord heette de voorzitter, de heer G. Nobel uit Lutjewinkel, de aanwezigen welkom, en schetste in zijn openingswoord even de moeilijke tijdsomstandigheden, waarna direct werd overgegaan tot behandeling van de agenda.

Medegedeeld werd, dat het ledental thans 233 bedraagt, n.l. 55 kaas- en boterfabrieken en 178 zelfkazende boeren. In den loop van het jaar traden uit 3 kaas- en boterfabrieken, 2 wegens

opheffing en 1 omdat deze gedurende den duur van den oorlog was gesloten, benevens 4 zelfkazende boeren.

Voorts werd medegedeeld, dat ook nu weer, evenals in het vorige winterseizoen, roode kaasmerken moeten worden gebruikt.

De contributieregeling.

In verband met de buitengewone tijdsomstandigheden was de kaasproductie ook dit jaar weer zeer laag geweest. Het bestuur had daarom gemeend ook voor het lopende jaar 1943, evenals dit in 1942 het geval was geweest, de laatste alinea van het Huishoudelijk Reglement buiten werking te moeten stellen en vroeg hierop de goedkeuring der algemene vergadering, welke werd verleend.

Tot leden van de commissie, belast met het nazien der rekening 1943 en de begroting voor 1944, werden aangewezen de fabrieken „*Venhuizen*” te Hem, „*De Eendracht*” te Warmenhuizen en Gebr. Ruyter te Ooster-Blokker.

Overeenkomstig het bestuursvoorstel werd besloten het entrégeld voor 1944 voor nieuwe leden te bepalen op *f* 1,- per koe of 300 kg. in het afgelopen jaar bereide kaas, indien het aantal koeien geen juiste maatstaf voor de kaasproductie vormt.

Na rondvraag, waarvoor geen animo bestond, bracht de voorzitter dank aan alle medewerkers.

1944
Niet vrij gegeven in Alkmaars www-archief.....

1945

De Vrije Alkmaarder, 1945-10-25: p. 2/ 2

Regeling van en contróle op kaasproductie

Gisteravond sprak dr. Ir. P. W. - Boekel voor Herrijzend Nederland over het onderwerp: „De positie van de zuivel nà de oorlog”.
Kleine fabrieken moeten weer aandeel in productie krijgen.

Bij de verwerking van melk tot zuivelproducten verdienen allereerst onze aandacht de Goudse en Edammer kaassoorten. De volvette Goudse-kaasbereiding op de boerderij, die in het Zuiden en Oosten van het vasteland van Zuid-Holland en in Westelijk Utrecht nog wordt aangetroffen en waarvan de topkwaliteit in hoge mate bijdroeg tot onze reputatie als kaasland, moet hersteld worden, evenals de bereiding van de Noord-Hollandse Edammer 40+ kaas. In deze provincie dienen de kleine fabrieken hun aandeel in de productie weer terug te krijgen.

De fabriekskaas moet streven naar kwaliteit in de eerste plaats. Dit kan bereikt worden door een verbod van pasteurisatie van de te verkazen melk en een gebod van pasteurisatie van wei en ondermelk. Regeling van vetklassen en kaasvormen is een dringende eis. In de vetklassen kan volstaan worden met volvet, 40 plus en 20 plus, waarbij volvette kaas uitsluitend geproduceerd zou dienen te worden in Goudse vorm, de 40 plus in Edammervorm en de 20 plus in de vorm van de Leidse komijne en Friese nagel- en kanterkaas.

Kwaliteitscontróle verdient ernstige overweging, zeer zeker in verband met mogelijken export.

Het gebruik van kuilvoer.

Een ernstig vraagstuk voor onze kaasbereiding is het gebruik van kuilvoer. In het buitenland is dit verboden en ook in ons land heeft het kuilvoer een funeste invloed op smaak en kwaliteit van onze zuivel. Hier verdient het kunstmatig grasdrogen aanmoediging.

Bij de bereiding van melkproducten dient men zich ook toe te leggen op verhoging van de kwaliteit tot het uiterste. Het Krause- en Hatmakerpoeder zijn nog voor verbetering vatbaar door de nodige zorg aan grondstoffen en bereiding te besteden. Een controle-ontwerp dien-aangaande is gereed om te worden ingevoerd.

Spreker eindigde met er op te wijzen, dat onze melkbewerking en afzet geleid dienen te worden tot een vergroting van de afzet van consumptiemelk en consumptiemelkproducten. Voor alles echter zal gestreefd moeten worden naar de bereiding van prima producten.

De Vrije Alkmaarder, 1945-12-29; p. 214

Algemene Ledenvergadering Kaascontróle-station

ALKMAAR: Op Vrijdag 28 December hield het *Kaascontrólestation Noord-Holland* in het Landbouwhuis een algemene ledenvergadering.

De voorzitter, de heer G. Nobel, opende de vergadering met een kort woord, waarin hij de hoop uitsprak, dat de kaasproductie zeer spoedig weer haar normale, vooroorlogse peil bereikt zou hebben.

Men besloot den controleur B. Prins, wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd, per 1 Januari a.s. onder dankzegging voor de juiste wijze waarop hij immer zijn taak heeft vervuld, eervol ontslag te verlenen.

Het bestuur besloot voorts om aan het personeel een salarisverhoging toe te kennen met terugwerkende kracht tot 1 Januari 1945 en wel 25% verhoging op de eerste f 3000.- en 12½% op de tweede f 3000.-.

Op voorstel van het bestuur werd overgegaan tot de herziening van de financiële commissie. Als leden werden benoemd de Coöp. Zuivelfabriek „*De Verwachting*” te Wognum de Coöp, Zuivelfabriek „*De Ster*” te Baasdorpermeer en den heer J. Stam Jzn. te Ursem.

Het entréegeld voor nieuwe leden in 1946 werd vastgesteld op f 1.- per koe of per 300 kg, in het afgelopen jaar bereide kaas, indien het aantal koeien geen juiste maatstaf voor de kaasproductie vormt.

Nadat de voorzitter dank had gebracht aan het personeel, dat in het vorige jaar zijn taak onder zeer moei lijke omstandigheden had volbracht, werd de niet druk bezochte vergadering gesloten.

1949

De Vrije Alkmaarder, 1949-12-24; p. 2/8

Boter- en Kaas Controlestations vierden 30 jr. jubileum

Burgemeester Wytema brak lans voor Kaasmark

ALKMAAR: Er werden veel loffelijke woorden gesproken ter gelegenheid van het dertig jarig bestaan van de boter en *Kaascontrolestations Noordholland*, dat gisteren in het Victory Hotel te Alkmaar werd gevierd. Een vergadering van de beide stations, een plechtige herdenkingsrede, uitgesproken door de directeur en een magnifiek feest, dat waren de belangrijkste kenmerken van dit feest. Een prachtig diner, met alle speeches, die daar nu eenmaal bij horen, vormden het slotstuk van deze dag, die ongetwijfeld van grote betekenis is geweest voor de talrijke leden, die door hun aanwezigheid blijk van belangstelling hadden gegeven.

Knoeierijen

Na de vergaderingen van beide stations, die slechts korte tijd in beslag namen, was het woord aan de heer ir. de Waal, die in een magistrale rede de geschiedenis van de controle stations vertelde.

De heer De Waal begon met het schetsen van de voorbije tijd, waarin de kaascontrole was ontstaan. Dit was om de talrijke knoeierijen, die op dit gebied gebruikelijk waren tegen te gaan.

Uitvoerig ging spreker hierop in op de oprichting van de stations in N.-Holland. Een belangrijke groei kenmerkte dit lichaam.

Begonnen met een klein kantoor op de hoek van de Dijk. boven de Coöp. Zuivelbank, welke daar toen gevestigd was, terwijl de kaasmonsters eerst nog onderzocht werden aan het Rijkszuivelconsulentschap te Hoorn, kregen we eind 1919 een betere behuizing in het Fnidsen, in een vroegere manufacturenzaak. waarvan de winkel ingericht werd als laboratorium. We zijn daar gebleven tot in 1924, toen we verhuisd zijn naar het Landbouwhuis op het Kerkplein, het voormalige Burgerweeshuis. En daar zijn we nog altijd, maar we beginnen er wel uit te groeien, vooral ons laboratorium en we zien dan ook met verlangen uit naar een nieuw Landbouwhuis, waarvoor plannen in de maak zijn.

Ir. de Waal verdeelde het bestaan van de stations in drie perioden van ongeveer dertig jaar,⁵⁵⁾ waarin de positie van de stations verstevigd werd. Uitvoerig werden ook de crisismaatregelen onder de loupe genomen.

Vervolgens ging ir. de Waal in op het laatste tijdvak, dat van 1940-'50.

„In de eerste plaats is in die tijd een strijdvraag beslecht die eigenlijk vanaf de aanvang der kaascontrole er al geweest was, n.l. betreffende 't vetgehalte in de droge stof der volvette kaas.

Bij de volvette boeren kaas in Z.H. en Utrecht heeft steeds gegolden dat deze moest zijn bereid uit volle melk en het minimum vetgehalte in de droge stof werd eerst op 45 pct. later op 46 pct. gesteld, terwijl het gemiddeld vetgehalte in de droge stof van volvette boerenkaas echter wel 55 pct. bedraagt. De kaas controlestations voor niet volvette kaas mochten in 1921 ook volvette merken aan hun aangesloten fabrieken gaan uitreiken, onder voorwaarde dat het minimum vetgehalte in de droge stof 48 pct. moest zijn en dat de kaas ook zou worden bereid uit volle melk.

De fabrieksmatige zuivelbereiding is er altijd op aan blijven dringen dat bij de volvette fabriekskaas het vetgehalte in de droge stof gestandaardiseerd zou worden en aan deze wens is nu in 1946 eindelijk gevolg gegeven. Voor de kaas bereid in de periode 1 December-1 Octo-

⁵⁵⁾ Mogelijk in plaats van 'dertig' moet hier staan 'tien' jaar? (ZHN.)

bér is de minimumgrens vastgesteld op 48 pct. en voor de kaas bereid tussen 1 October en 1 December op 49 pct., beiden met een interne grens van 1,5 pct. daar boven, evenals voor de niet volvette kaassoorten ook deze interne grens van 1,5 pct. geldt.

Verder werden vanaf 1941 in de Rijksvoorschriften grenzen vastgesteld voor het maximum vochtgehalte van de verschillende kaassoorten. Deze grenzen zijn daarna nog verschillende malen gewijzigd, het laatst nog in het begin van dit jaar”.

Aan het slot van zijn rede wees ir. de Waal op de prachtige medewerking, die er steeds geweest was tussen het personeel en de directie van de stations, een opmerking, die met luid applaus bekrond werd.

Talrijk waren de sprekers, die na de heer De Waal het woord namen. De heren Nobel en Govers, resp. voorzitters van de boter en kaascontrole stations, dr. Boekel namens de Rijks zuivelinspectie, dr. Kruisheer en de heer Keestra namens alle stations in den lande, zij allen voerden op elegante en slagvaardige wijze ‘t woord om de lof van deze voortreffelijke stations te zingen.

Het diner

Na het borreluurtje, waarin de tongen losser werden, had een diner in de *Marijkezaal* plaats, tijdens hetwelk nog vele sprekers het woord voerden. Van deze sprekers dienen wij wel ‘t eerst te vermelden, burgemeester Wytéma van Alkmaar, die in een gloeiend betoog een lans brak voor de Alkmaarse kaasmarkt, die, aldus spreker, de beste propaganda vormde voor ‘t Noordhollandse product. Talrijke sprekers voerden tijdens dit zeer geanimeerde diner het woord.

In de namiddag had nog een huldinging plaats van een aantal leden van de stations, die reeds lange tijd in dienst waren. Ook voor hen waren er veel lovende woorden en fraaie geschenken. Ja, wij bemerkten zelfs, dat één van de gehuldigden, die door de aanwezige dames enige zoenen had gekregen, een paar rode plekken op de wangen had....

Deze dag, die in zeer gemoedelijke sfeer plaats heeft gehad, heeft nog eens te meer bewezen, welk een immens belang de beide stations voor ons geweest hebben. Wij wensen hen vanaf deze plaats dan ook nog vele jaren toe!

BIJLAGEN

Bijlage-1 Gegevens uit Zuiveljaarboeken

Bijlage-2

Tabel-I

Ledental op 1 jan. van 1e kaascontrolestation (opgericht 19 febr. 1906 / opheffing 13 mei 1912)

Jaar	Totaal	fabrieken	Zelfkazers	Totale kaasproductie zelfk. / fabr. (K.G.)	Opmerkingen
1906	25	4	21	385.000	Bron 1906-07-25
1907	36	4	32	78.195 / 158.840	Bron: 1907-04-28
1908	33	4	29	437.523	Bron: 1909-02-23 / op 1 jan. '08
1909	41	15	26	133.900 / 1.208.640	Bron: 1909-02-23 / op 1 Jan. '09
1910	31	11 / 9 *	22	1.229.000	Bron: 1911-03-07 / 1910-03-15*
1911	30	8	22	756.000	Bron: 1911-03-07
1912	27	7	20	-	Bron: 1912-05-14 – toen nog minder

* Opzegging: fabrieken na bekendwording dat er geen merk komt voor Edammer 40+ haken af!

Tabel-II

Ledental 2e controlestation – op 31 dec. – uit tekst

Jaar	Totaal	Kaas-Boter f.	Kaasfabriek	Zelfkazers	Opmerking
1919		Fabr. totaal	55	5	Gegevens bij eerste vergadering 30 aug. 1919
1920	214	„ „	90	124	December 1920
1921	213		?	?	
1922	486	49	52	385	Min. 3 k/b., 3 k. 20 zk. Plus 1 k/b., 87 zk.
1923	547	46	50	451	
1924	619	48	51	520	
1925	677	49	56	572	
1926	695	50	57	588	
1927	715	50	57	608	5 kaasf. omgezet naar boter- en kaasf.
1928	714	55	52	607	6 kaasf. omgezet naar boter- en kaasf.
1929	651	64	44	543	31 dec. 1928 bron 1929
1929	585	68	32	485	Bron 1930-12-24
1930	528	73	22	433	Bron 1932-04-09 ????
1931	504	73	22	409	Bron 1932-12-17
1932	487	71	19	397	Bron 1933-12-23
1933	489	73	18	398	Bron 1934-12-22
1934	462	73	14	375	Bron 1935-12-28
1935	441	72	11	358	Bron 1936-12-18
1936	424	72	10	342	Bron 1937-12-30
1937	389	67	7	315	Bron 1938-12-29
1938	327	64	4	259	Bron 1939-12-22
1939	309				Bron 1940-04-51
1940					

Tabel-III
financiële gegevens uit tekst

Jaar					
1920					
1921					
1922					
1923					
1924					
1925					
1926					
1927					
1928					
1929					
1930					
1931					
1932					
1933					
1934					
1935					
1936					
1937					
1938					
1939					
1940					

Botercontrôlestation Noord-Holland

Woensdagmiddag hield het Botercontrôlestation in Noordholland een vergadering van leden in het *Café Central* te Alkmaar.

De voorzitter, de heer H. K. Koster, opent de vergadering met een hartelijk, welkom, Hij deelt mee, dat van de 65 aangeslotenen bij het station voor Zuidholland, zich thans reeds 61 bij Noordholland hadden aangesloten. Spr. uit de hoop, dat de Noordhollandsche boter een even goeden naam zal krijgen als de Noordhollandsche kaas op de wereldmarkt heeft en dat alles zal worden aangewend om zoowel de kaas als de boter een prima product te doen blijven.

Mej. Cor de Pater leest de uitvoerige notulen, die onveranderd worden goedgekeurd.

De heer G. Nobel had bericht van verhindering ingezonden wegens vergadering Zuivelkantoor Den Haag.

Medegedeeld wordt, dat de heer Nawijn is aangewezen als bestuurslid voor de Zuivelfabrikanten. Tot directeur van het botercontrolestation is benoemd de heer De Waal.

Voorzitter deelt mee, dat hedenmorgen besloten is dat het nieuwe definitieve bestuur de financiële regeling met het kaascontrolestation zal regelen. Men wil dat de aangeslotenen bij Noordholland niet meer zullen betalen dan thans bij Zuidholland.

De heer Jongejans, St. Maartensbrug, meent, dat als Noordholland even duurder is dat niet erg is. Het mag z.i. niet op de kaas drukken.

Voorzitter vindt, dat Zuidholland niet goedkooper kan werken, omdat Noordholland zijn onkosten over de beide producten kan verdeelen.

Daarna wordt begonnen met de behandeling van het huishoudelijk reglement.

De controle blijft voorloopig als tot dusver in Zuidholland plaats had.

De heer Jangejans, St. Maartensbrug, verzocht om den uitslag van het onderzoek van het watergehalte aan den gecontroleerde toe te zenden. Het bestuur zal dit overwegen.

Het huishoudelijk reglement wordt ongewijzigd vastgesteld.

Volgt bestuursverkiezing. Het bestuur bestaat uit 7 leden, waarvan één aangewezen wordt door de Vereeniging van Zuivelfabrikanten, één door den L. T. B., en één door den Bond van Zuivelfabrieken. Drie bestuursleden worden uit de aangeslotenen gekozen, de vierde daar buiten.

Voorgesteld wordt om den heer Dr. Scheij als 4e lid te benoemen, wat de vergadering onder applaus goedkeurt.

Die, heer Scheij neemt deze benoeming aan.

Verder worden tot bestuursleden benoemd de heeren: H. Davelaar te Stompetoren, N. Commandeur te Wognum, en H. Koster Kz. Le Wieringerwaard, die hun benoeming aannemen.

De heer Laan informeert of de consenten niet thuis gezonden kunnen worden, dan kunnen de belanghebbenden er meer voor maken.

Voorzitter zegt, dat deze kwestie spoedig in de botercombinatie besproken zal worden.

De heer Heijnis wijst er op, dat het publiek onbekend is met de botercontrole. Men ziet zelfs dat de boerenboter, die ongecontroleerd is, duurder betaald wordt dan de gecontroleerde fabrieksboter. Spr. dringt aan op het plaatsen van artikelen in verschillende bladen om het, publiek voor te lichten.

Voorzitter zegt, dat het bestuur deze zaak zal overwegen

Hierna sluiting,